

Časopis za haiku / Haiku Magazine

IRIS International

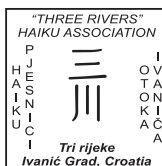
Godište 5, svezak 5, 2019,

Year 5th, No. 5, 2019

Časopis za haiku / Haiku Magazine

IRIS International No. 5

Časopis za haiku-poeziju i srodne izričaje Udruge “Tri rijeke” HPOI, Ivanić-Grad
Journal of Haiku Association “Three Rivers”, Ivanić-Grad, Croatia

Izlazi jednom godišnje / Published once a year
Godište 5, svezak 5, 2019./Year 5th, No. 5, 2019

Izdavač: Udruga “Tri rijeke” HPOI Ivanić-Grad
Published by The Haiku Association „Three Rivers“, Ivanić-Grad, Croatia

Urednički savjet / Editorial advisors: Stjepan Rožić, Dubravko Korbus, Antun Mikleš

Uredništvo / Editorial Board: Boris Nazansky, Nina Kovačić, Dejan Pavlinović,
Mihovila Čeperić-Biljan, Miroslav Vurdelja, Tomislav Maretić

Glavna i odgovorna urednica / Editor-in-chief: Đurđa Vukelić Rožić

Lektura hrvatskoga teksta / Croatian sub-editing: Mihovila Čeperić-Biljan

Lektura engleskih prijevoda s hrvatskoga / English sub-editing: Elizabeth Harrison-Paj

Fotografija na naslovnici / Photo on the cover: Sanja Srblijinović-Čuček

Adresa uredništva / Editorial address: Kolodvorska 44, 10310 Ivanić-Grad
Tel./Phone: +385 (1) 2882 716, E-mail: dvozic@gmail.com

Grafička priprema / Prepress: Antun Mikleš

ISSN 1849-8639

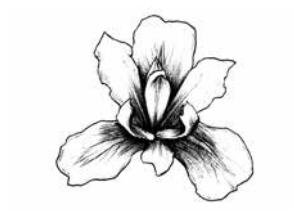
Cilj časopisa jest prezentirati haiku i japansku kulturu hrvatskom čitateljstvu, a hrvatske autore predstaviti u svijetu. Haiku se prevodi redakcijski, a ostali tekstovi po izboru. Časopis ne isplaćuje honorare za bilo kakav oblik suradnje. Rukopisi se ne vraćaju. Izlaženje Iriša potpomažu Grad Ivanić-Grad i Zagrebačka županija.

Our goal is to present haiku and the Japanese culture to the Croatian readers and introduce Croatian haiku to the world. If not submitted in English, only haiku will be translated by the editorial team while other texts optionally. IRIS does not pay any fee for any form of cooperation. Submissions will not be returned to the authors. IRIS and IRIS International are sponsored by the City of Ivanić-Grad and the Zagreb County.

Pogledi, mišljenja i stavovi izneseni ovdje u člancima, kolumnama i komentarima isključivo su autorovi i ne moraju nužno predstavljati stav Glavne i odgovorne urednice, Uredništva i/ili izdavača.

Views, thoughts and opinions expressed in the articles, columns and commentaries herein are solely those of the author(s) and do not necessarily reflect the opinion of the Editor-in-Chief, Editorial Board and/or the Publisher.

Časopis za haiku / Haiku Magazine

IRIS

Ivanić-Grad, 2019.

Kazalo / Contents

Kazalo autora	6
Riječ urednice	10
In memoriam: Ana Dolenc Truban, Pater Mario Crvenka, Duško Lončar	11
Rezultati Irisovog natječaja / The results of a Little Haiku Contest by magazine IRIS, 2018	15
Michael Dudley: In Praise of Gourds and Haiku / U pohvalu bučama i haiku	28
Rezultati natječaja Udruge „Tri rijeke“ za 2019. / The results of the Contests 2019.	39
Rezultati natječaja Udruge „Tri rijeke“ za 2018. / The results of the Contests 2018.	56
Hrvatski autori na hrvatskom jeziku / Croatian authors in Croatian	76
Iz naših škola: / From our schools: Učenički radovi, pisma iz škole	156
Dječje haiku stvaralaštvo, piše Mihovila Čeperić-Biljan	158
Razgovor / An Interview: Drago Štambuk, razgovor vodila Nina Kovačić	173
Eseji / Essays: Akito Arima: Zašto je haiku popularan?	183
Kolijevka haiku časopisa u Europi – Varaždin, proljeće 1977. g., piše Nataša Ilić	198
Nagrada „Graševina“, 2018. g., piše Željko Funda	204
O bočici s haikuom, piše Mihael Štebih	205
Spona iz pedesetih, piše Boris Nazansky	206
Osvrt na haiku-zbirku Nine Kovačić: Proletni čaj / A Spring Tea, piše Marius Chelaru	215
Foto-haiga / Photo Haiga, piše Graham McMaster	219
Haiku večer u Društvu zagrebačke klasične gimnazije, piše Zrinka Supek-Andrijević	224
Iz medija / From Media	
Kolo 1, 2018.: Dubravko Ivančan ili brod bez luke, piše Matija Ivančić	226
Kolo 1, 2019.: Ubiranje pjesničkog cvijeća, piše Nataša Ilić	229
Glas Zagorja broj 153: Oroslavje, Haiku kraj mogile, 2017.	231
Glas Zagorja broj 165: Oroslavje, Haiku kraj mogile, 2018.	232
The European Top 100 haiku authors in 2018, piše Nina Kovačić	233
Novi sisački tjednik: Međunarodni uspjeh Sanje Domenuš, piše Siniša Matasović	233
Novi sisački tjednik: Stihovnica Siska s haiku pjesnicima, piše Siniša Matasović	234
Imotske vijesti: Imotski haiku pjesnici, piše Mladen Vuković	234
Novi list: Kamačnik u 850 haiku pjesama, piše Danijela Pleše	235
Glas Istre: Promocija zbirke „Roža“ Đermana Vitasovića, piše Zoran Angelski	237

Gradska radionica: Haiku performans u Puli, piše Dejan Pavlinović	238
Glas Istre: Uspješni istarski haiku autori: Druga nagrada za Mariju Maretić, piše Vanesa Begić	239
Šibenski portal: Aljoša Vuković osvojio čak tri haiku priznanja, piše Mateo Jurić.	241
Šibenik In: Foto haiku Šibenčanke Danijele Grbelje nagrađen u Japanu.	241
Šibenski portal: Nepokošeno nebo 2, piše Aljoša Vuković.	242
Glas Koncila: U Antologiji devet varaždinskih pjesnika, piše Mirko Varga	243
Hrvatski Fokus br. 462: Što je više duše, piše Vera Primorac	244
Culturenet.hr.: Objavljena antologija hrvatskoga haiku pjesništva „Nepokošeno nebo 2“	245
Dubrovački vjesnik: U Žrnovu Ruksak pun kulture, piše Niko Perić	246
EPK 2020 – Luka različitosti, predstavljanje Antologije hrvatskog haiku pjesništva, piše Gordana Frol.	247
Zbirke iz Hrvatske / New haiku collections in Croatia.	249
Godišnji zbornik Haiku Kluba Gimnazija Pula, piše Dejan Pavlinović	249
Željko Funda: ptice imaju perje, gušteri imaju sunce, haibunci	251
Dinko Sule: Samar bez slame	252
Aljoša Vuković: Taj trenutak / That Moment	253
Alka Pintarić: Zemlja sunca u čaši vode	254
Ljubomir Radovančević: More i val.	255
Ljubomir Radovančević: Kao ptica o staklo	255
Đermano Vitasović: Roža	256
Tomislav Marijan Bilosnić: Izabrana djela, Izabrani haikui, knjiga III., 2019.	257
Naš gost / Our guest: Sérgio Ninguém, Portugal	258
Hrvatski haiku pjesnici u svijetu / Croatian haijins abroad	263
Zahvala	278
Croatian haiku in English	281
Croatian tanka in English	330
Children's haiku in Croatia, summary	339
An evening of haiku poetry at the Society of Zagreb's Classical Grammar school, summary	340
From the media, summary	341
Guests from abroad	341
Publications from abroad	367

Kazalo autora / The Authors

- Mirta Abramović 76, 126, 140, 281, 330
Adjei Agyei-Baah 40
Yamabe no Akahito 184
Lyuba Alexandrova 380
Branko Aleksić 199
Paula Alispahić 62
Vesna Andrejić-Mišković 26, 57, 68, 74, 282
Zoran Angelski 237
Fay Aoyagi 194
Akito Arima 183
Joško Armanda 77, 282
Sanjukta Asopa 19
Anastasiya Babkina 368
Vladislav Bajac 199
Laura Banić 52
Danica Bartulović 78, 127, 283, 330
Mihaela Bășanu 1376
Bashō 185, 188, 210
Robert Bebek 171
Vanessa Begić 239
Janja Benaš 50, 61
Nikola Berać 25
Smiljka Bilankov 224
Tomislav Marijan Bilosnić 257
Julie Bloss Kelsey 20
Colin Blundell 379
Zlata Bogović 58, 68, 78, 284
Pavel Borzhukov-Borzhie 380
Stolanka Boyanova 378
Josipa Braut 27, 69, 73, 79, 127, 284, 330
Ioana Brînzei 65
Domagoj Brkić 26, 43, 45, 46, 71, 72, 74, 79, 127, 285, 331
Klara Brletić 66
David Brnad 161
Siniša Brnad 80, 96, 218, 285
Ed Bremson 22
Helen Buckingham 22
Sonja Buljević 80, 127, 286, 331
Pitt Buerken 41
Jasmina Burek 70, 268
Buson 185, 189, 213
Marius Chelaru 215
Olga Chernykli 369
Kaga no Chiyo 213
Marta Chocilowska 369
Hans Christian 268
Cezar-Florin Ciobîca 376
Steven John Clarkson 41
Rosa Clement 369
David Cobb 194
Șerban Codrin 376
Adelaide Craspey 141
Eva Crnek 49
Mario Crvenka 12
Ana Cvek 51, 52, 62, 63, 65, 162, 169, 277
Henryk Czempiel 21
Luka Cukovečki 61
Petra Čabrijan 65
Mihovila Čeperić-Biljan 67, 73, 81, 145, 158, 247, 287, 339
Magdalena Ćorić 156
Ivor Čučak 54
Ana Dabac 56
Darina Deneva 368
Vladimir Devidé 195, 203
Janko Dimnjaković 223
Ioana Dinescu 368
Ljiljana Dobra 43, 82, 267, 288
Roko Dobra 219
Zoran Doderović 26
Ana Dolenc Truban 11
Sanja Domenuš 69, 234, 273
Lucija Dragčević 48
Grozdana Drašković 27, 72, 83, 289
David Drummond 194
Michael Dudley 28
Robert Dudnik 73, 84, 128, 273, 290, 331
Paola Dundović 64
Božica Đelajlija 56, 73, 85, 290
Nevenka Erman 42, 46, 67, 74, 89, 291
Kate Eroshina 369
Lucia Fabijanić 157
Kaj Falkman 195
Darko Foder 45, 70, 85, 292
Filip Franjkić 49

- Jenny Fraser 23
Jay Friedenberg 15, 25
Gordana Frol 247
Željko Funda 72, 73, 204, 251, 263, 264, 265, 272
Yoshihiko Furuta 367
Ivan Gaćina 46, 56, 86, 128, 265, 272, 276, 292, 332
Nicoleta Gaiginschi 376
Goran Gatalica 40, 45, 266, 268, 269, 271
Nikolina Gatalica 69
Ema Gašparović 63
Allen Ginsberg 192
Željko Glavač 70, 87, 293
Mia Glomarić 56
Ivan Golub 200
Nikolay Grankin 24
Lara Grbac 169
Danijela Grbelja 27, 47, 57, 68, 72, 87, 293, 241, 264, 270
Slavica Grgurić Pajnić 70
Melita Gruber 68, 70
Sovjeta Grubešić 56
Lee Gurga 193
Darko Habazin 353
J.W. Hackett 193
Laura Hasnek 156
Zornitza Harizanova 21
William J. Higginson 193
Kakinomoto no Hitomaro 184
Stephen Hobson 194
Hokushi 212
Monika Horvat 45, 59
Eva Hrelja 65
Ljudmila Hristova 380
Midhat Hrnčić 44, 72
Dragutin Hrženjak 88, 294
Nataša Ilić 25, 90, 129, 147, 197, 229, 295, 332
Issa 189, 214
Lucia Iubu 376
Dubravko Ivančan 201, 226
Matija Ivančić 226
Nada Jačmenica 44, 69
Lena Jagić 60, 159
Peter Jastermsky 22
Patricija Jelinek 62
Milica Ježovita Levak 45, 59, 90, 295
Filip Ježo 62, 159
Nika Juračić 157
Karmen Jurčević 264
Zvonko Jurčević 267
Matea Jurić 241
Anamarija Jusup 161, 169
Jim Kacian 17
Antonija Željka Kahlik 91, 129, 149, 295, 333
Korina Kalanj 50, 265
Dunja Kalilić 69, 91, 296
Emmanuel Jessie Kalusian 24
Ratko Karabatković 201
Ariana Katić 50
Hrvoje Katona 182
Tara Keleminović 50, 156
Jack Kerouac 200
Murakami Kijo 190
Kikaku 211
Alexandra Kireva 379
Maya Kisyoova 349
Juli Kišur Novak 60
Nicholas Klacsanzky 20
Vilma Knežević 68, 72, 91, 296
Sonja Kokotović 92, 129, 140, 297, 333
Mirjana Kolarek Karakaš 93, 297
Ivanka Konstantino 28
Dubravko Korbus 131, 333
Anđelka Korčulanić 93, 298
Ekaterina Kounova 379
Slavica Kovač 107, 236
Marinko Kovačević 42, 69, 298
Vlatka Kovačević 165
Nina Kovačić 26, 48, 67, 70, 73, 94, 130, 151, 173, 215, 233, 263, 274, 299, 333, 369
Lucija Krajnik 156
Evica Kraljić 72, 95, 131, 273, 300, 334
Gabrijel Kraljić 60
Toni Kraljić 159
Goran Krapić 57
Ana Krnjus 72
Kristina Kroupa 41, 57, 73, 74
Sanja Kukić-Katalinić 67
Pravat Kumar Padhy 22
Natalija Kuznetsova 42, 88, 125
Takahama Kyoshi 190
Kyroku 212
Ivan Lacković-Croata 198, 201
Luka Leš 49

- Katja Leštek 53
Manuela Librić 64
Jana Lisak 156
Duško Lončar 13
Tonka Lovrić 67, 73
Maya Lubenova 380
Štefanija Ludvig 96, 264, 300
Vladimir Ludvig 28, 44, 97, 301
Carole MacRury 21
Martha Magenta 18, 19
Ann Magyar 22
Ela Makić Halilčević 49, 59, 161
Klara Malkoč 60, 65
Marija Maretić 67, 69, 97, 138, 302
Tomislav Maretić 28, 47, 271, 272
Viktoriya Marinova 24
Anna Maris 23
Ivo Markulin 215
Ružica Marušić-Vasilić 59, 98, 303
Siniša Matasović 233
Masaoka 214
Graham McMaster 219
Višnja McMaster 219
Adriano Merkaš 61
Jasminka Mesarić 70
Zdravka Meštrović 99, 303
Antonela Mičić 66
Marina Mihaljević 61
Vesna Milan 46, 99, 275, 304
Mark Miller 40
Goran Mirić 63
Martina Mirt-Ordanić 302, 306, 316, 329, 336
Ivo Mišur 99, 304
Yusuke Miyake 376
Zdenka Mlinar 101, 305
Vasile Moldovan 370, 377
Moritake 208
Ivan Nadilo 68, 140
Victoria Fătu Nalațiu 377
Boris Nazansky 56, 59, 206, 267
Kiril Nedyalkov 379
Aleksandar Nejgebauer 201
Sérgio Ninguém 258, 348
Onitsura 212
Tugomir Orak 57, 70
Franjo Ordanić 47, 56, 59, 69, 101, 133, 146,
272, 302, 306, 316, 329, 336, 348
Snežana Panoska 363
Mara Paraschiv 377
Dragutin Pasarić 14, 58
Radu Patrichi 377
Toni Pavleski 41, 365
Dejan Pavlinović 68, 102, 240, 249, 264, 272,
275, 307
Mitar Pažanin 51, 277
Petar Pavlov 380
Milica Perdić 102, 307
Malintha Perera 369
Niko Perić 246
Lajčo Perušić 103, 308
Dijana Petkova 356
Margherita Petriccione 22
Sanja Petrov Vlahović 162
Zvonko Petrović 201, 203
Dunja Pezelj Jurlin 103, 308
Stjepan Piljek 48
Alka Pintarić 254
Julijana Plenča 104, 273, 309
Božica Pleše 57
Danijela Pleše 235
Sanela Pliško 104, 309
Jasna Popović Poje 57, 105, 165, 166, 310
Ivo Posavec 45, 67, 69, 106, 311
Ema Posavec Kovač 64
Nicole Pottier 375, 377
Ezra Pound 200
Mateo Požgajec 160
Jasminka Predojević 40, 67
Matias Predovan 66
Ankica Pribanić 106, 311
Vera Primorac 244
Vanessa Proctor 41
Josip Prudeus 106, 150, 236, 281, 311
Slobodan Pupovac 68, 69, 107, 133, 311, 336
Ljubomir Radovančević 255
Mira Rajter 154
Valentina Ranaldi-Adams 41
Ransetsu 212
Lorena Ravenščak 59
Ema Rebec 55, 66
Pere Risteski 360
Dragan J. Ristić 205
Vjekoslav Romich 107, 312
Antonio Rubala 66
Stjepan Rožić 108, 267, 312
Jakov Rubinić 169, 172

- Timothy Russell 24
Ljiljana Ružička 109, 313
Paola Salaj 63
Sampu 212
Nikola D. Sarajlija – Makedonski 361
Slavica Sarkotić 59
Lara Scrobogna 50
Matea Sedlič 54
Carl Seguiban 23
Mirjanka Selčanec 362
Lana Sepić 157
Gabrijela Sever 114, 270
Andrew Shimield 378
Sandra Simpson 15
Ram Krishna Singh 353
Mira Smerke 108, 313
Mara Smojver 60, 170
Ana Smrk Habazin 109, 132, 155, 314, 304
Soin 209
Sokan 208
Ružica Soldo 43, 110, 314
Noah Spagnolo 250
Stanka Sršen 27
Nikol Staraj 163
Franko Stipković 42
Iliyana Stoyanova 368, 379
Constantin Stroe 377
Gabriela Stojanoska-Stanoeska 364
Iliyana Stoyanova
Ljubica Stojanović 355
Rudi Stopar 15, 39, 111, 146, 262, 315
Debbie Strange 24, 41
Dinko Sule 252, 315
Vjekoslav Sulić 111, 315
Agus Maulana Sunjaya 20
Zrinka Supek-Andrijević 135, 224, 340
Fran Svraka 62, 162
George Swede 194
Stella Šabanović 63, 265
Sandra Šamec 302, 306, 316, 329, 336
Dubravka Šćukanec 27, 43, 69, 74, 112, 274, 317
Marko Šepić 163
Josip Šibarić 113, 317
Zrinko Šimunić 57, 113, 318
Miljenko Šimunović 27, 114, 266, 318
Leon Škara 51
Dimitrij Škrk 58, 143, 355, 366
Iva Španjić 60
Ljubica Šporčić 67, 115, 319
Maša Štakić 172
Drago Štambuk 71, 173, 195
Mihael Štebih 115, 138, 202, 205, 319
Juraj Štern Vukotić 158, 250
Vladimir Šuk 44, 74, 116, 119, 132, 151, 224, 263, 320, 335
Eduard Tara 25
Petar Tchouhov 380
Teishitsu 209
Diana Teneva 22
Corine Timmer 22, 341, 381
Rui Tinoco 345
Maria Tirenescu 378
Edi Tizaj 51
Ema Tomić 157, 251
Niko Tomljanović 64
Branko Tompić 116, 320
Manuel Tončić 162
Josipa Toš 64
Ljubinka Tošić 40
Tomas Tranströmer 195
Marija Trinajstić Božić 117, 321
Silva Trstenjak 26, 57, 68, 70, 75, 114, 117, 132, 267, 270, 321, 335
Zuzanna Truchlewska 370
Ivan Udović 49, 55
Letiția Lucia Uibu 372
Violeta Urda 21
Leona Urdich 169, 265
Laura Văceanu 378
Mira Validžić 57, 118, 322
Štefica Vanjek 119, 322
Mirko Varga 243
Irina Vatski 368
Tomislav Veić 269
Tzonka Velikova 381
Andelina Videc 51
Veseljko Vidović 202
Đermano Vitasović 27, 68, 119, 133, 144, 256, 323, 335
Toni Vižintin 164
Gordana Vlašić 57, 69, 120, 147, 273, 275, 324
Branka Vojinović Jegdić 57
Mia Vokši 159, 167
Jadranka Vučak 71, 74, 121, 324

Dragan Vučetić 203	Yorikito 215
Đurđa Vukelić Rožić 84, 130, 143, 266, 272, 273, 276, 287, 294	Ikuyo Yoshimura 40, 368
Aljoša Vuković 40, 44, 46, 67, 71, 72, 122, 241, 242, 253, 273, 276	Jadran Zalokar 124, 294
Mladen Vuković 234, 325	Lara Zatezalo 53
Milka Vurdelja 123, 134, 155, 326, 337	Andrej Zbašnik 124, 134, 327, 337
Miroslav Vurdelja 123, 134, 148, 326, 337	Nikola Zelenović 48
Julie Warther 24	Dora Zenko 157
Ashoka Weerakkody 21	Vanice Zimerman 21, 58
Neal Whitman 25, 142, 348	Đurđica Zrinščak Družinec 47, 125, 135, 328, 338
Frank Williams 381	Joso Živković-Soja 126
	Ivan Goran Žunar 126, 329

Riječ urednice

„Haiku je više od književnosti, stanje je svijesti kojem teže oni koji su u dosluhu s prirodom i nepatvorenom ljudskošću.“

Drago Štambuk

Haiku-zapis je koncizan, asketski i jednostavan. Često i lako zavara onoga tko ne njeguje svoj dar *hai-I*. Osjećaj za haiku. *Haiku soul*. Haiku je intuitivan, on je naša spontana, iskustvena poveznica s okruženjem, on je prizor ili događaj u trenutku prepoznavanja i povezivanja. Taj nenadani, neočekivani bljesak u svakodnevicu (*AHA moment*) zapišemo istoga trena. Ili će biti neutježno zaboravljen. Potom uređujemo pjesmu-haiku u okviru dvadesetak slogova.

Pjesnik-haiku, kroz haiku način življenja, u empatiji i suživotu s prirodom, razvija svoj osjećaj za haiku i ima *haiku-ochi* koje doista i vide. On živi u duhu *hai-I*. Trenutak po trenutak povezuje svoj nutarnji svijet s onim izvanjskim. Tako jednom sve sjedne na svoje mjesto. U miru haidinskom.

Prisjetimo se, zabilježio je Toyo Izutsu: „Pjesma od 17 slogova sa po 5/7/5 slogova, a bez duha haikua, odnosno osjećaja za haiku (*hai-I*), čak ako i sadrži riječ *kigo* (oznaka godišnjeg doba), zapravo nije haiku.“

Radove za IRIS br. 14/2020. primat ćemo do 31.12.2019., kao i haiku na temu JEZIK, za naš MALI IRISOV NATJEČAJ, a koji prati proglas Generalne skupštine UN-a. Naime, 2019. godina proglašena je Godinom autohtonih jezika. Od 6.700 jezika koji se govore u svijetu, velika većina ih je autohtonih. Procjenjuje se da bi do kraja ovog stoljeća moglo nestati između 50% i 90% postojećih jezika.

Molimo autore da u uredništvo šalju samo svoje uređene radove, poglavito haibune ne dulje od 300 riječi. Iznimka su putopisi pisani u formi haibuna, a o uvrštavanju odlučit će uredništvo. Haibuni se ne prevode urednički.

Za IRIS br. 14 primamo eseje pod naslovom: „Kako sam došla/došao u dodir i počela/počeo pisati haiku.“ Molimo autore da pošalju svoje tekstove, ne dulje od 250 riječi. Najuspjelije će odabrati uredništvo.

In memoriam

Ana Dolenc Truban (1944.-2019.)

u polju žega
hladovinu prostrla
vrba uz potok

hot spell in the fields
a willow by the brook
spreading its shade

u vjedru vode
od bunara do kuće
nosim i zvijezde

a peal of water
I'm carrying stars from the well
to the house

noćni ribolov
dječačić pokraj oca
peca zvjezdice

night angling
side by side with his father
a boy fishing the stars

pljusak je stao
u lokvi s vrapčićem
praćaka sunce

downpour ended
the sun and sparrow splatter
in the puddle

gradska tržnica
bučin cvijet na tezgi
oblijeće leptir

open air market
a butterfly hovering around
the gourd flower

prvi dan zime
susreću se sjeverni
i južni vjetar

winter solstice
they meet, the north
and the south wind

snježne pahulje
tope se zvijezde
na dječjem dlanu

the snowflakes
the stars melt
on child's palm

nigdje nikoga
zagraktala mi vrana
u snježnu šetnju

all alone
a crow cawing at my stroll
in the snow

Pater Mario Crvenka (1944.-2019.)

Čekajući cvat trešnje
zanemarih dan.
Prolazi susjed.

Waiting for the bloom
of the cherry I neglected the day.
My neighbour passing by.

Proljetna magla
pojela selo i lug.
Al' ne i osamu.

The springtime mist
has eaten village and grove.
Not the loneliness.

U ljetnu maglu
pjeva hototogitsu –
sablarnost i mir.

The hototogitsu sings
in the summer mist –
ghostly and calm!

Cikadin tihi
zvrk oglašava podnevlje.
Nebesa i grom.

Soft cicada chirping
announces midday.
The thundering sky.

Prolom oblaka
potepa se po ravni.
Tama i vlažnost.

Cloudburst
Wandering over the valley.
Darkness and moisture.

S javora
pada crveno-smeđi list –
putovanje počinje.

Off the mapple tree
falls a red-brown leaf –
the start of a trip.

Hrastovo granje
ogoljeno, bez lista
puno zimske bjeline.

The boughs of an oak tree
bare, without leaves
yet, full of Winter whiteness.

Hladno jezero.
Gole krošnje slične su
korijenu stabla.

A cold lake.
Bare tree tops look like
the roots.

Duško Lončar (1932.-2017.)

Punašni mjesec
u vrtu se odmara.
Prva dinja zri.

Full Moon
Resting in the garden.
First melon ripens.

Na rukavcu Save
ukotvili se lopoči –
slušam tišinu.

Lotuses
on the Sava backwater –
I'm listening to the silence.

Inje čuči na
šljivinoj grani – misliš
procvala šljiva.

Needles of frost squatting
on the plum boughs – to think
it blossoms.

Jorgovan cvate
kraj bijele kućice –
miris djetinjstva.

Lilac in flower
besides a little white house –
the scent of childhood.

Galeb u letu
znalački ščepa ručak –
riba na lešo.

A gull in flight
catches its meal skilfully –
Sushi.

Oblaci skrili
zvonik. Topnikov nišan
očoravio.

Clouds hide a belfry –
an artilleryman's target
blind.

Plamte livadom
makovi. To cvatu srca
palih ratnika.

Popies ablaze
in the meadow –
the hearts of fallen warriors.

Cvjetne latice
brzo plove potokom –
zbogom proljeće!

The petals
sailing in the stream quickly –
good bye, Spring!

Stope odlaska
u snijegu. Hoće li ih
zamesti vjetar?

Departure ...
Will the wind cover
my footsteps in the snow?

Duško Lončar

U Mjesecu hrvatske knjige 2017. godine zaustavila se životna i stvaralačka staza Duška Lončara (*Paklenica kraj Novske, 29. prosinca 1932. - Novska, 28. listopada 2017.*), člana Društva hrvatskih književnika i vrijednog člana Ogranka Matice hrvatske u Novskoj. U njezinoj nakladi brojem objavljenih naslova bio je najzastupljeniji. Isto tako bio je nit vodilja na kulturnoj sceni zavičajne sredine, što je potvrđeno i dodjelom Nagrade za životno djelo Grada Novske. Njegovi sugrađani ga pamte kao profesora hrvatskog i ruskog jezika u novljanskoj gimnaziji, njezinog ravnatelja, ali i kao savjetnika u školstvu. Za vrijedan pedagoški rad primio je Nagradu Ivan Filipović. Posebno dragocjen prinos dao je u provedbi učeničkog stvaralaštva Lidrano i osmišljavanju Lovrakovih dana. Bio je dugogodišnji dopredsjednik Povjerenstva za Nagradu Mato Lovrak romanu za mladež. Ogranak Matice hrvatske u Pazinu objavio mu je jednu od najljepših hrvatskih zbirki pjesama Ranjena ptica, posvećenu Novskoj u Domovinskom ratu. Autor je i knjiga: Kasne basne, Nacvrncani epigrami, Poezija i proza Ive Kozarčanina, Vječni kralj, Književne prosudbe s razlogom, San o kazalištu, Živjeti s umjetnošću, Anđeo života, Blagdan čitanja. Razvijao je osobito ljubav za hrvatski jezik vjerno praćen sa suprugom Mirjanom i suradnju sa susjednim ograncima Matice hrvatske, Kutine i Lipovljana. Recenzent je i autorima knjiga iz tih sredina. Često spominjan Duško Lončar svojim djelom i dalje je sudionikom blagdana pisane riječi, a tako i svojim sačuvanim i do sada neobjavljenim haiku stvaralaštvom.

Dragutin Pasarić

plava noć
smrznute izmaglice
u krišci mjeseca

blue night
frozen mists in a slice
of the moon

Rudi Stopar

THE RESULTS OF THE IRIS LITTLE HAIKU CONTEST, 2018.

Rezultati Irisovog malog natječaja za haiku

Ocijenio / Judged by Jim Kacian

142 authors from 36 countries sent 409 haiku to this year's contest. The theme – FREE. 142 authors from 36 countries sent their work to the annual contest. The theme was free.

(Australia, Bosnia and Herzegovina, Brazil, Canada, Croatia, Bulgaria, France, Germany, Great Britain, Greece, India, Indonesia, Italy, Israel, Macedonia, Montenegro, Netherlands, New Zealand, Nigeria, Northern Ireland, Poland, Portugal, Romania, Russia, Serbia, Slovenia, Sri Lanka, Singapore, Slovenia, Sweden, Switzerland, Taiwan, Turkey, Ukraine, USA)

First Prize: Sandra Simpson, New Zealand / Novi Zeland

twilight –
humming as i weed
around the hive

sumrak –
zujanje dok plijevim
oko košnice

This harmonious scene would be recognized as appropriate to haiku by anyone familiar with the genre. It evokes a natural setting. We can visualize the moment clearly and in an instant. It is easy to identify with a human performing homely and pleasing tasks. Such a peaceable kingdom might stand in direct opposition to our daily reality, and we might envy the poet for having arranged her life to such a pleasing degree.

What raises this poem above the other haiku here, however, is something more. I think it important to recognize that the poet is not humming to the bees, or imitating the bees. The poet is humming because she is employed in a fruitful and welcome occupation. Bees, after all, do not hum, but we can hear their wingbeats when they fly, or when they vibrate their wing muscles to shake pollen from a flower. While we interpret it as a kind of music, what we actually hear is exertion.

Our poet is wholly engaged in her task, and her humming, too, is the by-product of her effort. And if again we hear this effort as music, then our lives are that much richer for it.

Also, there is an evident respect embodied in this poem. The poet knows the habits of the bees, knows the time to work around the hive without disturbing them, knows what must be done. That she should share music with the hive, on her own terms and of her own making, seems perfectly in keeping with the scene. Might we all find our music so ready to hand, and in harmony with what we find to do.

Onima koji poznaju ovaj žanr, ova harmonična scena može se prepoznati kao prikladna za haiku, evocirajući naše prirodno okruženje. Jasno možemo vizualizirati trenutak. Lako je poistovjetiti se s osobom koja obavlja ugodan posao oko svog doma. Takvo miroljubivo kraljevstvo može biti suprotstavljeno dnevnoj stvarnosti, i mi možemo zavidjeti pjesnikinji na organizaciji života i ugodnim poslovima.

Ono što podiže ovu pjesmu iznad ostalih, nešto je više. Mislim da je važno prepoznati da pjesnikinja ne pjevuši pčelama ili ih oponaša. Pjesnikinja pjevuši jer se bavi dobrodošlom zanimacijom. Pčele, ipak, ne pjevuše, no mi možemo čuti zuj njihovih krila kada lete ili kada vibriraju mišićima svojih krila kako bi stresle pelud sa cvijeta. Dok mi to tumačimo kao svojevrsnu glazbu, ono što u biti čujemo je napor.

Naša pjesnikinja je posvema posvećena svom poslu i njeno pjevušenje i jest posljedica njenih napora. No, ako doživimo ovaj zvuk kao glazbu, tada je naš život obogaćen.

Također, vidljivo je poštovanje usađeno u ovu pjesmu. Pjesnikinja zna navike pčela, ona zna vrijeme kada će raditi oko košnice bez da ih uznemiri, ona zna što treba činiti – biti dijelom glazbe s košnicom što čini njeno savršeno uklapanje u scenu. Bilo bi krasno da svi pronađemo glazbu i spremni smo podijeliti je u skladu s onim što činimo.

Second Prize: Jay Friedenberg, USA / SAD

slow summer clouds	spori ljetni oblaci
the formless shape	amorfan oblik
of desire	želje

Of course nothing – not even clouds – is formless. But the shapes that clouds present often defy our abilities to describe them, except in a most fanciful and superficial way. Perhaps the best we can do is to say they have their own form (unsatisfactory as that may be).

And summer clouds can be particularly languorous.

So the first two lines of this poem are quite clear, even if we are challenged to imagine exactly what the poet is seeing. But it is in the third line that the poem becomes more than an accurate report of the weather.

The poem's success depends entirely upon the comparison of these clouds to a human emotion, to desire. This is quite an interesting choice, to my mind, with enough relationship to make the identification evident, but with enough ambiguity to make the comparison rich. I will leave it to the reader to develop this idea if they are so inclined, but I believe it will be worth your effort, which is why I have included this poem among my winners this year.

Ništa, čak ni oblaci, nije bez oblika. No, oblici oblaka često prkose našim sposobnostima da ih opišemo, osim na kićen i nestvaran način. Ono ponajbolje, što možda možemo reći je da oblaci imaju svoju vlasitu formu (koliko god to nezadovoljavajuće bilo).

A ljetni oblaci mogu biti naročito tromi.

Prva dva retka ove pjesme su veoma jasna, ukoliko smo izazvani da zamislimo točno ono što pjesnikinja vidi. No, u trećem retku pjesma postaje nešto više od izvješća o vremenu.

Uspjeh pjesme ovisi od usporedbe oblaka i ljudskih osjećaja čežnje. Po mom mišljenju, ovo je zanimljiv izbor, s dovoljno povezanosti pa je poistovjećenos očigledna, ali s dovoljno dvoznačnosti kako bi ova

usporodba bila uspješna. Ukoliko to čitatelj želi, prepuštam mu da razvije ideju. Mislim da će vrijediti truda, što je razlog uvrštavanja ovog rada među ovogodišnje pobjednike.

Third Prize: Martha Magenta, UK / Velika Britanija

peacock's cry
the silence
between stars

krik pauna
tišina
između zvijezda

I was uncertain about how to read this poem, but I found that I came back to it again and again, and would feel remiss if I did not honor it with one of the prizes for this year. A peacock's cry is a harsh rasp, quite loud and, once you've heard it, unmistakable. How can a bird of such extraordinary plumage have such a guttural call? Well, of course, peacocks are not interested in attracting humans, but peahens, and I expect such a cry works just fine.

To take it into the human realm, however – that is, to place it in a poem – is to rely upon whatever emotions such an image can conjure within the reader. And what most of us will envision when we think of a peacock will be that array of feathers of the male in courting. Those glorious “eyes” are gaudy, brilliant, but fanned out and separate, creating a constellation of their own making. Whatever the rasp that called it to mind, the display is what we conjure.

After such a cry, the silence is that much more palpable, soothing, as it were, what had just been irritated. It is silence that swallows the cry, that gives definition and edge to it. In the same way, it is the blackness of space that separates the stars, that makes them individual, just as the eyes of the peacock's tail are separate.

As I say, I was uncertain about this poem, but it contains a beauty that keeps bringing me back, and even if I have misunderstood it, it is that beauty that I wish to honor here. There are more things in heaven and earth, Horatio, than are dreamt of in our philosophies.*

Bio sam u nedoumici kako iščitavati ovu pjesmu, no shvatio sam da joj se nanovo vraćam. Ne uključiti ovaj haiku među nagrađene, smatrao bih to nemarom. Krik pauna je svojevrsno hrapavo, glasno struganje i jednom kada ste ga čuli, nepogrešivo ga prepoznajete. Kako je moguće da ptica izvanrednog izgleda ima tako grleni glas? Svakako, paunovi ne žele privući ljude, već paunice i za pretpostaviti je da takvo dozivanje ima zadovoljavajući odaziv.

Prenijevši to na mjerilo ljudi – što bi značilo staviti u pjesmu – znači osloniti se na one osjećaje, koji taj prikaz mogu prizvati u čitatelja. Ono što će većina nas predvidjeti, kada mislimo o paunu, je ona svečanost perja u pijetla koji se udvara paunici. One veličanstvene „oči“ na perju repa su kitnjaste i sjajne, no raspršene i razdvojene, stvaraju vlastito sazviježđe. Kolikogod ono turpijanje bilo u sjećanju, ipak ćemo prizvati vizualni performans ptice.

Nakon zova ove ptice, tišina je mnogo opipljivija i umirujuća no što je bila prije uznemiravanja. To je tišina koja je progutala vrisak i daje joj definiciju i obod. Na isti način, to je tama prostora koja razdvaja zvijezde, odjeljuje ih i daje im individualnost u svemiru. Kao što su oči na repu pauna odvojene.

*Kao što rekoh, bio sam nepovjerljiv prema ovoj pjesmi, no ona sadrži ljepotu kojoj se nanovo vraćam. Čak i ako je nisam dobro shvatio, to je ljepota koju ovdje želim odlikovati. Više je stvari u raju i na Zemlji, Horacio, no što o njima sanjamo u tvojoj filozofiji.**

**William Shakespeare, Hamlet: „And therefore as a stranger give it welcome. There are more things in heaven and earth, Horatio, than are dreamt of in your philosophy”. Hamlet Act 1, scene 5, 159–167.*

William Shakespeare, Hamlet: “Stog primite sad to ko dragog stranca. Moj Horacije, ima više stvari na zemlji i na nebesima no što se i sanja u vašoj filozofiji”. (1. čin, peti prizor, u prijevodu Milana Bogdanovića).

HONORABLE MENTIONS / VIŠE POHVALE

Martha Magenta UK / Velika Britanija

I slip	klizim
into your language	u tvoj jezik
babbling stream	mrmoreća bujico

Sanjukta Asopa, India / Indija

this wish	želja
to look into your eyes ...	da gledam u tvoje oči ...
garden buddha	Buddho u vrtu

Nicholas Klacsanzky, Ukraine / Ukrajina

I say <i>om</i>	kažem <i>om</i>
a few more times ...	nekoliko puta ...
dripping icicle	kapanje sa sige

Agus Maulana Sunjaya, Indonesia / Indonezija

summer river	rijeka ljeti
the thing you keep	sve one tajne
secret	koje kriješ

These four honorable mentions all offer something beyond competence that will reward the reader. I appreciated the humor of the rendezvous with the garden buddha, and the self-deprecation of the chanter. Similarly the linguist is all too aware that our best thoughts can be lost in the current, and the truth teller of the final poem recognizes that the current holds on to those things that are lost. In a way these make a fine sequence and find a relationship with one another that the four poets involved could never have imagined. So it is with literature — one thing may, in fact must, call up another for it to resonate, and when it does, it sets the whole day ringing.

Ova četiri pohvaljena rada više no dovoljno nude nagradu čitatelju. Sviđao mi se humor u susretu s vrtnim Budom i samopouzdanje pjevača. Isto tako, lingvist je odviše svjestan naših misli, koje mogu biti izgubljene u mrmoru rječne struje, a govoreći istinu u posljednjoj pjesmi, autor prepoznaje da rijeka zadržava ono što je izgubljeno. Na neki način ova četiri haikua čine niz i otkrivaju vezu koju četiri pjesnika nisu mogla ni zamisliti. Tako je to s književnošću – jedna stvar može i zapravo mora, dozvati drugu kako bi rezonanca, kada se dogodi, odzvanjala čitav dan.

COMMENDED / POHVALJENI RADOVI

Julie Bloss Kelsey, USA / SAD

the little things	naše male
we have in common ...	zajedničke stvari ...
third cousins	treći bratići

Zornitza Harizanova, Bulgaria / Bugarska

snow moon	pun mjesec u veljači
my first breastfeeding	prvo dojenje bebe
on a rocking chair	na stolcu za ljuljanje

Vanice Zimerman, Brasil / Brazil

open window –	otvoren prozor –
on the blue carpet of the room	na plavom tepihu u sobi
the shadow of the hummingbird	sjena kolibrića

Ashoka Weerakkody, Sri Lanka / Šri Lanka

two monks	dva fratra
discussing a flight delay	pričaju o kašnjenju leta
buddha gaya	Buda Gaya

Carole MacRury, USA / SAD

regrets ...	kajanja ...
a fishbone caught	jadac uhvaćen
in my mouth	u mojim ustima

Henryk Czempiel, Poland / Poljska

anniversary	godišnjica
on the husband's grave	na suprugovu grobu
whose candle?	čija svijeća?

Violeta Urda, Romania / Rumunjska

crescent moon –	mladi mjesec –
the pregnant women	trudnice pjevuše
hum a lullaby	uspavanku

Violeta Urda, Romania / Rumunjska

after chemo –	nakon kemoterapije –
in the flock of flying cranes	u jatu ždralova u letu
an empty space	prazno mjesto

Margherita Petriccione, Italy / Italija

willow branch ...
upon us the weight
of a crow's shade

grančica vrbe ...
na nama teret
vranine sjene

Margherita Petriccione, Italy / Italija

homecoming –
in the cup remains
of your coffee

povratak –
u šalici ostaci
tvoje kave

Ann Magyar, USA / SAD

giraffe's neck
the quick hands
of the balloon seller

vrat žirafe
hitre ruke
prodavača balona

Helen Buckingham, GB / Velika Britanija

kid in the crowd
team flag running
down his face

dijete u mnoštvu
zastava ekipe teče
niz njegovo lice

Pravat Kumar Padhy, India / Indija

floating clouds
the softness of her
narration

lebdeći oblaci
mekoća njenog
pričanja

Peter Jastermsky, USA / SAD

family belongings
the anger I never wanted
becomes mine

obiteljska imovina
ljutnja koju ne željeh
posta moja

Diana Teneva, Bulgaria / Bugarska

my father's
disappearing smile ...
hunter's moon

očev osmijeh
što nestaje ...
puni mjesec u listopadu

Jenny Fraser, New Zealand / Novi Zeland

all the things	sve stvari
i want to say	što želim reći
the depth of water	dubina vode

Ed Bremson, USA / SAD

mushroomy August	gljivarski kolovoz
a mosquito on the arm	komarac na ruci
of a blistered child	djeteta u plikovima

Corine Timmer, Portugal

leaf-strewn street –	ulica pod lišćem –
my reflection	moj odraz
in a passing hearse	u pogrebnom vozilu

Corine Timmer, Portugal

family gathering ...	obiteljsko okupljanje ...
the fish father caught	uhvaćena riba moga oca
gets bigger and bigger	sve veća

Anna Maris, Sweden / Švedska

still in use	još u uporabi
the roof tv-aerial	krovna TV antena
blackbird's song	pjesma kosa

Carl Seguiban, Canada / Kanada

spring rain	proljetna kiša
the marsh regains	bara vraća
its voice	svoj glas

Carl Seguiban, Canada / Kanada

rice harvest –	žetva riže –
the kids make fun	djeca se smijulje
of my accent	mom naglasku

Viktoriya Marinova, Bulgaria / Bugarska

rainy autumn
seeds germinate
in the anthill

kišna jesen
sjeme niče
na mravinjaku

Timothy Russell, Canada / Kanada

equinox ...
my father's slurred voice
on the baby monitor

ravnodnevnica ...
nerazgovjetan glas mog oca
na monitoru za bebe

Emmanuel Jessie Kalusian, Nigeria / Nigerija

hot day ...
the emergency exit opened
for some fresh air

vruć dan ...
svjež zrak s otvorenog
izlaza u slučaju opasnosti

Nikolay Grankin, Russia / Rusija

spring rain
the tiny handprints
on the ancient wall

proljetna kiša
sićušni otisci
na starom zidu

Debbie Strange, Canada / Kanada

alpenglow
a pika gathers stems
of light

planinski zalaz sunca
pika* skuplja stabljike
svjetlosti

Debbie Strange, Canada / Kanada

prairie dusk
the last braid of geese
comes undone

sumrak u preriji
zadnje jato gusaka
stiže okrznuo

Julie Warther, USA / SAD

woodpile –
long term plans
begin to take shape

gomila drva –
dugogodišnji planovi
kristaliziraju se

Jay Friedenberg, USA / SAD

high tide line	crta plime
the flotsam	olupine
of distant lives	dalekih života

Eduard Tara, Romania / Rumunjska

ancestor's land –	zemlja predaka –
the wild flowers cover	divlje cvijeće pokriva
the minefield	minsko polje

Neal Whitman, USA / SAD

got a black mark –	minus u imeniku –
in school atomic bomb drill	brbljao sam na predavanju
I was caught talking	o atomskoj bombi

*pika - Small mammal related to the rabbits. / Sitan sisavac srodan zecu.

REZULTATI MALOG NATJEČAJA ZA HAIKU ČASOPISA IRIS, 2018.

Tema slobodna

The results of a Little IRIS Haiku Contest in Croatian – Theme free, 2018.

Sudio / Judged by Stjepan Rožić

1. nagrada: Nikola Berać

bosa na stazi	barefoot on a path
djevojčica osmijehom	a smiling girl
pozdravlja pljusak	greet the downpour

2. nagrada: Nataša Ilić

ruka u zraku	hand in the air
hvatajući zreli plod	catching ripe fruit
ubirem mjesec	I have picked up the moon

Translated by Milan Ilić i Tony O'Rourke

2. nagrada: Nina Kovačić

dolina u suncu
pas i motorna pila
nevidljivi

sunbathed valley
a dog and chainsaw
invisible

2. nagrada: Domagoj Brkić

kratak zimski dan
uličnim svjetiljkama
produljen do jutra

short winter day
extended till the morning
by the street lamps

3. nagrada: Zoran Doderović

Zastakljeni grad.
Prvi pupoljci lista
u izlogu.

Town in glass.
First buds leafing
in the show-window.

3. nagrada: Silva Trstenjak

kruške u korpi
iz najdeblje viri
zadak stršljena

pears in the basket
hornet's abdomen peers
from the plumpest fruit

3. nagrada: pater Mario Crvenka (1944.-2019.)

proletje ptica
ispred moga prozora –
to njena sjena!

a bird flits
in the front of my window –
its shadow!

POHVALE / COMMENDED

Vesna Andrejić-Mišković

puše sjeverac
sa žice smrznuti veš
škripi zubima

the North wind
the frozen laundry on line
grinds its teeth

Grozdana Drašković

Miholjsko ljeto
među vlatima trave
sjaje niti paučine

Indian Summer
the threads of cobweb glisten
among grass blades

Josipa Braut

na suhozidu
zmija svukla košulju
ljetna pripeka

summer scorch
a snake took off its skin
on a dry stone wall

Stanka Sršen

kristalne sige
na golim grančicama
ledeni koncert

crystal icicles
an icy concert on
bare twigs

Miljenko Šimunović

Voćka miruje.
Snježni pokrivač
savija granu.

Resting fruit tree.
The cover of snow
bending its bough.

Danijela Grbelja

nema lutanja
čas naprijed, čas nazad
krijesnice

without wandering
going ahead, then backwards
these fireflies

Đermano Vitasović

zalazak sunca
na obzoru nestao
veliki tanker

the sunset
a large tanker disappeared
on horizon

Dubravka Šćukanec

novogodišnje jutro
psi u šetnju izveli svoje
mamurne vlasnike

New Year's morning
the dogs walking
drowsy masters

Vladimir Ludvig

beskućnik –
radost blagdana
u kartonskoj kutiji

homeless –
the holidays joy
in a cardboard box

Translated by the author

Ivanka Konstantino

tužna jesen
u potok pade zadnji list
vrbe

sorrowfull autumn
last leaf from a weeping willow
fell into the stream

IN PRAISE OF GOURDS AND HAIKU

Michael Dudley and Tomislav Maretić presenting “In Praise of Gourds and Haiku” at the fifth Gourd Haiku Festival, Ivanić-Grad, October 20, 2018.

“In Praise of Gourds and Haiku” is an adaptation of content from the Foreword of *Pilgrimage* (2005) and the Afterword from the revised and expanded *Pilgrimage* (2017), both books published by Red Moon Press (www.redmoonpress.com).

Greetings to all of you!

How unreservedly delighted I am to be attending this fifth annual “Bu-čijada Haiku Festival”!

Thank you, Djurdja, for your generous invitation to speak today: I am honoured to do so.

Tom, I am indebted to you for your welcoming embrace of this Canadian haijin far from home, and for your nuanced translation of this text.

To be among so many dedicated writers of haiku, inclusively united in celebration from so many distinctive towns, regions, and cities is a privilege.

Individually and collectively we each and all share a vital connection through a form of communication that has so meaningfully influenced, shaped, occupied, and preoccupied us.

And we are but a few of the many upon many writers from around the world who have been similarly and fulfillingly engaged through hundreds of years by such a small-sized, hugely influential poem.

How appropriate, then, that we are together at this festival where the humble gourd represents an apt motif for haiku: Tough, resilient shell that protects through varying conditions; sturdy, functional vine that is essentially rooted; potent seeds within their vessel of fruit, that eventually sprout and grow into vital food that nourishes.

The modest, authentic, and substantial dignity of haiku has prevailed approximately 4 centuries despite momentous transitions and transformations of language, politics, and literary fashion; and it has universally blossomed despite varying generations, nationalities, languages, faiths, cultures, and governments.

As an unpretentious people's and peoples' poetry, exalting the uncommon commonplace and unreal reality, haiku serves as a universal bridge connecting culture to culture, nation to nation, and person to person.

Its vernacular of common speech, nature content, and concrete imagery rooted in everyday, universal experience harmonize together to clearly and directly reveal the complex world simply as it truly is.

By focusing with sensory directness upon the ongoing, veritable, often casually overlooked objects, settings, incidents, coincidences, and relationships, haiku present those moments – both subtly and dramatically, textually and subtextually – that unveil relevant and revelatory reality.

Today haiku flourishes more vigorously than ever and is exuberantly planted, practised, harvested, and published all over the earth.

Its nourishing yield of emotional, spiritual, and intellectual sustenance crucially fortifies its readers.

We live in an era muddled by fake news; corporate suasion; political spinning; special interest lobbying; alternative facts; tweet storms; twitter wars; hoaxer bloggers; false promisers; online haters, shamers, and trolls.

But against all this overwhelming distortion and distraction, haiku serves as a potent, counteracting antidote.

By witnessing, honouring, and conveying the central consummate relevance of each person, decision, action, moment, and word, attentive and respectful perspective is formed as an affirmative bulwark against the forces and surges of obfuscation, confusion, and victimization.

Our relentless, affirmative dedication and commitment to cultivating and inspiring; planting and writing; tending and editing; harvesting and sharing are absolutely essential.

Namaste!

English essay and haiku by Michael Dudley (www.michaeljdudley.com)

Croatian translations by Tomislav Maretić

(<https://www.thehaikufoundation.org/poet-details/?IDclient=737>)

Editorial assistance by Dejan Pavlinović (<https://smilingcricket.blogspot.com>)

Photo: Zdenko Vanjek

U POHVALU BUČAMA I HAIKU

Posve sam oduševljen što ću nazočiti ovom petom festivalu buča – susretu hrvatskih haiđina na “Bučijadi”.

Zahvaljujem gospođi Đurđi, na njezinom velikodušnom pozivu da danas govorim pred vama: počašćen sam ovim pozivom.

Tome, zahvalan sam ti zbog tvojeg prihvaćanja ovog kanadskog haijina daleko od njegove kuće i kao zbog tvojeg nijansiranog prijevoda mojeg teksta.

Prava je povlastica biti među tolikim piscima posvećenika haiku pjesništva, uključenim i ujedinjenim u ovom zajedničkom haiku festivalu, iz toliko poznatih mjesta, gradova i regija.

Svi mi dijelimo, pojedinačno i kolektivno životnu povezanost preko ove forme komunikacije koja je tako značajno utjecala, oblikovala i zaokupila nas.

A mi smo tek neki od mnogih pisaca iz cijelog svijeta koji su bili slično i potpuno angažirani, stotinama godina, jednom tako malenom, a vrlo utjecajnom pjesmom!

Zato je baš dobro da smo na ovom festivalu zajedno, gdje skromna tikva predstavlja pogodan motiv za haiku: čvrsta, žilava ljuska koja štiti u različitim uvjetima; otporna, učinkovita puzajuća stabljika, snažno ukorijenjena; moćno sjeme u plodnoj posudi, što može klijati i rasti stvarajući hranu za život.

Skromno, autentično i stvarno dostojanstvo haiku pjesništva prevladalo je približno tijekom 4 stoljeća usprkos značajnim pretvorbama i preobrazbama jezika, politike i književne mode; te je univerzalno cvjetalo unatoč različitim naraštajima, nacionalnostima, jezicima, vjerama, kulturama i vladama.

Kao nepretenciozna poezija ljudi/naroda, uzvisujući neobičnu običnost i nestvarnu stvarnost, haiku služi kao univerzalni most koji povezuje kulturu s kulturom, naciju s nacijom i osobe s osobama.

Njegova običnost domaćeg govora, prirodnih sadržaja i konkretnih slika ukorijenjenih u svakodnevnom općem iskustvu, usklađuje nas zajedno kako bi jasno i izravno otkrivali složeni svijet jednostavno onakav kakav on zaista jest.

Usredotočujući se na osjetilnu izravnost prema zbivajućim, istinitim, često nehotice previđenim predmetima, postavkama, događajima, koincidencijama i odnosima, haiku predstavlja one trenutke – ujedno suptilno i dramatično, tekstualno i podtekstno – koje otkrivaju relevantnu i prosvjetljujuću stvarnost.

Danas haiku cvjeta snažnije nego ikada i bivajući obilno sađen i prakticiran, on bere plodove i objavljuje se po cijeloj Zemlji.

Njegov hranjivi doprinos emocionalnom, duhovnom i intelektualnom životu osnažuje svoje sljedbenike.

Živimo u eri zbunjenoj lažnim vijestima; korporativnog uvjeravanja; političkog usmjeravanja; lobiranja posebnih interesa; alternativnih činjenica; “tweet storms” – tviterske graje; twitterskih ratova; blogera obmanjivača; lažnih obećanja; online mrzitelja, klevetnika i varalica.

Ali, protiv svih ovih velikih iskrivljavanja i izobličavanja, haiku služi kao moćan i djelotvoran protuotrov.

Svjedočenjem, poštivanjem i prihvaćanjem središnje potpune relevantnosti svake osobe, odluke, akcije, trenutka i riječi, pažljiva i

respektabilna perspektiva formira se kao afirmativni bedem protiv snaga i napadaja opsjednutosti, zbunjenosti i viktimizacije.

Naša neumoljiva, pozitivna odlučnost i predanost uzgoju i nadahnuću; sađenju i pisanju; obrađivanju i uređivanju; ubiranju i širenju, apsolutno su esencijalni.

Namaste!

“U pohvalu bučama i haiku” adaptacija je predgovora Hodočašća, haiku zbirke izdane godine 2005. te pogovora prerađene i proširene iste zbirke godine 2017., obje knjige publicirao je Red Moon Press (www.redmoonpress.com).

pilgrimage translation into Croatian

fainter and fainter	sve bljeđe i bljeđe
up church steps	uz crkvene stube
damp footprints	vlažne stope

shattering light:
a crystal menagerie
of endangered species

lom svjetlosti:
kristalna menažerija
ugroženih vrsta

Easter Monday still the gun shop OPEN ALL DAY
Uskrsni ponedjeljak još i dalje dućan oružja OTVOREN CIO DAN

Big Mac Attack another acre c l e a r c u t
Napadaj Big Maca drugo jutro zemlje č i s t i n a

by the fieldstone church	pokraj crkve od kamena
<i>h u m b l e b e e s</i>	<i>b u m b a r i</i>
in harmony with the hymn	u harmoniji s himnom

something caught between
his teeth, he picks at it with
one of the fish hooks

nešto uhvaćeno između
njegovih zuba, on čačka
jednom od udica

A daughter, he answers,
then looks to the moon.
Stillborn.

Kćerka, on odgovara,
pri tom gleda u mjesec.
Mrtvorodena.

teens huddled up
passing a spliff, shooting texts
by the cenotaph

tinejdžeri na okupu
dijeleći džoint, šalju poruke
pokraj spomenika

trembling down the misty window a dribble of clarity
drhteći niz zamagljen prozor kapanje jasnoće

addiction centre
leaves of potted plants
press against the pane

centar za ovisnosti
listovi biljaka lončanica
pritišću krhko okno

ferris wheel
a gear revolving
the harvest moon

divovski kotač
zupčanik okreće
puni mjesec

corn on the cob:
the gaps between
Great-grandma's teeth

zrnje na klipu:
procjepi između
prabakinih zubiju

satsang
my pocketed cellphone
vibrates on mute

satsang
mobitel u mom džepu
bezvučno vibrira

my fingertips
reading the Braille
of her breasts

jagodice prstiju
čitaju Brailleovo pismo
na njezinim grudima

her plum sticky lips lipsticking me *lusciously*
njene usne od šljiva ljepljive mrljaju me *slasno ružom*

on brand-new crutches swinging my instability past a centipede
na novim štakama njiše se moja nestabilnost mimo stonoge

making love near a quarry the earth moves
vođenje ljubavi blizu kamenoloma trese se zemlja

among	children
museum	playing
statues	dodge tag

između	djeca
muzejskih	se igraju
kipova	lovice

daybreak	svitanje
hypodermics	potkožne igle
strewn about the playground	porazbacane po igralištu

garage phone rings,	garažni telefon zvoni,
mechanic wipes her hands	mehaničarka briše svoje ruke
on a scrawny tom	o mršavog mačka

no one home.	nikoga nema doma.
her note on the table	njena bilješka na stolu
under a plum	ispod ploda šljive

last night inside my clothes from the line this morning
prošla noć u odjeći s užeta od ovog jutra

a record low
seed catalogues
plant spring within me

najhladniji stupanj
katalozi sjemenja
sade proljeće u meni

on the floodplain we talk of fathers –
long grass drapes low from reaching limbs

na poplavnom području pričamo o očevima –
duga trava visi nisko s dosegnutih grana

downtown hail
an abstract bronze
ringing in the new year

tuča u centru grada
apstraktna bronca
zvoni na novu godinu

a new day mice turds in the cupboard
novi dan mišji izmet u ormariću

sunup the mouser sprawled and licking her belly fur into a whorl
osvit mišolovica se protegla i liže svoje trbušno krzno u kovrče

muggy night up to my lips in the lake now a *loon* again *loon*
vlažna noć do mojih usnica u jezeru odjednom *gnjurac* opet *gnjurac*

where the small boy
gently touched the sculpture,
a smudge of blood

gdje mali dječak
blago dotaknu skulpturu,
mrlja krvi

uncoiling from the rotted log a lengthening anxiety
odmotava se s trule klade produžujuća tjeskoba

my tongue within her
navel
:
lint

moj jezik u njezinom
pupku
:
mucice

cancer ward;

odjel za rak;

tropical fish
wavering

tropska riba
treperi

among
volcanic rock

među
vulkanskim stijinama

children's store
shelf stuffed with plush toy mammals
now extinct

dječji dućan
polica prepuna plišanih igračka sisavaca
sada istrijebljenih

sweltering o o o
the millpond skin
porous with nostrils

sparna o o o
koža mlinskog jezera
pore u nosnicama

snow drifts –
I comb out
her cradle cap

snježni zapusi –
raščešljavam
njenu tjemenicu

c u m u l u s c l o u d s
the sour milk odour of my favourite tie

k u m u l u s i
vonj ukiseljena mlijeka moje najdraže kravate

catalpa leaf –
my daughter picks it up
and fans herself

list trubljačca –
moja kći ga podigne
i maše k'o lepezom

off the snow-piled roof
of an abandoned farmhouse,
gusts of ghosts

s krova punog snijega
napuštene farme,
zapusi duhova

sun
a tunnel
thru my haze

sunce
tunel
kroz moju izmaglicu

during our picnic
a ladybug tours the ground
floor of her dollhouse

za vrijeme našeg piknika
božja ovčica obilazi prizemlje
njene kuće lutaka

chopped carrot double sunrise
presječena mrkva dvostruki osvit

in my daughter's garden
I water the impressions
her hands have made

u kćerkinom vrtu
zalijevam otiske učinjene
njenim rukama

sunrise sakura blossoms the hues of sunset
sunčev izlazak sakura cvatovi nijanse sunčeva zalaska

among sunflowers
my sons plant
spinning pinwheels

for its handfuls
of acorns, my youngest
hugs the oak

from his small hand
popcorn spills onto mud
into a constellation

Asking me to leave
a message at the tone:
voice of my dead friend.

river mist
the drift of a dream
absorbs me

water-
fall
chant-
ing
my
thumb
mov-
ing
malas

među suncokretima
moji sinovi sade
dječje vjetrenjače

zbog pregršta
žireva, moje najmlađe
grli hrast

iz njegove ručice
prospu se kokice na blato
u sazviježđe

Traži da ostavim
poruku nakon signala:
glas mrtvoga prijatelja.

riječna sumaglica
obuzima me zapuh
jednoga sna

vodo-
pad
pje-
va
moj
palac
po-
miče
brojanicu

Preveo: Tomislav Maretić

pjeva kos
na osušenom stablu –
večernja idila

singing to itself
a blackbird on a withered tree –
evening calm

Rudi Stopar

REZULTATI NATJEČAJA UDRUGE „TRI RIJEKE“, 2019.

Ove godine primili smo 828 radova odraslih autora i 234 rada učenika osnovnih škola, od toga 193 haikua i 41 ilustrirani haiku/hajgu. Ukupno na sve natječaje stigla su 1062 rada.

THE RESULTS OF THE CONTESTS ORGANIZED BY THE HAIKU ASSOCIATION „THREE RIVERS“, 2019.

This year we received 828 works by the adult poets and 234 haiku/haiga by the grammar school students.

INTERNAIONAL HAIKU CONTEST ON THE THEME OF THE GOURDS 2019.

This year we received 262 haiku by 101 author from 26 countries: Australia, Belgium, Bosnia and Herzegovina, Brazil, Bulgaria, Canada, Croatia, Germany, India, Italy, N. Macedonia, Malaysia, Montenegro, Netherlands, New Zealand, Nigeria, Philippines, Romania, Russia, Serbia, Slovenia, South Africa, Sri Lanka, Turkey, United Kingdom, United States.

The judge was Ms Ikuyo Yoshimura, Japan. / Radove 101 autora (262 haikua) iz 26 zemalja ocijenila je gđa Ikuyo Yoshimura (Japan).

1st Prize / 1. nagrada: Ljubinka Tošić, Užice, Serbia / Srbija

Down the country road	Seoskim putem
a crackling oxen cart	škripe volovska kola,
full of pumpkins.	puna tikava.

2nd Prize / 2. nagrada: Aljoša Vuković, Croatia / Hrvatska

half of melon	polovica dinje
a wasp studying diameter	osa uči o promjeru
over the wrap foil	preko PVC-a

3rd Prize / 3. nagrada: Mark Miller, Australia / Australija

farmers market	gradska tržnica
sharing a watermelon	ljubavnici dijele lubenicu
two lovers lips to lips	usne na usne

HONOURABLE MENTIONS (10), in no particular order

Adjei Agyei-Baah, Ghana / New Zealand – Gana / Novi Zeland

Halloween over	nakon noći vještica
discarded pumpkins	odbačene buče
return to enrich the field	vraćene na polje

Goran Gatalica, Croatia / Hrvatska

harvesting gourds –	berba tikvica –
sounds of the sitar	zvuci sitara
in my ears	u mojim ušima

Jasminka Predojević, Croatia / Hrvatska

sunny autumn day	sunčan jesenji dan
children lawn bowling	djeca bočaju
with cucurbita gourds	s ukrasnim tikvicama

Pitt Buerken, Germany / Njemačka

some gourds don't comply
with the EU-standards
eat by yourself

neke buče nisu u skladu
s EU standardom
pojedi ih sam

Kristina Kroupa, Croatia / Hrvatska

in the nook of a hall
a snake gourd dries up
changing its look

u kutu hodnika
suši se i presvlači
zmija bundeva

Valentina Ranaldi-Adams, USA / SAD

giggling child –
the gift of a pumpkin
seed necklace

kikotanje djeteta –
na dar ogrlica od
koštica buče

Debbie Strange, Canada / Kanada

prize pumpkins
our hayrack buckles
with light

nagrađene buče
naše spremište puno
svjetlosti

Steven John Clarkson, New Zealand / Novi Zeland

forty days of rain
fixing the hole in my shoe
with gourd

kiši četrdeset dana
rupu u cipeli krpam
bučicom

Toni Pavleski, N. Macedonia / S. Makedonija

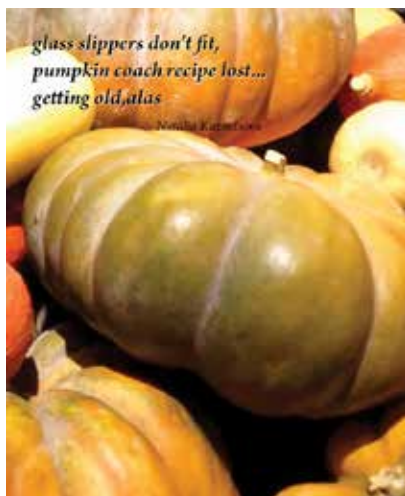
connected ...
gourds in my neighbor's garden
roots in my yard

povezani ...
buče u vrtu komšije
korijenje u mom dvoru

Vanessa Proctor, Australia / Australija

a xylophone
made from dried gourds
sound of the earth

ksilofon
od suhих tikvica
zvuk zemlje

staklene cipelice tijesne,
izgubljen recept za kočiju od tikve ...
starim, jao!

glass slippers don't fit,
pumpkin coach recipe lost ...
getting old, alas

Natalia Kuznetsova

REZULTATI NATJEČAJA ZA HAIKU ZA ODRASLE AUTORE – TEMA JESEN, 2019.

Hrvatski standardni jezik, sudio je Janko Dimnjaković. Primljeno je 278 radova od 97 autora.

1. nagrada: Marinko Kovačević, Praputnjak

Dječja kolica.
Maleni nosić testira
studen studenog.

*Bez konkurencije, najbolji haiku. Kao
dječačić koji je željan svagdje gurnuti
svoj znatiželjni nosić!*

2. nagrada: Nevenka Erman, Žminj

kljun crnog kosa
pomno prati mekoću
prvih smokava

*Gladni kos jedva je dočekaio prve smokve,
ali jesu li dosta meke za uživanje?*

3. nagrada: Franko Stipković, Zagreb

zrela maginja
u kljunu crnog kosa
crveno blista

*Festival boja: crvena maginja u žutom
kljunu crnog kosa.*

POHVALE

Dubravka Šćukanec, Zagreb

ledena berba
crni oblak čvoraka
nad vinogradom

*Kao i ljudi, i čvorci imaju svoju ledenu
berbu.*

Ljiljana Dobra, Šibenik

tuguju čvorci
s berbom sočnog grožđa
ode švedski stol

*Slično kao prethodni, ali duhovita
uporaba švedskog stola.*

Ružica Soldo, Široki Brijeg, BiH

raspuklo nebo
odlomljene dijelove
spajaju munje

*Olužno nebo je malo potrošeno, ali ovo je
ipak lijepa slika.*

REZULTATI NATJEČAJA ZA SENRJU ZA ODRASLE AUTORE – TEMA SLOBODNA, 2019.

Hrvatski standardni jezik, sudio je Janko Dimnjaković.

Primljeno je 68 radova od 25 autora.

1. nagrada: Domagoj Brkić, Split

na policama
dućana zdrave hrane
bolesne cijene

Bez konkurencije najduhovitiji senrju!

2. nagrada: Dubravka Šćukanec, Zagreb

konačno imam
vremena za sebe
perem prozore

*Upravo jedan jednoličan posao kao što
je pranje prozora može čovjeka opustiti
i usredočiti na sebe.*

(U ovom senrju je i dašak fine ironije.)

3. nagrada: Vladimir Šuk, Oroslavje

gle, iznjedrile Što su to iznjedrile žene pod tušem?
blizankinje dunje
žene pod tušem

POHVALE

Vladimir Ludvig, Dubravica

kip moćnika Zna se kakav je to orden goluba koji krasi
poprsje krasi kip!
orden goluba

Midhat Hrnčić, Sanski Most

sirena kola
hitne pomoći sad je
muzika spasa

Aljoša Vuković, Šibenik

Domovinski rat
u mojem gradu niču
grobovi i vile

**REZULTATI NATJEČAJA ZA HAIKU ZA ODRASLE
AUTORE NA KAJKAVSKOM NARJEČJU – TEMA
SLOBODNA, 2019.**

Sudio je Boris Nazansky. Na natječaju su sudjelovala 23 autora s 68 radova.

TRI RAVNOPRAVNE NAGRADE

Nada Jačmenica, Sv. Križ Začretje

potočnice – potočnice –
h ruke pucice u ruci djevojčice
oblaki oblaci

Vladimir Ludvig, Dubravica

pokojni deda – pokojni djed –
đekecom na strašilu kaputom na strašilu
još plaši vrapce još plaši vrapce

Goran Gatalica, Zagreb

derutni melin –
zakelena za čkominu
japekova tenja

derutni mlin –
za tišinu zalijepljena
očeva sjena

POHVALE

Darko Foder, Ivanec

Čeljene soni
nasloanjene na slivu.
Trava pad njimi.

Crvene sanjke
naslonjene na šljivu.
Pod njima trava.

Monika Horvat, Zagreb

let nad kupicom
glasnejši bumbarov
brum

leteć' iznad čaše
glasniji je bumbarov
brum

Domagoj Brkić, Split

po zimskoj noći
samo istočjak
i bafkanje cucka

u zimskoj noći
samo istočni vjetar
i lavež psa

Milica Ježovita Levak, Križevci

Stiha, vu kmici
rosne kapi
vmivaju buču.

Tiho, u tami
kapi rose
umivaju buču.

Ivo Posavec, Koškovec

Zvoni polnevu.
Pesek z gopcum kotura
žotu tikvicu.

Podnevna zvona.
Psić gubicom kotrlja
žutu tikvicu.

REZULTATI NATJEČAJA ZA HAIKU ZA ODRASLE AUTORE NA ČAKAVSKOM NARJEČJU – TEMA SLOBODNA, 2019.

Sudio je Joško Armanda, a sudjelovalo je 18 autora s 48 haikua.

HAIKUI VRIJEDNI SPOMENA

Ivan Gaćina, Zadar

kasno pramaliče ...
pauk pod misećinom
plete tišinu

kasno proljeće ...
pauk na mjesečini
plete tišinu

Nevenka Erman, Žminj

zlatno muore
zrela pšenica drhće
pod bičem vihora

zlatno more
zrela pšenica drhti
pod bičem vihora

Vesna Milan, Rovinj

poklje dažda
duga čapala forcu
i facebookov lajk

poslije kiše
duga dobila snagu
i facebookov lajk

Domagoj Brkić, Split

reful, mir, reful ...
cilu šetimanu
triska nas bura

udar, mir, udar ...
cijeloga tjedna
šamara nas bura

Aljoša Vuković, Šibenik

Stara kuća
samo je mater u svazi
ostala mlada

stara kuća
samo je majka u okviru
ostala mlada

ZA POHVALU: *Aljoša Vuković, Šibenik*

cvrčak
za domaće i furešte
ista pisma

cvrčak
za domaće i strance
ista pjesma

REZULTATI NATJEČAJA ZA TANKU ZA ODRASLE AUTORE – TEMA SLOBODNA, 2019.

Sudjelovalo je 36 autora sa 104 tanke. O nagradama je odlučio
Željko Funda, prof.

1. nagrada: Đurđica Zrinščak-Družinec, Stubičke Toplice

sunčam se
sunce je prozirno
na obali mora
umirili se valovi
već je pao prvi list

Tanka napisana bez korištenja stilskih/pjesničkih sredstava. Odličan primjer budističkog principa wuwei, djelovanja nedjelovanjem. Da, i najobičnijim riječima/sredstvima može se napisati (odlična) pjesma.

2.nagrada: Danijela Grbelja, Šibenik

na trenutak
pomislim da ti čujem glas
i svoje ime
lastavica na odlasku
pjesmom šara nebo

3.nagrada: Franjo Ordanić, Oroslavje

krcat vlak
okružena pankerima
vrpolji se časna
dvije Zdravomarije
do iduće postaje

Pohvala: Tomislav Maretić, Zagreb

grm bijelih ruža
tu se sakrio mjesec
da se nauživa,
pa mirisan izlazi
neokrznut trnjem

Pohvala: Nina Kovačić, Zagreb

uskom stazom
iznad orlova leta
popeh se na vrh
planinski povjetarac
raznosi mi umor

REZULTATI NATJEČAJA ZA HAIKU ZA UČENIKE OSNOVNIH ŠKOLA –TEMA BUČA, 2019.

TEMA BUČA, ocijenile Dubravka Mataušić i Mira Rajter. Na natječaj su stigla 193 haikua.

NIŽI RAZREDI

1. nagrada: Lucija Dragčević, 4.a, OŠ Sveti Križ Začretje

mala buča
usred livade
postala sunce

Mentorica: Ana Kiseljak

2. nagrada: Stjepan Piljek, 4.a, OŠ Sveti Križ Začretje

buča se
skrila h zelenje
od dedeka

Mentorica: Ana Kiseljak

3. nagrada: Nikola Zelenović, 3.a, OŠ E. Kumičić, Rijeka

torta od buče
lijepa narančasta
slasnog okusa

Mentorica: Lučana Manzoni

3. nagrada: Ela Makić Halilčević, 4.r., OŠ Škurinje, Rijeka

jesenje jutro
polje se osulo bučama
šire se boje

Mentorica: Snježana Beletić

3. nagrada: Ivan Udovič, 3.b, OŠ Kozala, Rijeka

sve zažutilo
jesen su najavile
tikve rasute

Mentorica: Nerina Banović, prof.

POHVALE

Eva Crnek, 3.b, OŠ Oroslavje

strpljiva čekam
svoj red da kušam toplu
finu bučnicu

Mentorica: Ankica Šuk

Filip Franjkić, 3.b, OŠ Kozala, Rijeka

na štandu tikve
ponuđene na sajmu
priroda časti

Mentorica: Nerina Banović, prof.

Luka Leš, 3.b, OŠ Oroslavje

sazrela tikvica
samuje u vrtu
za sjeme

Mentorica: Ankica Šuk

Ariana Katić, 3.r., OŠ Matija Antun Reljković, Cerna

u našem vrtu
skriva se ispod lista
ah, ta bundeva

Mentor: Nikola Berać

Tara Keleminović 3.r., OŠ Ivana Grande Soblinec, PŠ Adamovec

Na tanjuru bućnica
stolice u nizu
na cesti buća.

Mentorica: Ankica Dmejhal

NATJEČAJ ZA HAIKU ZA UČENIKE OSNOVNIH ŠKOLA – TEMA BUČA, 2019.

VIŠI RAZREDI

1. nagrada: Korina Kalanj, 7.r., OŠ Vežica, Rijeka

cvjetovi buče
ukrasili haljinu
i moj osmijeh

Mentorica: Mihovila Čeperić-Biljan, prof.

2. nagrada: Janja Benaš, 5.r., OŠ Kozala, Rijeka

buće se pečū	Rječnik: va rolu = u pečnici
kolačići va rolu	fešta = svečanost
za stolon, fešta	stolon = stolom

Mentorica: Nerina Banović, prof.

3. nagrada: Lara Scrobogna, 5.r., OŠ Fran Franković, Rijeka

noć nogometa
nestrpljivo hrskažu
sjemenke bundeve

Mentorica: Marina Frlan-Jugo, prof.

POHVALE

Andelina Videc, 6.r., OŠ M. Šorga, Oprtalj,

Mentorica: Sanja Petrov Vlahović, prof.

Stara baka
radi bučnicu.
Miris jeseni.

Leon Škara, 5.r., OŠ Vežica, Rijeka,

Mentorica: Mihovila Čeperić-Biljan, prof.

toplo pecivo
sa sjemenkama buče
u zimsko jutro

Edi Tizaj, 5.r., OŠ Fran Franković, Rijeka,

Mentorica: Marina Frlan-Jugo, prof.

kišovit dan
majčina topla utjeha –
pita od bundeve

Mitra Pažanin, 5.r., OŠ Vežica, Rijeka,

Mentorica: Mihovila Čeperić-Biljan, prof.

i jutros
ispuzava k suncu
cvijet tikvice

Ana Cvek, 7.r., OŠ Vežica, Rijeka,

Mentorica: Mihovila Čeperić-Biljan, prof.

jesenji kist
umeće zadnje nijanse
nasadu buča

REZULTATI NATJEČAJA ZA HAJGU ZA UČENIKE OSNOVNIH ŠKOLA – TEMA BUČA, 2019.

Primili smo 41 hajgu. Radove je ocijenila Petra Korbus, mag. povijesti umjetnosti i muzeologinja.

1. nagrada: Laura Banić, 1.r., OŠ Vežica, Rijeka

prostrano polje
toplina sunca jeseni
na svakoj tikvi

Mentorica:
Miljenka Rumora

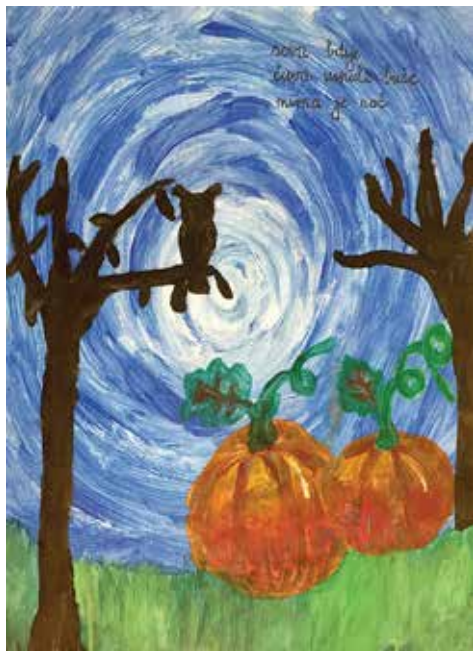
2. nagrada: Ana Cvek, 7.r., OŠ Vežica, Rijeka

suvenirnica
tikvice zapljuskuju
valovi ljeta

Mentorica:
Mihovila Čeperić-Biljan, prof.

3. nagrada: Lara Zatezalo, 4.r., OŠ Škurinje, Rijeka

sova bdije
čuva usnule buče
mirna je noć

Mentorica: Snježana Beletić

POHVALE

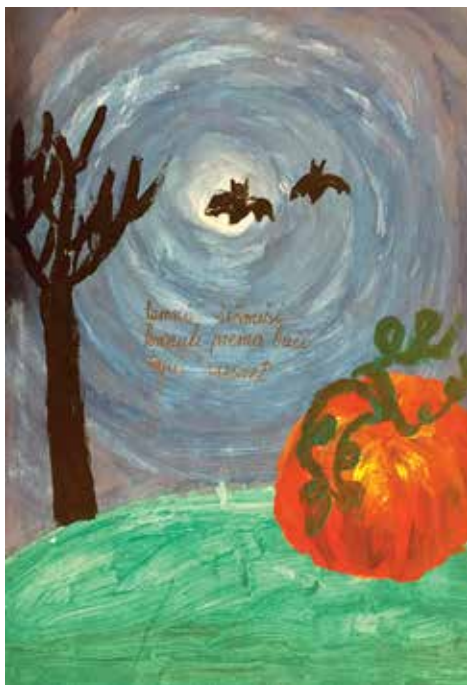
Katja Leštek, 3.b., OŠ Oroslavje

bučine košice
na izoranoj njivi
traže utočište

*Mentorica:
Ankica Šuk*

Matea Sedlić, 4.r., OŠ Škurinje, Rijeka

tamni šišmiši
krenuli prema buči
tajni susret

Mentorica: Snježana Beletić

Ivor Čučak, 1.r., likovno djelo

Laura Banić, haiku, 1 r., OŠ Vežica, Rijeka

slasan zalogaj
u kljuni crnog kosa
miris jeseni

*Mentorica:
Miljenka Rumora*

Ivan Udovič, 3.b, OŠ Kozala, Rijeka

sazrele tikve
polje su obojile
priroda slavi

Mentorica:
Nerina Banović, prof.

Ema Rebec, 2.b, OŠ Novska

Koliko svjetla
listopad može dati
u jednoj noći!

Mentorica:
Jasna Popović Poje

Mia Glomarić, 3.b, OŠ Kozala, Rijeka

mirisna tikva
večeru osladila
stol ukrasila

*Mentorica: Nerina
Banović, prof.*

REZULTATI NATJEČAJA ZA HAIKU ZA ODRASLE AUTORE – TEMA BUČA, 2018.

Hrvatski standardni jezik, sudio je Dubravko Korbus.

NAGRADE

1. nagrada: Franjo Ordanić

nemoćne ruke
umjesto bučnice
juha od buče

2. nagrada: Boris Nazansky

rosne bundeve
čak i rojak mušica
nepomičan je

2. nagrada: Sovjeta Grubešić

bučin cvijet
blijed od mjesečine
lopoč iz daljine ...

3. nagrada: Ivan Gaćina

pod listom buče
razlivena mjesečina ...
skrivena pikula

3. nagrada: Ana Dabac

vlak ubrzava ...
sporo se kotrljaju
polja bundeva

3. nagrada: Božica Đelajlija

u dvorištu
kameni žrvanj tron
ogromno buči

POHVALE

Mira Validžić

jesenje jutro
slap bučinih cvjetova
umjesto sunca

Vesna Andrejić-Mišković

urbani vrt
smokvolisna bučica
vere se na kat

Tugomir Orak

izložba slika
naslikana bundeva
nalik goljoj ženi

Silva Trstenjak

zebra na selu:
u tačkama mališan
s debelom tikvom

Goran Krapić

ne znaju buče
da se šminkaju sada
za noćni provod

Danijela Grbelja

svakom uzvaniku
konfeta s daškom jeseni –
ukrasna tikvica

Kristina Kroupa

Bučijada,
a u otpisu pekare
pecivo s bučom

Zrinko Šimunić

bučnica i kava
na zagrebačkoj špici
Tempi passati

Božica Pleše

tinta zemlje
i sunčev tračak
u kapi ulja

Jasna Popović Poje

baka na buči
sa maramom u krilu
popravlja kosu

Gordana Vlašić

bundeva
rodila
punog srca

Branka Vojinović Jegdić

olujno veče –
ogoljene bundeve
ukaza jutro

Vanice Zimerman

between the leaves
brief star of petals –
pumpkin flower

među lišćem
zvijezda od latica –
cvijet tikve

REZULTATI NATJEČAJA ZA HAIKU ZA ODRASLE AUTORE NA KAJKAVSKOM NARJEČJU –TEMA BUČA, 2018. Sudio je Stjepan Rožić

1. nagrada: Dragutin Pasarić

Truga* na putu
kojni napetih štrangi
po zrele tikve.

**kola*

2. nagrada: Zlata Bogović

Na ženskoj kikli
žutiju se zlatni
cveteki bundeve.

3. nagrada: Dimitrij Škrk

Coprnička noć –
v jutrešnjem špiglinu
još jena coprnica.

POHVALE

Boris Nazansky

buča se žoti
lastavičje gnezdece
pod strehom čkomi

Slavica Sarkotić

babica brez zubi
z nožekom zrezavle
zube na tikvanji

Milica Ježovita-Levak

pesja vručina
pritišće sunce
zrele buče

Ružica Marušić-Vasilčić

Na listu buče
vu kapljicama rose
kmivle se pauk.

Monika Horvat

Noćno blesikanje –
osvetljene tikve
na polju

Franjo Ordanić

coprija
z bučinega semena
zrasla lubenica

REZULTATI NATJEČAJA ZA HAIKU ZA UČENIKE OSNOVNIH ŠKOLA – TEMA BUČA, 2018.

NIŽI RAZREDI

1. nagrada: Ela Makić Halilčević, 3.r., OŠ Škurinje, Rijeka

rasute buče
polju mijenjaju boju
stiže jesen

Mentorica: Snježana Beletić

2. nagrada: Lorena Ravenščak, 3.r., OŠ Sveti Križ Začretje

skrivena buča
iz grmlja se divi
brezinoj dugoj kosi

Mentorica: Ana Kiseljak

2. nagrada: Gabriel Kraljić, 2.r., OŠ Oroslavje

buča na oknu
čeka sunce da je ogrije
strpljena - spašena

Mentorica: Ankica Šuk

3. nagrada: Lena Jagić, 3.r., OŠ Sveti Križ Začretje

mala buča i
veliki suncokret se
igraju s vjetrom

Mentorica: Ana Kiseljak

3. nagrada: Klara Malkoč, 4.r., OŠ Kozala, Rijeka

u tamnoj noći
kao svijećnjak služi
svjetleća buča

Mentorica: Nerina Banović, prof.

3. nagrada: Mara Smojver, 4.r., OŠ Vežica, Rijeka

ljepota jeseni
bundevu zagruo
narančasti plašt

Mentorica: Miljenka Rumora

POHVALE

Iva Španjić, 3.r., OŠ Škurinje, Rijeka

umorio se dan
buče legle pod nebo
i pritisle zemlju

Mentorica: Snježana Beletić

Adriano Merkaš, 3.r., OŠ Sveti Križ Začretje

na prozoru
buča rastjeruje mrak
svojim licem

Mentorica: Ana Kiseljak

Juli Kišur Novak, 4.r., OŠ Vladimir Bosnar, Stubičke Toplice

pod žutim suncem
na jesenskoj livadi
obična buča

Mentorica: Martina Drempetić

Luka Cukovečki, 2.r., OŠ Oroslavje

buča je zrasla
na polju počiva
i sunce ž nju

Mentorica: Ankica Šuk

Janja Benaš, 4.r., OŠ Kozala, Rijeka

bučina juha
kuću je zadišala
sih zasitila

Mentorica: Nerina Banović, prof.

Marina Mihaljević, 4.r., OŠ Vežica, Rijeka

žute kočije
u vrtu moje bake
čekaju berbu

Mentorica: Miljenka Rumora

REZULTATI NATJEČAJA ZA HAIKU ZA UČENIKE OSNOVNIH ŠKOLA –TEMA BUČA, 2018.

VIŠI RAZREDI

1. nagrada: Fran Svraka, 6.r., OŠ Fran Franković, Rijeka

toplo popodne
lubenica ukrašena
našim rukama

Mentorica: Marina Frlan-Jugo, prof.

2. nagrada: Ana Cvek, 6.r., OŠ Vežica, Rijeka

jesenji vjetar
glazba listova buče
prije berbe

Mentorica: Mihovila Čeperić-Biljan, prof.

2. nagrada: Patricija Jelinek, 5.r., OŠ Novska

stari ratari
mjere obujam buče
drhte im ruke

Mentorica: Jasna Popović Poje

3. nagrada: Filip Ježo, 5.r., OŠ Banova Jaruga

narančasta dama
umjesto srca
koštice

Mentorica: Sanja Feltrin, prof.

3. nagrada: Paula Alispahić, 7.r., OŠ Vežica, Rijeka

pakleni plamen
u raljama bundeve
pusta ulica

Mentorica: Ester Acinger

3. nagrada: Ema Gašparović, 6.r., OŠ Fran Franković, Rijeka

na zabavu
omotana pršutom
dolazi dinja

Mentorica: Marina Frlan-Jugo, prof.

POHVALE

Goran Mirić, 8.r., OŠ Vežica, Rijeka

strašna bundeva
rasvjetljava jezu
mračne večeri

Mentorica: Mihovila Čeperić-Biljan, prof.

Paola Salaj, 8.r., OŠ Vežica, Rijeka

jesenje boje:
razlijevaju se vrtom
ukrasne tikvice

Mentorica: Mihovila Čeperić-Biljan, prof.

Stella Šabanović, 8.r., OŠ Vežica, Rijeka

zlaćanom bučom
mukom se uspinje puž
za njim još jedan

Mentorica: Mihovila Čeperić-Biljan, prof.

Ana Cvek, 6.r., OŠ Vežica, Rijeka

kapljice rose
klize niz glatku buču
jesenji spokoj

Mentorica: Mihovila Čeperić-Biljan, prof.

Ema Posavec Kovač, 6.r., OŠ Ivana Kukuljevića Sakcinskog, Ivanec,
PŠ Tina Ujevića, Salinovec

Veljika tikva
pone življenja nosi
na tvem romenu.

Mentorica: Valentina Posavec Kovač

Niko Tomljanović, 6.r., OŠ Fran Franković, Rijeka

u tamnom kutku
vrebaju oštri zubi
bundeve

Mentorica: Marina Frlan-Jugo, prof.

Manuela Librić, 7.r., OŠ Milana Langa, Bregana

sama u vrtu
bez prijatelja stoji
trula buča

Mentorica: Dubravka Mataušić

Josipa Toš, 5.r., OŠ Banova Jaruga

Narančasti krug.
Na stolu topla juha.
Mamina kuhinja.

Mentorica: Sanja Feltrin, prof.

Paola Dundović, 5.r., OŠ Centar, Rijeka

Mrak je posvuda.
U travi je velika
sjajna kočija.

Mentorica: Sanja Kukić Katalinić, prof.

Ioana Brînzei (14) Škola Elena Rareș, Botoșani, Rumunjska

nakon Noći vještica
buče su pune
crnih rupa

Mentor: Cezar-Florin Ciobică, prof.

REZULTATI NATJEČAJA ZA HAJGE ZA UČENIKE OSNOVNIH ŠKOLA – TEMA BUČA, 2018.

1. nagrada: Ana Cvek, 6.r., OŠ Vežica, Rijeka

raspukla buča
ljepota zaustavljena
potezom kista

Mentorica: Mihovila Čeperić-Biljan, prof.

2. nagrada: Klara Malkoč, 4.r., OŠ Kozala, Rijeka

tikva na kolcu
hoće biti strašilo
vrane se časte

Mentorica: Nerina Banović, prof.

2. nagrada: Petra Čabrijan, 4.r., OŠ Vežica, Rijeka

dozrela buča
sjaji na žarkom suncu
jesen je stigla

Mentorica: Miljenka Rumora

3. nagrada: Eva Hrelja, 5.r., OŠ Nikola Tesla, Rijeka

spušta se sumrak
buča u malenom vrtu
smiruje pogled

Mentorica: Ivana Smolčić Pađen, prof.

3. nagrada: Antonio Rubala, 5.r., OŠ Banova Jaruga

Narančasta bundeva
u susjedovom vrtu.
Krišom ju gledam.

Mentorica: Sanja Feltrin, prof.

3. nagrada: Matias Predovan, 4.r., OŠ Kozala, Rijeka

Kriknule buče
na sajmu bučijade,
žele plašiti.

Mentorica: Nerina Banović, prof.

POHVALE

Klara Brletić, 4.r. OŠ Kozala, Rijeka

Na travi sjedi,
jedna tikva golica
sve ukrasila.

Mentorica: Nerina Banović, prof.

Ema Rebec, 1.r., OŠ Novska

U mom dvorištu
na drvenoj klupici
loptasta glava.

Mentorica: Jasna Popović Poje

Antonela Mičić, 3.r., OŠ Škurinje, Rijeka

Ogromna buča
Poput pospanog diva
Čuva polje

Mentorica: Snježana Beletić

REZULTATI NATJEČAJA ZA HAIKU ZA ODRASLE AUTORE – TEMA SLOBODNA, 2018.

Radove je ocijenio Dubravko Korbus.

1. nagrada: Aljoša Vuković

opustošeno polje –
strašilo promatra
svoju nemoć

2. nagrada: Tonka Lovrić

poslije košnje
najgore je što nema
tratinčica

2. nagrada: Marija Maretić

pijavica ...
nebo i more vezani
pupčanom vrpcom

3. nagrada: Nevenka Erman

ispresjecanim nebom
lebde odbjegli povoji
avionskih ruta

3. nagrada: Mihovila Čeperić-Biljan

travanjsko jutro
valovite oblake
gura južina

3. nagrada: Ljubica Šporčić

vjetar u noći
svakoga časa buđena
svjetiljka žmirka

POHVALE

Nina Kovačić

lahor na jezeru
izoštrio odraz breze
umirivši se

Ivo Posavec

između travki
dva puža vode ljubav
ne staje kiša ...

Jasminka Predojević

ponoć
ušuljan skakavac
motri sliku

Sanja Kukić-Katalinić

sparina otječe
dugo čekanim pljuskom
nazire se san

Vilma Knežević

odbačen korijen
iznova
podigne zemlju

Zlata Bogović

kiša pljušti ...
preko crvenih krovova
kotrlja se jesen

Ivan Nadilo

ulična vreva
uz pletivo, spokojno
starica

Dejan Pavlinović

za oseke
izli se cijelo more
u školjkicu

Đermano Vitasović

diljem livade
uzbibano cvijeće
kotrlja vjetar

Slobodan Pupovac

suho tlo
stara vrana kljuca
svoju sjenu

**REZULTATI NATJEČAJA ZA SENRJU I HUMORNI
HAIKU ZA ODRASLE AUTORE – TEMA SLOBODNA,
2018.**

Sudio je Dubravko Korbus.

1. nagrada: Melita Gruber

moj mladi duh
u starome tijelu
ne vidi broj tramvaja

2. nagrada: Danijela Grbelja

stara maslina –
njezino djevičanstvo
plaćam u zlatu

2. nagrada: Vesna Andrejić-Mišković

preskačem konop
djeca iz susjedstva
umiru od smijeha

3. nagrada: Silva Trstenjak

slobodan udarac
i prijatelj na kauču
namješta ruke

3. nagrada: Sanja Domenuš

klupa u parku
pod kaputom klošara
spava gospodin

3. nagrada: Dunja Kalilić

U njegovoj kući
žena drži tri kantuna –
demižana četvrti.

POHVALE

Nada Jačmenica

plaža –
hladovina puna
lovačkih priča

Gordana Vlašić

rano ljeto
vrijeme obećanja
faktor pedeset

Franjo Ordanić

nedjeljno jutro
brujanje flakserice
vibra iz snova

Ivo Posavec

zimsko podne
kletva jača od zvona
– poledica je

Marija Maretić

mjesečina ...
on umjesto poljupca
traži satelite

Nikolina Gatalica

blaženo stanje –
moj muž uči
vježbe disanja

Josipa Braut

seljak šopa
buču
za Ginesa

Slobodan Pupovac

šareno štene
njuši veliku buču
ispod repića

Dubravka Šćukanec

domaćin njuškom
pozdravi goste pa ode
za svojim poslom

Marinko Kovačević

Noćni lavež.
Još jedan s nadom
da će ga čuti.

REZULTATI NATJEČAJA ZA HAIKU ZA ODRASLE AUTORE, KAJKAVSKO NARJEČJE – TEMA SLOBODNA, 2018.

Sudio je Stjepan Rožić.

1. nagrada: Nina Kovačić

vu vetru nad črepom
škriple herjavi kokot
–neraskuštrani

2. nagrada: Silva Trstenjak

zobačeje listja
s kozjoga gobca štrli
peklica – pol hruške

2. nagrada: Darko Foder

Hiža f ternju.
Čez patrieti kroaf
precviela čriešnja.

3. nagrada: Jasmina Burek

luknja h plotu –
zvezani cucek gledi
gda bu zalajal

3. nagrada: Željko Glavač

Vreme penzije
babica z rakijom
čeka poštara.

3. nagrada: Melita Gruber

panika vu bare
roda se pak zdigla
na levu nogu

POHVALE

Slavica Grgurić Pajnić

proletje na knale
zadišalo cvetje
mlade črešnje

Jasminka Mesarić

Na ganjku
čaukaju
čižme poune blata.

Tugomir Orak

Pijani haidin
f praznu kupicu cedi
svetlost kresnica.

REZULTATI NATJEČAJA ZA HAIKU ZA ODRASLE AUTORE, ČAKAVSKO NARJEČJE – TEMA SLOBODNA, 2018.

Sudio je Joško Armanda.

1. nagrada: Drago Štambuk

Surgat živo,	Uvest živinu	Bring the animal into the stable
bacit samar.	zbacit sedlo.	take off the saddle.
Para oda škine.	Para s leđa.	Perspiration from its back.

2. nagrada: Aljoša Vuković

puna života	puna života	full of life
ispod izgnijalih škura	podno trulih škura	under rotten shutters
– smokva	– smokva	– a fig tree

3. nagrada: Jadranka Vučak

Sklapan joči –	zatvaram oči –	closing my eyes –
peška je fjaku	uhvatila pospanost	the summer day
litnji dan	ljetni dan	taking a nap

POHVALA

Domagoj Brkić

Partila susida	pogreb susjede	my neighbour's funeral
va portunu zustala	u veži ostala samo	in the haustor remains
plava šoneta.	plava osmrtnica	a blue obituary*

**U Dalmaciji tradicija je da se za neudane žene nakon smrti tiska osmrtnica plave boje. / In Dalmatia, an obituary for a spinster is blue coloured.*

REZULTATI NATJEČAJA ZA TANKU ZA ODRASLE AUTORE – TEMA SLOBODNA, 2018.

Sudio je Dubravko Korbus.

1. nagrada: Željko Funda

ljudi u hodu
posvuda između njih
čuju se riječi
nijedna ne dodiruje
lišće koje pada

2. nagrada: Aljoša Vuković

na mojoj školi
sve je ostalo isto
tek koje srce
s novim imenima
naših već davno nema

2. nagrada: Evica Kraljić

u paukovoju mreži
zarobljena krijesnica
na tren zasja
oči se pauka sljubljuju
s njenim strahom

3. nagrada: Ana Krnjus

zatvaram oči
priželjkujući san,
a misli lete
držeći me budnom –
daleko si

3. nagrada: Domagoj Brkić

probuđen
u tami slušam ritam
tvoga disanja,
zadovoljan spoznajom
spokojno tonem u san

3. nagrada: Danijela Grbelja

još se tražimo
u tišinama noći
kad svi spavaju
vjerujemo u bajku
sa sretnim završetkom

POHVALE

Midhat-Midho Hrnčić

u šetnji parkom
sretoh stariju damu
i pozdravim je
njen pogled i poznat glas
vратиše me u mladost

Grozdana Drašković

u tvojim rukama
vrećica s jabukama
i buket cvijeća
neka nelagoda je
stala između nas

Kristina Kroupa

puteljkom kroz park
tražio si prijateljstvo
kao do tada
posebnih noći s tobom sam
ali još enigma

Nina Kovačić

nagnjili čamac
nasukan na panjeve
kraj mrtve vode
mlaki vjetar s juga
raznosi suho lišće

Božica Delajlija

nemirno more
pohlepno liže stijene
sami galeb i ja
s nogama u pijesku
čekamo plimu

Robert Dudnik

sjećanje vode,
što ga nikad i nema
i stalno je tu ...
pješački, viseći most
rijeke Drave

Mihovila Čeperić-Biljan

park književnika
klupica uspomena
more ljubavi
u sjeni jorgovana
cvjeta neka nova ljubav

Tonka Lovrić

sparna ljetna noć
u balonu svjetiljke
iz znatiželje
uhvaćen noćni leptir
oblijeće puni krug

Josipa Braut

sunčani brijeg
pogled puca
na more magle
po kojoj plove
najviši vrhovi

Željko Funda

oboreno drvo
uz njega na suncu
bliješte sjekire
dvojica drvosječa smiju se preko
svojim prostačkim šalama

REZULTATI NATJEČAJA ZA KJOKU ZA ODRASLE AUTORE – TEMA SLOBODNA, 2018.

Sudio je Dubravko Korbus.

1. nagrada: Domagoj Brkić

dvosatna stanka
na seks u slobodan stan
žurim tramvajem,
viši cilj opravdava
loše prevozno sredstvo

2. nagrada: Kristina Kroupa

losion za tijelo
na polici tvoj poklon
načet
tako te želim mrziti
zabranjenim sastojkom

3. nagrada: Vladimir Šuk

gaće na žici
ukazuju na smjer
mahnitog vjetra
brodovi se inate
plovidbama u „kontri“

POHVALE

Dubravka Šćukanec

more me grli
sunce ljubi kapljice
na slanoj koži
iscrpljena ljubavlju
čitam knjigu na plaži

Nevenka Erman

kihnuo lovac
jarebice pobjegle
usput rješenje
susjedov im purančić
podosta nalikuje

Jadranka Vučak

misna zvona –
stari čovjek u šetnji
skida šešir
ne pita
kome zvone zvona

Silva Trstenjak

uskrsno jutro
nakon ljubičaste
bijela misnica

Easter morning
after purple coloured
the white chasuble

HAIKU HRVATSKIH AUTORA

Mirta Abramović, Đakovo

na ljuljački
vjetar ljulja list
još jedan leprša

razbijene škure
u kamenoj kući
miris smilja

u napukloj čaši
smrznuta muha
i sunce

vjetar češlja
grive konja i trave
nosi košaru

Vesna Andrejić-Mišković, Slavonski Brod

prometni kaos
odletio šešir
na vjetrobran

plešući valcer
pred vrata stiže poštar
nosi mirovinu

sunčani dan
i svekrva je danas
podnošljiva

ribičijada
prikrada se stari mačak
kanti s ribom

snježna oluja
u dubokom snijegu
izgubljena čizma

Joško Armanda, Split

Proljetni suton ...
Zrcale se nebesa
utihlim portom.

Sunčani koktel.
S dozom svježeg vjetra
srčem li srčem.

Opkolila je
panj djedove jabuke
proljetna trava.

Pun stanovnika
i čudnih krajolika
natruli panj.

Čakavsko narječje

Ka plima reste
Vonj cvata lavande
I takaje nos ...

Ferma se uštap
Vrj rascvitala vrtla
Čuti profume ...

Pod majskim zvizdanom
Mater zalije cviće
I pivucka

More u Leru
Šoto koltrine neba
Nij' čut galebe ...

Danica Bartulović, Podstrana

vrh Peruna
crkvice svetog Jure
na nebu

uz rijeku –
ona nizvodno k moru
ja uzvodno

Zlata Bogović, Varaždin

Snježne pahulje.
Zimski vjetar na grani
zaledio noć.

Rominja kiša.
Pod kišobranom dječak
cupka po vodi.

Ruka u ruci
kišobran za dvoje u
šetnji ulicom.

Dan u voćnjaku.
Zamirisale podrum
zrele jabuke.

Josipa Braut, Viškovo

po vrućim
oblucima žurim
u more

prosinac
i bršljan na hrastu
došao do izražaja

plakat za ples
s vjetrom
ulicom pleše

magla u gradu
visoko žmirkaju
krijesnice

puni mjesec
gole grane stabla
oživio vjetar

Domagoj Brkić, Split

prazna ulica
na Novu godinu
odmara od ljudi

u centru grada
careva palača
na obali mora

snježni pokrivač
obasjava mjesečina
još bjelja je noć

u kupusištu
najnaprednije glave
sijeku prve

Senrju

moji otisci
u policijskoj zbirci
trag postojanja

Siniša Brnad, Rijeka

modro jezero
starac umiva lice
odraz dječaka

zimski noćnik
suho lišće slijedi me
niz cestu

sami na moru
ribari kroz maglu
beru dubine

Sonja Buljević, Buje

Zamračeni prozori –
četverokatnica
obrasla bršljanom.

Čakavsko narječje

Va plavo jutro
zakantal črčak
probudil se dan.

U plavo jutro
zapjevao cvrčak
probudio se dan.

Oprte prošijane
sunce zlati
belu posteju.

Otvorene škurnice
sunce zlati
bijelu postelju.

Na pragu
mačak leno se proteže
nonić čita novine.

Na do vratku
mačak lijeno se proteže
djed čita novine.

Šapice more
med kamičići
ziblje ih nježno.

Šapuće more
među kamenčićima
njiše ih nježno.

Kamik po kamik
placa, crekva
suncem okupani.

Kamen po kamen
trg, crkva
suncem okupani.

Mihovila Čeperić-Biljan, Rijeka

dvije grlice
prva siječanjaska kiša
spaja kljunove

prizemljen cvrkut
u zimskom zimzelenu
otapa zemlju

u gradskoj vrevi
odnekud miris lipe
staza djetinjstva

trešnjino drvo
i krajem listopada
posve zeleno

Senjska čakavština

ka kartulina
u trubi pleh muzike
letnji karneval

Rječnik: kartulina - razglednica

škuri se, lampa
tresedu se talari
šempetarija

*Rječnik: lampa - sijeva, talari - prozorska
okna, šempetarija - kiša s burom*

prazne su gajbe
i tatine labure
vrtal pun gardelci

*Rječnik: labura - naprava za
lovljenje ptica, gardelac - češljugar*

u škuribandi
stišćedu se maškare
larfa in ne smeta

*Rječnik: škuribanda - tamni dio
ulice, larfa - maska na licu*

izjutra
grote na Babljoj plaži
fort cvrčidu

*Rječnik: grote - veliko kamenje,
fort - stalno*

Ljiljana Dobra, Šibenik

gromovi
probudili kandilo
u jesenjoj noći

vreli pijesak
u valovima brzice
hladi tragove

ledeno jutro
vjetrenjača s oblakom
plete džemper

dupin il' val
surfere u zagrljaju
ne razlikujem

Grozdana Drašković, Hum na Sutli

mokri od kiše
slijepili se zajedno
klupa i lišće

na šumskom putu
dijete u čučnju gleda
kolonu mrava

rujansko jutro
iz magle proviruje
tek odašiljač

oko suhog kruha
snijeg na prozorskoj dasci
pun tragova ptica

na tvrdom snijegu
još stoje otisci pera
s krila ptica

u hladnoj crkvi
lebdi komadić perja
iz nečije bunde

prvomajski roštilj
oblizuju rešetku
plameni jezici

voda u čizmi –
u muzeju sjena
kreketanje

water in my boot –
in the museum of shadows
croaking

Đ.V. Rožić

Robert Dudnik, Osijek

iz jutra u jutro
mačka kroz vrata odlazi –
vraća se kroz prozor

baš se svakim danom
širi vidik s prozora –
jesenje lišće tlom

a na stolu mačka
zagazi u malo vode –
nevidljiv otisak

Senrju

dva zvončića
na malenoj zlatnoj šibi –
škrtost krampusa?

maškarada –
pokraj draguljarnice prođe
Pink Panther

Božica Đelajlija, Brezje, Sv. Nedelja

Štefanje –
pas glode kost
stol pun mesa

snježna bjelina
otac i sin ležeći
prave anđele

sniježi ...
nježan dodir
pahulje

Darko Foder, Ivanec

Pod oblacima.
Svjetlom i sjenom munja
razigrava noć.

Orošeni list
u paukovoj mreži.
Ni daška vjetra.

Monotonija.
Pod nebeskim sivilom
vuče se magla.

Kajkavsko narječje

Toča v tersju.
Ded luče kak je brienka
se menje pona.

Šemerdljavi ded.
Hiža nekum zginula.
Gemišt ad noaje.

Miga žmegeče.
Čeljeni list i licoa.
Jesen zavađa.

Tuča u vinogradu.
Djed gleda kako je bačva
sve manje puna.

Lelujav djed.
Kuća negdje nestala.
Gemišt od noje*.

Trepavica treperi.
Crveni se list i lice.
Jesen zavodi.

*Noja (noha), tudum, odnosno direktor, hibridna vrsta bijele loze nastala križanjem američkih loza *Vitis lambrusca* i *Vitis riparia*.

Ivan Gaćina, Zadar

samotna lipa ...
kroz grane iščezava
lokomotiva

zapusi vjetra ...
jesen obrće boje
uvelom lišću

jesenji prolom ...
pod malim kišobranom
ogromni svećenik

Senrju

uspomene ...
u lovačkome rancu
knjiga kraljeva

razmjena znanja ...
u kineskoj odjeći
stisnuti bijelac

Željko Glavač, Varaždin

Pucketa vatra
ispod bakrenog kotla
curi rakija.

Krumpira, zelja
zove prodavač kupce.
Kombi u leru.

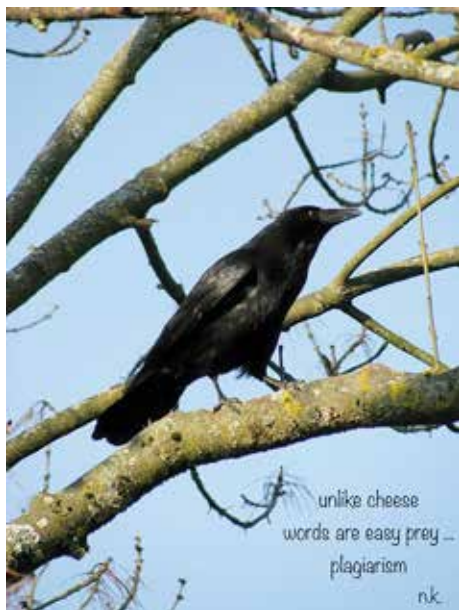
Danijela Grbelja, Šibenik

pred oluju
ubrzavamo korak
vjetar u leđa

šapuće tajne
golubima u parku
starica

uskršno jutro
miris njenih ruku
slatke pogače

samo ožiljci
hlapi na ljetnom suncu
ubrana spužva

suprotno od sira
riječi su laki plijen ...
plagijarizam

unlike cheese
words are easy prey ...
plagiarism

Natalija Kuznetsova

Dragutin Hrženjak, Ludbreg

Na vrhu stupa
napušteno gnijezdo
obrasla trava.

Ni psa, ni mačke ...
gušterica na toploj
strani kamena.

Večernje zvono ...
u paukovoju mreži
tek tri mušice.

Prohladno jutro ...
tople riječi ispred
mjesne pekare.

Nevenka Erman, Žminj

mećava u noći
crno-bijel negativ
zimske idile

nakon oluje
poharano drvlje
spravlja siromašak

pas na vezu
cijeli dan ocrtava
pola kružnice

odvodni kanal
rešetkom ulovio
susjedov šešir

Senrju

perom zakona
divljoj svinji ljetina
domaćoj ostaci

seoski sajam
plašljiv mačić na lipi
prati vrevu ljudi

plodovi zemlje
na nedjeljnom ručku
i tv emisiji

Nataša Ilić, Varaždin

diže se plima
iste zvijezde bliže
nebu i moru

oblačni suton
širinom neba munja
otkriva sunce

vijugav potok
svu bjelinu odnosi
planinskom vrhu

zabljesnuo me
gledajući zvijezde
roj krijesnica

prve pahulje
uvijek iznenade
kad god da padnu

Milica Ježovita-Levak, Križevci

oko tople peći
osmijeh i toplina
iščekivanja

šalica čaja
u promrzloj ruci
hranim pticu

kolone zvijezda
tjeskoba umire
u modroj visini

Antonija Željka Kahlik, Zagreb

u crnom plaštu
po snijegu skakuću
crvene noge

u rano jutro
zvoni sa stare crkve
mrazom

ulicom ječi
mješalica za beton
guši tišinu

u ruci cvijet
u plastičnom tanjuru
jedini obrok

(1. maj)

Dunja Kalilić, Split

Usred pučine val
gura crnu morską neman –
plastičnu vreću.

Mjesec nad plažom
rak se udvara račici
još traje oseka.

Vali je tuku
morska sol joj srce grize
a ona – hrid vječna.

Vilma Knežević, Viškovo

vtuljak
na staroj razglednici
crno-bijel

bacam smeće
prati me mačka
do bajе

bruje kamioni
odvoze smeće – ostaje
zrak s olovom

toplotni udar
iz asfalta viri
glava maslačka

kopanje u vrtu
kapi znoja zapekle
suho oko starca

Sonja Kokotović, Zagreb

piju vodu
mjesec
i moj pas

tišinom jutра
naviruje se sunce
pijući maglu

jutarnje misli
odnosi dozivanje
budnih cvrčaka

bolnička soba
zapaljen nebeski svod
gasi pogledom

Mirjana Kolarek Karakaš, Varaždin

mjesec u vodi
silazi ljestvama
snovi se bude

suha je cesta
oblaci traže nebo
miris prašine

naši koraci
nečujno nevidljivi
putuju kući

Anđelka Korčulanić, Split

srebrni novčić
okružen svjećicama
na tamnom nebu

duboke bore
lako čitljiv rukopis
teškog života

rumeno jebro
bez ćuha vjetra
lađa pluta u zlatu

Marinko Kovačević, Praputnjak

otok Pag, sjeverna strana otoka

Suhozidanjem,
umorne ruke na prilazu
k moru.

Kamene kralješke
kralježnice suhozida
ispire kiša.

Galebovi na suhozidu.
Polete ... Kamene ploče,
ptice, ruke, misao?

Senrju

U dućanu kruh, mlijeko.
Ispred dućana upitnik
mačkova repa.

Nina Kovačić, Zagreb

s ljiljana
odzujao žuti prah
za bumbarom

tango na vjetru
kukuruz se naginje
nad kukuruzom

miris naranče ...
žuti se trag prsta
na novinama

laticu maka
daškom odvajam
od drugih

posječeni gaj
povjetarac zapinje
za panjeve

Slavonska ikavica

suhoj tikvici
šokica bocka šare
prolitnog cvita

Senrju

advent na peronu
iz prtljažnika iznose
guske i odojke

razigrani pudl
ulovio rep lisice
na kragni kaputa

trokatnica
djeca povratnika
žive u Irskoj

Evica Kraljić, Nova Gradiška

novi dan –
ispod suncokreta
ljestve od paučine

prognoza:
u Londonu kišobrani
hodaju cestom

Senrju

crni mačak
šapom lovi ribu
s TV ekrana

Štefanija Ludvig, Dubravica

blejanje ovaca
prašćić uljez
izgubljen u toru

oštra zima
grebanje po vratima
susjedove mačke

našem snjegoviću
preko noći
ukraden nos

Kajkavsko narječje:

zagorski bregi –
belim škrlakima
pokrite glave

snežni tepih
pesji tragi prvi
v rano jutro

na sitnoj kapi
blijedi odraz neba
proljetni san

on a droplet
a pale reflection of the sky
the spring dream

Siniša Brnad

Vladimir Ludvig, Dubravica

golom livadom
i dalje miris
suhog sijena

srce u trbuhu
hvata ritam srca
u grudima

licitarsko srce
na zrcalu nasmijano
dječje lice

napušten dom –
samo sunčani sat
živi na zidu

suton
kraj Venere bijeli
trag mlažnjaka

Senrju

političar –
prije vrpce nosom
prerezao paučinu

Marija Maretić, Žminj

vjetrovit dan –
baka i maslačak
ostali bez frizure

usred noći
vjetar praznom kantom
šeće terasom

suhozidi –
uokvirene slike
žuljavih ruku

nagla zima –
djed i psić
podijelili krevet

Senrju

na zabavi
tijesne cipele
presudile dami

Ružica Marušić-Vasilić, Varaždin

U brzom letu
osa dotaknula moj nos –
ostao mi žalac.

Bijelog leptira
razigranog nad rijekom
progutao val.

Sunčeve zrake
u tvome se oku lome
u dugine boje.

Još uvijek čuvam
suhi cvijet u knjizi,
sjeta navire.

Kajkavsko narječje

Pavuk vlovil
vu mrežu zraku sonca
mesto muhe.

Pauk uhvatio
zraku sunca u mrežu
umjesto muhe.

Zdravka Meštrović, Rijeka

lijepi se inje
ljubičasti odsjaj
na oknu bjeline

krovovi kuća
zbijeni u zidove –
štit od bure

tikve na stolu
u zdjeli boje zlata –
jesen u domu

Vesna Milan, Rovinj

fijuče bura
dimnjacima bez dima
otpada žbuka

prosinac njiše
sunovrate u cvatu
zbunila zima

idilična slika
u selu pod snijegom
jedan stanovnik

zimsko jutro
u teglici cvijeća
zaleđena voda

Ivo Mišur, Zagreb

djedova kapa
je u kolima hitne
izgubila svrhu

mali kamenčić
na prstu žene postaje
dijamantom

gori svjetlo
u mraku neumorno
bojler ne spava

*Veljotsko/dalmatski jezik**

capaun veda	kopun** gleda
galaine spiata	kokoši čekaju
gali satua	pijetli skaču

Posvećen Antoniu Burbur-Udina

panzaita, pun	slanina, kruh
curtial tal'ua	nož reže
kuni guorda	psi gledaju

*Vidonjski govor sela Dobranje****

šekira đela	sjekira radi
ćepanice leže	cjepanice leže
ćaća briše znoj	otac briše znoj

Ćetna nedelja	Cvijetnica
babe šede u crkvi	bake sjede u crkvi
đedovi ispred	djedovi ispred

* *Veljotsko/dalmatski jezik izumro je 1898. godine, a govorio se na otoku Krku. Bio je to romanski jezik iz italo-dalmatske skupine jezika. Njegov zadnji govornik Antonio Burbur-Udina kome je posvećen prvi haiku poginuo je u eksploziji 10. lipnja 1898. godine te se zna točan datum izumiranja ovog jezika.*

***Kopun je uškopljeni pijetao.*

*** *Ovaj govor nalazi se na Listi zaštićenih nematerijalnih kulturnih dobara Republike Hrvatske. Karakteriziraju ga slova š i ž kojih nema u standardnom jeziku.*

Zdenka Mlinar, Zagreb

u ružinom grmu
gladna mačka čuva
gladnog kosa

klipovi kukuruza
vise na starom štaglju –
zima bez gladi

Senrju

prosjak –
ne želi ni hranu ni novac
već toplinu ruke

plač djeteta
majka i otac viču
jedno na drugo

Franjo Ordanić, Oroslavje

i ove zime
ženine dlakave noge
kriju čizme

snježna mećava
putokaz na kružnom toku
iščezava

školski praznici
nestabilni internet
stradaju nokti

zaboravljen sir
po povratku iz dućana
opet u šetnju

Dejan Pavlinović, Pula

iz ribarnice
lakša nego zadnji put
vrećica s ribom

kumulusi
mijenjaju lice
djevojčice

tijekom pljuska
pod kišobranom
i mala kap

čarape skinute ...
pred mojim stopalima
pobjegle ribe

Milica Perdić, Split

Svadbena noć
mjesec po moru
sipa srebrnjake.

Čamcem u suton
na mokrom veslu sunce
na drugom mjesec.

Kao živa slika
šareni se u oku
zreli voćnjak.

U nebo leti
nježna haljinica
golog maslačka.

Rominja kiša
na maminom sprovodu
tko šalje dugu?!

U goloj krošnji
jedna jedina jabuka
crveno sunce.

Lajčo Perušić, Zagreb

dječak zapeo
za svoju sjenu –
uganuo nogu

vatra se ugasila –
iz žara poletješe
crni leptiri

kroz šumu breza
po mračnom putu korača
zvijezda

Dunja Pezelj Jurlin, Split

Nakon košenja
mirisi s livade.
Šteta kadulje.

Uzalud
mičem kosu s lica –
jugo po svome.

Preduga suša.
Prve kapi podižu
već svelo lišće.

Zimsko jutro
prvi snijeg skriva put.
Slijedim trag psa.

Julijana Plenča, Rijeka

nestali su
tragovi u snijegu
zbunjeni psi

mjesec na nebu
mijenja bijelu boju
snježnom pokrivaču

u Svetoj noći
vatromet na obali
plaši galebove

iz trave viri
bijela visibaba
konji kaskaju

planinari su
se slikali na izvoru
pijući vodu

Sanela Pliško, Pula

na dnu stranice
zameteni trag mrlje
– opet misterij!

navijanje sata
priguši istovremeni
prvi plač

od svitanja
bezubo neznanje
do sumraka

ispod poklopca
prhki miris šećeri
igle i konce

Jasna Popović Poje, Novska

Haiku-niz s dijagnozom: bronchitis obstructiva

u toploj deki
mjesec i ja pijemo
vruće čajeve

plava pidžama
alergijski bronhitis
miris kadulje

žuta pidžama
klavocin i pastile
okusa meda

bijela pidžama
moj prijatelj *haiku*

a

kašljemo skupa a

a

trese se soba
progutana crnilom

c

skače i mjesec c

c

c

strah od svitanja
borba inhalatorom
protiv peludi

Ivo Posavec, Koškovec

Spušta se magla,
nevidljiv vrh jablana
stišan ptičji pjev.

Kiša za kišom ...
Voda nosi gnijezdo,
a ptice nigdje.

Staja bez krava.
Laste ipak cvrkuću
u svome gnijezdu.

Proljetni vjetrić.
Grana trešnje igra se
sa zvijezdama.

Ankica Pribanić, Lipovec Lonjski

Senrju

na granici
biciklist i pas
nezbježna gužva

Josip Prudeus, Samobor

Lavant nam pirka.
Zaplimilo kamenjar.
Miris uz more.

Dječčić ribu
nacrtanu u pijesku
polijeva vodom.

A boy waters
a fish
drawn in the sand.

Photo: Slavica Kovač; haiku: Josip Prudeus

Slobodan Pupovac, Zagreb

jutarnja šetnja
udah punim plućima –
stajsko gnojivo

zakrvavilo
sunce zapadno nebo –
ptice pjevaju

miris uz prugu
vraća me u djetinjstvo –
sunce nad glavom

idući mostom
pogledom pozdravljam –
ribu i žabu

Vjekoslav Romich, Zagreb

proljetne kiše
ispiru bagremov cvijet
– bez hrane ostat

ljetna oluja
uzima danak trsu –
kaj bumo pili?

minutom šutnje
u mislima pozdravljen
na putu u eon

Stjepan Rožić, Ivanić-Grad

na krov kućice
naleglo ukošeno stablo
rascvale trešnjje

ljetna sparina
otkivanje kose odzvanja
kraj zrele livade

Tiho kuca
u blatnim cipelama
jesen na vrata.

In muddy shoes
autumn knocking at the door
noiselessly.

Stjepan Rožić

Ljiljana Ružička, Zagreb

veselje kićenja
prekida lom kuglice
i plač djeteta

zvona u daljini
remete tišinu
polnoćka je

pjesma cvrčka
dječak kamenčićima
gađa valove

dječja igra
košarkaška lopta
ruši bundeve

na kraju vrta
između bundeva
zalazi sunce

Mira Smerke, Vidovec

Limena kanta
puna bijele čipke
toplo mlijeko.

Dječji smijeh.
U pšeničnom klasju
mirišu štrukli.

Novogradnja.
Na gradskoj periferiji
osvijetljeno saće.

Kajkavsko narječje

Koperdeka –
cifrašta sienokoša
na posteli.

Prekrivač –
ukrašena kosidba
na krevetu.

Ana Smrk Habazin, Zagreb

Dolina mraka.
Lunina zraka crpi
svemirski mir.

Lišaj na plodu
jabuke – sladak okus
rane jeseni.

S naprtnjačom
noseći misli
o povratku.

Ružica Soldo, Široki Brijeg, BiH

Kadulja zrije
na kamenjaru vrelom
drijema gušter.

Iznenada na
plavom nebeskom svodu
crni rep lastavice.

Zuje pčele
svi mirisi proljeća
u košnicama.

Brod u luci
privezala nevera
čeka i galeb.

Dinko Sule, Grohote, Šolta

milost vjetra
iz luke pobjegli
olujni valovi

pod tušem neba
znoj sa sebe ispire
puž golać

kružnice
ptica kljunom razbila
ogledalo neba

Vjekoslav Sulić, Osijek

Dan i noć
tik-tak, tik-tak, tik-tak.
Radnja urara.

Stale sve ure
u staroga urara.
Nova godina.

Počasni plotun
lepet krila u zraku.
Ukop vojnika.

Bezimen cvijet
i mladi mjesec ponad
groba neznana.

Najednom bijel
opožareni trščak.
Pada prvi snijeg.

Rudi Stopar, Sevnica, Slovenija

tmurna šuma
vjetar vrti lišće
nad krošnjama

prolom oblaka
na kamenom stolu
vrč pun kiše

večernji zvuci
zrikavci i klopotci
za koga li?

maglena zora
preko sunčeve ploče
crtež pataka

Dubravka Šćukanec, Zagreb

džem je ukuhan
ponešto je ostalo
na naočalama

mali večernji
ritual – sljubljujem
knjige s vinima

stala je kiša
duga iznad rijeke
mamin zadnji dah

Senrju

teniski teren
izgubljen meč i
osvojen suprug

rasparene
čarape – nikad riješena
zagonetka

Čakavsko narječje

ostavija se
i španjuleta - ol' će
sad smak svita

španjuleti = cigarete

Josip Šibarić, Josipdol

kroz korice knjige
klizi kažiprst –
kompleksnost kulture

pohlepne ptice –
parangal polako putuje
put plijena

vedra večer
vršci vrijeska vrište vjetrom
vijore vlati

Zrinko Šimunić, Zagreb

od prvog tjedna
adventski vijenac pušta
iglice na tanjur

ispod anđela
starac prebire otpad
u kontejneru

nakon paprika
njene se usne stope
s bojom bluže

u našu sobu
uđe jesenje Sunce
i dira slike

Miljenko Šimunović, Ivanić-Grad

na prozoru
sjenica čeprka po kruhu
vjetar joj mrsi perje

nije toliko u oku
već me nose sjećanja
na sliku ljeta

završetak dana
oslikano sunce na papiru
početak umjetnosti

zadnji školski sat
učenici odmaraju glave
na rukama

last school hour
the pupils rest the heads
on their hands

*Haiku Silva Trstenjak;
Fotografija: Gabrijela Sever*

Ljubica Šporčić, Sisak

zastao lahor
u krošnji stare lipe
zapricao se

vjetar pomakne
pa vrati otpali list
na praznoj cesti

procvala zima
na vjetru lete
bijeli cvjetovi

Senrju

crta prkosa
poružnila je lice
mladoj djevojci

Mihael Štebih, Čakovec

Trešnja u cvatnji.
Prostirući rublje
tiho pjevuši.

Stara jabuka
suncem otkriveni
zreli plodovi.

Miriše kava
u sjeni stabla vjetar
prebire lišće.

Nabujali potok
snježna mećava skriva
drveni most.

Vladimir Šuk, Oroslavje

krcata plaža
pas u plićaku krade
dječju lopticu

u zvoniku
zadihan kraj užeta
stari zvonar

u magluštini
zvuk rogovlja pa vode
usko je brvno

na zidu kuće
osjećam tople ruke
pokojnog oca

Kajkavsko narječje – senrju

po traniku išče
„babu“ z rogima
simentalski bik

Branko Tompić, Sisak

Stablo masline
u otvoru porađa
novu mladicu.

Samo je barka
ostavljena u polju
suhih rebara.

Zaustavljen dah.
Na glavi suncokreta
odmara leptir.

Kajkavsko narječje

Pri vugliću pes
drži nogu h zraku
poscani vugel.

Pas na uglu
drži nogu u zraku
zapišan čošak.

Kuljava krava
s potrzanim rogem
h miru pase.

Bređa krava
slomljenog roga
mirno pase.

Marija Trinajstić Božić, Vrbnik

Vrbnička čakavština

Opeta pelno nebo zvezd.
Zažmala sen,
ustala je samol jedna.

Opet puno nebo zvijezda.
Zatvorila sam oči,
ostala je samo jedna.

Zdolu stelbami letelo je
jedno pero. Želto.
Fermalo se je na zadnjoj.

Niz stube letio je
jedan list. Žut.
Stao je na zadnjoj.

Va kantunu balkona sranil se
skakavec. Ze zadnjim skoson
kunpanja leto.

U kutu balkona sakrio se
skakavac. Zadnjim trzajem
ispraća ljeto.

Silva Trstenjak, Štrigova

miris luka
na tanjuru zasušene
ljubičaste crte

zoološki vrt
u predvečerje slobodni
baš svi komarci

prve pahulje
mališan ispruži
ruke i jezik

Senrju

vijest: policija
spremno dočekuje
advent u gradu

prazna bočica
iz druge jednak lijek
manje gorak

ribička oprema:
u izlogu lutka
u bikiniju

Mira Validžić, Zagreb

Prestala kiša
pod starom lipom kapi
i dalje klize.

Veselo štene
od mlake do mlake
vježba skokove.

Dječak u mlaku
baca kamen po kamen –
sudar koluta.

Viri kroz prozor
mala crna njuškica
nadziruć ulicu.

Štefica Vanjek, Ivanić-Grad

naše dvorište
okupirale vrane,
boj za orahe

noge bakice
poskočile na zvono,
stigla penzija

zelena pšenica
razgrnula bjelinu,
Božić odlazi

noge u snijegu
lagano izvode ples
zagrijavanja

pod snijegom se
u kući prisjećamo
toplog otoka

covered with snow
in our home we remember
a warm island

Vladimir Šuk

Đermano Vitasović, Pula

nadomak sela
koracima razgrćem
noćnu tišinu

na dvorištu
štenca dignutog repa
šeće krpa

u noćnoj tmici
fijuk bure otkrio
vlat suhe trave

Čakavsko narječje

kolenbalica
mati kolenba oči
z svojim malin

ljuljačka
majka ljulja oči
sa svojim malenim

čuvaru koza
cika rehicu uha
zazogan jarić

čuvaru koza
siše resicu uha
zaigrano jare

šuljajući se
gulpinina glad jide
tića na dubu

pikradajući se
lisičina glad jede
pticu na stablu

na staren samlju
robe ud cileg svita
blago zvitriilo

na starom sajmištu
mnoštvo svjetskih proizvoda
stoka izvjetriila

čuvar pridvorja
z kadinon prisika
noćnu škurinu

čuvar dvorišta
s lancem presijeca
noćnu tminu

Gordana Vlašić, Oroslavje

tanker tone
sletjele ptice
ne uzlijeću

s kista
pade boja – maslačak
kraj kamina

izlizana klupa
u muzeju željeznice –
urezano srce

iz ruku dječaka
širi se miris
ispunjene želje

jako jugo
ribari bez ulova
a petak je

Jadranka Vučak, Split

Student
nosi cijeli grad
na majjici

Zadivljeni
Indijci obrali smokvu
na pauzi

Bura huči
kroz otvor dizala
dok čekam

Senrju

Catering kombi
pod alarmom – možda
netko krade hranu

Obuva štikle
za dekana i sprema
papuče u auto

Aljoša Vuković, Šibenik

ljetna noć –
u trećoj smjeni
smetlari i mjesec

magla –
pod mojim prozorom
obezglavljena vrba

poslije kiše
šarenilom duge
njiše se galeb

noćno kupanje –
naši osmijesi
i groteskni mjesec

Senrju

bračna razmirica –
djevojčica
zuri u tablet

Dubrovnik –
kava il' kilo teletine
pitanje je sad

Milka Vurdelja, Gospić

u kutu sobe
baka i pauk pletu
mekane niti

olujni jugo
na poplavljenu njivu
slijeće galeb

u predvečerje
bliži se zveket klepke
i zov pastira

polje krumpira
zasadeno preklani
nitko ne kopa

baka na žegi
bere grah – unuk u hladu
mobitelira

Miroslav Vurdelja, Zagreb

u kasni sat
majka me budi mirisom
sutrašnjeg kruha

tihi tremolo
u paukovoju mreži
trza se muha

vrh planine
omeđen topolama
pluta na rijeci

jesenja kiša
s okna se odbija
zastuđeni dah

pucketanje vatre
unosim naramak
drva i mraka

Jadran Zalokar, Rijeka

u sjećanje na Vesnu Krmpotić

tražeći mjesto pod suncem
iz sjene u sjenu tetura
majušno djetešće

iznenađenje –
prvi proljetni leptir
brži od vida

ranojutarnje umivanje –
svoj mokri kljun kos briše
o mokru travu

Andrej Zbašnik, Čabar

lopoči
na vodi strast
krade poglede

tjeskoba ...
stara prijateljica
rijetko štrajka

Senrju

idoli moći
kupuju ljepotu
nježne prosjakinje

Đurđica Zrinščak Družinec, Gornja Stubica

Mačka
prede u krilu
stih je u klupku.

Sunce
miluje šumu
vatra se razbuktala.

Zima je ...
nebu pod oblake
odlaze godovi.

Na njivi ostale
sasjeckane buče
svinjci cvile.

proklet
i napokon izopćen ...
isteklo vrijeme

condemned
and ostracized at last ...
time's up

Natalija Kuznetsova

Joso Živković – Soja, Kostrč, BiH

nebo se mrači
jesen kaplje u oko
guske odlaze

sunce traži brdo
sjene ulaze u tlo
kokoš miruje

staračko rublje
uglačano i žuto
visi na žici

Ivan Goran Žunar, Ivanec

Vedra ljetna noć.
Među crnim granama
prebirem zvijezde.

Kajkavsko narječje

Čeljene nebe
med plavimi oablaki.
Perham čet vrijeme.

Ružičasto nebo
između plavih oblaka.
Letimo kroz vrijeme.

TANKA

Mirta Abramović, Đakovo

Proljetna livada.
U haljini istkanoj
od rasutog cvijeća
na krilima leptira
zanos mladog ljeta.

Dok se kroz prozor
prosipa mjesečina,
samoćom sobe
na zidu se nazire
slika njenog vjenčanja.

Danica Bartulović, Podstrana

toplo sunce
na pladnju dana
nebeski kruh
plavim oblakom kadulje
miriši pčelinje ulište

Josipa Braut, Viškovo

Zrcalo mora
razbio kamen
sunce zaljuljao
oblake potjerao
a mene poškropio.

Domagoj Brkić, Split

crkvena zvona
ujednačenim tonom
najavljuju noć,
obzor nepromijenjen
čeka novo svitanje

u žutoj krošnji
cvrčak sjetno cvrči,*
kroz žvižduk vjetra
šalje zadnju razglednicu
netom svršenog ljeta

**Hommage A.G.M. - Nocturno 1914.*

uz kratku kavu
kroz prozore kafića
gledam ulicu,
prolaze studentice
i s njima mladost

Sonja Buljević, Buje

Rumen obzorja
tone u tamne dubine
šapuće more
odlazeća ribarica
šapuće pjesmu nježnosti.

Robert Dudnik, Osijek

bijelo-plavi
tragovi zrakoplova
daljinom ptice
i sunce posred pruge
nebeski kolodvori

golubica i
gavran pod krovom tržnice
žena prodaje
sve kapljice cvijeća
u mirisu pekarnice

Ivan Gaćina, Zadar

zasjalo sunce
u skrivnome kutku
čudesne šume ...
na maloj pozornici
sladi se vjeverica

među prašinom
neispunjena križaljka
na radnom stolu ...
između redaka
odsustvo moga djeda

Nataša Ilić, Varaždin

dubina tame
okružena svjetlošću
oh, Tvoje oči ...
kroz obris moga lica
gledam cijeli svemir

varaždinski trg
uklesana godina
u nadvratniku
pod neonskom reklamom
prstom čitam brojeve

Antonija Željka Kahlik, Zagreb

cijelu je noć
jorgovanu skidao
lat po lat, po lat
ulica se budila
okićena u plavo

Sonja Kokotović, Zagreb

Tišina noći
razbijena lavežom
psa u daljini.
Zvuk mojih potpetica
zakrvario mjesec.

Srpanjsko podne.
Sjena Njegova lika
na malom stolu.
Potrgana paučina
duž križa kojeg nosi.

jato ptica –
vjetar razbacuje
oblake
i moje misli
dok čekam

a flock of birds –
the wind scattering
the clouds
and my thoughts
while I'm waiting for you

Durđa Vukelić Rožić

Nina Kovačić, Zagreb

sjena i ja
na istom putovanju
kroz prolaznost
do ponovnog susreta
pod drugim zvijezdama

iza visova
dogorijeva sunce
pepeljasti mrak
izvlači iz rijeke
potonuli mjesec

Dubravko Korbus, Ivanić-Grad

pred svitanje ...
tek naslućujem obris
tvog toplog tijela
nesvjesno, primičem se
tvojim strani kreveta

sjedi sama
na klupi uz more
s licem u rukama
kapi mjesečine klize
između njenih prstiju

sve moje godine
stoje ovdje pod zvijezdama
osjećam spokoj
moj život je tek trenutak
što brzo prolazi

Evica Kraljić, Nova Gradiška

Nebo iznad mene
u oblake uronjeno.
Orao što leti
krilima para
trenutak tišine.

Na umornim rukama
zaspala tišina.
Kroz prozor ulazi
pospani mjesec
po nama plešu sjene.

Ana Smrk Habazin, Zagreb

Od mene do tebe
toliko je svjetlosti
koju dišemo
dok razum nas vodi
tim putem do sna.

Stanica
ni prva ni posljednja
do zvijezda
svjetlucaju ruke
dignute iz valova.

Vladimir Šuk, Oroslavje

u kontejneru
beskućnik gleda račun
iz shopping centra
u nevjerici mašta
svu navedenu robu

ispod duge
ptice slijede brazdu
njive pod svodom
zrakoplovom orano
nebesko plavetnilo

Silva Trstenjak, Štrigova

nalet vjetra
ugasio pun mjesec
na stabljici
maslačkove zvjezdice
u tvojoj dugoj kosi

Đermano Vitasović, Pula

svjetionik
uspavanome gradu
bljeska tišinu
povremeno leleču
kola hitne pomoći

u praskozorju
proviruju zvonici
budući nebo
ranoranioca mar
oživljuje duh grada

Franjo Ordanić, Oroslavje

Kajkavsko narječje

trdo življenje
kak dečec pomagat je
dedi i ocu
zdaj i deca su prešla
bogčija je ostala

težak život
kao dječak pomagao je
djedu i ocu
sada su djeca otišla
siromaštvo je ostalo

Slobodan Pupovac, Zagreb

snježne pahulje
hladnoću na prozore
vjetrom donose
dok naša vruća srca
ljubavlju tope tamu

s noćnog neba
spustile se zvjezdice
u tvoje oči
svojim nježnim poljupcem
pojačah taj njihov sjaj

Milka Vurdelja, Gospić

prohladna večer
krumpirištem se vije
ovlaženi dim
miriše jesen u kosi
moga umornog brata

na prodanom brdu
strojevi melju kamen
meka prašina
pokriva kućerke
i zapušteno groblje

Miroslav Vurdelja, Zagreb

u praskozorje
puši se topla kava
iz šalice
pijem preko otiska
njenih vlažnih usnica

na mjesečini
zamire u krošnjama
bruj sa zvonika
tražim joj topli dah
u prazninama sjena

Andrej Zbašnik, Čabar

milost čeka
da uđe u posude
teških tijela
ubrat će plodove
svih beskrajnih osjeta

Đurđica Zrinščak Družinec, Gornja Stubica

U polju
vjetar njiše
klasje
u istom ritmu
mog bijelog vela.

Ljetna noć
mjesec je upalio
krijesnice
milujem ih
golim rukama.

Moj san
još miruje
odsanjat ću ga
jedne večeri
s prijateljima.

TANKA ART Zrinke Supek-Andrijević

leptiri snova
donose na krilima
najdraža lica
oštro trnje prošlosti
ljepotu trenutaka

the dream butterflies
on their wings bring to us
dearest faces,
the sharp thorns of the past
bring beauty of the moment

danas je fašnik
ljudi su pod maskama
sakrili sebe
ne vidi se osmijeh
niti se vidi tuga

danas je fašnik
ljudi su pod maskama
sakrili sebe
ne vidi se osmijeh
niti se vidi tuga

it's the maskenball today
people are hiding
under the masks
smiles and their sorrow
are invisible

cvijet žudnje
u laticama nosi
njihova lica
tučak uperen zove
prašnici trepere

cvijet žudnje
u laticama nosi
njihova lica
tučak uperen zove
prašnici trepere

a flower of passion
among its petals carrying
their faces
a pointed pistil invites
while the stamens quiver

u košmaru sna
pojavljuju se lica
naše prošlosti
koja davno odoše
u vječnost svemira

in the nightmare
appear different faces
from our past
gone a long time ago
into eternity of the Space

TAN RENGA

Tan renga (*tan*-kratak, *renga* – skupna poezija) nastaje suradnjom dvaju pjesnika. Sastoji se od pet stihova sa po 5-7-5-7-7 slogova, mada znamo da japanski *sound symbol* ili *móra* (kratki slog), nije isto što i slog u lingvistici zapadnih jezika. Tanka i tan rengu u današnje vrijeme nije nužno pisati u formi od po 5-7-5-7-7 slogova (na jezicima Zapada), već one mogu biti zabilježene, s kraćim, duljim, kraćim i dva dulja stiha. Tanka i tan renga sadrže trostih i dvostih (three line stanza and two line stanza).

U tan rengu jedan autor bilježi prva tri stiha, a drugi dopisuje dvostih, svojevrсни odgovor, kapu ili krunu (*capping verse*). Izazov za ko-autora je nasloniti se na prvi dio pjesme i nadograditi ga, učiniti svojevrсни preokret (*twist*) sa četvrtim i petim stihom, poigrati se asocijacijom ili jukstapozicijom. Dati svoj doživljaj i pogled, iz drugog kuta, povezujući oba dijela pjesme tan renga na kreativan način - u duhu *hai-I*.

Tan renga zadržala je suradnju samo dvaju autora. Iznenađuje svojom originalnošću i dosjetljivošću, a ko-autorstvo često iznjedri nepredvidiv i inspirativni razvoj pjesme.

na cvrkut kosa
iz susjedne krošnje
uzvraća jeka
*od najavljene kiše
stigla tek južina*

(Ljiljana Ružička, *Nina Kovačić*)

slika iz rata
jutarnji tramvaj kida
nit košmarnog sna
*tragove u snijegu
briše proljetno sunce*

(Miroslav Vurdelja, *Nina Kovačić*)

na rubu dolca
djedova je jabuka
visoko drvo
*hrapava kora krije
dodir toploga dlana*

(Milka Vurdelja, *Miroslav Vurdelja*)

RENGA

ŠANKERSKI ČAKOVEČKI BLUES

(Mihael Štebih & Tomislav Maretić)

blues za šankom –
sjećanje na našu mladost
počiva u čaši

haiku sastoji li se
od crnog il' bijelog

tekuće staklo
u rukama kipara
živa je mašta

iz magme svijesti gle
izlaze prijatelji

mjesečev srp
pokosi ljeta što se
vuku za nama

međimurski snažni konji
vade kola iz blata

čista visibaba
izlazi ispod snijega
posve prljavog

leprša šareno rublje
poredano na štriku

jučerašnji čar
mandale ostao je
samo na fotki

ljetna sparina slijeva
znoj s lica strjelica

žuti listovi
ne oklijevaju pasti,
poletjet za vjetrom

tiha je noć, uz treću
čašu vina pjevuši

glazba s radija
pomiješala je sva
godišnja doba

na zimi čeka proljeće
žir crvenoga hrasta

kročeci u zimu
popravljaju beretke,
zakapčaju kapute

ljubičasti zvjezdani
naginju se i vraćaju

olujno nebo,
siguran osmijeh na
kamenom lavu

nad praznim ulicama
svjetlucaње došašća

11. prosinca (utorak) 2018., Čakovec

Dugo ne svijetli
starinska lampa.
Nečije ruke klonule.

Lightless old lamp
for a long time.
Drooped hands.

Ivan Nadilo

CHOKA

Mirta Abramović, Đakovo

Mjesec prosuo
sjaj usnulim travama.
Čuje se samo
udaljeni huk sove
i sve tiši zvon.
Bljeskanje tihe vode
na mjesečini
sve nemirnija je strast
zaljubljenih pod mostom.

Sonja Kokotović, Zagreb

Iz malog vrta
otkida žutu ružu,
njena najdraža.
Prizivajući prošlost
sa suzom oka
dodirujući hladnu
ploču gdje ona sniva.

CINQUAIN – Peterostih

Peterostih osmislila je američka pjesnikinja Adelaida Crapsey, a nazvala ga je cinquain, na francuskom jeziku. Radovi, njih ukupno 28, objavljeni su joj 1915., godinu dana nakon njene smrti, u 36. godini života. Napisala ih je između 1911. i 1913. g. Pjesnici su popularizirali ovu formu, sličnu japanskoj tanki i danas se piše širom svijeta, a omiljena je i kod djece.

Cinquain sadrži pet stihova sa po 2-4-6-8-2 slogova. Mada kratka pjesma, kvalitetan peterostih će nam ispričati priču. Stihovi se ne rimuju, no autor može uključiti i rimu. Za razliku od tanke, cinquain ima naslov.

Stvaranje priča u cinquinu može se organizirati i na ovaj način:

Naslov – / subjekt / opis / radnja/ osjećaj / zaključak.

Ova stihična pjesma može sadržavati bilo koju temu. Najčešće, ove pjesme su centrirane na stranici, pa tako dolazi do izražaja njihova specifična forma.

Adelaide Crapsey:

Moon shadows

Still as
On windless nights
The moon-cast shadows are,
So still will be my heart when I
Am dead.

Sjene mjeseca

Mirne kao što su
Noćima bez vjetra
Sjene na mjesecini
Tako će tiho biti i moje srce
Kad budem mrtva.

Neal Whitman: Greeting

at last
forsythia
signals the start of spring –
my friend also blooms at her door:
“Come in!”

Pozdrav

najzad
forzicija
javlja početak proljeća –
moja prijateljica cvate na vratima:
„Uđi.“

Neal Whitman: Ready to take Flight

Ready To Take Flight
a cinquain

full-fledged
like Athena
sprung from the brow of Zeus
half mythical, half miracle
my verse

Spremna za polet

divna
k'o Atena
iz obrve Zeusa
pola mitska, na pol' čudo
moja pjesma

Dimitrij Škrk, iz zbirke cinquina VRAČANJA

Mariborska literarna družba, Maribor, 2019.

V vetru

nekdo
ne poznam ga
se oglaš v veter
mar slišiš ta njegov šepet –
sam je

U vjetru

netko
ne poznam ga
javlja se uz vjetar
čuješ li njegov šapat –
sam je

In the wind

someone
I know him not
is to be heard leeward
can you hear his whispering –
he's alone

Jesenska veduta

krik ptic
tam v daljavi
pritegne moj pogled –
jata odleti čez polja
v očeh

Jesenja veduta

krik ptica
tamo u daljini
privlači moj pogled –
jato odlijeće kroz polja
u očima

Autumn vista

distant
scream of the birds
captivating my gaze –
a flock leaves the field and then flies
in the eyes

Kokon

zoriš
nekje v meni
da bi pregrizla nit
i ovoj moje kože – kot
metulj

Kokon

zoriš
negdje u meni
da bi pregrizla nit
i ovoj moje kože k'o
leptir

Pupae

you rippen
somewhere in me
to take a bite at thread
and a cloak of my skin as
butterfly

Đ.V. Rožić:

Svjetski dan golog vrtlarenja

dama ...
gola grli
rascvali vrtni grm
za *selfie* zaboravivši
šešir

World Naked Gardening Day

lady ...
naked she hugs
a blooming garden bush
while taking selfie she forgot
her hat

Đ.V. Rožić:

Ribar
diše
mjesečina
stazom tvog povratka
na toplom kamenu mola
čekam

Fisherman
moonlight
breathing softly
the path of your return
on a warm stone of the mooring
I wait

HAIBUN

Đermano Vitasović: ZIMSKA ŠETNJA

Zimsko jutro, šećem šumom ogoljelih grana, pod cipelama krcka trava okićena mraznom bjelinom. Dah djevičanske svježine osvaja dišne organe, para izdiha bijela ponad bjeline.

Blijedi disk sunca provlači se između stabala nagnut k južnom obzorju. Nakostriješeni kosovi u živicama razgrću natrulo lišće tražeći jutarnji obrok. Gavran u preletu prodornim graktajem probudio zbilju.

mrazna bjelina
osokolila zimu
boja gavrana

Na mjestima u travi, polegnutoj od bure i sprženoj od mraza, naziru se nabori i brazde, šuma zarasla njive. To gledajući, ja dijete poljoprivrednika, kosterniran sam se našao u svesrdnoj tuzi, sjećajući se ratara koji su pošli putem nepovrata.

bijelo brašno
zubi stružu kruhove
dalekih njiva

Mihovila Čeperić-Biljan: HAIKU SUSRET

Kišni petak krajem listopada. Vrećica otpalog lišća s riječkih stabala u rukama kanadskog haiku pjesnika Michaela Dudleya. Zapisujući u svoju crnu bilježnicu hrvatsko nazivlje, započinjemo upoznavanje.

Otpalo lišće uskoro je u rukama učenika. Neizrecivi pogledi ...
I u tom trenutku začudnosti živi haiku susret – dar i uzdarje.

darovani list
još treperi dahom
haiku susreta

Mihovila Čeperić-Biljan: LEGENDA O BURI

Konačno petak! U toplini doma opuštanje uz popodnevnu kavu s uobičajenim pogledom kroz prozor – danas na sive, teške oblake što nije prizor koji priželjkujem jer traje danima.

Misli širi komadić ukazanog plavetnila. U istom trenu pomišljam na grad mog postanka, grad bure – Senj, ali i Zoranićeve Planine* ...

uzdah djevojke
puni nebo bojama
burnih oblaka

I ... zastrašujući sivi oblak iznad mora, polako se komada, a rubovi se zlate da bi potom u kutu, što spaja nebo i zemlju, izvirilo sunce ... Bura!

erupcija boja –
preobrazba oblaka
i mojih misli

U vulkanski oblak, što izranja iz mora, bura utiskuje sve nijanse zalazećih boja, naravno, zaustavljenih u objektivu.

Ah, koja milost ili, možda, oholost?

*LEGENDA O BURI – P. Zoranić, PLANINE, 1536., vila Milost prati pisca na putu, pomažući mu. Kad je zapuhao vjetar, isripovijeda legendu o buri – lijepu djevojku zbog oholosti Bog je ošinuo gromom i bacio u pakao. Kad god neka žena zgriješi ohološću, od njenog uzdah nastaje hladan snažan vjetar – bura.

Franjo Ordanić: POČETAK GODINE

Nakon svih strka i frka oko predblagdanskog i blagdanskog blještavila, završetka polugodišta, inventura, novogodišnje proslave i pretjerivanja, blagoslova kuća, završnih računa i plana za predstojeće razdoblje, dobro dođe malo smirenja i puštanja mozga na pašu. Spontano okupljanje stare ekipe u tišini kleti pravi je melem za roditeljske brige i strepnje. Čavrljanje o dogodovštinama iz zajedničke mladosti uz viceve i gulaš i po koji gemiš podsjećaju nas na ono najvažnije u životu, zajedništvo i dijeljenje.

Afterparty
treća čaša Traminca
otpušta ručnu

bijele kapuljače
povrh čuperaka trave
snježno polje

white hoods
on the top of grass clusters
the snow field

Rudi Stopar

Gordana Vlašić: NA PLANINARSKOJ STAZI

Krošnje drveća lebde nad maglom. Iz jednog od obližnjih zaselaka čuju se crkvena zvona. Samo je taj zvuk u zraku. Ni lepet krila, ni molitva, ništa ne dopire do mene!

planinarskom cipelom
razgrćem već trulo lišće
najavljuju snijeg

Nataša Ilić: JUTRO POSLIJE

Svitanje...

rasplinuli se
u ništavilo snovi –
zvoni telefon

Večeras si legla na moj krevet ne skidajući kaput. Čekala si me kratko, bojeći se da ne dođem prerano da se sretnemo. Nestala si prije nego se gasi gradska rasvjeta, i da skoro si zaboravila poravnati pokrivač. U to vrijeme, vozio sam jedva primjetnim tragovima u mećavi i došao prekasno ... Ali znaj, ostavila si trag, jer samo tvoja kosa tako miriše:

makadamija
na hladnom pokrivaču
toplo miriše

Moja kosa miriše na duhanski dim, a posljednji kaput koji sam imala, prošle sam zime poklonila ubogoj ženi, koja je ispred zgrade skupljala plastične boce. Izgleda da si nazvao pogrešan broj.

Oh, dobro jutro Nataša ... i oprost!

Ne brini Prijatelju, gleda me par zelenih očiju, i koje su zasjale zbog mojeg ranog buđenja ...

nedjeljno jutro
mačku razveseljavam
ranim doručkom

Nataša Ilić: MORNING AFTER

Dawn ...

vanished
dreams in nothingness –
the phone is ringing

You were lying on my bed tonight without taking off your coat. You waited for me briefly, fearing that I would come too soon to meet. You have disappeared before the city lights turned off and yes, have almost forgotten to straighten the blanket. At that time I drove, tracing the barely visible trails in the snowstorm and came too late But you know, you left a mark, because only your hair has such scent:

macadamia
on a cold blanket
smells warmly

My hair smells of tobacco smoke, and the last coat I've had I gave last winter to a piteous woman who was collecting plastic bottles in front of the building. It seems that you've called the wrong number.

– Oh, good morning Nataša ... and sorry!

Do not worry, my Friend, a couple of green eyes are watching me, they glowed because of my early awakening ...

Sunday morning
I make the cat happy
with early breakfast

(Translated by Milan Ilić i Tony O'Rourke)

Miroslav Vurdelja: PČELA

Mama vlažnom krpom briše nadgrobnu ploču preko koje se, bez imalo pijeteta, svojim blatnim šapama prošetala neka mačka ili mačak, kao

da će nam biti lakše kad mramor s uklesanim tatinim imenom ponovo zablista svojim hladnim sjajem. Topla južina zalutala je u pretproljetno prijedodne udahnuvši začudnu snagu suncu što odapinje ukošene tanke zrake u raskvašenu crljenicu iz koje se izvija magličasto pramenje. Okružen uglačanim kamenjem, plastičnim cvjetnim aranžmanima i lampionima, osjećam se kao u epicentru nekog SF pejzaža.

ispod stijene
probija se pognuti
izbojak bujadi

Nadgrobnici spomenici – svjedoci unaprijed izgubljene bitke, znamenje koje je čovjek stvorio naivno vjerujući da će prevariti Vrijeme. Šutimo. Kao da ne želimo remetiti mir onima koji ga na pretek imaju, tu gdje nitko nikome ne smeta. Odnekud, tihi zvuk života. Poletjela je ohrabrena varljivom toplinom presijavajući se u boji staroga zlata. Puna entuzijazma zuji u duru i spušta se na poput krvi crveni buket. Tremolo mijenja boju, ali melodija i dalje teče. Sad je na drugom cvijetu. U treperavu pjesmu uvlače se sinkope. Pčela se obrušava na plastične latice. Uzima zalet za novi juriš pa za još jedan ... A onda se u polukružnom manevru iz točkice pretvara ni u što.

zadnja stanica
dočekuje me samo
hladnoća mraka

Antonija Željka Kahlik: MJESEČEVI DVORI

Prema istoku se kreće okrugao, kao kruh moje omame, koji se uvijek za punog mjeseca bolje digao. Čudno je to jer sjetih se da ni kao dijete nisam mogla mirno spavati pa mi nikako nije jasno kako se to onda tijesto lijepo dizalo, raslo da bi čak iz korita, u kojem ga je omama mijesila, znalo bježati van opušteno na neki način smireno.

Vidjeh neku večer prije mraka, u sumrak, dvore oko mjeseca. Sjetih se kako su za mjesecine, što dvore ima oko mjeseca, i naši dvori bili drukčiji, prepuni sjena i kao da je sve živjelo nekim posebnim životom dok se

mjesec smiješio u svojim dvorima. Svi smo se nekako čudno ponašali, i staro, i mlado, i živine u svojim dvorima kao da nam mjesec nije dao mira za dobar san. Kao da nas je trebao da mu osamljenost ispunimo pa nas svojim srebrom srebri i miluje, i smiješi nam se, i poziva u svoje dvore, iako zna - nije nama moguće do njega doći. I sada ga opet gledam i osjećam kako se radujemo jedno drugom pa mu pošaljemo osmijeh za sve uspomene iz dvora mog djetinjstva.

Vidjeh u sumrak
dvore oko mjeseca
spomen djetinjstvu.

Antonija Željka Kahlik: BRODICE

Promatrah brodice kako se, dok je sunce silazilo u more zlateći ga svojim sjajem, lijeno ljuljajući po zlatnoj površini, vraćaju u svoju luku, u sigurnost svojih vezova. Učine mi se slične nama ljudima koji se uvijek, ma kuda pošli, uvijek vratimo svom sidrištu, svom domu.

Sunca zalazak
i povratak brodica
u mirnu luku.

Josip Prudeus: NIJE SVE CRNO

Na svojoj postelji usnula kao šeće zvjezdanim stazama, nebeskim Mliječnim putom, između Malih i Velikih kola ... Odjednom, pritisak na moždanu opnu, bol, a reski zvukovi ambulatnog vozila, smrskali su san. Na bolničkom krevetu, zamučene slike: nekakav silazak, bezdan, nestaje tlo, ruke se u krila pretvaraju ...

Nije sve crno:
Supruga sada hoda
mojim nogama.

odraz modrine
u galebovom oku
mora i neba

reflection of blue
in the eye of a gull
the sea and the sky

Vladimir Šuk

Nina Kovačić: TRANSVERZALA (planinarski haibun)

„Želite li jesti Zumrine pite na Prokoškom jezeru?“ Kada s veseljem upisujem DA i svoje podatke u tablicu s imenima planinara, započinju slatko uzbuđenje i pripreme za višednevno hodanje stazama transverzale Bitovnja-Pogorelica-Vranica koje svake godine početkom srpnja organizira Planinarsko društvo „Bitovnja“ iz Kreševa. Krećemo autima u pet sati izjutra prema istoku. Iza nas ostaje Zagreb koji se budi iz laganog sna. Svaki početak je težak. Možda je zato prvi dan najnaporniji. Nakon šest sati vožnje Hrvatskom i Bosnom i Hercegovinom, uz neplanirano zadržavanje zbog radova na cesti i nezainteresiranosti neispavanog i umrzovoljenog carinika na graničnom prijelazu, počinjeno pješčiti od Jezernice, u općini Fojnica, u susret izazovu uspona od oko osamsto metara do ledenjačkog Prokoškog jezera. Cijelim putem do sutona, prati nas sunce koje u podnevnim satima prži nepokrivene dijelove tijela kroz nepomični prorijeđeni zrak. Neki imaju blagih želučanih neravnoteža, ali ni to, kao ni žuljevi na stopalima i nožnim prstima, nisu im zapreka da stisnu zube i nastave uspon do vrha.

podnevno sunce
odbija od sebe
pogleda

Poput bisera u zelenoj školjci, smjestilo se Prokoško jezero podno vrha Vranice. Uska vijugava staza strmo se penje kroz zaštitničku hladovinu šume, gdje zapinjemo za neobične oblike korijenja visokih bukava i grbavih grabova pa vodi preko ledina, hrbata i stijenja. Pomažemo jedni drugima na najstrmijim dijelovima dok nam se škriputava sipina odronjava pod nogama.

Stižemo do jezera. Sunce se spušta gaseći dan. Prolazimo pokraj krava na ispaši i zaobilazimo balege razasute po putu. "I skoro svaka ima svoga puža ili svaki puž ima svoju balegu", primjećuje netko filozofski. Pred noć stižemo pred planinsku kolibu u kojoj ćemo provesti prvu noć. U svijetu koji ne poznaje blagodati elektrike, baterije na našim čelima iskre se u mraku poput krijesnica. Hladnoću nadošlu sa sutonom, blažimo vatrom i dimom iz limene pećice.

planinskim čajem
tjeram hladnoću
prvoga mraka

U svitanje, iz sna me prenu budilica nečijeg mobitela. Vlasnik spava tvrdim snom pa ustajem i stišavam bezosjećajnu zvrndavu spravu. Ipak, nije mi žao što sam budna. Doživjela sam jedno od najljepših praskozorja u životu. Dugo ne odvajam pogled od čudesnog slikarskog artizma prirode. Kao da se narančasta boja razlijeva jezerom postajući sve svjetlija i intenzivnija reflektirajući se u mojim zjenicama. Dok nedovoljno odijevena drhturim na studenom gorskom jutru, htjela bih pronaći još neotkrivenu alatku kojom se zaustavlja svježina tog trenutka i zaključava u pamćenje. Glasovi iz spavaonice vraćaju me u zbilju. Nakon suhog doručka, slažemo opremu i krećemo. Sunce brzo ispija rosu dok mi osvajamo najviši vrh transverzale, Ločiku. Na livadama posutim divljim karanfilima i drugim planinskim cvijećem kratkotrajni odmori su poput eliksira životne infuzije. Opružena na leđima u mekanoj travi kao da rukom mogu dotaknuti beskraj svemira što skriva zaspale zvijezde i ispija to azurno nebo, sve na njemu i sve pod njime.

gle maćuhicu
na krilima leptira
poljem leprša

Stižemo do Pogorelice gdje nas dočekuje večera, tuš i topla voda. Bol iz grčevima napadnutih nogu nestaje. Novo jutro. Podbulih lica od nedovoljnog sna, poput dobro izdrilanih vojnika ustajemo u dogovoreno vrijeme i krećemo prema Bitovnji. Nakon početnog strmog uspona, čeka nas duga šetnja livadama borovnica. U koloni slijedimo vodiča prihvaćajući prijedlog jednog od planinara da poput njega hodamo bosu. S nepovjerenjem skidam čarape i bojim se svojim osjetljivim gradskim stopalima zakoračiti u travu. Ali, koje li ugone! Topla zemlja prožima svojom energijom cijelo moje biće. Dok nam trava draška tabane i nožne prste, nastavljamo preko Martinovog groba do planinarskog doma na Lopati. Tamo nas dočekuje sunce klonulo iza hrbata planine koji se oštrocrtava između grimiznog neba i tamnećega planinskog masiva. S istoka raste velika i sve gušća sjena večeri odvlačeći u tamu travu, stijenje, šumu i bića koja tamo žive. I našu grupu koja je svojim boravkom tim starosjediocima planina poremetila ravnotežu svakodnevlja. Još jedna noć u domu ispod zvijezda čiji sjaj ne poznaje onaj tko gleda nebo iznad Zagreba.

noć u šumi
mjesec i moja sjena
blaže samoću

Zadnjeg dana silazimo u Kreševo. Noge same od sebe pronalaze put, kao da su već tisuću puta stopalima dotakle kamenčiće na stazi. Na glavnom trgu fotografiramo se ispred spomenika fra Grge Martića. Umorni, ispijamo kavicu za sretan povratak i pozdravljamo se s domaćinima uz obećanja da ćemo se vidjeti i iduće godine. Nespremna za rastanak okrećem se i pogledom obuhvaćam daleke vrhunce što kriju staze našeg planinarskog hodočašća. Planina je uvijek ista. Mijenjaju se generacije koje njome hode. Zatvaram oči i dozivam u sjećanje sve lijepo što sam doživjela u četiri dana. Koliko je zaborav jači od sjećanja! Poput mantr e ponavljam nazive postaja na prehodanoj trasi svjesna uzaludnosti pokušaja da spriječim odlazak prohujalih trenutaka.

na vrhu planine
zagledana u daljinu
odgađam silazak

Ali, tablica s pitanjem „Želite li jesti Zumrine pite na Prokoškom jezeru?“ već je stigla i ove godine. Trebam samo upisati svoje ime ...

Mira Rajter: BORASTA MAČKOPRIČA

Kad je bor stresao zimsko igličasto ruho, mace su zauzele svoja mjesta, kao na ljetnikovcu. Svaka je zauzela svoju granu: Sivka pri vrhu jer je prva otkrila bor, a Mrva kat niže, tj. na grani ispod. Hvatale su slabašne zrake sunca i slušale dosadni, uvijek isti cvrkut vrabaca. Budno su pazile što se okolo događa i tako do sutona. Tada je zahladilo, čekala ih je poslastica i toplo gnijezdo pored peći.

Unatoč hladnoći,
u zagrljaju starog bora
vjesnici proljeća.

Jutra su postala toplija, nebo se izbistrilo, sunce bljesnulo, zablistala rosa na mladoj travi, rastvorile se prve tratinčice, stidljivo se pojavio prvi maslačak. Odnekud proletio leptir žut. Bor pozelenio od sreće, promijenio se poredak: na vrhu bora Mrva je žmirkala, ispod je sjedila nova maca, mala, siva kao klupko vune. Ispod je Sivka brižno bodrila mače da kojim slučajem ne zaspi i padne s grane. Vladala je mačja idila. Unuka je, čuvši za promjenu na boru, odmah dotrčala. Zadaća može čekati, a mačke se mogu predomisliti. Prišla je oprezno boru i gledala drvo okićeno mačkama koje je proljetno sunce omamilo ... Uzela je pažljivo malu macu, ona je bila pitoma, zaprela je ...

Poslije smo čuli da su se ljudi odselili, ostavivši kućnog ljubimca. Bor je pružio okrilje, a mačke su ga prihvatile, kao da su razumjele bespomoćno mladunče.

Mir – mačke na
stablu ispraćaju
zrake sunca.

Milka Vurdelja: DOLAZI OLUJA

Velebit je ispružio svoj golemi masiv kao da mi je na dohvat ruke. Poput neravnoga bedema dijeli modrinu pučine od zelenih ličkih livada bdijući da im se boje ne pomiješaju. Nošeni vjetrom s mora, meki bjeličasti oblaci, zaobljeni poput obraza bucmastog djeteta, hvataju u čvrsti zagrljaj Visočicu i susjedne vrhunce. Neobično je ne vidjeti ih, a znati da te stjenovite krune planine tamo nepomično stoje.

iz dulibe*
uzvisio se jablan
za malo sunca

Oblaka je sve više i kao da im nevidljivi slikar dodaje tmaste i teške nijanse i briše zaobljene rubove. Spojeni u mračnu nadiruću masu, obrušavaju se niz strmine stjenovitih padina, otimajući ih pogledu. Skupljam rublje s konopca s kojim se jugo poigrava. U daljini bljesak, potmula grmljavina. Vjetar nosi miris kiše. S mrkog kolosa zarobljenog oblacima i šibanog vjetrom, spušta se oluja.

presahlo vrelo
na vjetru škripi kotač
stare mlinice

**Duliba - uvala u kršu, ponikva, duboka dolina, osobito na Velebitu i u Lici*

Ana Smrk Habazin: SVIJEĆA

Sjećam se samo svijeće koja je gorjela mirno, ravno te unašala u dušu svoj spokoj i obavezu, nijemu priču o tome kako će sve dobro ići prema raju zemaljskom.

Malom uvalom
protječe mir – sloboda
biva široka.

S tobom mi ljubav ne odlazi, već ostaje ograđena od mirnih otkucaja sata; tamo gdje ljubav ne čuje ništa doli sebe. Još jedna uspavanka nježnog vjetra kraj otvorenoga prozora. Tu ni praznine, ni sporosti, nit' ishitrenosti nema, tek neočekivano, proljepšano vrijeme drijema noseći svoj ... uradak.

Nježna dolina.
Manjkaju odmjereni
sati smiraja.

Iz naših škola

UČENIČKI HAIKU

OŠ Vugrovec-Kašina, mentorica Snježana Prusec-Kovačić

Magdalena Ćorić, 3.c

Prašina lebdi
čuje se brujanje
mješalica za beton.

Jana Lisak, 3.c

Hladnoća upija,
snijega nema –
Možda je siječanj?

Lucija Krajnik, 3.c

Lavež u strci
repić maše
lovci na strništu.

**OŠ Ivana Grande, Soblinec, PŠ Adamovec,
mentorica Ankica Dmejhal**

Tara Keleminović, 3.r.

Orah pod drvetom
grana treperi
vrana na grani.

Laura Hasnek, 3.r.

Redovito leti
u repu kavez.
Ptica u avionu.

Dora Zenko, 3.r.

Sunce na kosini
na jeziku zraka
zima na pragu.

OŠ Matija Antun Reljković, Cerna, mentor Nikola Berać

Lucia Fabijanić, 3.r.

za žir na drvetu
vjeverice igraju
kamen, škare i papir

čekajući kruh
pekar je zaspao
miris ugljena

Nika Juračić, 3.r.

ribar lovi ribu
na kraju ulovi
čizmu

veliki pauk
zabunom se upleo
u tuđu mrežu

Lana Sepić, 3.r.

cvjetovi se tuku
na mirisnoj livadi –
zbog vjetra

osam nogu
uhvatilo muhu
u mreži

Učenici Gimnazije Pula, mentor Dejan Pavlinović, prof.

Emma Tomić (17 g.)

kosa od meda
kesten u njegovim očima
i hladno srce

hair of honey
chestnut in his eyes
and a cold heart

u suton
spusti i zapetlja se sunce
u granama

at dusk
the sun set and tangled
in the branches

u zoru	at dawn
slomi se sjena	a shadow breaks up
u dvoje	in two

Translated by the author

Juraj Štern Vukotić (17 g.)

na samom vrhu	at the very top
razgranatog diva	of a branching giant
zasljepljujuća kruna	a blinding crown

sunča se	sunbathing
na zlatnom polju	in a field of gold
Posljednji čovjek	the Last man

Translated by the author

DJEČJE HAIKU STVARALAŠTVO U 2018.

Piše Mihovila Čeperić-Biljan, prof.

3. MEĐUNARODNI HAIKU SUSRETI VEŽICA

U Rijeci 4.5.2018. održani su 3. međunarodni haiku susreti Vežica. Na ovogodišnji natječaj odazvalo se 40 osnovnih škola iz Republike Hrvatske te Hrvatske dopunske nastave iz Njemačke, Italije - Trst, Molise, nekoliko vođovdanskih škola te učenici iz Tomislavgrada i Ljubuškog.

677 pristiglih radova - 469 haiku pjesama i 208 hajgi na ovogodišnji natječaj (haiku i hajga na slobodnu i zadanu temu trešnjin cvijet, a svaki sudionik mogao je poslati samo 1 rad u svakoj kategoriji) najbolji su pokazatelj interesa te, itekako, potvrđuju potrebu za natječajem namijenjenog osnovnoškolcima i održavanja Haiku susreta Vežica. Posebno raduje sve veći interes onih najmlađih, a u obje kategorije od 1. do 4. r. višestruko su nagrađeni učenici OŠ Sv. Križ Začretje, mentorica Ana Kiseljak te OŠ Škurinje s mentoricama Snježanom Beletić i Željkom Božić.

kapljica rose / na trešnjinoj latici / procvjetala – LENA JAGIĆ, 3. r., OŠ SV. KRIŽ ZAČRETJE, ANA KISELJAK, mentorica, 1. NAGRADA

prozor dotiču / prvi cvjetovi trešnje / oči proljeća – MIA VOKŠI, 6.r., OŠ VEŽICA, RIJEKA, Mihovila Čeperić-Biljan, mentorica, 1. NAGRADA

zelenilo / hrapavih listića / ružičasti brežuljak – FILIP JEŽO, 5.r., OŠ BANOVA JARUGA, Sanja Feltrin, mentorica, 1. NAGRADA (primjereni oblik školovanja)

E Zbornik Trešnjin cvijet dostupan je na poveznici http://os-vezica-ri.skole.hr/haiku_susreti_ve_ica

2. HAIKU SUSRET KRAJ MOGILE, OROSLAVJE

Drugi haiku susret u Oroslavju na temu portal, za učenike i odrasle, u organizaciji Aikido kluba Hohoemi održan je 19.5. 2018. Listajući tiskanu brošuru, svakako treba istaknuti četiri kolegice koje su tijekom 2018. otišle u zasluženu mirovinu, a svojim su mentorskim radom, dugi niz godina uspješno doprinosile razvoju i popularizaciji dječjeg haiku stvaralaštva. To su :

SONJA BULJEVIĆ iz OŠ Mate Balote, Buje,
MARIJA BOLŠEC iz OŠ Antuna Mihanovića, Petrovsko
DUBRAVKA MATAUŠIĆ iz OŠ Milana Langa, Bregana i
LJUBICA ŠPORČIĆ iz OŠ 22. lipnja, Sisak.

10. YAMADERA BASHO HAIKU CONTEST, JAPAN

Tijekom ljetnih praznika stigle su nam lijepe vijesti iz Japana za hrvatske učenike.

Prvu nagradu osvojio je haiku TONIJA KRALJIĆA iz OŠ Vežica u Rijeci, Mihovila Čeperić-Biljan, mentorica:

ožujska bura	March wind
provlači se suhozidom	squeezes through the drywall
glava guštera	lizard's head

Visoku pohvalu za svoj haiku osvojio je MATEO POŽGAJEC iz OŠ 22. LIPNJA, Ljubica Šporčić, mentorica.

Na igralištu
dječak čeka prijatelja
s nestrpljivom loptom.

On the playground
boy waiting for his friend
with an impatient ball.

Toni Kraljić s mentoricom
Mihovilom Čeperić-Biljan, prof.

Mateo Požgajec, Sisak

U Zborniku odabranih radova u kategoriji osnovnih škola od 74 objavljena rada 37 je radova učenika iz više naših škola što je, svakako, fantastičan uspjeh!

THE 15th WORLD CHILDREN'S HAIKU CONTEST 'LIVING THINGS'

Iznimno svečano bilo je u Zagrebu u palači HAZU, 1.10.2018. na dodijeli nagrada najuspješnijima na 15. JAL-ovom dječjem svjetskom natječaju u organizaciji Veleposlanstva Japana u Republici Hrvatskoj. Uz veleposlanika Takiguchija, hrvatsku koordinatoricu natječaja gđu Višnju McMaster, nagrade učenicima dodijelila je Akemi Hamasaki, dugogodišnja

koordinatorica JAL-ovog natječaja koja je prilikom uručivanja diploma svaki nagrađeni rad pročitala i na japanskom.

Tema ovogodišnjeg natječaja bila je ŽIVI SVIJET, a sudjelovalo je preko 25000 natjecatelja iz 44 zemlje, među njima i učenici naših škola sa svojim hajgama. Svi učenički radovi dostupni su na poveznici

<http://www.jal-foundation.or.jp/wch/15th/croatia.html>

6. HAIKU SUSRETI U GORSKOM KOTARU - TEČE, TEČE JEDAN KAMAČNIK

Naša Slavica Grgurić Pajnić sa suradnicima iz Udruge Goranski koraci približila nam je ove godine još jednu goransku ljepotu Kamačnik. Zadane teme natječaja za učenike i odrasle bile su voda i aktivni odmor. Odazvalo se 197 učenika iz 28 osnovnih škola, a poslali su 347 radova objavljenih u istoimenom Zborniku Teče, teče jedan Kamačnik. U obje kategorije najuspješniji su bili učenici OŠ Vežica iz Rijeke s 10 osvojenih nagrada/pohvala.

jesenja kiša / par gumenih čizama / preskače nebo, ANAMARIJA JUSUP, 6.r.

jeka slapova / gojzerice preskaču / jutarnje sunce, DAVID BRNAD, 6. r.

BUČIJADA, IVANIĆ-GRAD

Bučijadu u Ivanić Gradu u organizaciji Haiku udruge „Tri rijeke“ HPOI već tradicionalno prati i haiku natječaj na kojem svoje haiku umijeće pokazuju i učenici osnovnih škola.

Prvonagrađeni haikui:

rasute buče / polju mijenjaju boju / stiže jesen,
ELA MAKIĆ HALILČEVIĆ, 3.r., OŠ Škurinje, Rijeka
Mentorica: Snježana Baletić

toplo popodne / lubenica ukrašena / našim rukama,
FRAN SVRAKA, 6.r., OŠ Fran Franković, Rijeka
Mentorica: Marina Frlan-Jugo, prof.

Prvonagrađena hajga: ANA CVEK, 6.r., OŠ Vežica, Rijeka
Mentorica: Mihovila Čeperić-Biljan, prof.

raspukla buča
ljepota zaustavljena
potezom kista

a cracked pumpkin
its beauty trapped by
the stroke of a brush

PISMA IZ NAŠIH ŠKOLA

Iz OŠ Milana Šorga, Oprtalj, piše Sanja Petrov Vlahović, prof.

U školskoj godini 2017./2018. cijela naša škola sudjelovala je u projektu zavičajne nastave U carstvu kestena. U kuharici, koja sadrži recepte s kestenima, našlo se i deset odabranih haiku pjesama, kao i ilustracija. Posebno je zanimljivo što su i pregače ukrašene haiku stihovima na temu kesteni, pa su, osim što su ručni rad još i unikati. Najveći uspjeh ostvario je učenik **Manuel Tončić** koji je nagrađen na Hrvatskom dječjem festivalu u Zagrebu za haiku pjesmu:

Smeđi kesten
svojim padom
proglasio jesen.

Na haiku natječaju OŠ Vežica, Rijeka, naši učenici **Marko Šepić** i **Kristina Pincin**, osvojili su drugo i treće mjesto za haigu. Osim o kestenima, pisali smo i o drugim temama pa je **Marko Šepić** dobio Grand Prix na 15. natječaju JAL Foundation, Japan, za haigu:

Bijeli konj / suho žito /otpuhuje vjetar,

a učenica **Nikol Staraj** treće mjesto na natječaju OŠ Vežica za haiku:

Mali crno bijeli pas / svaki dan /radi veliki nered.

Ove godine **Anđelina Videc**, 6.r., dobila je pohvalu na natječaju Teče i teče jedan Kamačnik za temu: voda, dok je **Toni Vižintin** osvojio drugo mjesto za hajgu na temu aktivni odmor. Kako nam je ove godine tema projekta Tartuf, dragulj našeg kraja, imamo i niz haiku pjesama na tu temu koje ćemo poslati na neke natječaje.

Mala smo škola, s ukupno 52 učenika, ali svi volimo haiku poeziju. Učenik **Toni Vižintin** nagradu je osvojio pod mentorstvom učiteljice **Ivane Kmet**, a i učiteljica **Sanja Biloslav** pohvaljena je za svoje haiku pjesme. Gostovali smo i u knjižnici **Buje**, a i u emisiji **TV Nove šareni svijet**, gdje su, osim kuharice, predstavljeni i naši stihovi.

Nikol Staraj i mentorica **Sanja Petrov Vlahović** u OŠ Vežica, Rijeka

Toni Vižintin, 2. mjesto za hajgu
„Teče i teče jedan Kamačnik“, Vrbovsko,
2018.

Nj.E. g. Keiji Takiguchi, veleposlanik Japana u RH s mentoricama iz osnovnih škola na dodjeli nagrada s 15. svjetskog dječjeg natječaja za haiku u organizaciji Japan Airlines. Zagreb, 2018.

Iz OŠ Novska, piše Jasna Popović Poje

HAIKU-ŽETVA MALIH NOVLJANKI

Vlatka Kovačević i Jasna Popović Poje u HAZU, Zagreb na dodjeli nagrada JAL-a

Male haidinke Osnovne škole Novska započele su svoje ubiranje haiku plodova već u svibnju 2018. vrativši se iz OŠ Vežica s međunarodnog haiku natjecanja osnovnih škola s dvije pohvale za svoje hajge na temu *Trešnjin cvijet*. Pohvale su dobile učenice 1. razreda **Ana Kalanja** i **Sara Sorić**. 1. listopada, učenica 6.r. OŠ Novska, Vlatka Kovačević, vraća

se iz zgrade HAZU-a sa svjetskom nagradom za haiku na temu: *Živi svijet* kojeg svake druge godine provodi JAL Foundation za djecu do 15 godina starosti. 13. listopada u Vrbovskom, učenica 2. razr. **Maria Egredžija**, osvaja 3. nagradu za ilustraciju na temu *Voda* na međunarodnom haiku natjecanju „Teče, teče jedan Kamačnik“. U istoimenom zborniku objavljeni su i ilustrirani radovi učenica 2. razr. Sare Sorić i Ane Kalanja, učenice 6. razr. **Vlatke Kovačević** te haiku učenice 6. razr. **Patricije Jelinek** na temu *Voda i Aktivan odmor*. Povodom *Mednih dana* u Novskoj, male haidinke Ana Kalanja, Maria Egredžija i **Emma Rebec** osvajaju nagrade na temu *Med i pčela* za svoje hajge. 21. listopada, na Bučijadi u Ivanić-Gradu, Patricija Jelinek osvaja 2. nagradu za svoj haiku, a Emma Rebec pohvalu za hajgu na temu *Buča*. Pohvalu je također dobila i njihova mentorica i voditeljica Malih haidina Jasna Popović Poje.

Jasna Popović Poje: NOVI PRIJATELJ

(posvećeno *Malim haidinima 1.b*)

U prvom smo razredu
naučili držati kedu,
brisati ploču, pisati abecedu.
Naučili smo oduzimati i zbrajati,
izbijancije i „graničara“ igrati.
Svladali smo veliko i malo slovo,
ali i nešto sasvim novo.

S njim je bilo čarolije i veselja -
stekli smo zanimljivog prijatelja.

Haiku se zove, tri stiha ima;
njemu ne treba naslov, ali ni rima.

Haiku ima zakone svoje –
prstići rade, **slogove** broje.

Recepta nema za pjesnika tog,
riječi rastavlja na zadani **slog**.

U **prirodi** bude, **prirodu** riše,
promatra, gleda, **trenutak** taj zapiše.
Jednoga dana može ostvariti i svoj san,
s **haikuom** otići čak u **Japan!**

IZ OŠ VEŽICA Rijeka, piše Mihovila Čeperić-Biljan, prof.

HAIKU VIJESTI IZ OŠ VEŽICA

Rujan ...

Nova školska godina, 2018. / 2019. - novi razredi - novi izazovi - i novi uspjesi kojom je započela šk.g. - 1. mjesto na Yamaderi TONIJA KRALJIĆA i 7 radova u užem izboru, motivira, ali i obvezuje, stoga, kako kaže naša Đurđa ...idemo dalje ... pa šaljemo nekoliko radova na jedan drugi japanski haiku natječaj The Mainichi – da bismo u travnju, 2019. dobili lijepe vijesti o, čak, 3 osvojene 2. nagrade –STELLA ŠABANOVIĆ, LEONA URLICH i KORINA KALANJ.

Dva nova peta razreda već u rujnu uvodim u svijet haiku poezije. Visoka zainteresiranost i motivacija obećava širenje vežičkog haiku mozaika, u kojeg je protekla generacija četiri godine uspješno ugrađivala svoje haikue. Oni već iskusniji pokušavaju ovladati i drugim japanskim formama koje imamo namjeru slati na neke dječje literarne natječaje ne bismo li i tako doprinesli širenju, ali i ugledu kratkih japanskih formi.

MIA VOKŠI, 7. r.: ZELENO ...SVE JE ZELENO! (haibun)

Jutro je. Kapi kiše kucaju na prozor. Pogledavam ...

prozor dotiču
prvi cvjetovi trešnje
oči proljeća

Tek novorođeni list, priljubljuje svoju nježnu zelenu boju o staklo, dok ga umivaju kapi. Kišica ne posustaje, a mirisi proljeća ispunjavaju svaki kutak sobe. Tišinu prekida kliktaj galeba, a ja pogledavam prema zidu koji krasi jedna uspomena.

obris olovke
u ruci djevojčice
crtež galeba

Mamin glas iz kuhinje podsjeća da se požurim jer krećemo na dogovoreni subotnji izlet. Ubrzo smo u autu. Zelenilo uz ritam kotača i kišnih kapi ubrzo sklapa vjeđe. Odjednom istodobno čujem mamu i sestru: „Stigli smo!“

dragocjeni slap
oduzima nam pogled
buka proljeća

Oko nas sve je zeleno ... Zeleni se još jedno proljeće! Prepuštam se zelenilu livade.

O, zašto ova ljepota ne može zauvijek trajati?!

Listopad ...

1.10. 2018. u HAZU dijelimo radost s ostalima koji su bili uspješni na ovogodišnjem JAL-om svjetskom natječaju –KORINA KALANJ I LUKA ŠIPUŠ.

Korina Kalanj
s mentoricom u
Strossmayerovoj
radnoj sobi

Listopad je obojen i s 10 nagrada / pohvala iz Kamačnika – 1. nagrade: ANAMARIJA JUSUPI I DAVID BRNAD, 3. nagrade – ANA CVEK, MAJA STANIĆ i ANJA ŠVAST.

Pohvale: ANA MANČIĆ, JOSIPA MIHALJEVIĆ, GORAN MIRIĆ, IVAN PAVLINOVIĆ i MIA TROŠELJ, moji bivši osmaši.

U listopadu 2018. ponovno smo dio velike bučine haiku obitelji u Ivanić-Gradu, a osobno se radujem jer je protekla u znaku riječkih škola koje smo upravo s našim vežičkim haiku natječajem potakli na pisanje haikua! Osim mojih, nagrađeni su i učenici Ester Acinger i Miljenke Rumore, 11 nagrada / pohvala za vežičke učenike.

A mi na satu Hrvatskoga jezika pišemo haiku ... uz Dan kravate.

HAIKU OKO VRATA, UZ DAN KRAVATE, 18. 10. 2018.

prvi dan škole / oko dječjeg vrata / Superman kravata

Anamarija Jusup, 7.c

uz Dan kravate / pročelje poglavarstva / steže kravata

Leona Urdich, 7.c

zaboravljena / nakon maturalnog plesa / prva kravata

Lara Grbac, 7.c

bijelu kravatu / vrte nervozni prsti / mladoženje

Ana Cvek, 7.a

još jedan pokušaj / vezivanja kravate / zapetljani prsti

Jakov Rubinić, 5.b

pretpremijera / Croata svileni šal / loža do lože

Mihovila Čeperić-Biljan, prof., mentorica učenika OŠ Vežica, Rijeka

HAIKU SUSRET S MICHAELOM DUDLYEM I ROBERTOM BEBEKOM

Michael Dudley, kojeg smo upoznali na ovogodišnjoj Bučijadi, bio je gost u našoj školi 26.10.2018. U jednosatnom druženju s učenicima, koji pišu uspješne haikue, predstavio je svoje četrdestogodišnje haiku stvaralaštvo. U razgovoru s učenicima govorio o dojmovima iz Rijeke i Hrvatske te se iskreno divio učeničkim haikuima, kao i hajgama, nagrađenim na različitim haiku natječajima u Hrvatskoj i Japanu te broju

osvojenih nagrada. Vjerujemo da će u njegovoj bilježnici uz biljni svijet s Vežice biti i zapažanje s ovog susreta te ga potaknuti na niz novih haikua.

Na susretu je bio i Robert Bebek, koji od početaka sudi naš vežički haiku natječaj, a prvi puta je posjetio našu školu jer se nakon 14 g. rada u više europskih zemalja, kao lektor, vratio kući te uputio učenicima nekoliko korisnih savjeta o pisanju haikua, ali i čitanju.

Studeni ...

HAIKU SUSRET U SPOMEN NA BORIVOJA

U nedjelju, 18.11.2018. naši su učenici sudjelovali na međunarodnom haiku susretu koji je posvećen riječkom haiku pjesniku Borivoju Bukvi.

Ana Cvek, Vannessa Alispahić, Melina Hajdarević, David Brnad, Toni Kraljić, Luka Ropuš i Goran Matijašić kazivali su svoje nagrađene haiku pjesme s nekoliko ovogodišnjih haiku natječaja u Hrvatskoj i Japanu te oduševili sve prisutne sudionike događaja. Okupljajući se na Trsatskoj gradini, prisjetili smo se i našeg prvog susreta s haiku pjesnikom Borivojem Bukvom 2015., baš na Trsatu, kada smo sudjelovali na 15. haiku susretima riječkog haiku društva što je snimala japanaska televizija, kao i prvog haiku susreta 2016. posvećenog Borivoju Bukvi kada je od nas Vežičana upućen prijedlog organizatoru HKD-u da susret preraste i u haiku natječaj koji je zaživio 2017.

Prosinac ...

U prosincu peti su razredi za Nikolinje punili čizmice haikuima:

fijuče bura / nestrpljivo čekanje / čarobna čizma

Mara Smojver, 5.b.

Mentorica je pripremala s učenicima i suradnicima sve potrebne aktivnosti za naš 4. međunarodni haiku natječaj Vežica čijom smo zadanom temom LUKA htjeli dati svoj doprinos RIJEKA EPK 2020 – luka različitosti te dogovarali i neke druge haiku aktivnosti u 2019.

Od siječnja do travnja ...

Od siječnja do ožujka na haiku.vežica@gmail.com pristižu radovi, na slobodnu i temu luka. Sve pristigle radove valja prepisati, dati im redni broj te bez podataka o učeniku, proslijediti natječajnoj komisiji.

ROBERT BEBEK, naš glavni izbornik, potom je odabrao one najuspješnije haikue, a Zvijezdana Prohaska s tročlanim povjerenstvom odabrala najumješnije hajge koje su se našle u Zborniku radova.

OBRAZLOŽENJE PRVONAGRAĐENIH

„Na proljetnoj / haljini livade narasle / tratinčice.“ Jednostavno. Čisto. I hrabro izrečeno. U jednome dahu, bez zastoja i naknadnog lijepljenja misli. S jedva zamjetnom cezurom u sredini drugog stiha. Baš kao što i livada u jednoj noći svoju zimsku pustoš presvuče i osvane odjevena naraslim tratinčicama. Ovaj je haiku iz kategorije Slobodna, 1. - 4. razredi, mirne duše mogao potpisati i stari majstor Issa. Ili Buson. Obojica bijahu opčinjeni jednostavnošću izraza i životnošću svih boja. U nas, nekako podsjeća na brzopisne krokije Dubravka Ivančana ili naizgled naivne pjesme-izjave i maestralne slike Darka Plažanina kojima je ono što je opaženo izrečeno bez suvišnog razmišljanja ili dotjerivanja.

Svojom puninom i dorečenošću ne zaostaju ni ostala tri prvonagrađena haikua. O samotnosti, prolaznosti i nestajanju govore nam dva haikua Slobodne teme (5.- 8. razredi) i teme Luka (1.- 4.), „Oslobođen je / posljednji list trešnje / jesenji ples.“ i „Dan je pokupio / sve svoje boje / svječarica samuje.“ Prvi od njih plijeni svojim tamnim, za dječju dob neuobičajenim prihvaćanjem ideje smrti i prolaznosti. Otkinuća posljednjega lista sa stabla trešnje. Njegovim oslobađanjem u makabričnome plesu nadolazeće jeseni. Jeseni, koja je kao i uzvitlani trešnjin list, kratka vijeka i privremena. Nastupa tad zima. Pa onda proljeće. Pa opet list i novi život. I ljeto, i tako unedogled. Ako je „Livada“ bila na tragu Isse, onda je „List“ i iz Shikijeva pera.

Kao što je Buson razvidan u još jednom prelijepom haikuu, onom o svječarici i o njezinoj, ipak varljivoj, zaboravljenosti i osami. Varljivoj, rekao bih, stoga jer je bijela svjetlost koju mala ribarica baca u tamno tkivo

noći bez mjeseca snažnija od svih boja koje je dan sa sobom pokupio. I o takvome se svjetlu ne može ni pomisliti da bi i na tren moglo ostati samo i nezamijećeno. Unatoč svoj ljudskoj osamljenosti pod Suncem i pod Mjesecom i nemoći ribara, posade i male, krhke brodice.

I na koncu, još jedan prvonagrađeni haiku, onaj u kategoriji Luka, 5.- 8. razredi, „Ljetna večer / usidreni u luci / jezici svijeta.“, kao da je kontrapunkt „Svjećarici“. Svojom zaigranošću i smjelom preinakom slikovnog u jezično, vizualnih znakova (ljetna večer, usidreni brodovi u luci) u živi, akustični svemir i buku svejezičja svijeta, jasno nam svjedoči u prilog komunikaciji. Razgovoru. Višeglasju. Društvu. I poručuje da nitko i nikad i nigdje nije sam. Da smo svi u toj našoj babiloniji međupovezani uzajamnim, ne samo jezičnim, razumijevanjem. Nerijetko i njegovom potpunom odsutnošću. No i da usprkos tomu punim plućima nastavljamo i govor, i razgovor, i slušanje, i osluškivanje. Pa makar i samo kroz poeziju.

(Robert Bebek, travanj, 2019.)

Svibanj ...

U svibnju, 3.5.2019. održani su 4. međunarodni haiku susreti Vežica, a u suradnji s EPK 2020 i RiHubom upriličili smo 10.5.2019. Večer zelene haiku poezije na kojoj je predstavljena Haiku antologija NEPOKOŠENO NEBO 2, koju je predstavila urednica ĐURĐA VUKELIĆ ROŽIĆ, a uz riječke pjesnike nazočili su i zastupljeni autori iz Istre te Gorskog kotara. Bez učenika, sadašnjih i bivših, te njihove nesebične pomoći, kao i njihovih roditelja, posebno Siniše Brnada, haiku pjesnika, ne bih sama mogla ostvariti još jedno uspješno haiku događanje. Hvala svima!

Lipanj ...

U lipnju pišemo i crtamo za Bučijadu te neke druge haiku natječaje, ali se odazivamo i pozivu iz Crne Gore da za 3. broj haiku časopisa Nekazano sudjelujemo s dječjim haiku stvaralaštvom, uz osvrt, no, mi dajemo i svoj doprinos zadanoj temi za odrasle KIŠA. Time je dodan posljednji haiku kamenčić u naš mozaik za 2018./2019.g., a nova generacija mojih petih, ali i prvih razreda Miljenke Rumore, već na početku uspješno širi vežički mozaik:

kapljice s grana / jedna po jedna moče / Sunce u lokvi, JAKOV RUBINIĆ, 5.r.

kapi kiše / nestaju u vrtlogu / nabujale rijeke, MAŠA ŠTAKIĆ, 1.r.

RAZGOVOR: Drago Štambuk, Zagreb

Razgovor vodila Nina Kovačić

NK: Vi ste pjesnik, esejist, liječnik, humanist i diplomat. Objavili ste više od 70 knjiga poezije, antologija, prijevoda, jezikoslovnih rječnika i ogleda. Dobitnik ste brojnih međunarodnih i nacionalnih priznanja na području umjetnosti, književnosti, jezikoslovlja i mirotvornog djelovanja. U pjesmi Krug iz zbirke Crni obelisk za sebe kažete: Ja srce sam / koje kuca / i ruka koja / pipa puls. Koja to sila pokreće srce i ruku?

DŠ: Vis vitalis, životna sila, energija je koja nas potiče na stvaranje, ali i razaranje, na činjenje dobra, ali i zla. Jer ruka jest produžetak našega uma, najtanahnije naše nutrine – zašto ne kazati - duše ili duha po kojemu jesmo ljudska bića i djeca Božja. Pjesma Krug zatvara ono što valja ostati otvorenim, a to je mogućnost življenja i istovremenog promatranja života, življenog ili odživljenoga po svom ili tuđem diktatu, kadšto i pod kriminalnom prisilom. Čovjek je rođen da bi razvio sve svoje potencijale i da bi u slobodi birao između dobra i zla, većeg ili manjeg dobra, većeg ili manjeg zla. No kada bira između stupnjeva ili nijansi zla, čak i kada je prvenstveno biće dobra, makar i u tragovima dobra u sebi, čovjekova je obveza odbaciti zlo i odlučno izbjegavati izbor u zlosretnoj domeni.

NK: *Zanimljivo je vaše porodično stablo. Prvi Štambuk koji je stigao u Selca bio je Antonio, Antun/Ante iz Praga ili kako je u sačuvanim zapisima navedeno: mistro Antonio Standelpergher detto Stambucco de Andrea della citta da Praga. Došao je 1710. kao veslač na venecijanskoj galiji, a na spomen-ploči u čast njegova dolaska uklesano je: (...) začetnik graditeljske dinastije koja razvije klesarsku djelatnost što preporodi Selca i zadivi svijet.*

DŠ: Točno je da su moji preci došli iz Češke; naime našosmo njihove krštenice u Crkvi sv. Vojtjeha ili Adalberta (sveca Bijelih Hrvata), u starome Pragu; Antonio stigne na Brač na venecijanskoj galiji Vendramin; zašto bje zarobljen i koji su razlozi njegovu mladom zatočenju, nitko zasad ne zna. Valjalo bi istražiti venecijanske arhive, a za to nitko nema vremena. Na Braču se odmah vjenčao s Frankom plemenitom Bokanić iz

graditeljske obitelji i u Selcima izrode osmero djece. Antun je u okolici Selaca otvorio kamenolome i razvio kamenoklesarsku djelatnost najviše razine. Obiteljski kamen gradio je palače u Parizu i Istanbulu; Bijela kuća i kasnije zgrada Ujedinjenih naroda na East Riveru sadrži kamen iz obiteljskih kamenoloma, a u Dalmaciji gotovo da nema crkve u kojoj nisu doprinose dali moji graditeljski preci. Velebna Palača Štambuk (Palazzo Stambucco) koju izgradiše i dovršiše 1869. prema znalcima jedan je od najfinijih kamenoklesarskih uradaka na jadranskoj obali. Sada je nažalost ruševina, prelijepa ruševina, nakon što su talijanski okupatori 9. kolovoza 1943., mjesec dana prije pada Italije, u potpunosti spalili Selca. Moj otac, tadašnji načelnik Općine Selca, član HSS-a, evakuirao je i spasio mještane Selaca, ali je junački dočekavši palikuće na glavnom trgu gotovo izgubio svoj život. Bio je plemenit čovjek kojemu je na srcu uvijek bilo opće dobro.

NK: *Prije veleposlaničke karijere, u Londonu ste se bavili znanstvenim i kliničkim istraživanjem bolesti jetre i AIDS-a. Upoznali ste princezu Dianu koja je otvorila Kobler centar za AIDS u kojem ste tada radili. O princezinom životu i tragičnoj smrti napisane su brojne knjige. Kako ste je vi doživjeli kao osobu?*

DŠ: S princezom Dianom sam otvorio Kobler centar 1988. koji je bio specijaliziran za kopnicu (tako sam na hrvatskom nazvao ovu tešku bolest jer su oboljeli kopnili poput snijega). Bila je iznimno osjetljiva i sućutna osoba. Družili smo se i dopisivali, a u privatnom razgovoru kazala mi je da nesreću osjeća na kilometre. U The Royal Free Hospital radio sam s profesoricom Sheilom Sherlock koja je bila utemeljiteljica hepatologije, a kako su mnogi bolesnici s hepatitisom B počeli razvijati simptome kopnice, jer je prijenos virusa hepatitisa i AIDS-a bio identičan, počeli smo se prebacivati na istraživanje ove „kuge“ XX. stoljeća. Bavio sam se eksperimentalnom terapijom bolesnika, osobito s AZT-om, a bio sam i pionir na području stvaranja cjepiva HGP-30.

NK: *Upoznali ste i druge poznate osobe poput Majke Terezije, Dalaj Lame, Margaret Thatcher, japanske carske obitelji, uglednih svjetskih književnika. U jednom od intervjuva rekli ste da vam je druženje s Majkom Terezijom jedno od osobitijih životnih iskustava. Sudjelovali ste u privatnom dijelu pogreba i svojim je rukama pomagali položiti u grob. Što ljudsko biće osjeća u takvim iznimnim trenucima?*

DŠ: Najradije ne bih odgovarao na ovo pitanje, jer svako ljudsko biće jedinstveno je samo po sebi i navođenje istaknutih imena u životnom slijedu sadrži dozu navodne važnosti koja mi je odbojna. Kada ste liječnik i veleposlanik, srećete se s osobama koje inače ne biste sreli. Privlače me ljudi koji su kreativni i duhovni, pa se s takvima i najviše družim jer mi je u njihovom društvu ugodnije, a i primjer su vlastitom rastu i nastojanjima. Međutim, moram naglasiti da iznimno reagiram na ljudsku plemenitost kao vrednotu koja me dubinski dira. Priprosti, a plemeniti težak ili ribar bliži su mi od samoljubnog političara. Majci Tereziji uručio sam na njen 85. rođendan hrvatsku putovnicu, nakon što je na moj poticaj aplicirala za nju.

NK: *Ističete da niste vi izabrali diplomatski posao, nego je taj posao izabrao vas. Bio je to odličan kadrovski izbor jer gdje god ste obnašali diplomatsku službu, uspješno ste promovirali političke interese i kulturu Republike Hrvatske. Gdje vam je to bilo najteže? A gdje najdraže?*

DŠ: Kada sam u Londonu polovicom 80-ih oćutio nadolaženje političkog zla na hrvatskom obzoru u vidu Miloševićevskog memorandumskega velikosrpskog programa, bio sam iznimno potresen i potaknut na akciju. Paralelno sam radio na medicinskom planu, ali istovremeno i najavljuvao dolazeću ugrozu i agresiju koja se spremala, promovirao hrvatske interese temeljene na univerzalnim principima. Nikada za Hrvatsku nisam tražio nešto što ne bih priznao drugima. Moj prvi govor na Trafalgarskom trgu 9. ožujka 1990. kojega je u Hrvatsko ratno pismo uvrstila akademkinja Dubravka Oraić Tolić, dotična je nazvala najboljim političkim govorom održanom za vrijeme agresije na Hrvatsku. Dobar je, predmnijevam, zato jer je bio dijagnostičan, a propisivao je i terapiju koja se temeljila na načelima i pravu, a ne moći na kojoj se baziraju i s čijih pozicija nastupaju velike države i nacije. Najteže, ali i najvažnije, bilo je moje djelovanje u Londonu uoči rata i za vrijeme rata. Svaka zemlja ima svoje vrednote i svoje specifičnosti; maksimalno uvažavam svaku zemlju u kojoj predstavljam svoju Hrvatsku i svaka me nečemu podučila, otvorila mi nove horizonte, donijela dragocjena iskustva, pa mi je teško izdavažati. Uvijek u stranoj zemlji težim za njenim dubljim razumijevanjem i iznalaženjem načina kako da joj približim svoju domovinu.

NK: *Povodom vašeg recitala na Sustipanu u okviru Splitskog ljeta 2017, naziva Zlato i prah kraljeva, Milana Vuković Runjić naglašava svečanost i potresnost vaše poezije, a u nekim pjesmama pisanim prije Domovinskog*

rata prepoznaje strašna i apokaliptična proročanstva. Kada vam je postalo jasno da će u povijest Hrvatske neizbježno biti upisan još jedan rat?

DŠ: Čim sam u ruke primio Memorandum SANU 1986. bilo mi je jasno da rat dolazi jer nijedan narod u višenacionalnoj državi nije mogao prihvatiti velikosrpsku dominaciju i agresiju koja je proizlazila iz memorandumskog sadržaja i ideja. Milošević je 1987. rečeni dokument prihvatio kao plan prema kojemu se trebao ravnati u svojim pohodima, a ja sam istovremeno krenuo u svoj osamljenički pohod na britansku javnost i njene institucije objašnjavajući pismima, govorima, nastupima, televizijskim i radijskim intervjuima nutarnju agresiju koja će uslijediti. Nazvao sam je obiteljskim silovanjem (rape inside marriage), koje samo zato što je bilo unutar tzv. obitelji nije bilo ništa manje nasilno. Knjiga *Croatiam aeternam* (objavljena 1991.), jer na nju se odnosilo Milanino pisanje, bila je zaista knjiga zloslutnosti i velike zabrinutosti za opstanak svega što nam je bilo najdraže. Pisana je godinama prije rata, daleko od domovine, i utoliko je obilježena vremenom i okolnostima, i ne može ju se i ne smije čitati bez kontekstualizacije. Ona je spomenik domovini kojoj je prijetilo brisanje s lica zemlje. Jedna je od mojih najsnažnijih i najvažnijih knjiga.

NK: *Prvi ste stranac koji je svojom tankom na japanskom sudjelovao na Carskom novogodišnjem čitanju poezije Utakai Hajime u Imperijalnoj palači u Tokiju. Molim vas da se za naše čitatelje prisjetite toga događaja i teksta tanke koju ste čitali.*

DŠ: Tema te godine, 2010, bila je svjetlost (hikari), a natjecale su se tisuće i tisuće Japanaca. Ja sam kao veleposlanik i stranac, jer znali su da sam pjesnik, pozvan sudjelovati. No uskoro su me ljudi iz protokola koji su me prvo pozvali, naknadno zamolili da sudjelujem izvan konkurencije jer nisu znali kako da se postave prema mojoj tanki. No to je značilo da ću je osobno predati caru, i tako sam bio u izdvojenom i povlaštenom položaju, ali bez natjecanja. Na japanski ju je, u suradnji sa mnom, engleskim posredujući, preveo veliki japanski pjesnik Mutsuo Takahashi. Tanku trenutno ne mogu pronaći u hrpama papira, ali zborila je o traku svjetla koje pada na čašu vode, lomi se u njoj, a djevojka koja čašu drži, pije vodu i u njoj raspršenu svjetlost.

NK: *U Osaki ste 2010. godine utemeljili Vladimir Devidé Haiku Award, jedinu inozemnu i međunarodnu književnu nagradu koja nosi ime hrvatskog književnika. To nije bilo jednostavno ostvariti u postojbini haikua.*

DŠ: Kada je čovjek motiviran, a ja sam bio jako motiviran nakon smrti Vladimira Devidéa ostaviti znak i spomen na njega jer ga držim iznimno važnim za širenje haiku kulture u Hrvatskoj i okolnim državama, onda ništa nije bilo nemoguće. IAFOR (International Academic Forum) prihvatio je nakon duljeg uvjeravanja moj prijedlog za nagradu i potrebu da se njome nadvlada sukob i rascijep između klasičnog i modernog haiku pisanja i da se nagrada dodjeljuje na temelju samo književne vrijednosti haiku pjesme. Time sam transcendirao rečeni raskol, a potvrda da sam uspio jest podrška koju sam dobio od sukobljenih strana, od HIA (Haiku International Association, Akito Arima) i WHA (World Haiku Association, Ban'ya Natsuishi). Već smo apsolvirali 8. natječaj i sve više pjesnika šalje svoje trostihe, a mjerodavni kažu da je rečeni natječaj danas jedan od najvažnijih u svijetu.

NK: *U Hrvatskoj su tijekom 2018. godine održani susreti haiku-pjesnika u Samoboru, Ivanić Gradu, Ludbregu, Vrbovskom i Oroslavju. Nažalost od 2015. godine ne održava se „Haiku dan – Dubravko Ivančan“ u Krapini, a susreti u Rovinju ne održavaju se svake godine. Trenutačno jedino časopis IRIS izlazi kontinuirano. Zadnjih nekoliko godina Udruga Tri rijeke organizirala je (samostalno ili u suradnji) više međunarodnih natječaja, a neke su sudili eminentni svjetski haikuisti (npr. Jim Kacian, Marta Chocilowska, Iliyana Stoyanova, Eduard Tara ...). Kako ocjenjujete aktualno stanje hrvatskog haiku-pjesništva? Jesmo li još uvijek svjetska haiku-velesila?*

DŠ: Hrvatska jest haiku velesila, uz SAD i Japan, a glede nagrada po glavi stanovnika u samome je vrhu. To je vidljivo i kroz natječaj za najbolji haiku na engleskom Vladimir Devidé Haiku Award, gdje su hrvatski autori najbrojniji i među najboljima, iako ne znam tko su autori, od kuda dolaze, kada čitam stotine haiku autora, koje mi šalje IAFOR, i kada presuđujem. Već osam godina sudim o nagrađenicima i hrvatski haidžini odskaku kakvoćom svojih trostiha. Važno je naglasiti da mi IAFOR haiku pjesme prosljeđuje bez podataka o autorima.

NK: *Dobitnik ste glavne povelje i prijelaznog ludbreškog haiku-stupa za 2017. godinu. Na ovogodišnjem Susretu haidžina u Ivanić Gradu dobili ste prvu nagradu za haiku na čakavici. Dojam je da hrvatskim pjesnicima, uz iznimke, haiku nije izazovna izričajna forma. Zašto je to tako?*

DŠ: Svaka djelatnost koja proizlazi iz ljubavi i iskonske nutrine našeg bića nije uzaludna i uzdiže naše vertikalno biće. Ne brine me da neki

potcijenjaju haiku, ali to pripisujem njihovoj ignoranciji i nedostatnom razumijevanju. Nimalo me ne dira tuđi neopravdani prijezir, jer znam što je haiku, koliko je vrijedan i osobit; s ljubavlju i dostojanstvom čuvam ga u svome srcu i nitko ne može i ne će promijeniti moju vezanost za nj i osjećaj posvećenosti s kojim ga prenosim na druge. Obradovao me veliki broj haiku pjesnika na ovogodišnjem Ivanić-gradskom susretu, osobito mladih, što ukazuje na to da haiku u Hrvatskoj ima budućnost. Pozdravljam i širenje susreta na čakavski i kajkavski idiom, te zahvaljujem Đurđi i Stjepanu Rožić na velikom entuzijazmu i trudu koje nesebično ulažu u rečeni događaj.

NK: *Otegotna okolnost za potpunu književnu afirmaciju hrvatskog haiku-pjesništva je rezerviranost relevantne književne kritike. Rijetka su kompetentna istraživanja i vrednovanja haikua. Tvorac ste termina haiku consciousness. Kako pobuditi haiku-osvijestjenost kod književnih kritičara i zainteresirati ih za naš rad?*

DŠ: Haiku jest i kada nema kritičara koji bi ga proučavali i situirali u književnosti, bavili se njime teoretski. Spomenuta forma proizlazi iz oskudice i prirodne opuštenosti što ne stremi prihvaćenosti i obožavanju. Potonje bi bilo u kontradikciji i protivu naravi ove asketske japanske forme. Haiku imitira prirodu, odražava je i time sam postaje njenim dijelom. Haiku je više od književnosti, stanje je svijesti kojem teže oni koji su u dosluhu s prirodom i nepatvorenom ljudskošću.

NK: *U pogovoru jedne od vaših tzv. japanskih knjiga (Što rade zmajevi), Tonko Maroević piše kako je za vas očekivano i logično da se odajete tehnici i disciplini haiku pisanja, ali to ne radite slijedeći puke tehničke i metričke zakonitosti (...). Postoji li stanje uma koje potiče pisanje haikua? Može li se haiku pisati s predumišljajem?*

DŠ: Koliko haiku pjesama i pjesnika – toliko i načina i razloga za pisanje. Ništa ne prejudiciram. Važno je da li će uradak djelovati na čitača i potaknuti ga na dublje razumijevanje života, prirode i svijeta. Do uspješnosti uratka dolazi se na mnoge načine, pa i s predumišljajem kao i bez njega. Slogovima: 5,7,5 - nikada nisam bio opterećen; važan mi je samo ishod i literarno-ljudska vrednota trostih.

NK: *Jedan ste od najznačajnijih suvremenih hrvatskih pjesnika. Poezija vam je prevedena na petnaestak svjetskih jezika i o njoj su pisali brojni ugledni svjetski književnici. Međutim, nagrada Večernjeg lista za najbolju*

kratku priču (2013.) svjedoči da je ovaj dio vašeg opusa nepravedno zanemaren.

DŠ: Kratke priče pišem, ali su one moja rubna djelatnost. No čovjek nikada ne zna što će zaista od njega ostati i što je vrijednije na kraju. O tome odlučuju oni koji će doći poslije nas. Nadživi li me i nekoliko pjesama ili čak stihova - bit će dobro.

NK: *1991. godine utemeljili ste u rodnim Selcima svehrvatsku jezično-pjesničku smotru Croatia rediviva koja se zasniva na integralnoj trojstvenosti i koineizaciji hrvatskoga jezika koju nazivate zlatna formula hrvatskoga jezika ča-kaj-što. Ova manifestacija još je jedan dokaz da ne postoje male i velike sredine, već velike ideje i snažne osobnosti koje ih znaju i mogu oživotvoriti.*

DŠ: Gotovo cijeli život opsjednut sam hrvatskim jezikom i njegovom trojstvenom naravi koju sam pretočio u, kako je nazivam – zlatnu formulu hrvatskoga jezika ča-kaj-što. Nju držim zlatnim gralom hrvatskoga identiteta i kulture. Uvjeren sam da je put razvoja hrvatskoga jezika, da je bilo više političke sreće i mudrosti, trebao ići putem integracije i koineizacije ili mješavine svih triju hrvatskih stilizacija ili idioma. Ozaljski književni krug kreirao je substandard, tzv. hrvatsku koiné, koji je mogao zaživjeti i jezično integrirati našu domovinu da Zrinsko-Frankopanski plemenitaši nisu zatrti. Kada narod izgubi svoju elitu, prepušten je političkim udarima i manipulacijama jačih susjeda. Tudi su interesi nametnuti Hrvatskoj i štokavski kao standard bio je rezultat austrijskih imperijalnih presizanja prema jugu. Ukratko ću reći da je hrvatsko -što moguće razumijeti jedino u odnosu na hrvatsko -ča i -kaj, dok je srpsko -što srpski jezik. No danas je nemoguće i nepotrebno biti jezično radikalnim i ne smijemo Hrvate preko noći učiniti nepismenima. Što preostaje jest otvoriti prozorčice na hrvatskom književnom standardu i pustiti u nj čakavski i kajkavski leksik, obogatiti ga i oplemeniti. Presložit nam je odnos prema hrvatskom trojstvenom jeziku i pounutriti spoznaju o tome što nam i kakav nam jezik jest.

NK: *Na predstavljanju vaše knjige Hram u stijeni (u DHK, veljača 2017.) rekli ste da svaka zemlja ima, mnijem, ključne riječi – one koje stalno drži na vrhu jezika i služe joj kao signali ili ticala za razumijevanje strancima (...). Koje su ključne riječi hrvatskoga jezika?*

DŠ: Ne mogu o tome, jer sam rođen u hrvatskom jeziku. Potonje vrijedi za strance koji ulaze u novi jezik. Sve su hrvatske riječi meni ključne i

bez i jedne jedine bio bih nesretan i osjećao se gubitnikom. Valjalo bi o hrvatskim ključnim riječima pitati strance koji uče hrvatski, kao što sam i ja učeći portugalski u Brazilu mogao otkrivati i navoditi brazilske ključne riječi.

NK: *Prevoditelj ste medicinskog nazivlja na hrvatski jezik i tvorac hrvatskih naziva za medicinske stručne izraze za koje je do tada u hrvatskom jeziku korištena isključivo tuđica. Vašom zaslugom je hrvatski, uz kineski jezik, postao jedini svjetski jezik koji ima naziv za AIDS na materinskom jeziku („koptica“). Pobjednik ste natječaja časopisa Jezik za 2009. godinu osmisliši riječ „proširnica“ kao zamjenu za tuđicu stent. U govoru povodom primanja ove nagrade istaknuli ste brigu za jezik kao uljubenu tekovinu i znak društvene sofisticiranosti i napretka.*

DŠ: Nedovoljno brinemo o jeziku po kojemu jesmo to što jesmo i koji opisuje i potpisuje našu domovinu. Kada je jezik toliko važan kako onda objasniti nebrigu i nedostatak zakona o jeziku koji imaju veliki narodi poput Francuza?! Globalizacija jest žrvanj koji potire jezike i identitete i odozdo valja pružati otpor i čuvati svoje dionice, kako u jeziku tako i drugim područima ljudskih djelatnosti. Ohrabruje sve snažnije javljanje literature na kajkavskom i čakavskom idiomu i njeno uključivanje u štokavski književni standard. No ne odobravam separatistička nastojanja da kajkavica i čakavica budu proglašene jezicima; one su to samo u kontekstu trojstvenoga jezika hrvatskoga, a nikako izvan njega.

NK: *Na kraju intervjua citirat ću još jedan vaš stih: sve što je ovdje, i nigdje jest (Hram u stijeni). Ja ga iščitavam programatskim, a s obiljem univerzalnih i mnogoznačnih asocijacija. Pjesnici su vječiti tragači na beskrajnim stazama kojima ih vodi senzibilitet njihove inspiracije i intuicije. Molim vas da nam opišete ideju koja je ponesena bljeskom inspiracije pronašla svoj put do ovoga stiha.*

DŠ: Riječ je o motu ili sloganu koji je na samome početku „Hrama u stijeni“, ali i sveukupnog četveroknjižja, u izdanju Školske knjige, zvanog „Theurgija“ što znači Božje djelo. Umjesto da kažem „Sve što je ovdje, i drugdje jest“ što bilo bi očekivano, prelazim u neočekivano izmještanje svega u prostore nepostojanja i metafizičke čistotne praznine, do samoga Božjeg srha iz čijeg „ex nihilo“ proizlazi znani nam svijet. Poruka jest – stvoreni smo ni iz čega i u ništa ćemo se vratiti. No sama transpozicija iz stanja u stanje već je metempsihoza

ili seljenje duša. Vjerujem u besmrtnost duše, čak i uz Ništa kao njeno okružje ili povlašteno stanište.

NK: *U ime Uredništva Iriša zahvaljujem vam na ugodnom razgovoru. Želim vam puno stvaralačkog nadahnuća na svim područjima vašeg djelovanja i da s jednakom energijom nastavite promovirati hrvatski jezik, književnost i kulturu, ali i da Vaši radovi budu prisutni na stranicama našeg časopisa.*

Zrela, otešćala riža
prigiba se tamnoj zemlji.
Tako i pravedan čovjek.

Sa svakim
tonom kota
jedna latica pada.

Žbice
na kotačima
zriču svu noć.

Hirošima.
Vukovar u mislima
Dvostruki tajac.

Lahor
tako nježan
da ne pokazuje smjer.

Nad bunarom list
što pada
u nebo.

Na gorućem
Buddhinom kipu
Prosjak grije ruke.

Japanska lutka.
Oslikanom lepezom
pokazuje put.

Slijepac
se divi
cvijetu kukurijeka.

Na vrhu stupa
crna vrana
čini ga višim.

Na mišnici
s kapjon pota
čela taži žej.

Na bicepsu
s kapljom znoja
pčela taži žed.

(prijevod s čakavice: autor)

01portal.hr

Drago Štambuk primio Orden izlazećeg sunca za promicanje japanske kulture u svijetu

Uz redovite diplomatske poslove, Štambuk je, također radio na razmjeni kroz pjesništvo i haiku poeziju

Hrvoje Katona, objavljeno: 30. srpnja 2019.

Bivšem veleposlaniku RH u Japanu Dragi Štambuku dodijeljen je Orden izlazećeg sunca sa zlatnom i srebrnom zvijezdom, radi njegova doprinosa u jačanju veza i prijateljskih odnosa između Japana i Hrvatske.

Naime, uz redovite diplomatske poslove, Štambuk je, također radio na razmjeni kroz pjesništvo i haiku poeziju čime je uvelike doprinio međusobnom razumijevanju dviju zemalja te širenju haiku poezije u Hrvatskoj i svijetu.

Ovu vrijednu potvrdu njegovom radu, Štambuku je uručila veleposlanica Japana Njezina Ekselencija Misako Kaji.

<https://www.01portal.hr/drago-stambuk->

Na natječaju časopisa Jezik za 2018. godinu drugu nagradu za novu hrvatsku riječ osvojio je aktualni veleposlanik Republike Hrvatske u Islamskoj Republici Iranu dr. Drago Štambuk za novu hrvatsku riječ oznak, oznakovljenje kao zamjena za anglizam brend, brendiranje. (Op. ured.)

Eseji

Zašto je haiku popularan?

Glavni govor koji je predsjednik Međunarodnog haiku-udruženja (Haiku International Association) dr. Akito Arima održao 7. rujna 2012. u Asilomaru, Kalifornija (SAD)

Dobro jutro, dame i gospodo, moji prijatelji haiku-pjesnici! Velika mi je čast i zadovoljstvo biti ovdje, u divnom Asilomaru i imati prigodu govoriti o našem tradicionalnom književnom izričaju koji se naziva haiku¹⁾. Započeo bih s pitanjem: zašto je haiku privlačan tolikim ljudima, ne samo u Japanu već diljem svijeta? Zatim ću govoriti o temi i formi haikua u Japanu, o svojim razmišljanjima o animizmu kao temelju haikua i zajedničkog razumijevanja između različitih kultura, i na kraju o širenju haikua na Zapad i njegovom utjecaju na poeziju Zapada. Pa da počnem.²⁾

1. Zašto je haiku privlačan tolikim ljudima?

U Japanu postoje milijuni haiku-pjesnika. Jedan ili dva učitelja vode svako od stotine udruženja haiku-pjesnika koje izdaju mjesečni ili dvomjesečni časopis za haiku. Najtiražniji je *Hototogisu* za koji kažu da ima nekoliko stotina tisuća pretplatnika, dok neka manja udruženja ili manje poznati časopisi imaju stotinjak članova odnosno pretplatnika. Pretpostavimo da svako haiku-udruženje ima tisuću članova. Budući da u Japanu ima oko tisuću haiku-udruženja, možemo jednostavno izračunati: tisuću pomnoženo s tisuću daje milijun. Pored toga, haikue pišu mnogi pjesnici koji nisu članovi udruženja i koji šalje svoje radove za objavu u kolumnama dnevog tiska i u haiku-časopisima. Zašto je toliko haiku-pjesnika u Japanu?

Tri su glavna razloga:

1. Jer je haiku kratak i ima zadanu formu od 5-7-5 japanskih slogova. To ga čini pristupačnijim. Dulje pjesme i one u slobodnoj formi teško je pisati i čitati. Svaki put kada ih piše, pjesnik mora pronaći odgovarajuću duljinu i stil pa ih uskladiti sa sadržajem, a što zahtijeva posebno umijeće i opširno znanje retorike, filozofsku okosnicu, osjećaj za ljubav i radost itd. Dulje pjesme i one u slobodnoj formi ne može pisati svatko, već samo istinski pjesnici.

2. Jer su tema i sadržaj haikua gotovo zadani i referiraju se na prirodu i godišnja doba. Nije teško pronaći temu za haiku u mijenama godišnjih doba ili u životu u njima, i nema potrebe dodavati bilo kakve emotivne interpretacije. Ukratko, haiku je deskriptivan. Sezonske riječi (*kigo*) klasificirane su i popisane za stvaranje haikua pisanog s namjerom da se opiše određeno godišnje doba. Naglašavam da je *kigo* glavna tema haikua. Haiku je poezija godišnjih doba.
3. Jer je haiku kratak i lako ga je zapamtiti. Na primjer, svatko pa i stranci koji ne govore japanski, mogu napamet naučiti Bashov haiku zbog njegove konciznosti. Kratkoća omogućuje mnogim ljudima da pišu haiku i uživaju u njemu.

2. Priroda kao glavni sadržaj poezije u Japanu i Kini

Na nekoliko primjera pokazat ću vam važnost prirode u japanskoj i kineskoj poeziji. Za početak, citirat ću stihove iz *Manyoshu*, prve japanske pjesničke antologije koja sadrži pjesme prikupljene tijekom sedmog i osmog stoljeća. Naslov doslovce znači „Zbirka deset tisuća listova“. Sadrži oko 4500 pjesama u različitim formama, kao što su *tanka* koja se sastoji od stihova raspoređenih u 5-7-5-7-7 japanskih slogova, i *choka* koja je pisana tako da se nekoliko puta ponavljaju stihovi s 5-7 slogova, a završava dvama stihovima sa 7-7 slogova. Evo dviju pjesama iz zbirke *Manyoshu*:

S istočnih polja
diže se plamen zore.
Okrenuvši se
pogledom taknuh mjesec
u zapad utonuli.³⁾

Kakinomoto no Hitomaro (kasno 7. st. n.e.)
(prijevod: Miroslav Vurdelja)

iz uvale Tago
krenusmo zagledani
u čistu bjelinu
na uzvišenom vrhu planine Fuji
pada snijeg

Yamabe no Akahito (? - 736. n.e.)
(prijevod: Dejan Pavlinović)

Ove pjesme ne sadrže riječi poput „krasan“, „tužan“ ili druge koje se odnose na osjećaje autora i u njima emocije nisu izražene izravno. Možete uočiti da opisuju samo prirodu. To je jedna od značajnih karakteristika japanske poezije. Isto se može kazati i za pjesme iz razdoblja Tang u Kini, posebice za radove Wanga Weiija (701. -761.). Li Po (701. - 762.) i Tu Fu (712. - 770.) koji su živjeli u to vrijeme, također su napisali puno deskriptivnih pjesama. Tijekom 7. i 8. stoljeća u poeziji Zapada dominirala je ljubavna lirika. Nisam siguran da je na Zapadu u to vrijeme bilo pjesama izričito usredotočenih na prirodu. Kasnije, u 17. i 18. stoljeću, haiku se odvojio od formi *renga* i *renku* i, usporedo s tankom, započeo svoj samostalni razvoj. Matsuo Basho i Yosa Buson napisali su puno dobrih haikua i bili su vrlo djelatni u promicanju ove forme.

Prastari ribnjak ...
jedna žaba uskoči:
– zvuk vode.

(prijevod: Vladimir Devidé)

Bashō

Kakva tišina –
u pećine ponire
zriku cikada.

(prijevod: Vladimir Devidé)

Bashō

od sada
svaka će noć svitati
bijelim cvatom šljive

(prijevod: Dejan Pavlinović)

Buson

proljetno more
valja, lagano valja
čitavog dana

(prijevod: Vladimir Devidé)

Buson

Kao što vidite, mnoga njihova remek-djela deskriptivne su pjesme. Stoga za Japan i Kinu, posebice kada je u pitanju haiku, možemo kazati da priroda ima zapaženu ulogu u sadržaju poezije.

3. Utjecaj regionalnih značajki na poeziju

Zbog čega su japanski i kineski pjesnici toliko pisali o prirodi? Smatram da razlog za to proizlazi iz prirodnih značajki istočne kineske obale i klime karakteristične za glavne japanske otoke. Također, ne smijemo zaboraviti prisutnost animizma koji se zadržao na području Japana, Koreje i Kine. Ako ugrubo klasificiramo klimatske uvjete na Zemlji, možemo ih podijeliti u tri pojasa: pustinjski, travnjački i šumski.

U pustinjama je ekosustav prilično jednostavan, a nedostatak vode čini život teškim. Uvijek je potrebno brzo donositi odluke da bi se preživjelo u takvom okolišu pa je stoga neophodno imati snažno vodstvo. Monoteističke religije poput judaizma, kršćanstva i islama nastale su i razvile se u takvim uvjetima, dok je animizam rano nestao.

A sad nešto o kulturi nastaloj u travnjačkom pojasu. Europa i veći dio sjevernoameričkog kontinenta smješteni su u umjerenom travnjačkom pojasu. Zbog blage klime, tu je politeizam dugo napredovao. Grčka, skandinavska i keltska mitologija dugo su predstavljale standardno vjerovanje. Potom je nastupilo kršćanstvo i promijenilo ljudima život, ali se na nekim mjestima zadržao utjecaj animističkih običaja.

U Kini, Koreji i Japanu ima puno šuma zbog monsunske klime s obilnim kišama. Prirodni uvjeti na ovom području su relativno blagi te se zadržao politeizam i tako očuvao postojanje animizma. Vjerujem da su takvi uvjeti utjecali na stvaranje poezije prirode, uključujući haiku i druge kratke poetske forme koje se temelje na doživljaju prirode. U šumama postoji obilje hrane i život je puno lakši. S druge strane, tajfuni pokazuju razornu moć prirode. Haiku je plod blagodatne monsunske klime koja povremeno donosi i nepovoljne životne uvjete tamošnjem stanovništvu.

4-1. Animizam

Najprije dajem definiciju i teorijske postavke animizma. „Animizam (latinski *anima* – duša, život) je skup vjerovanja zasnovanih na postojanju ne-ljudskih „duhovnih bića“ ili sličnih vrsta utjelovljenih načela.“ Evo i teorije: „Animizam je religija u kojoj se moli za sva bića s dušom, i za živa bića i za pojave.“ Tako ga je definirao britanski antropolog Edward Burnet Tylor koji je tvrdio da je animizam u suštini temelj za nastanak religijske kulture. Tylorova teorija da je postanak duše temelj za postanak

duhovnih duša i njegovo evolucionističko tumačenje animizma kasnije su sveobuhvatno kritizirani. Stoga je njegova teorija napuštena.

4-2. Značenje animizma u suvremeno vrijeme

Animizam prihvaća postojanje duhovnosti u drugim bićima sličnim ljudskima. Općenito govoreći, animizam je karakterističan za primitivna društva i religije. Animizam ne funkcionira u kultiviranim i modernim društvima. Međutim, kada razmišljamo o modernim religijama, nijedna nije nepovezana s duhovnošću niti je ravnodušna prema dušama mrtvih. Razmotrimo budizam, kršćanstvo i islam: možemo prepoznati animizam u njihovim korijenima. Animizam je i dalje prisutan u mitologiji i literaturi. Rečeno je da su šamanizam, fetišizam, totemizam i obožavanje predaka duboko povezani s animizmom. U najkraćem, animizam sadrži ideju uvažavanja svakog i svih bića u prirodi i zajedničkog harmoničnog življenja s njima. Animizam ističe koegzistenciju prirode i ljudskih bića.

4-3. Sezonske riječi i animizam

Animizam u haikuu možemo uočiti u odabiru sezonskih riječi (*kigo*) koje su po mojem mišljenju animističke.

Animističke sezonske riječi:

Zahvalnost za stvari i udobnost

ceremonija posvećena slomljenim iglama (*hari kuyo*)

ceremonija posvećena cvijeću (*hana kuyo*)

ceremonija posvećena hramskim zvonima (*kane kuyo*)

ceremonija posvećena božurima (*botan kuyo*)

ceremonija posvećena ribama napuhačama (*fugu kuyo*)

Personifikacije prirode

planina se smije (*yama warau*)

planina kaplje (*yama shitataru*)

planina se odijeva (*yama yosoou*)

planina spava (*yama nemuru*)

Fantastične pojave u prirodi

car plamtećeg sunca (*entei*)

car ledenog sunca (*gentei*)

bog grmljavine (*raishin*)
munja (*inazuma*)
snježna žena (*yuki onna*), snježna vila (*yuki joro*)

Poštivanje i molitva za pretke

obljetnica smrti pretka, obljetnica Bashōve smrti (*shigureki*) itd.

Čak i u zemlji ili području gdje četiri godišnja doba nisu izrazito izražena, svatko može pronaći neke svoje osobne sezonske riječi koje proizlaze iz najmanjih promjena godišnjih doba. Narodne svetkovine i događaji također mogu biti korištene kao sezonske riječi.

4-4. Animizam i haiku

Evo nekoliko primjera haikua koji pokazuju pjesnikovo duboko poštovanje prirode kao i suosjećanje i povezanost s biljkama, životinjama, planinama i rijekama:

Bashō:

Proljeće minu –
u oku ribe suza
i ptice plaču. (*yuku haru ya tori naki uo no me wa namida*)
 (*prijevod: Vladimir Devidé*)

zasadiše
polje rižom – izlazim
iz sjene vrbe⁴⁾ (*ta ichimai uete tachisaru yanagi kana*)
 (*prijevod: Miroslav Vurdelja*)

dugi kišni dani
ne zatamnješe sjaj slavne
dvorane svjetla „Hikarido“ (*samidare no furi nokoshite ya hikarido*)
 (*prijevod: Dejan Pavlinović*)

Žarko je sunce
u more otplavila
rijeka Mogami. (*atsuki hi wo umi ni iretari mogamigawa*)
 (*prijevod: Vladimir Devidé*)

Buson:

u hladnoj noći
zec je navratio
kod gospon majmuna⁵⁾ (*saru dono no yosamu toi yuku usagi kana*)
(prijevod: Miroslav Vurdelja)

tajfun
bačva bez dna hoda
kotrljajući se (*soko no nai oke koke ariku nowaki kana*)
(prijevod: Dejan Pavlinović)

suhu pampas-travu
skoro užgala varljiva
močvarna svjetlost (*kitsune bi no moetsuku bakari kareo bana*)
(prijevod: Miroslav Vurdelja)

duže se dani
u daleku prošlost
sakupljeni (*osokinohi no tsumorite tooki mukashi kana*)
(prijevod: Miroslav Vurdelja)

Repica cvate –
Mjesec je na istoku,
Sunce na zapadu. (*nanohana ya tsuki wa higashi ni hi ha nishi ni*)
(prijevod: Vladimir Devidé)

Molim da uočite kako nema granice između ljudskog bića i prirode; u ovim se haikuima prema njima postupa i vrednuje ih se jednako.

Issa:

Sitna žabo!
Ne boj se!
Issa je tu! (*yase gaeru makeruna issa kore ni ari*)
(prijevod: Dubravko Ivančan)

Dodi, vrapčiču,
bez oca i majke si,
poigrajmo se. *(ware to kite asobe ya oya no nai suzume)*
(prijevod: Vladimir Devidé)

Ne ubijaj muhe!
Vidi kako lomi ruke,
lomi noge. *(yare utsuna hae ga te wo suru ashi wo suru)*
(prijevod: Vladimir Devidé)

Murakami Kijo (1865. - 1938.):

pčela na zimi
tumarajući traži
gdje bi umrla *(fuyubachi no shinidokoro naku aruki keru)*
(Prijevod: Miroslav Vurdelja)

na dnu rijeke
postoji kraljevstvo
punoglavaca *(kawazoko ni kato no taikoku arini keru)*
(prijevod: Dejan Pavlinović)

lice jastreba
ostarjelo naglo
i žalosno *(taka no tura kibishiku oite aware nari)*
(prijevod: Dejan Pavlinović)

Takahama Kyoshi (1874. - 1959.):

sa paulovnije
list u padu
izložen suncu *(kiri hito ha hiataru nagara ochini keru)*
(prijevod: Dejan Pavlinović)

u Kamakuri
svi iznenađeni
upornom zimom *(kamakura wo odorokashitaru yokan ari)*
(prijevod: Dejan Pavlinović)

brzina
lista rotkvice
otpluta niz rijeku *(nagare yuku daikon no ha no hayasa kana)*
 (prijevod: Dejan Pavlinović)

ne razmišljaš li
kako je planinski leptir
tako čvrst i grub *(yamaguni no cho wo arashi to omowazu ya)*
 (prijevod: Dejan Pavlinović)

ima nešto
poput štapa koja prodire
između prošle i ove godine
 (koko kotoshi tsuranuku bo no gotoki mono)
 (prijevod: Dejan Pavlinović)

Obratite pozornost na Issin osjet vida u njegovim radovima; on vidi žabu, vrapca bez roditelja i muhu kao da su mu prijatelji. To je osjećaj koegzistencije s prirodom. Kada čitamo haikue Kijoa i Kyoshija iz 20. stoljeća zamjećujemo da se oni usredotočuju na malena bića ili list i da pišu objektivno i realistično. To jest haiku. Budući da je vrlo kratak, izbjegavamo iznositi svoje misli i osjećaje. Pišući o ovim malim bićima ispunjava nas uvažavanje prirode. Štovanjem predaka i uvažavanjem prirode želimo koegzistirati s prirodom i s drugim ljudima.

5-1. Posjet Takahame Kyoshija Europi

1853. god. Japan je ponovo otvorio svoje luke prema svijetu nakon duge izolacije koja je započela 1639. Ponovno otvaranje države popratilo je predstavljanje naše kulture svijetu. Basil Hall Chamberlain, gostujući profesor na tokijskom sveučilištu, i Lafcadio Hearn koji je također podučavao u Japanu, bili su među onima koji su u to vrijeme upoznali svijet s haikuom. U 20. stoljeću Japanci su počeli intenzivno putovati u inozemstvo. 1936. god. Takahama Kyoshi otputovao je brodom u Francusku i Veliku Britaniju, što je bilo obilježeno velikim iskorakom za haiku u tim državama. Sreo se s Paul-Louisom Couchodom i s njim raspravljao o haikuu. Kyoshi je sa žaljenjem rekao da, iako francuski haiku-pjesnici pišu u formi 5-7-5, oni zaboravljaju na godišnja doba. Tako propuštaju važnost opisivanja slika iz

prirode i umjesto toga pišu o društvu i životu ljudi. Kyoshi je pojasnio da je najvažniji pristup u pisanju haikua razumjeti položaj osobe u ovom svijetu koji se stalno mijenja; pronaći izvorište haikua u mijenama godišnjih doba kao vječitoj temi haikua. Stoga je u pariškom dnevnom listu „Comedy“ istaknuta važnost godišnjih doba u haikuu.

5-2. Japanski haiku nejapanskih govornika

Na moje radosno iznenađenje, neki pjesnici kojima japanski nije materinji jezik, pišu haiku na japanskom. Ovo je novi fenomen. Navodim njihova imena: (imena su napisana na japanskom, op. prev.).

5-3. Allen Ginsberg i haiku

Ovo je početak poznate pjesma Allena Ginsberga „Urlik“:

*Vidio sam najbolje umove svoje generacije razorene ludilom kako
gladuju histerično goli,*

kako se u svanuće vuku crnačkim ulicama tražeći žestoki fiks ...

(prijevod: Vojo Šindolić)

Prvi put sam se duže zadržao u SAD 1959.-60. Bilo je to vrijeme kad je Ginsbergov Urlik predstavljao senzaciju. Čitajući ovu pjesmu razmišljao sam o tome da i osobno doživim iskustvo života na ulicama afroameričke zajednice. Tako sam se preselio u njihov kvart u Chicagu zajedno sa suprugom i jednogodišnjim sinom. Duboko sam suosjećao s Ginsbergovom žestokom optužbom. U to vrijeme bio sam u svojim kasnim dvadesetim. Bio sam mlad. Ginsberg koji je napisao tako snažnu pjesmu, pisao je i haikue. Citirat ću dva iz „Četiri haikua“:

osvrćući se
moja stražnjica prekrivena
cvijetom trešnje

(prijevod: Dejan Pavlinović)

na trijemu
u gaćicama –
automobilska svjetla u kiši

(prijevod: Dejan Pavlinović)

Iznenadila me njihova kratkoća i lijep način upućivanja na prirodu. Neki kritičari su rekli da tragove vještine kratkoće pisanja haikua nalaze i u Urliku. Nisam siguran je li to tako. Ali, vjerujem da je Ginsberg bio pod velikim utjecajem haikua pišući ove stihove.

6. Haiku izvan Japana

Evo nekoliko haikua koje su napisali neprofesionalni pisci izvan Japana:

Sjedinjene Američke Države

studeno jutro

okupili se vrapci

bez vratova

J. W. Hackett

(prijevod: Miroslav Vurdelja)

prometna špica

retrovizori blješte

na proljetnom suncu

William J. Higginson

(prijevod: Miroslav Vurdelja)

od kuće

do štaglja

mliječna staza

Lee Gurga

(prijevod: Dejan Pavlinović)

ljetni suton

djetešce nalazi svoju sjenu

na kuhinjskom zidu

Lee Gurga

(prijevod: Dejan Pavlinović)

svjež miris ...

labradorova njuška

dublje u snijeg

Lee Gurga

(prijevod: Dejan Pavlinović)

obljetnica Hirošime
šarene niti
na tkalačkom stroju

Fay Aoyagi
(prijevod: Dejan Pavlinović)

nizak zimski mjesec
jedva izvan dosega
mojih štapića za jelo

Fay Aoyagi
(prijevod: Dejan Pavlinović)

Kanada:

topao proljetni lahor
stari lovački pas trči
u snu

George Swede
(prijevod: Dejan Pavlinović)

Australija:

od munje
u grmljavinu
bijeli leptir

Stephen Hobson
(prijevod: Dejan Pavlinović)

Novi Zeland:

kako je ugodno
hladno jarko zimsko sunce
koje grije stare kosti

David Drummond
(prijevod: Dejan Pavlinović)

Ujedinjeno Kraljevstvo

narcisi ujutro –
tražim za odjenuti
nešto jako plavo

David Cobb
(prijevod: Miroslav Vurdelja)

Hrvatska:

Iz daleke
praznine dolijeće
bijeli leptir.

Vladimir Devidé

Sa svakim tonom
kota
jedna latica pada.

Drago Štambuk

Švedska:

zasta skijaš
ostaviti prostora
tišini snijega

Kaj Falkman

(prijevod: Miroslav Vurdelja)

Tomas Tranströmer

2011. god. Nobelovu nagradu za književnost dobio je Tomas Tranströmer „jer kroz svoje zgusnute pjesničke slike iz kojih prosijava svjetlo daje novi pristup stvarnosti“. On je član Švedskog haiku-udruženja i radovi su mu zastupljeni u antologiji „Snijeg u travnju“. Pročitat ću vam četiri haikua iz njegove knjige *Tužna gondola*.

Orhideje.
Tankeri u prolazu.
Pun je mjesec.

(prijevod: Sonja Bennet)

Ovo je stvarno dobra pjesma. U njenom središtu je priroda. I doista, izričaj je vrlo zgusnut i jasan. Predmnijevam da ga je usvojio vježbajući pisati haikuistički kratke pjesme. Mogli bismo to nazvati duhom haikua.

Ružni borovi.
Na istom tužnom polju.
Uvijek isti.

(prijevod: Sonja Bennet)

Odnošen tamom
sretoh veliku sjenu
u paru očiju.

(prijevod: Sonja Bennet)

Ti krajputaši
koji su pošli na put.
Čuj zov goluba.

(prijevod: Sonja Bennet)

Svaka njegova pjesma vrlo je zgusnuta i jasna kao da je pisao haikue. Tranströmer je napisao mnogo više duljih pjesama nego haikuistički kratkih, ali ovaj pristup nalazim u svim njegovim radovima. Bio sam iznimno veseo kada je pjesnik koji piše haikuističke pjesme dobio Nobelovu nagradu za književnost. Time je haiku priznat kao književnost što me posebno obradovalo.

Zaključak

Evo moga zaključka. Što se to dogodilo haikuu koji je bio zapostavljen za vrijeme Meji razdoblja u Japanu i kritiziran kao drugorazredna književnost nakon Drugog svjetskog rata? Veliki broj ljudi na svijetu piše haikuistički kratku poeziju i vrhunski književnici danas također pišu haiku. I dobitnik Nobelove nagrade za književnost za 2011. godinu također je haiku-pjesnik. Raduje me misao da je haiku, koji je nekad označen kao drugorazredna književnost, prepoznat kao prvorazredna književnost. Jezgovitost i deskriptivnost haikua postali su globalni. Svatko može napisati kratku pjesmu zvanu haiku i svatko je može čitati i cijeniti svijet koji ona sadrži. Duboko sam uvjeren da haiku može poslužiti kao most koji spaja kulturološke različitosti. Svi bismo trebali pisati i cijeniti haiku kako bismo postigli međusobno razumijevanje i uspostavili mir na ovom prekrasnom planetu. Najljepša vam hvala što ste me saslušali.

Dodatak

Haiku je nastao iz skupnog pjesništva. Tradicionalnu pjesmu *renga* u Japanu je pisalo nekoliko pjesnika tako da je svaki od njih naizmjenice napisao po jednu strofu koja se sastojala od 5-7-5 odnosno 7-7 slogova,

stvarajući do 50 pa i do 100 ulančanih stihova. Za ne-Japance, posebice za ljude na Zapadu koji uvelike cijene individualnost, neobična je ova ideja o haikuu kao skupnoj aktivnosti. Kasnije, sredinom 16. stoljeća, japanski pjesnici su u pisanju dodavali humornu notu. Ta se vrsta nazivala *haikai no renga*. Tijekom Edo razdoblja (1600. - 1867.), ovaj oblik je dotjeran i postao je vrlo popularan te je nazvan *renku*. Matsuo Bashō je najviše doprinio promicanju haikua kao književnosti. Budući da su pjesnici sjedili u sobi na tatami-prostirci, ova književnost je nazvana *za no bungaku* ili sjedeća književnost. Iz grupnog pjesništva, haiku se razvio kao pjesništvo pojedinca nakon što ga je reformirao Masaoka Shiki.

Kao što je vidljivo iz ovog povijesnog prikaza, haiku je bio prva u nizu povezanih strofa i pisan je u dogovoru da drugi pjesnik doda sljedeću strofu. Iako je kratak i sastoji se od 5-7-5 japanskih slogova, treba prihvatiti činjenicu da haiku ne teži savršenstvu. Ovo sigurno zvuči neobično ako se sagledava iz zapadnjačkog rakursa razmišljanja. Bashō je rekao: „Što dobivate ako u pjesmi kažete sve?“ To znači da ne trebamo kazati ni potpuno ni previše. Pisanje *renku* nije solo dionica već timski rad. To je razlog zašto *renku* nosi naziv *za no bungaku*.

Danas, kada je haiku osamostaljen zahvaljujući Masaoki Shikiju koji je odbacio *renku*, nije se izgubio timski duh. Taj fenomen možemo sagledati u uspjehu *kukai* gdje članovi određene grupe između sebe razmjenjuju haikue i biraju najbolje. Važno je napomenuti da se haikui šalju i biraju anonimno i stoga je svjedeno jeste li učitelj ili član grupe. Ponekad rad učitelja dobije najmanje glasova. To je ključno za haiku. Radom u ovakvim grupama usavršava se vještina svakog člana, a kroz proces selektiranja nestaje haiku-samozadovoljstvo. Haiku je književnost pojedinca, ali je također cijenjen i njegovan u grupi koja se sastoji od članova različitih osobnih karakteristika. Uvjeren sam da je radost sudjelovanja u *kukai* jedan od razloga zašto je haiku i dalje tako popularan.

(Prevedeno i objavljeno uz dopuštenje autora.)

Preveo s engleskog: Miroslav Vurdelja

Pomoć u prijevodu i lektura: Dejan Pavlinović

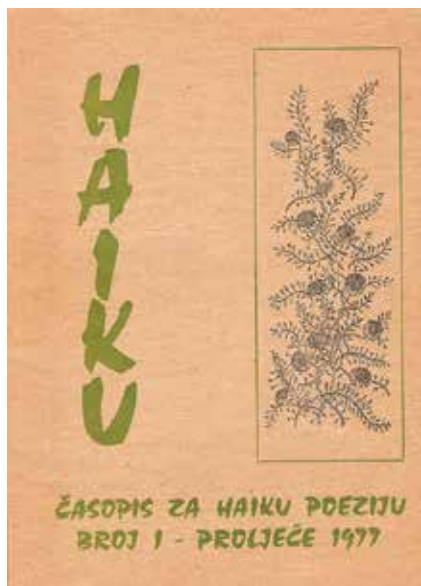
Bilješke prevoditelja:

¹⁾ Budući da su se udomačila u hrvatskom jeziku, deklinirali smo imenice „haiku“ i „tanka“, dok smo druge imenice iz japanskog jezika (npr. *renku*, *renga*, *kigo*, *kukai* itd.) pisali u kurzivu i nominativu.

- ²⁾ Uvrstili smo prijevode haikua i drugih pjesama koje smo u okviru raspoloživog vremena pronašli u nama dostupnoj literaturi. Ostale smo pokušali prevesti prema tekstu na engleskom jeziku.
- ³⁾ Radi prilagodbe našeg prijevoda formatu časopisa IRIS, neke odlomke nismo odvajali u novi red.
- ⁴⁾ Vidi ovaj haiku preveden kao četverostih u Bashō (2000.) *Uska staza prema dalekom sjeveru*, prevele s engleskog Nataša Nikpalj-Juraić i Vida Nikpalj, Zagreb: Društvo hrvatskih haiku pjesnika, str. 102.
- ⁵⁾ Vidi komentar ovog haikua kod Cheryl A. Crowley (2007.) *Haikai Poet Yosa Buson and Bashō Revival*, Leiden: Brill, p. 72.

KOLIJEVKA HAIKU ČASOPISA U EUROPI – VARAŽDIN, PROLJEĆE 1977. GODINE

Piše: Nataša Ilić

Crtež na naslovnici:
Ivan Lacković–Croata

Časopis za haiku poeziju pod nazivom „HAIKU“, započinje se izdavati u Varaždinu u proljeće 1977. godine¹, gdje je objavljivan neprekidno do i uključujući 1981. godinu. Njegova su tromjesečna izdanja pratila redoslijed godišnjih doba: *proljeće-ljeto-jesen-zima*, ukupno četiri broja u prvoj godini izlaženja. Zanimljivo je što ovaj varaždinski HAIKU časopis predstavlja prvi specijalizirani časopis za haiku na europskom

¹ Izdavač: Predsjedništvo SSOH Fakulteta organizacije i informatike Varaždin; glavni i odgovorni urednik: Željko Funda; urednički savjet: Milorad Bojanić, Boris Klarić, Marina Orešković, Petar Piskač i Emil Sontor; vinjete i crtež naslovne strane: Ivan Lacković – Croata; tehnički urednik: Ivica Popijač

kontinentu. Usporedbe radi, te je godine u SAD-u izlazilo samo nekoliko haiku časopisa, dok je samo godinu dana ranije u jednom zborniku Akademije nauka u SSSRu objavljena studija o haiku poeziji u slavenskom svijetu autora Renéa Etiemblea, profesora s pariške Sorbonne².

“Riječ uredništva“ prvoga broja ovog HAIKU časopisa, obraća se čitateljima sa željom da se u ovom časopisu okupe svi oni koji se bave „i haiku poezijom“, stoga ona predstavlja i “poziv na suradnju“. Poticaj je uredništva namjera objavljivanja originalnih haiku pjesama, prijevode na i sa stranih jezika, te uz njih: eseje, kritike, recenzije, osvrti i uopće nazive u vezi s haiku poezijom³.

Haiku su zapisi domaćih autora abecednim redoslijedom po prezimenima autora, većinom objavljeni pod naslovom, a na teme koje su odabrali autori po vlastitom nađenju. Autor Branko Aleksić (str. 7-9), piše naslov „BIFTECI SEMAFORA“; devet haiku svaki datiran à la arturo brambilla (dvoznamenkasto: godina-mjesec-dan), te haiku komentari. Četvrti i peti u nizu su:

Jedna osa, doleće / preko terase / da jede sa mnoom grozdje
U „Mercedesu“ / Sam, vozač rešava / Ukrštene reči.

Aleksić zatim piše podnaslov “OBRENOVAČKE SLIKE I /NE/ PRILIKE KRAVA – ‘SEMAFOR’ “, pod kojim na humorističan način objašnjava novonastalu situaciju u kojoj “nedužna“ krava čeka vlasnika da dođe iz “krčme“, na raskršću gdje bi se trebao nalaziti semafor u Obrenovcu. Krava je preuzela ulogu nepostojećeg semafora te je prouzročila zastoj prometa. Ovo je ujedno i poziv gradskoj upravi da poduzme mjere osiguranja prometa stavljanjem semafora u funkciju.

Vladislav Bajac pod naslovom “UZ BOL PUTOVANJA“, piše haibun na str. 10. U ovom haibunu tražeći ne nalazi “pod zaboravljenim nebom dnevne zvezde“, ali u jednom trenutku “početkom marta ’77. godine“, ugledavši te “zvezde“, počinju mu navirati neki novi osjećaji:

Jutro se budi, / a neke nove zvezde / na nebu svetle.

Bajacu ovaj događaj predstavlja izvor svih njegovih budućih haiku zapažanja, i koji naviru u tolikoj bujici da ih ne stiže sve zapisivati.

2 Vladimir Devidé: Haiku u: *HAIKU časopis za haiku poeziju, proljeće 1977*, 1 (1), str. 6

3 Uredništvo u: *HAIKU časopis za haiku poeziju, proljeće 1977*, 1 (1), str. 2

Međutim, sada ih je svjestan, ushićen je i uživa u tim doživljajima, iako strahuje “da nije istinit”. Sada shvaća “da će biti uvek takav ako ga surovost nepredvidjenog gurne u svoje lavirinte”. Iz te bujice objavljeni su „Deset haiku-a“ (str. 11-12), a niz završava:

Bujica ruši: / začudjeni pas gleda / rodino gnezdo.

Vladimir Devidé (str. 13-15), piše osvrt na “JEDAN HAIKU EZRE POUNDA”. Ezra Pound je bio među prvim zapadnjacima koji su shvatili poruku japanske umjetnosti, posebno *nô* drame⁴. Jedan je njegov zapis dobar primjer za svjedočanstvo kako zapadnjak “može” doživljavati kao istočnjak. Sam Pound je napisao: “Svaki je pjesnički jezik jezik izražavanja. Od početka lošeg pisanja, pisci su upotrebljavali slike kao ukrase. Slika sama jest govor. Slika je riječ iznad formuliranog jezika ... Napisao sam pjesmu od trideset stihova i uništio je, jer je bila što nazivamo drugog intenziteta. Šest mjeseci kasnije napisao sam pjesmu upola kraću; godinu dana kasnije napisao sam ovu pjesmu u obliku haiku pjesme:

NA STANICI METROA / Pojava tih lica u gomili; / Latice na mokroj, crnoj grani.“

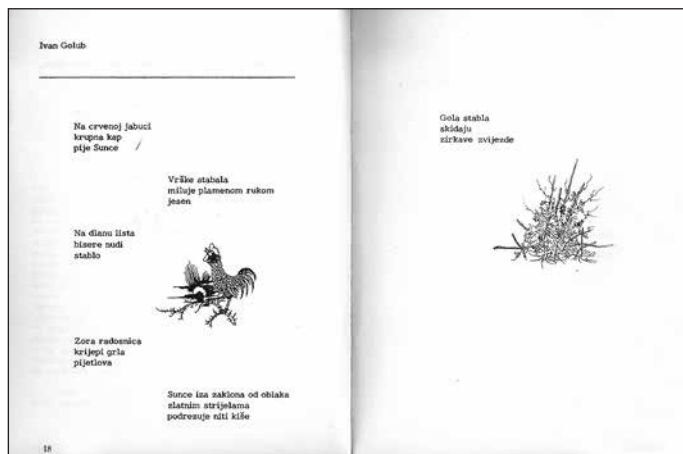
Aleksandar Nejgebauer (str. 16-17), izabrao je i preveo dio intervjua Thomasa Clarka s Allenom Ginsbergom “O HAIKU JACKA KEROUACA“. Ginsberg u ovom intervjuu obrazlaže da je Kerouac⁶ jedini koji u SAD-u zna kako se pišu haiku. Po njemu je razlog taj što Kerouac razmišlja u “obliku haiku, svaki put kad nešto napiše – tako govori i misli. To je za njega prirodno ...“. Izuzetna je njegova moć zapažanja: „U mojoj kutiji s lekovima / muve zimi / uginule od starosti.“ Zanimljivo je što Kerouac nikada nije odštampao svoje haiku, već ih je kao zbirku objavio na gramofonskoj ploči sa Zootom Simsom i Alom Cohnom.

Ivan Golub objavljuje svojih šest haiku (str. 18-19), bez naslova i interpunkcijskih znakova. Na ovaj način, čitatelj sam svojim (autorovim?), osjetilima otkriva poruku zarobljenih trenutaka prirode. Golub ih je objektivječio malim brojem riječi; drugi, četvrti i šesti u nizu su:

Vrške stabala / miluje plamenom rukom / jesen

Zora radosnica / krijepi grla / pijetlova

Gola stabla / skidaju / zrikave zvijezde

Vinjete: Ivan Lacković – Croatia

Dubravko Ivančan pod naslovom “STVARI“ (str. 20-23), objavljuje 21 haiku, o predmetima koji ga svakodnevno okružuju. Autora ovi bezdušni predmeti opterećuju, pojačavajući mu osjećaj samoće; prvi i dvanaesti haiku su:

Palim svjetlo / do sjenila / svjetiljke!

Namještam / zastore. Uklanjam / svijet.

Niz Ivančanovih haiku završava: Boja / zidova moje sobe. Moje / samoće.

Ratko Karabatković (str. 24), samo jedan autorov haiku; u isti tren od tuge do osmijeha iz dubine duše:

Sedamdeseta. / „Što sad čitaš?“ – nitko / više ne pita.

Aleksandar Nejgebauer (str. 25-26), pod naslovom “NA DOHVAT VETRA“, deset haiku poredanih u nizu pod brojevima od 1-10. U ovim je haiku autor promatrač, bilježi jukstapozicije (npr. belo-crno, stani-idem, sporo-brzo), a ponekad i sam želi utjecati na haiku trenutak:

Sred belih rada / veliko crno krilo: / stari kišobran.

Stani, vrapčiću, / i ja idem na put – / ima vremena!

Sporo odlazi, / osvrćući se brzo, / mačak sa vrapcem.

Zvonko Petrović pod naslovom “HAIKU TRENUTAK – HAIKU“, na str. 27-30, pojašnjava što je haiku trenutak i razlikuje li se od svih ostalih trenutaka: “Možemo kazati da je to trenutak kada čovjek odjednom, nenadano, zamjećuje neki detalj iz života prirode i ljudi, poistovjećuje se s njim i na taj način doživljuje ga neposredno, intuitivno, u njegovoj takovosti i neobičnoj spontanosti veza i odnosa s drugim pojavama.“.

Daisetz Teitaro Suzuki (str. 31-32): “STUDIJE R.H. BLYTHA“ (preveo Vladimir Devidé), kratka je biografija s bibliografijom Reginalda Horacea Blytha⁴. Suzuki smatra da je njegovom smrću, svijet izgubio jednog od najeminentnijih izlagača Japanske kulture novog vremena.

Mihael Štebih (str. 33-34), pod naslovom “VLAK“, objavljuje devet haikua. Autor u šestom haiku, uz prva dva stiha na standardnom jeziku, treći stih završava međimurskom kajkavštinom:

Tek kada vlak stane / čuje se kako pada / međjimurski dešč.

Osmi Štebihov haiku u nizu je:

Čakovec! Kako taj / uzvik malo znači / za konduktera.⁵

Pod naslovom “TIŠINA“ (str. 34-36), Štebih u svih 11 haiku doživljava zvukove, tako da pod ovim naslovom tišina ne postoji:

Otvorih knjigu. / Koliko boja i zvukova / zapljusne tišinu!

Spokoj sumraka. / U rupama tišine lupa / stari sat.

Veseljko Vidović (str. 37-40), pod naslovom “OCVJETANA ZEMLJA“, objavljuje 24 haiku. Autor promatra prirodu, ali u njoj često doživljava i zapisuje emocije. U ovim haiku autor svaki stih započinje velikim slovom, interpunkcijske znakove ne koristi:

4 Reginald Horace Blyth (3. prosinca 1898. - 28. listopada 1964.) bio je engleski pisac i ljubitelj japanske kulture. Najpoznatiji je po svojim spisima o zenu i haiku poeziji. https://en.wikipedia.org/wiki/Reginald_Horace_Blyth, pristupljeno 13.01.2019.

5 Ovaj haiku je jedan od poznatijih Štebihovih haiku. Prilikom neformalnog druženja u Ludbregu 2015. godine, a nakon predstavljanja Ludbreškog haiku zbornika br. 18, na inzistiranje haiku prijatelja, Štebih ga je izrecitirao. Smijeh se pojačao kad sam rekla da Čakovec, tako mali grad je “željeznički velegrad“, ima dvije željezničke postaje: “Čakovec“ i “Buzovec“. op.a.

Otvaram prozor / Rasipa se sunce / Po nebu plavom

Dva seljaka znojno / Po usahlim žitima / Tuguju

Oleandar ispred kuće / Raste kao tuga moje / Umorne matere

Dragan Vučetić objavljuje 24 haiku (str. 41-44), bez naslova i teme. Autor u ovim haiku zapisujući prošlost u sadašnjosti, predviđa budućnost:

U zelenilu / Slika ljeta šestinskog. / Svake godine.

Psi dozivaju. / Nekadašnja krajina / Postala je grad.

Nadvili se oblaci / ko da će nas zakrit / od kiša koje dolaze.

Vladimir Devidé “S knjigom u ruci na livadi – NA LIVADI“, objavljuje osam haiku s prijevodima na engleski i japanski jezik (str. 45):

Gle, djetelina! / Sklopila je latice: / moli se Bogu.

I na radni dan / u raskošnoj odjeći – / zlatocrn bumbar.

Iz beskonačne / daljine dolijeće / bijeli leptir.

Zvonko Petrović, dajući domaćinsku prednost prethodnim autorima, svojim haiku završava ovaj prvi broj varaždinskog HAIKU časopisa. Objavljuje šest haiku, bez naslova:

izmedju / zvijezda – nepomičnost / vremena

na cvijetu / suncokreta – pčele / uokvirene suncem

plavi leptirić / u letu – pahulja / neba

Vratimo li se na početak HAIKU časopisa, Vladimir Devidé je optimistično zapisao: “Haiku je tu i ostat će“. Danas, 42 godine kasnije, možemo potvrditi ovaj optimizam.

U Varaždinu 14. siječnja 2019. godine.

Nagrada „Graševina“, 2018. g.

Piše Željko Funda

Ljepota nasuprot ljubavi

Kako je lijepo biti zaljubljen. Kako je divno letjeti u visinama, daleko od svega ograničenog i ograničavajućeg, svega prezemaljskog i stoga banalnog i trivijalnog. Kako je krasno približavati se mjestu gdje prebiva Bog, mjestu koje je rodilište Istine, Dobrote i Ljepote, ideala po kojima smo mi, ljudi, skovali naše, prvo, pojmove, zatim mjerila, pa epohe, pa uzore. Kad ljubavno letimo, čini se kao da samo što ne sretnemo Boga samoga, kao da samo što nas Njegov blagoslovni pogled ne obavije potvrđujući tako da smo na pravom putu, onom bezvremenskom, vjekujućem.

No, kad nam se ljubavni let dogodi drugi puta, ili treći, jakost našeg uzvisivanja više nije tako moćna ni brza, zemlja kao da nas ne pušta da se po našu dušu spasonosno udaljimo, nebu kao da se sve manje blagoslovno približavamo. Kao da smo postali preoprezni Ikar kojem Sunce baš i ne može svaki čas otopiti krila i kazniti ga za drski pokušaj ulaska u sferu koja je rezervirana samo za beskonačno i vječno biće. Tada se nađemo u procjepu između nedovoljno jakog zanosa i želje da letimo što više i što dalje.

Srećom, tada nas dohvaća spasonosna moć gravitacije¹, ne one sile teže, nego moć našeg pripadanja zemlji², moć svojte. Tada nas neki njen atribut, jedan od milijardi atributa, prizove ne rekavši ni riječ, blago nas prizemlji, onako kako to padobran radi padobrancu: pušta nas da padamo, da se udaljavamo od uzvišenog neba, ali i da se spasimo od nestajanja u zovu njegovog beskrajja.

Ako je taj zemaljski atribut jedna konkretna ljepota, ako nas ona prizemljuje, mi možemo biti dvostruko sretni: prvo, što nas je naručje ljubavi oslobodilo bez optuživanja i, drugo, što nas naručje ljepote jednako spremno prihvaća na taj način nam omogućujući da uživamo i u novostečenoj slobodi³ i u više nego vedroj dobrodošlici povratniku u tako tvarnu domovinu, našu ovozemaljsku sudbinu.

Budući da je svojim haikuom

*trešnja u cvatu
zadivljeni mladić
i nova djevojka*

pokazao da ljepota ne samo da može konkurirati ljubavi nego čak i spašavati od njene „spasiteljskosti“, dodjeljujem Nagradu *Graševina* za 2018. godinu njegovom autoru, gospodinu Draganu J. Ristiću. Čestitam!

Željko Funda

U Ludbregu 9. lipnja 2018.

¹ Postoji i razorna moć gravitacije. Radi se o dvovrtnom biću čiju jednu od dvije snage mi sami aktiviramo.

² I Zemlji.

³ Trenutačnoj, samo trenutačnoj, no ipak slobodi.

HAIKU U BOCI

Piše Mihael Štebih

Poštar ponekad donese dobra, neobična iznenađenja, ovaj puta za pjesnika-haidina. Pisamce je naslovljeno na: Mihael Štebih, Čakovec, Vladimira Nazora 11 i poslano pred sam Badnjak 2018. godine. U pisamcu su bila dva listića papira. Na prvom, većem, pismo ovoga sadržaja:

Poštovani!

Pronašao sam poruku u boci prije tri godine, boca je pronađena u blizini sela Gola na predjelu Ježevo. Lijep pozdrav i svako dobro u nadolazećim blagdanima. Možete me kontaktirati na broj ... Alen Petrović.

Na manjem papiriću napisan je haiku:

Na gradskom trgu
grupa dječaka trči
za vjetrom.

s imenom autora, Mihael Štebih i datumom, Ludbreg, 14.V.2014.

Poruka na papiriću bila je zatvorena u boci i bačena u Bednju na Haiku susretima u Ludbregu, 14.V.2014., kao dobra ideja Željka Funde da se o haiku susretima čuje i na taj način. Jedna se poruka vratila – iskreno se nadam da su i druge haiku poruke pronašle svoj cilj „čudenja u svijetu“!

SPONA IZ PEDESETIH

Piše Boris Nazansky

JAPANSKA POEZIJA

Mala biblioteka *Pjesnici i narodi*

Lykos, Zagreb, 1955. (1. izdanje); 1957. (2. izdanje)

preveo: Božo Kukolja

urednik: Josip Barković

za izdavača: Željko Grbac

Svoju *Antologiju hrvatskoga haiku pjesništva* (1996) Vladimir Devidić započinje opsežnim *Uvodom* u kojem je ispisao i sljedećih nekoliko rečenica:

“Koliko mi je poznato, prvi tekst nekog autora iz Hrvatske u kojem je riječ i o japanskoj haiku poeziji je *O klasičnoj japanskoj književnosti* Ivana Fochta u *Republici* 1952, br. 7-8, str. 709-714. A prvi naš tekst koji govori upravo i samo o haiku bila je *Mala antologija japanskog haikua* Dubravka Ivančana u *Republici* 1966, br. 7-8, str. 320-322. Moj nešto opširniji tekst *Japanska haiku poezija* tiskan je godinu dana kasnije u *Encyclopaedia moderna* 3-4, str. 35-46 ...”

Između Fochtova teksta 1952. i Ivančanove *Male antologije ...* 1966. smješta se do sada malo poznato i spominjana Lykosova knjižica *Japanska poezija* koja je doživjela dva izdanja, prvo 1955. i drugo 1957. godine. U prijevodu Bože Kukolje (koji je za istu Lykosovu Malu biblioteku *Pjesnici i narodi* priredio i preveo čitav niz drugih knjižica s izborom iz poezije raznih naroda: *Crnačka poezija*, *Indijanska poezija*, *Arapaska poezija*, *Kineska poezija* i dr.) izbor iz japanske poezije raspoređen je na šezdesetak stranica u šest kronološki poredanih razdoblja, od arhajskoga doba (700. prije Krista

- 710.) do najnovijega doba (1868.-1930.). Haikuu u ovoj knjizi pripada pretposljednje, peto poglavlje *Novo doba - Tokugawa period (1600-1868)*.

Božo Kukolja (inače svestrani zagrebački umjetnik, pjesnik, kazališni kritičar, dramaturg i glumac; 1923.-2006.) u pogovoru knjizi objašnjava:

“... Unatoč skućenom obimu ove zbirke zastupljena su u njoj gotovo sva značajnija imena, kao i svi najraznovrsniji oblici odnosno tipovi japanskih lirskih pjesama od arhajskog petostiha i takozvane *kume-ute* (pjesme od 11 do 13 stihova), te preko *nage-ute* (duge pjesme od 16-149 stihova) i *mijika-ute* ili jednostavno *tanke* (kratke pjesme od 5 stihova, koja dominira u čitavoj japanskoj poeziji), pa sve do modernog *haikaia* (postklasičnog tipa kratke pjesme od 3 stiha) te suvremenih oblika slobodnoga stiha romantičarskog, futurističkog i surrealističkog smjera, koji nam jasno pokazuju jak utjecaj evropske i američke poezije na suvremenu japansku poeziju ...

Što se prijevoda odnosno prepjeva tiče, nastojalo se, sačuvavši dakako specifičnu konciznost japanskog poetskog izraza, ostati što više vjeran sadržaju autentičnih evropskih uzora, iako se za razliku od svih naših dosadašnjih prijevoda radilo uvijek komparativno s više evropskih jezika, jer se prije svega htjelo dati pjesme, koje će same po sebi sadržavati svu poetsku draž svog prvobitnog izvora i vjerujemo da smo u tom nastojanju barem djelomično uspjeli.”

Kao što će se vidjeti, draž prvobitnog izvora svakako je djelomično sačuvana, ali haikai/haiku u ovim prepjevima nije koncizan, opterećen je natruhama koje su gotovo sigurno rezultat komparativnoga pristupa prepjevima na nekoliko evropskih jezika (prvenstveno njemačkog i francuskog, ali i srpskog, što se nazire iz činjenice da se u literaturi navodi knjiga *Pjesme starog Japana* Miloša Crnjanskog iz 1928. godine) i nosi naslove koji nepotrebno sugeriraju sadržaj i sputavaju čitateljsku slobodu kretanja kroz haiku i njegova sadržajnog razučivanja unutar vlastitog iskustva. Stoga ovaj izbor ipak treba, iz današnje perspektive, prije svega shvatiti kao informaciju, a ne kao izvorište autentičnoga umjetničkog užitka.

Haiku u ovoj knjizi, već je navedeno, predstavljaju autori iz razdoblja Tokugava koje završava godinom 1868. Kasnijeg, odnosno suvremenog haikua, nema. Ipak, za sredinu pedesetih godina prošloga stoljeća u Hrvatskoj (i tadašnjoj Jugoslaviji) ovaj je pregled svakako važan jer predstavlja sponu između stidljivih početaka na ulasku u pedesete i razmaha koji hrvatskome haikuu u šezdesetima daju prvo Tonči Petrasov Marović

(časopis *Mogućnosti* 1961), potom Dubravko Ivančan (zbirka *Leptirova krila* 1964) i konačno Vladimir Devidé (knjiga *Japanska haiku poezija i njen kulturnopovijesni okvir*, prvo izdanje 1970).

Slijede svi haikui što ih donosi *Japanska poezija*. Uz nekoliko njih nalaze se u zgradama suvremeniji prijevodi preuzeti iz Devidéovih knjiga. Oni zorno ilustriraju zaključak o nesumnjivo važnoj informativnosti koja prevladava nad umjetničkom kakvoćom Kukuljinih prepjeva.

POUKA

Kada jednom kreneš,
pa bilo i u najudaljenija brda,
naći ćeš sigurno put.

ZELENI MJESEC

Budeš li imao kišobran,
izađi i za vrijeme kiše,
ponoćni mjesече.

BIJELA ČAPLJA

Da nisam čuo njen glas,
mislio bih još uvijek,
da umjesto ptice vidim pahulju snijega.

LEPEZA

Mjesec –
dodajte svileni rukav,
bit će lijepa lepeza.

Sokan

PROLJETNI LEPTIR

Mislio sam: gle, opao cvijet
vratio se opet na granu.
No, bio je proljetni leptir.

Moritake

PONOĆNA SLIKA

Visoko na nebu
kao ledena gruda snijega
čini se - ponoćni mjesec.

Teishitsu (Teišicu)

JATO GUSAKA

Visoko nad sobom
vidio sam neka čudesna slova:
bile su divlje guske,
što su prelijetale nebom.

Soin

CVIJEĆE I LEPTIRI

Ptica oplakuje smrt proljeća
i oči riba
ispunjavu se suzama.

*(Proljeće minu –
u oku ribe suza
i ptice plaču.)*

Noć proljetna.
Stabla trešnjina: sa trešnjinih stabala
zora silazi.

Probudi se! Probudi se!
Učinit ću te svojim prijateljem,
o leptiru, uspavani!

Snijeg!
Ne opada li on odasvud zbog toga
da umije lice čovjeku?

U poljima,
kao i u mojim snovima,
razliježe se ljetna pjesma slavuja.

Mladice trstike!
Slika
prebujne mladosti!

Ljeto u planini,
suton na kedrovima,
odnekuda zvono odjekuje.

Budući da nema
grana
lopoč živi daleko od svijeta.

Jadikovko cvrčkova,
tvoja postojanost
kamen probija.

Istrošena pjesmom,
posve prazna
pada čahurica cvrčkova!

*(Posve nestala
od zrikanja – osta tek
ljuska cikade.)*

Moja sjena,
odražena u kvadratnoj sjeni:
mjesec preko prozora.

Matsuo Basho (Macuo Bašo)

LAŽNI SAN

Bio sam proboden u snu.
Digoh se, da vidim što je?
Bio je ubod buhe.

DRSKOST

Na tek palome snijegu
jedna žuta mrlja vode.
Tko je, dakle, bio ta hulja?

*(Ta žuta mrlja
u svježem snijegu - od
kojeg barabe?)*

SLAVUJ

Viseći na zelenoj grani
slavuj pjeva
svoju najljepšu pjesmu.

NEOBIČNOST

Pred slavujem
jedna mala žaba
duboko se klanja.

*(Pred slavujem se
posve malena žaba
duboko klanja.)*

Kikaku

POZIV LEPTIRIMA

Krizanteme u cvatu.
Dođite, šareni leptiri,
igrajte se na cvjetnoj paleti.

PREDOSJEĆAJ

Jesen je stigla.
Njezin ledeni dah
pomaknuo je tiho zavjese.
Ransetsu (Ransecu)

DRUGARSTVO

Na strmoj padini brijega
sjedim sam,
kao gost mjeseca.
Kyroku (Kiroku)

JOŠ POSAO

O, podli žablji narode,
zbog vas sam polje prodao,
a sada mi još više dosađuje
vaša buka.
Hokushi (Hokuši)

TIŠINA

Još jedan opao cvijet,
tako prolazi
život.
Onitsura (Onicura)

ŠLJIVINO STABLO

Mislio sam, da je usahlo,
ali gle,
cvijećem se osulo šljivino stablo.
Sampu

UMRLOM SINČIĆU

Kako si otišao daleko
daleko,
da hvataš leptire.

Kaga no Chiyo (Kaga no Čijo)

PONOĆNE SLIKE

U peharu iz kojega pijem,
razbija se mjesec:
bijela noć.

Čekam, da planinske ptice
promijene stan na granama.
Kako je duga ta noć!

Večeras mjesec ribnjak miluje,
nabujao
od kiše jutarnje.

Proljetna kiša.
Oni idu, šapćući:
kišobran i ogrtač od slame.

*(Proljetna kiša –
U šetnji razgovaraju
kišni ogrtač i kišobran.)*

Ona ga plaho pozdravlja,
mijenjajući oprezno
mjesto cvijeta u kosi.

Slikar Busson (Buson)

CRTEŽ

Tih opustio ribnjak.
Nad zamrznutom vodom
spušta se kišno veče.

PTICAMA

uspomeni majke

Dodite, malene ptice,
da tugujete
sa mnom.

JEDNOJ ŽABI

Jadna, zgažena žabo,
ne daj se,
Issa je tu.

*(Sitna žabice,
ne kloni, ne plaši se:
Isa je tu, znaš.)*

Issa (Isa)

ČISTO SRCE

Ne mogu nečiste misli u sebi gajiti,
sliku onoga, što u mom srcu stanuje,
njima bih uprljala.

Masaoka

POSLIJE KUPANJA

Kada dolazi sa kupanja,
rumene joj se nježni obrazi,
nalikujući crvenom javoru,
što divan sja u dan jesenji.

Nepoznati

OBMANA

Mislio sam, da mi vjetar
proljetno cvijeće ususret donosi,
ali bio je to sjaj,
ljubavni sjaj tvoje ljepote.

Yorikito (Jorikito)

razvedravanje
sunčani sat opet
proradio

clearing sky
the sun dial
works again

Ivo Markulin

OSVRT na haiku-zbirku Nine Kovačić: *Proljetni čaj* / *A Spring Tea*;

Iz časopisa *Poezia*, br. 1 (83), proljeće 2018., (ISSN 1582-0890), Iași,
Rumunjska

Piše Marius CHELARU, glavni urednik

Nina Kovačić, *Proljetni čaj* / *A Spring Tea*, s predgovorom urednika Mirka Kovačevića (naslovljenim *Haiku-poetski trenuci Nine Kovačić*), višjejezično izdanje, prevoditelji – za engleski: Đurđa Vukelić Rožić, za njemački: Beate Conrad & Klaus-Dieter Wirth, za španjolski i talijanski: Veljka Ružička Kenfel, za rumunjski: Dan Doman i Corneliu Traian Atanasiu, za japanski Hidenori Hiruta: za bugarski: Iliyana Stoyanova, za slovenski: Alenka Zorman; ilustrator naslovnice i unutrašnjosti knjige: Maja Ettinger-Cecić; Zagreb, Hrvatska, 2016., 196 stranica.

U izdanju Hrvatskog sabora kulture (institucije slične našem Institutu za kulturu, ali ako sam dobro razumio, koja na drugačiji način podupire autore, a što odražava i izdavanje ove zbirke radova kratkih japanskih forma) autorica Nina Kovačić krajem prošle godine (tekst je napisan 2017., a objavljen 2018., op. prev.) objavila je izbor svojih radova objavljenih posljednjih nekoliko godina u nacionalnim časopisima, ali i u onima izvan granica njene rodne države. Radi se o višejezičnom izdanju radova među kojima s veseljem nalazimo i prijevode na rumunjski, a prevoditeljica za engleski (uz iznimku nekoliko pjesama) je Đurđa Vukelić Rožić koju su naši čitatelji imali priliku поблиže upoznati preko njezinih knjiga prikazanih u ovoj rubrici kao i preko intervjuja iz prošlog broja.

Hrvatska ima velik broj književnika poznatih u i izvan granica matične države koji iskazuju poseban interes za područje japanskog pjesništva. Objavili smo mnoge pjesme hrvatskih autora u kolumnama naših časopisa: „Carmina Balcanica”, „Cronica”, „Kadō” i naravno „Poezia”. A ova zbirka je zanimljiva iz više kutova gledanja, počevši od činjenice da je debitantska zbirka koja sadrži radove napisane u niže navedenim kratkim formama, (u Hrvatskoj općenito poduprtih od države putem već spomenute institucije kako bi se promovirala hrvatska kultura u svijetu), do toga da je autorica u izboru radova odabrala i one koji su prevedeni na rumunjski.

Zbirka sadrži haikue, senryue, (za oba ova oblika Mirko Kovačević za potrebe predgovora zbirke koristi objedinjeni naziv „haiku“), haige i haibune, većina kojih je objavljena na hrvatskom jeziku, ali mnoge na engleskom u domaćim i inozemnim publikacijama u razdoblju od 2012. do 2016. godine i dostupne su na internetu.

Većina pjesma napisana je u klasičnoj formi (iako u ponekom prijevodu izađu iz nje). Nalazimo i napisane kao monoku (uz koji je vezana zanimljiva teorijska rasprava, neki ga vide blisko povezanog s japanskim poetskim izričajem, a drugi kao eksperiment). Ponekad i gdje je to bilo moguće autorica je nastojala u pjesmi izbjeгти glagole (primjer: “sa zgarišta / spaljene kuće / pjesma cvrčka”). Bez traženja i korištenja sofisticiranog vokabulara Nina Kovačić oslanja se na snagu slike, na iznenađenje trenutka koji haiku donosi, na moć te vrste pjesme da stvori sugestiju iz jednostavnosti.

Dajemo dva primjera: “napušteni mlin / zrnca brašna uhvaćena / daškom propuha” (pjesma budi sjećanje na mlin, zaboravljen od svijeta, negdje na rubu sela, gdje sam kroz okno vidio potrganu vreću i kao da su neka zaboravljena zrnca brašna i miševi uhvaćeni u vrtlog vjetra koji se slobodno

kreće kroz sve kutke); i tekst koji daje naslov knjige: „latica trešnje / pala u šalicu / proljetni čaj”.

Nina Kovačić ima dar izvući „boje” iz jednog sasvim običnog i naizgled banalnog trenutka (poput onoga u kojem se povjetarac skriva iza lišća i ženske kose) dajući mu oblik haiku-pjesme. Neke pjesme prevedene su i na druge jezike (osim engleskog, op. prev.), a dvije i na rumunjski.

Nakon predgovora, pjesme su u knjizi grupirane u zasebna poglavlja: Sutoni i noći, Svitanja i dani, Iz korijenja, Pitome i divlje, Vode i vjetar, Djetinjstvo, Trenuci, a na kraju knjige uvrštena su dva haibuna: Susret i Elementi iza kojih se nalaze Bilješka o pjesnikinji, Bilješka o ilustratorici i autoričine zahvale.

Zadržali smo se više na sadržaju zbirke i pjesmama, ali moramo spomenuti i način na koji je knjiga grafički oblikovana, odnosno knjiški dizajn i ilustracije koje su komplementarne s tekstovima i pažljivo otisnute na kvalitetnom papiru, ali su također sjajan spoj modernizma i klasične forme koja odražava sadržaj pjesama.

Riječ je, svakako, o zanimljivoj autorici i nimalo ne sumnjamo da ćete njezine radove nalaziti u raznim časopisima i antologijama, možda već i u onoj s radovima hrvatskih autora koju trenutačno priprema Đurđa Vukelić Rožić.

(Prevela s rumunjskog: Josipa Baran)

lica s ulica
sijede ispod neba
život u krugu

faces from the streets
become grey beneath the sky
life in a circle

Siniša Brnad

Foto-haiga: konceptualna ili mimetička?

Roko Dobra: Godišnja doba, komentari na haiku Višnje McMaster

Piše Graham McMaster

U sonetu koji započinje stihom “Nije časnoj mrska uska ćelija”, William Wordsworth piše o slobodi ograničenja. Dalmatinski pjesnik Roko Dobra također je bio ljubitelj soneta. Koristeći ga prigodno za slavljenje ili za oplakivanje, bio je genijalan u gradnji akrostiha i u upotrebi sonetnog vijenca. Unatoč svojoj ovisnosti o obliku kojeg mnogi smatraju passé, i usprkos pripadnosti generaciji (rođen 1930. godine) čiji su članovi skloni izbjegavanju računala, Roko, prijatelj s tehnikom, sa svog otočkog balkona iznad mora objavljivao je svoje radove na mreži i bio je aktivan u društvenim medijima.

Stižemo do knjige o kojoj je riječ, *Godišnja doba, komentari haiku pjesama Višnje McMaster*. Od 2007. godine Višnja je tijekom godine dana vodila blog koji se sastojao od jedne foto haige dnevno. Njena prethodna iskustva na starom *Shiki forumu* i u radionici *Haiku Forum-a*, kao i u drugim ranim izuzetno plodnim međunarodnim haiku grupama, zajedno sa tada već proširenim tehničkim kapacitetima weba, učinili su joj blog prirodnim izborom za objavljivanje haiku poezije. Upornost u komponiranju svakog dana nove haiku pjesme s novom ilustracijom privukla je tijekom svog aktivnog perioda oko 80.000 posjeta. Među posjetiteljima je Roko Dobra bio jedan od najčešćih, i iako sam nije bio haiku pjesnik, bio je uvijek spreman za sudjelovanje. Susretale su se ovdje njegovu srcu bliske teme: npr. pjesničko prijateljstvo, razmjena mišljenja, intertekstualnost. Kao što se haiku autorica obavezala na svakodnevnu objavu, tako bi i Roko redovito komentirao. Ponekad bi odgovor bio u obliku pjesme, ili bi sadržavao pjesmu: ne haiku stihove, jer to nije bila Rokova domena, niti se želio natjecati. Krenuo je putem citiranja – citatnosti, mogli bismo reći – krećući od tri retka i proširujući ih unutar četrnaest vlastitih redaka, kao varijaciju na temu.

večernja hladnoća –
moj ogrtač izvezen
pričama

Tokyo, Shinjuku: cosplay

Prah vremena ...

večernja me zvona zvukovima sjete
uspjevaju prenijet u sâm prah vremena;
(do predaka svojih skoknem u posjete)
kad su nikla stabla iz istog sjemena.

hladnoća se neka ubrzo uplete,
čim se lica znana ili bezimena,
poput jata pticā okolo razlete,
uza školj i mene čvrsto pripijena ...

moj ogrtač sjeća na zime im klete,
na nevere i dažd, žalobna znamenana;
na zvijezde što trnu dok pauk, crn, plete

mrežu straha preko mora i kamena ...
izvezen je vezom od skrletnih nīti;
pričama optočen u dnu moje biti!

Adolescentni Shinjuku u Dobrinom sonetu na očaravajući način je ispleten sa jesenskim i zavičajnim kontemplacijama dalmatinskog pjesnika, u jedinstvo koje nadmašuje dijelove od kojih je sačinjen.

Često, Rokovi su komentari tradicionalno didaktički: što pjesnik želi reći, kako to čini i kako se sve to odnosi na drugu književnost? Dosljedno i svaki put, šačica riječi izvornika bila je u središtu pozornosti. Na primjer, stranica 211 se usredotočuje na haiku: *razrijeđen, / zrak na putu za krater – / zavodljivost trave* nastalom prilikom uspona na planinu Fuji. Roko Dobra piše: “Ni u ovom haiku se ne forsira poetičnost po svaku cijenu, već mu se prilazi posve jednostavno, obično, i sintaktički, i semantički, a čime se ukazuje na zatečeno u trenutku dolaska – kad se je uočena “zavodljivost trave” odjednom uvukla u svaku poru pridošlice – kao izazov; ...”

Sebi svojstven, on zatim upućuje na mit i ep, shvaćajući “zavodljivost trave”, nalik na zov sirena koje Odiseja vode mogućoj propasti, kao implicitnu opasnost od ruba kratera. Sam rub kratera u haiku se zapravo nigdje ne spominje, ali kritičar vjerojatno reagira na imitativnu cezuru između 2. i 3. retka. Zatim završava moralnom porukom: “penjali se na uzvišice duha ili silazili u dubine po bisernu mu ljepotu – jednako se od nas i golem i opasan (ali i isplativ) napor iziskuje.” U kojoj su mjeri ti elementi sadržani u haiku, a koliko su isčitani? Koliko se pritiska može izvršiti na tekst? U kojoj mjeri je moguće ovaj, ili bilo koji haiku čitati u kontekstu klasične europske poezije? Jesu li mit i simbolizam ovdje prikladni konteksti? Takva i slična pitanja proizlaze iz komentara Roka Dobre. Ponekad su nedostaci njegovog specifičnog pristupa jasno vidljivi: Roko ne uviđa uvijek prave povezanosti unutar pjesme: *ever clearer / the summit ... a woman / out of spa waters (sve jasniji / vrh planine ... polako, / žena iz kupelji)* – gdje se pjesma odnosi na planinu Fuji koja izranja iz magle, dok nam kritičar predstavlja vlastito viđenje (stvarajući usporedbu s Issinin polaganim pužem koji se penje na Fuji planinu), iz jednostavnog razloga što mu izmiče činjenica da riječ „polagano“ ne postoji u engleskoj verziji.

No, pritisak na tekst u konačnici je istinski doprinos ove knjige. Na kraju svog projekta, Roko je objedinio haiku, fotografije i komentare i sve to objavio u knjizi tvrdog uveza. U svekolikom pomanjkanju haiku teorije i kritike dostupne školama, nastavnicima i učenicima, taj bi opus doista mogao biti predmetom pouke o tome kako čitati, kada je najteže prevladiv upravo jaz između haiku čitanja i verbalizirane reakcije.

Zamka se krije upravo u jednostavnosti haiku pjesme, što ne bi trebao biti slučaj. Jer kao što smo vidjeli, čak i u europskoj tradiciji kratkoća je znak da treba posvetiti posebnu pažnju svakoj pojedinačnoj riječi, cezuri, svakoj naznaci za predah. No, u kurikularnoj prezentaciji haiku to se često zanemaruje, čak i u hrvatskim školama, gdje je haiku barem dio nastavnog plana i programa – na žalost, forma se često prikazuje tek kao poticaj za doživljaj lijepih osjećaja o prirodi.

U svojoj suštini haiku je, u terminima likovne umjetnosti, ne toliko mimetičan koliko je konceptualan. Ali to se rijetko uočava.

Photo Haiga: conceptual or mimetic?

Roko Dobra: Seasons, commentaries on the haiku of Visnja McMaster

Graham McMaster

In the sonnet starting “Nuns fret not at their convent’s narrow room” William Wordsworth writes of the freedom of constraint. Dalmatian poet Roko Dobra was another lover of the sonnet, using it to celebrate and mourn, ingenious in his incorporation of acrostics and use of the form of sonnet garland. In spite of his addiction to a form that many think is passé, and in spite of his generation members of whom tend to eschew the computer Roko was, from his island balcony over the sea, up to date with tech, publishing his works on the net and active on social media.

So we come to the book at hand, *Godisnja doba, komentari haiku pjesama Visnje McMaster* [Seasons, commentaries on the haiku of Visnja McMaster]. In 2007 to 2008 Visnja ran a blog consisting of a photo haiga per day for a whole year. Previous experience on the old Shiki Forum and Haiku Forum Workshop, along with other early internationally-based and prolific haiku groups, together with the now expanded technical capacities of the Web made it a natural choice for haiku publication. The persistence in producing a new haiku every day, with a new illustration, attracted during its lifetime some 80,000 visits. Among these, Roko Dobra was among the most frequent, and, although not a haiku writer himself, willing to engage. Here the themes close to his heart came together: friendship, small forms, intertextuality. Just as the haiku writer made a commitment to a daily offering, so Roko made a regular response. Sometimes the response would be or include a poem: not a haiku, it was not his thing, and he didn’t wish

to compete. He went the way of quotation – citationality as we might say – picking up three lines and spreading them out over the course of fourteen of his own, in a variation on the theme. Mostly though his response was the traditionally didactic: what does the writer mean, how do they do it, how does it relate to other literature? But each time, the handful of words of the original were in focus. Page 211 of the book, for instance, focuses on the haiku *thinning out / air on the crater path – / the seduction of grass* occasioned by a climb up Mt Fuji. Roko Dobra writes: “Nor in this haiku is poeticness forced at any cost, but it is approached quite simply, ordinarily, both syntactically and semantically, but as soon as it is observed at the moment of arrival – when the seduction of grass is spotted, at once steeping the arrival in every pore – as a challenge” The edge of the crater is actually nowhere mentioned in the haiku, but the critic presumably responds to the imitative caesura between (lines) 2 and 3. He ends with a moral message: “whether we climb to the heights or the spirit or descend into the depths by its pearly beauty, an equally huge and dangerous (but worthwhile) effort is required from us”. How far are these elements *there* in the haiku, how much are they read in? How much pressure can be exerted on the text? How much can the (any) haiku be read in the context of classical European poetry? Are myth and symbolism appropriate contexts? These and other questions are all raised by this and other commentaries by Roko Dobra. Sometimes the deficiencies of his particular approach are apparent: he will quote that deadliest of sources, Gheerbrant and Chevalier’s *Dictionary of Symbols*. He does not always see the connection (ever clearer / the summit ... a woman / out of spa waters, referring to Mt Fuji appearing out of the mists, introducing instead an irrelevant slow snail of his own, partly because he is unable to see that “slow” does not appear in the English version).

But pressure upon the text is ultimately the contribution of this book. At the end of the project, Roko Dobra put everything together, haiku, photos, commentary and all, and published it, hardback. In the overall shortage of haiku theory and criticism available for school teachers and children in schools, this could well be an object lesson in how to read, when it is that gap between haiku reading and then verbalised response that is the hardest to overcome.

The very simplicity of haiku is a trap, but it should not be so, when, as we have seen, in the European tradition too, brevity is a signpost that extra attention has to be paid to each individual word, line break, suggestion for breath. But this tends to be ignored in the curricular presentation of haiku,

even in Croatian schools, where it is at least a part of the curriculum and yet is presented frequently as a set of stock responses for the elicitation of nice feelings about nature. In essence, haiku is, in terms of visual art, not so much mimetic as conceptual. But this is seldom seen.

kreket žabe
ispunjava tišinu
pustopoljine

the frog's croaking
fills the silence
of the wasteland

Vladimir Šuk

Haiku večer u Društvu zagrebačke klasične gimnazije

piše Zrinka Supek-Andrijević

DRUŠTVO ZAGREBAČKE KLASIČNE GIMNAZIJE – *SODALITAS GYMNASII CLASSICI ZAGRABIENSIS*, organiziralo je večer haiku-poezije, u dvorani Društva, Preradovićeve ul. 4, Zagreb. Haiku-večer održana je 6. svibnja 2019. g.

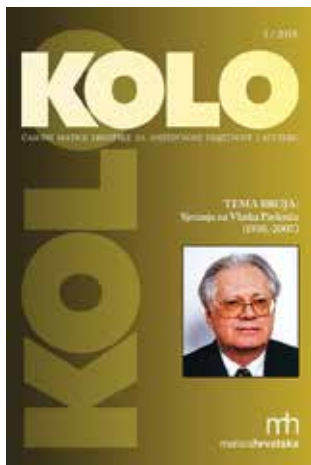
Glavna gošća bila je profesorica Smiljka Bilankov, pjesnikinja sa dvije objavljene zbirke haikua (*Sedam putova / Seven Ways*, zbirka haikua sa šest koatura, Zagreb, 2000. i *Zvuk na dlanu / The Sound on my Palm*, u zajedničkom izdanju sa Majom Rijavec (Gradska knjižnica Dugo Selo, 2011.).

Smiljka Bilankov objavljuje haiku u hrvatskim i stranim časopisima od devedestih godina dvadesetog stoljeća. Sudjeluje u radu recitala i susreta pjesnika, zastupljena je u nizu antologija u zemlji i šire te je nagrađivana autorica u Hrvatskoj, Sloveniji i Japanu.

Uz prof. Bilankov, na večeri haiku-poezije sudjelovala je dipl. arh. Zrinka Supek-Andrijević, dobitnica godišnje nagrade „Vladimir Nazor“ 1978. g. za arhitekturu i urbanizam. Uz pisanje, bavi se i ilustriranjem knjiga. Od 2010. piše i kratke japanske pjesničke forme na hrvatskom i kajkavskom, te sudjeluje u radu recitala i natječaja. Radovi su joj objavljeni u zbornicima u domovini i izvan nje, te je višestruko nagrađivana autorica.

Dr. Janko Dimnjaković bavi se književnim radom od 1973. g. Djela su mu objavljučivana u uglednim književnim časopisima. Izdao je dvije zbirke poezije i zabavni roman te zbirku kratkih priča. Objavljučivao je i književne eseje u *Republici i Kolu*. Haiku piše od 2008. g. na hrvatskom, kajkavskom i engleskom jeziku. Kao laurèat, sudjelovao je na dodjelama nagrada za najbolje haikue i senrjue na natječajima u talijanskim gradovima Pordenone i Capoliveri.

Prof. Bilankov održala je uvodno predavanje o povijesti haiku-pjesništva, te osnovnim osobinama ove književne forme. Također, govorila je o najznačajnijim pjesnicima haikua, a zatim je čitala svoje odabrane stihove. Zrinka Supek-Andrijević nakon predstavljanja svojih haiku stihova, osvrnula se na hajge, tanke i tanka-art, a dr. Janko Dimnjaković zabavio je publiku čitajući svoje nagrađivane senrjue.

Iz časopisa Kolo 1, 2018.

Matija Ivančić: Dubravko Ivančan ili brod bez luke

(Dubravko Ivančan: Izabrana djela, Podravsko-prigorski ogranak DHK, Koprivnica, 2017.)

Nakon prošlogodišnjeg izdanja putopisa Jurja Husa iz šesnaestog stoljeća, u izdanju Podravsko-prigorskog ogranka Društva hrvatskih književnika, objavljena su Izabrana djela Dubravka Ivančana (1931.-1982.). I ovaj put urednik je Mario Kolar, koji potpisuje i popratnu studiju o Ivančanu, kao i njegovu izabranu bibliografiju te literaturu o njegovu stvaralaštvu i životu. A život mu je bio sve samo ne lagodan; teobnost Ivančanova usuda leži u nepristajanju na zadanosti i pravila svijeta koji ga je okruživao, ali i u bolestima od kojih ga je ona psihička pogodila još u mladosti, dok je ona fizička bila i konačna: drugi po redu moždani udar Ivančana je usmrtio u pedesetoj godini života. Zbog svega toga smatra se jednom od najtragičnijih figura modernoga hrvatskog pjesništva, a tu tragičnost dodatno podcrtava prilično skromna recepcija njegova djela, koja se donekle može tumačiti i autorovom izmještenošću izvan svih aktualnih pjesničkih trendova i generacijskih književnih programa.

Ivančanova Izabrana djela, koja nam na četiristotinjak stranica donose presjek njegova stvaralaštva u kronološkom slijedu, nastoje ispraviti skromnu recepciju autorova književnog rada. Pored pjesama okupljenih u ukupno trinaest pjesničkih zbirki i objavljenih u rasponu od 1957. do 2001. godine, knjiga donosi i izbor iz Ivančanove neobjavljene poezije (među kojom valja izdvojiti pjesmu Pokraj vode Drave, poznatiju kao odjavnu špicu iz Gruntovčana), zatim njegovu najobjavljivaniju knjigu, spjev za djecu Jaje harambaša (1958.), izbor iz njegovih kritika, eseja i prijevoda japanske haiku poezije, kao i ulomke intervjuja koji je s njim na samom početku sedamdesetih godina prošloga stoljeća vodio Vlatko Pavletić.

Spomenuti je intervju nedvojbeno jedan od dragocjenijih i zanimljivijih dijelova knjige: u njemu se otkriva Ivančanovo poimanje umjetnosti i poezije, odnosno postulati na kojima je temeljio svoju poetiku. Jedan od tih postulata jest očuđavanje svakodnevnog, traganje za onim iznimnim i divljenja vrijednim u naizgled banalnim, tričavim, nezanimljivim pojavama i događajima na koje smo se toliko navikli da ih doživljavamo kao nešto samorazumljivo i koje u pravilu uzimamo zdravo za gotovo.

Ivančanovi stihovi u izvjesnoj mjeri predstavljaju pobunu protiv te samorazumljivosti, što potvrđuje i njegova rečenica iz spomenutog intervjuja: »Ne moramo biti iznenađeni samo time što bi stvari mogle biti drugačije nego što se čine, što ponekad jesu drukčije, već možemo biti iznenađeni što one jesu kakve jesu«. Pjesničko čuđenje koje graniči s ushićenošću, ali i šokom i nevjericom, možda je u najvećoj mjeri do izražaja došlo u Ivančanim pjesmama pisanima u formi haikua, koji je – pored toga što ga je pisao – i uveo u hrvatsku književnost, tako da se danas s pravom smatra njegovim pionirima u našim okvirima. Čuđenje je, mogli bismo reći, jedan od temeljnih preduvjeta njegovih haiku stihova koje piše još od prve polovice šezdesetih (Leptirova krila, 1964.): oni u pravilu niču ondje gdje se svakodnevni svijet susreće sa začuđenošću pjesnikova pogleda nad samom biti tog svijeta koja mu je još do maločas izmicala, a u kojoj se otkriva poetičnost (npr. »Plavo more./ Zlatnim nebom/ klizi bijeli brod!«, Bijeli brod), pa i filozofska dubina (npr. »Prispije najzad i vrijeme,/ kada se više ne odlazi: / putovanje samo je vraćanje.«, Krug).

No Ivančanovi pjesnički počeci bili su miljama daleko od haikua. Njegov knjižni prvijenac Slobodna noć iz 1957. godine sadrži »tradicionalnu« liriku mahom ljubavne tematike. To su uglavnom pjesme nemira, pune mladenačke ustreptalosti, ali i strepnje, u kojima dominiraju motivi rastanka, čežnje, neminovnog kraja. »Zašto me još toliko preostaje, / kada se polako kidam od svoje grane?« (Listopad), pita se lirski subjekt, a to pitanje, pitanje krhanja vlastita bića u bolnim iskustvima nerealizirane / nemoguće ljubavi, u ovoj zbirci postaje polazišno. Uz to, u Slobodnoj noći iskristalizirala se jedna od dominantni koja će se provlačiti gotovo cjelokupnim Ivančanim stihotvorstvom: preokupacija prošlošću koja u pravilu vodi zavičaju. Stoga se ovdje pojavljuju i pjesme pastoralnog ugođaja te nerijetko (prividno) idilične intonacije, koje će Ivančan nastaviti pisati i u budućnosti, a vezane su za njegov zavičaj (Krapina, općina Molve blizu Koprivnice) i čine zaseban tematski korpus unutar njegova opusa. U tom smislu posebice se ističe zbirka Baka (1975.), koja već nazivom

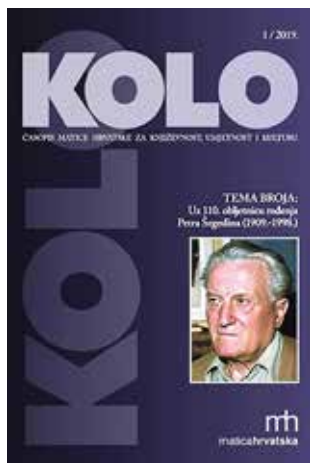
upućuje na ključni objedinjujući moment svih pjesama iz ciklusa, na figuru pjesnikove bake.

Opsesija zavičajem – a zavičaj je kod Ivančana uvijek poistovjećen s djetinjstvom – u prvom je planu i u haiku zbirka Uvijek iznova raste pjenušavo stablo bijelog vodokoka: motivi i geste (1968.) i Život na selu: haiku (1975.) te lirskoj zbirci Djetinjstvo uz Krapinčicu (1976.). U ovoj potonjoj pjesme nerijetko graniče s tužaljka za izgubljenim djetinjstvom, punima nostalgije, ali i neke latentne, između redaka začahurene spoznaje da povratak više nije moguć. Upravo u tome počiva tragičnost ovih Ivančanovih pjesama, pa i unatoč spomenutoj (prividnoj) idiličnosti: u činjenici da je zavičaj nepovratno izgubljen, da su ta vrata zasvagda zapečaćena, ali ih lirski subjekt svejedno neprestano pokušava otvoriti.

Ivančan je, recimo i to, pisao i pjesme religiozne tematike (npr. zbirka Božić, 2001.), dok mu dvije (haiku) zbirke (Velegrad (pariske skice): haiku, 1977.; Zeleno nebo: haiku, 1981.) pretežu velegradske (pariške) teme. Jednu je zbirku posvetio i moru (More, 1974.), a u nju je uvrštena i antologijska pjesma Bez luke. U toj pjesmi, koja kao da zrcali Ivančanovu osobnu životnu poziciju, lirski subjekt prisposobljuje se brodu bez luke, aludirajući time na vlastitu izgubljenost u bespućima ovoga svijeta: »Taj brod / što plovi / morem bez cilja, / taj brod što luta / u noći / bez svjetionika, / što ga odasvud / zapljuskuju valovi, / što ni za što, / nikamo plovi, / taj brod / što uzalud plovi, / taj brod bez luke, / taj brod sam ja«.

Ivančanu – kao što je već rečeno – pripadaju posebne zasluge zbog uvođenja haikua u hrvatsku književnu praksu. Ako ni zbog čega drugog, već zbog same te činjenice zaslužuje priliku za pravedniju recepciju od one koju (ni)je uživao za života. Istina, njegovo pjesništvo kvalitativno je pomalo neujednačeno, tako da u Izabranim djelima ima vrlo uspjelih, ali isto tako i sasvim prosječnih pjesama; no usprkos tome, ova knjiga može poslužiti kao svojevrsno polazište za »uvod u Ivančana«, za upoznavanje s pjesnikom za kojeg – a to potvrđuje i on sâm u intervjuu koji je s njim vodio Pavletić – poezija nije bila tek pogled na svijet, već način bivstvovanja u tom istom svijetu.

<http://www.matica.hr/kolo/545/dubravko-ivančan-ili-brod-bez-luke-28001/>

Nataša Ilić: Ubiranje pjesničkog cvijeća

(Đurđa Vukelić Rožić: *Nepokošeno nebo 2, Antologija hrvatskog haiku pjesništva 2008.-2018.*, Ivanić Grad 2018.)

Antologija (grč. ἀνθολογία), složenica je od dviju riječi: ἄνθος (anthos) – cvijet i λέγειν (legein) – brati. Riječ antologija se koristi uobičajeno u svakodnevnom govoru. Međutim, osobno nisam upoznala osobu koja je otrpve znala objasniti njezino doslovno

značenje. Pored toga, zanimljivo je da ne poznajem niti jednog domaćeg ni stranog haiku pjesnika koji u barem jednom od svojih haiku zapisa ne spominje cvijet ili cvijeće. Ovo i nije toliko začuđujuće budući da je procijenjeno da u svijetu postoji između 250.000 i 400.000 različitih vrsta cvjetnica, a umijeće haiku izražavanja iziskuje od autora (s)poznavanje prirode. Kako do danas haiku pjesma nije čvrsto definirana, možemo je opisati kao minijturni zapis u obliku trostiha (najčešće u formi 5-7-5 slogova ili taktova), i predstavlja produkt »zarobljenog« trenutka autorovog doživljaja ekspresije prirode (i to samo korištenjem osjetila!).

Niz od triju antologija hrvatskog haiku pjesništva započeo je Vladimir Devidé (1996.), izdanjem pod jednostavnim nazivom: »Antologija hrvatskog haiku pjesništva«. Ovaj niz je nastavila Đurđa Vukelić Rožić antologijama: »Nepokošeno nebo / An Unmown Sky«, koja obuhvaća razdoblje od 1996.–2007.godine, i »Nepokošeno nebo 2/An Unmown Sky 2«, kojom je obuhvaćena prethodna dekada, razdoblje od 2008.–2018. godine. Važno je naglasiti da je prethodna antologija »Nepokošeno nebo / An Unmown Sky«, osvojila nagradu (2011.) The Touchstone Award, za jednu od četiri ponajbolje knjige na engleskom jeziku u sklopu međunarodnog natječaja za haiku poeziju u organizaciji The Haiku Foundation (USA). Temeljem ove prestižne nagrade i svojeg višedesetljetnog požrtvornog rada na promicanju hrvatske kulture i baštine, glavna i odgovorna urednica Đurđa Vukelić Rožić (2012.) primila je »Nagradu za doprinos ugledu i promociji Zagrebačke županije u zemlji i svijetu«.

Antologija »Nepokošeno nebo 2 / An Unmown Sky 2« je predstavljena u Ivanić-Gradu 18. listopada 2018. HKD Rijeka proglasilo je ovo izdanje Knjigom godine 2018., izvan naklade Hrvatskoga književnog društva. U trenutku pisanja ovog teksta, ova je antologija ušla u uže finale izbora (najboljih pet knjiga), za istu nagradu kao i njezina prethodnica u organizaciji The Touchstone Award, The Haiku Foundation (USA), u konkurenciji 67 haiku knjiga na engleskom jeziku objavljenih u 2018. godini.

Naslov ove i prethodne antologije »Nepokošeno nebo« u prvi tren izaziva čuđenje i navodi na pitanje kako nebo može biti »nepokošeno«, kada znamo da je haiku zarobljen trenutak istinske stvarnosti. Đurđa Vukelić Rožić je prije svoje Uredničke riječi najjednostavnije obrazložila naslov citirajući: Ležim / u travi. Nepokošeno / nebo. Ovaj je haiku zapisao Dubravko Ivančan. Zasigurno smo se nasmijali prisjetivši se da svaki čovjek gleda svijet samo iz jedne perspektive – svoje.

Danas je ova treća i u nizu najopsežnija dvojezična hrvatsko-engleska antologija otisnuta na ukupno 583 stranice u kojoj je zastupljeno 198 autora s ukupno 3642 ove (naj)kraće pjesničke forme. U prvi trenutak pročitavši ove statističke brojke, možemo posumnjati jesu li svi izabrani autori i njihovi uvršteni radovi antologijski? Dovoljno je znati podatak da je u protekloj dekadi više od 470 autora objavljivalo haiku na hrvatskom jeziku i hrvatskim narječjima, i odgovor će se sam nametnuti. Pored toga, broj od 823 inozemne nagrade dodijeljene hrvatskim autorima, dodatna je potvrda tome.

Autori su u ovoj antologiji poredani abecednim redom po prezimenima, uz njihove su biografije izabrana haiku i senrju djela, bibliografija za svaki rad, te navodi za domaće i inozemne nagrade i pohvale. Velik broj autora uz standardni hrvatski jezik, haiku zapisuju koristeći svoje kajkavsko ili čakavsko narječje, i na taj način njeguju baštinu i za buduće naraštaje. Nakon čitanja odraslih autora, ova antologija čitateljima nudi pregled nagrađivanih radova u zemlji i inozemstvu dječjih haiku djela, tako da sveukupan broj od 254 autora predstavlja pravu riznicu na ovaj način objektivno hrvatskog haiku stvaralaštva protekle dekade.

Glas Zagorja broj 153: Oroslavje, Haiku kraj mogile, 2017.

U Gradskoj knjižnici u Oroslavju, 19. svibnja održano je finale literarnog natječaja *Haiku kraj mogile*.

Organizator i osnivač natječaja je Aikido klub Hoohom i u partnerstvu s Gradom Oroslavjem, a pod pokroviteljstvom Krapinsko-zagorske županije i medijskim pokroviteljstvom Radio Stubice. Tema natječaja bila je orač, jedan od simbola grada Oroslavja.

Organizator je iznimno zadovoljan odzivom pjesnika svih uzrasta. Na natječaj su pristigla 364 rada u 8 kategorija, a bilježili se i značajni međunarodno sudjelovanja.

Po kategorijama najuspješniji su sjedeći autori:

U kategoriji Hajge, od 1. do 4. razreda osnovne škole, najuspješniji je bio rad učenice Ane Galic iz OŠ Brestovec Orehovički.

U kategoriji Hajge, od 5. do 8. razred osnovne škole pobjedu je odnio Leon Krkec, iz OŠ A. Miho-novića Petrovsko.

U kategoriji Haiku od 1. do 4. razreda osnovne škole, najbolja je bila Juli Kišur Novak iz OŠ Stubičke Toplice.

U kategoriji Haiku, od 5. do 8.

razreda osnovne škole, pobjedila je Lara Grbac, iz OŠ Vežica iz Rijeke.

U kategoriji Haiku, za srednje škole najbolji je bio rad učenika Kristijana Ostovića iz Strukovne škole Gospić.

U kategoriji Haiku, odrasli/domaći autori pobjedila je Vesna Andrejić Mišković iz Slavonskog Broda, dok je u kategoriji Haiku, odrasli/strani autori najbolja bila Jovanka Božić iz Valjeva, Srbija. Kompletni rezultati natječaja, slike i brošura dostupni su u elektronskom obliku na stranici www.hohoemi.hr i facebook profilu kluba.

Najuspješnijim malim i velikim pjesnicima dodijeljene su nagrade, pohvale i priznanja, nakon čega je uslijedilo druženje uz prigodni domjenak. Finalu je prisustvovao velik broj sudionika, uzvanika, gostiju i posjetitelja iz naše županije, ali i iz Zagreba, Varaždina, Ivančić-Grada, Siska, kao i iz susjedne Slovenije. U glazbenom dijelu programa nastupile su Dorotea i Klara Dolencec iz Donje Stubice.

Nagrađeni radovi

Juli Kišur Novak,
OŠ Stubičke Toplice
Pod suncem žutim
orač obliječe
oko planine.

Lara Grbac,
OŠ Vežica, Rijeka
među jelama
raste se magla i
krijata sjena

Kristijan Ostović, 2. f,
Strukovna škola Gospić
Mladi gutler
prelebo ivada
u kljunu oria.

Vesna Andrejić Mišković,
Slavonski Brod
S tetovaže
skriveno oko orla
promatra plijen.

Jovanka Božić,
Valjevo, Srbija
Sa zastave ka
nebu leti orač.
Lahor ga vraća

Glas Zagorja broj 165: Oroslavje, Haiku kraj mogile, 2018.

U Gradskoj knjižnici Oroslavje 19. svibnja održana je završna svečanost literarnog natjecaja Haiku kraj mogile 2018.

Po drugi puta organizator i osnivač ovog literarnog natjecaja je Aikido klub HoHoem, u partnerstvu s Gradom Oroslavjem, pod pokroviteljstvom Krapinsko-zagorske županije i medijskim pokroviteljstvom Radio Stubice.

Natjecaj je raspisan za haiku (tradicionalan japanski oblik poezije koja se proširila diljem svijeta) i smatra se najkraćim oblikom poezije na svijetu), i haigu (tradicionalni japanski način slikanja kada se u samu sliku ukomponira haiku), a tema natjecaja za ovu godinu bila je portal. Portal

označava glavni ulaz na proleđu dvora, palače, crkve ili veće građevine, izrazito likovno obrađen, posebice skulpturama i reljefima, a podsjeda nas na ulaze u oroslavsko parkove i dvorce. Organizator je iznimno zadovoljan odazivom pjesnika svih uzrasta, na natjecaj je ukupno pristiglo tristošest radova u 8 kategorija, a bilježi se i značajno međunarodno sudjelovanje.

Najuspješnijim malim i velikim pjesnicima dodijeljena su nagrade, pohvale i priznanja, nakon čega je uslijedilo druženje uz prigodni domjenak. Finalu je prisustvovalo velik broj sudionika, uzvanika, gostiju i posjetitelja iz naše županije, cijele Hrvatske, kao i iz susjedne Slovenije i Bosne i Hercegovine.

U glazbenom dijelu programa nastupile su Lara Ivanek i Julija Gređičak pod mentorstvom Jurice Vugreka.

Nagrađeni

U kategoriji Hajge, 1. - 4. razred osnovne škole najuspješniji je bio rad učenice Nikoline Kolaric iz OŠ A. N. Gostovinskog Koprivnica, PŠ Jagjedovec.

U kategoriji Hajge, 5. - 8. razred osnovne škole pobjeđu je odnio Luka Poslor, OŠ A. Mihanovića Petrovsko. U kategoriji Haiku, 1. - 4. razred osnovne škole najbolja je bila Lana Jurić, OŠ Pušća, PŠ Dubravica.

U kategoriji Haiku, 5. - 8. razred osnovne škole, pobijedio je Mauro Šipek - Glavač, OŠ V. Bosnar, Stubičke Toplice.

U kategoriji Haiku, srednje škole prva nagrada nije dodijeljena, a drugo mjesto pripalo je Danijelu Katiću iz Strukovne škole Gospić.

U kategoriji Haiku, odrasli/standard pobijedila je Nivenka Erman iz Žmi-

nja, a u kategoriji odrasli/kajčevski prvi je bio Goran Gatalica iz Zagreba, dok je u kategoriji Haiku, odrasli/strani autori najbolji bio Smajil Durmišević iz Zenica.

Kompletni rezultati natjecaja, slike i brošura dostupni su u elektroničkom obliku na stranici www.hohoem.hr i facebook profilu kluba.

**nedelne jutro -
jalnuli na portalu
gledju moj grunt**
Goran Gatalica (Zagreb)

**crni naslov
kočenje ugasilo sjaj
prometnog znaka**
Nivenka Erman (Žminj)

**miriše iftar
zove na vrata Rejan,
a ljudi kasne**
Smajil Durmišević
(Zenica, Bosna i Hercegovina)

**lokot otključan
vrata kao veliko srce
ulazi svatko**
Lana Jurić, 4.r. OŠ Pušća,
PŠ Dubravica
Mentor: Danica Štefaneč

**Iza tih vrata
daleki je i tajanstveni svemir.
I nema povratka.**
Mauro Šipek-Glavač, 5.r.
OŠ V. Bosnar, Stubičke Toplice
Mentor: Nikolina Fruk

The European Top 100 haiku authors in 2018

Piše Nina Kovačić

Za hrvatsko haiku-pjesništvo 2018. je bila iznimno uspješna godina. Između ostaloga, to potvrđuje uvrštavanje trinaestero naših u popis 100 najkreativnijih europskih haiku-pjesnika za 2018. godinu. Ispred nas su samo Italija s dvadeset i dvoje i Ujedinjeno Kraljevstvo s šesnaestero uvrštenih haikidina. Iza nas su ostali velikani kao što su Rumunjska, Bugarska, Poljska, Njemačka. Izbor vrši ugledni Krzysztof Kokot, predsjednik Udruženja haiku-pjesnika Poljske na temelju rangiranja prema osvojenim bodovima za objavljene radove u međunarodnim časopisima i osvojene nagrade na međunarodnim natjecanjima. Evo popisa naših (abecednim redom): Igor Bali, Mihovila Čeperić-Biljan, Željko Funda, Ivan Gaćina, Goran Gatalica, Danijela Grbelja, Nina Kovačić, Tomislav Maretić, Dejan Pavlinović, Slobodan Pupovac, Dubravka Šćukanec, Đurđa Vukelić Rožić, Aljoša Vuković.

<http://haikueurotop.blogspot.com/>

NOVI SISAČKI TJEDNIK, 22. 11. 2018.

Međunarodni uspjeh Sanje Domenuš

Piše Siniša Matasović

Sisačka pjesnikinja Sanja Domenuš pobjednica je 4. međunarodnog haiku natječaja netom održanog u Bugarskoj. Natječaj je u Sofiji organizirala Bugarska Haiku Unija (Bulgarian Haiku Union) u okvirima proljetnog festivala na temu "Cherry Blossom". O nagrađenim autorima odlučio je stručni žiri u sastavu: Alexandra Ivojlva, Vesislava Savova, Zornitsa Harizanova i Antoinette Nikolova.

Prvonagrađenima su proglašeni sisačka pjesnikinja Sanja Domenuš i rumunjski pjesnik Eduard Tara. Sudjelovali su pjesnici iz mnogih država, između ostalih iz Indije, Kanade, Rumunjske, SAD-a, Filipina, Novog Zelanda, Engleske, Bugarske, Japana, Nigerije, Francuske itd.

STIHOVNICA SSKA S ISTAKNUTIM I UGLEDNIM HAIKU PJESNICIMA

Stihovnica Siska okupila ljubitelje haiku poezije

U subotu 17. studenoga, održana je još jedna Stihovnica Siska. Glavni gosti bili su istaknuti haiku pjesnici i veliki promotori ove vrste poezije u Hrvatskoj, Đurđa Vukelić Rožić i Stjepan Rožić iz Ivanić Grada.

Okupljanje se poklopilo s nagradom za najbolju knjigu u 2018. godini izvan naklade Hrvatskog književnog društva iz Rijeke, koja je dan ranije dodijeljena antologiji hrvatskoga haiku pjesništva od 2008. do 2018. godine "Nepokošeno nebo 2". Urednica antologije upravo je Đurđa Vukelić Rožić i zato je ova Stihovnica bila idealna prilika za šuti iz prve ruke sve o njezinom nesebičnom angažmanu i uredničkom radu.

Posebno veseli što su se u dragom dijelu večeri odazvali i brojni sisački autori i podijelili s uvažanim gostima svoje autorske haiku uratke. Gosti su kasnije, u neformalnom dijelu večeri sa svojim sisačkim domaćinima

Pobjednički haiku Sanje Domenuš u dvojezičnoj, hrvatskoj i engleskoj varijanti, glasi:

Na kopitu konja
Ulicom galopira
Trešnjin cvijet

On the horse hooves
Cherry flowers gallop
Down the street

Prevela: Đ.V. Rožić, op. u.

https://www.facebook.com/search/top/?q=%C4%8Dasopis%20kvaka&epa=SEARCH_BOX

IMOTSKE VIJESTI: Imotski haiku pjesnici

Mladen Vuković

January 26 at 10:44 PM

Nakon prve antologije "Nepokošeno nebo" s izborom haikua hrvatskih pjesnika objavljenih od 1998. do 2008., prošle je godine objavljen i drugi dvojezični svezak antologije "Nepokošeno nebo 2" (An Unmown Sky 2, An Anthology of Croatian Haiku Poetry 2008-2018), izbor nagrađivanih i objavljenih pjesama hrvatskih haidina od 2008. do 2018. godine, koji je

također priredila Đurđa Vukelić Rožić. Knjiga od 580 stranica velikoga formata naslovljena je prema trostihu jednoga od začetnika te forme u nas Dubravka Ivančana:

Ležim / u travi. Nepokošeno / nebo.

Među 198 uvrštenih autora su i tri imotskih korijena:

Jasminka Đerek-Predojević, Drago Maršić i Mladen Vuković.

<https://www.facebook.com/groups/168770903183378>

[permalink/2098483373545445/](https://www.facebook.com/permalink/?story_fbid=2098483373545445)

NOVI LIST: Kamačnik u 850 haiku pjesama

Vrbovsko, 17. listopada 2018. 11:54

Napisala: Danijela Pleše

VRBOVSKO »Teče, teče jedan Kamačnik« – naziv je petog zbornika haiku poezije predstavljenog na 6. haiku susretu održanom u Planinarskom domu Kamačnik u Vrbovskom. Riječ je o već tradicionalnoj manifestaciji koju organizira Slavica Grgurić Pajnić, predsjednica Udruge »Goranski koraci«, a ove godine zahvaljujući pokroviteljstvu Grada i Turističke zajednice Vrbovskog.

Ovogodišnji natječaj podrazumijevao je dvije teme – voda i aktivni odmor – a za izbor najboljih radova, uz Grgurić Pajnić, bili su zadužene i haiku pjesnikinja i mentorica Jasna Popović Poje te profesorice Božica Pleše i Manuela Valenčić. Uoči samog susreta za sudionike je bilo organizirano kratko razgledavanje Vrbovskog, dakako u pratnji predstavnika TZG-a, a sam je susret obilježio veliki odaziv publike pa se u dvorani tražio stolac više.

Riječi dobrodošlice svima je uputila organizatorica Grgurić Pajnić prisjetivši se prijašnjih zbornika koji omogućuju upoznavanje ljepota Gorskog kotara na specifičan, haiku način te izrazivši zadovoljstvo velikim brojem radova pristiglih na natječaj. Naime, pristigla su čak 852 rada od 298 autora. Prisutne je pozdravio i gradonačelnik Vrbovskog, Dražen Mufić, zadovoljan velikim odazivom, ali i činjenicom što se Vrbovsko i Kamačnik nalaze u zborniku što će, uvjeren je Mufić, biti iskorišteno i u turističkoj promociji ovog kraja.

Zadovoljstvo nije skrivala ni književnica Đurđa Vukelić Rožić koja je i pomogla pri izdavanju zbornika »Teče, teče jedan Kamačnik«.

– Nisam ni sumnjala u uspješnu organizaciju ovog susreta i razvoj haikua u Hrvatskoj, a ovi putujući susreti idealni su za promociju Gorskog kotara. Trebamo biti ponosni na činjenicu da je Hrvatska zauzela visoko mjesto u haiku svijetu jer haiku je stanje duha, dio vas, i morate iskreno pisati i nikada prestati učiti – poručila je zaljubljenica u haiku Đurđa Vukelić Rožić.

Božica Pleše najboljima je uručila nagrade i pohvalnice, prisutni autori pročitali su svoje pjesme, a okupljeni ih pohvalili pljeskom.

– Svaki haiku susret motivira nas na daljnje stvaranje u ovoj formi i jača suradnju među domaćim autorima, stoga i ne čudi sve veći broj prispjelih radova kao i broj prisutnih na susretima. Dakako, najviše nas vesele zadovoljna lica djece koja su pročitala svoje radove pri preuzimanju nagrada – istakla je Slavica Grgurić Pajnić.

http://www.novolist.hr/novolist_public/layout/set/print/Vijesti/Regija/node_1588/Kamacnik-u-850-haiku-pjesama

Sijedim su vlasima
snježne ruže na oknima
proljetno cvijeće.

To his gray hairs
the window frost flowers
are the spring flowers.

Josip Prudeus, haiku, Slavica Kovač ilustracija

GLAS ISTRE

Zoran Angelski

Toplo, dirljivo i duhovito na promociji zbirke “ROŽA” Đermana Vitasovića
16.12.2018.

Pisanje haikua darovalo mi je mogućnost ‘jednostavnim’ načinom osjetiti oblik postojanja u svijetu prolaznosti. Moje bivstvo, kapljicom životnog nektara dugujem prirodi, ističe Đermano Vitasović

U toploj i na trenutke dirljivoj atmosferi, novu, jubilarnu desetu zbirku nagrađivanog čakavskog haiku pjesnika Đermana Vitasovića “Roža” preksinoć su u Gradskoj knjižnici i čitaonici Pula, uz vitalnog 78-godišnjeg autora, Verudeža rođenog u Kacani kraj Vodnjana, nadahnuto i zanimljivo predstavili recenzentica knjige i autorica pogovora Vanesa Begić te urednik knjige Dejan Pavlinović, vješto moderirajući jednosatni skup, koji je u drugom dijelu bio posve spontan, opušten, emotivan i duhovit.

Kruna stvaralaštva

Novu je zbirku Vitasović naslovio imenom svoje majke, ali i cvijetom kojim je želio obilježiti zadnjih deset godina svog zrelog čakavskog poetskog stvaralaštva. Osim majci, knjigu je posvetio i svom ocu Gašparu. Đermano je cijeli svoj radni vijek bio uljanikovac, brodobravar pa poslovođa, a pisati je počeo tek po odlasku u mirovinu, prvo čakavsku poeziju, a zatim haiku, japansku tradicijsku poetsku formu trostih od 5-7-5 slogova, na čakavici, kao i na književnom standardu.

Nakon što ga je osobno u pismu za daljnje pisanje haikua svojedobno podupro i ohrabrio najveći domaći promotor haikua, pokojni akademik, japanolog i matematičar Vladimir Devidé, Đermano je za svoje pjesme počeo primati i nagrade, a za haiku “Svojom zrelošću / suncokret izgubio / putanju sunca”, dobio je 2012. prvu nagradu u Ljubljani.

Preksinoć je Vitasović u četiri navrata čitao nekoliko pjesama koje zahvaćaju djetinjstvo, mladalačke dane te zrele i pozne godine, a potonje su zvučale najsugestivnije, poput ove: “vremešni starac / svojom nemoći / grli tužni vinograd”. No, u ovoj zbirci ne manjka ni razigranih, duhovitih haikua poput ovog: “nudistički kamp / kazaljke od muškosti / sve na šest sati”.

Životni nektar

Vanesa Begić istaknula je da skromni i nenametljivi Đermano Vitasović piše jednostavno i razumljivo, no da je njegov poetski izričaj dubok, a nepretenciozan. Ova knjiga, dodala je, donosi najbolje od najboljeg iz njegovog stvaralaštva, svojevrsni presjek radova od 2010. do 2017. godine.

– Pisanje haikua darovalo mi je mogućnost ‘jednostavnim’ načinom osjetiti oblik postojanja u svijetu prolaznosti. Moje bivstvo, kapljicom životnog nektara dugujem prirodi. Na putu poniranja u bit: mijena, ljepote godišnjih doba, rađanja i umiranja, došao sam do spoznaje da su i moje ruke, dotičući druge, u stanju obgrliti svijet. Svijet jave: čudesan, nedokučiv, jedinstven, lijep i tegoban. Haiku liječi nadograđivanjem širine na vertikalnu od zemaljskog k svemirskom, istaknuo je Đermano Vitasović. (<https://www.glasistre.hr>)

GRADSKA RADIONICA: Haiku performans u Puli

The Synergy Ensemble, zajednički autorski projekt kanadskog haiku pjesnika Michaela Dudleya i grupe pulskih umjetnika koju čine: haiku pjesnik Dejan Pavlinović, performativna umjetnica Ivana Nataša Turković, multimedijalni umjetnici Marko Jovanović i Vladimir Butković, glazbenik Vanja Sinošić, slikarica Debora Trusgnach i audiovizualni umjetnik Silvio Belušić.

Okosnicu projekta The Synergy Ensemble čine odabrane haiku pjesme iz knjige Pilgrimage (2017.) Michaela Dudleya te Mliječnom stazom (2016.) Dejana Pavlinovića. Suradnjom i integracijom različitih umjetničkih formi (glas, glazba, pokret, tekst, vizualnost, improvizacija ...) ostvaruje se performans u kojem svaki pojedini umjetnik svojim interpretativnim izrazom doprinosi grupnom ostvarenju. Na taj način u međuigrji različitih umjetničkih formi i na temelju sinergije zajedničkog rada nastaje objedinjeno i originalno umjetničko djelo u kome je očuvan duh, namjera i evokacija svakog pojedinog umjetnika i njegovog specifičnog izraza.

<https://www.youtube.com/user/GradskaRadionica>, 21.11.2018.

GLAS ISTRE

<https://www.glasistre.hr>

USPJEŠNI ISTARSKI HAIKU AUTORI: Druga nagrada za Mariju Maretić
Vanesa Begić

Na 5. susretu hrvatskih haidina u Ivanić-Gradu Marija Maretić iz Žminja dobila je drugu nagradu za haiku te pohvalu za senju i humorni haiku. Ana Krnjus iz Pazina dobila je treću nagradu za tanku, Nevenka Erman iz Žminju treću nagradu za haiku, kao i pohvalu za kjoku, a Dejan Pavlinović i Đermano Vitasović iz Pule dobili su pohvale za haiku.

Tom prilikom je i promovirana Antologija hrvatskog haiku pjesništva 2008.-2018. "Nepokošeno nebo 2" / An Anthology of Croatian Haiku Poetry 2008-2018. Udruga "Tri rijeke" iz Ivanić-Grada, objavila je Antologiju hrvatskoga haiku pjesništva 2008.-2018. na hrvatskom i engleskom jeziku. Knjiga sadrži djela 198 autora na hrvatskom, čakavskom i kajkavskom s prijevodima na engleski jezik. Sadrži i eseje također na hrvatskom i engleskom jeziku: "Haiku u Hrvatskoj", objavljen pri The Haiku Foundation, 2014., te esej Mihovile Čeperić-Biljan, prof. "Dječje haiku-stvaralaštvo u Hrvatskoj."

Djela 198 autora prostrta su na 583 stranice. Istarski autori zastupljeni u antologiji su Rita Brgić-Stokić, Nevenka Erman, Ana Krnjus, Marija Maretić, Vesna Milan, Malvina Mileta, Dejan Pavlinović, Sanja Petrov Vlahović, Marija Pogorilić, Remiđo Sošić, Đermano Vitasović i Jana Žufić.

Nedavno je održan i 6. susret haiku pjesnika u Vrbovskom. Marija Maretić, Dejan Pavlinović i Đermano Vitasović dobili su pohvale, a što se tiče učenika, za haiku je Verena Krastić, 8.r. OŠ Mate Balote, Buje (mentorica Sonja Buljević) dobila treću nagradu, a Anđelina Videc, 5.r. OŠ Milana Šorga, Oprtalj (mentorica Sanja Petrov Vlahović) pohvalu.

Natječaj za haigu (ilustracije) za učenike osnovnih škola također je bio uspješan za istarske učenike. Lara Makovac, 8.r. OŠ Mate Balote, Buje (mentorica Sonja Buljević) dobila je prvu nagradu, a Toni Vižintin, 2.r. OŠ Milana Šorga, Oprtalj (mentorica Ivana Kmet) drugu.

Na Haiku susretu u Ivanić-Gradu bili su prisutni i posebni ugledni gosti: Ryohei Nakajima, ataše za kulturu iz japanske ambasade, kanadski haiku pjesnik Michael Dudley, te Yasuyo Hondo, supruga legendarnog haiku barda i akademika Vladimira Devidéa.

ZiN News

10. 12. 2018.

Michael Dudley i Dejan Pavlinović u gostima

Protekle srijedu u goste su nam došli haiku-pjesnici Michael Dudley i Dejan Pavlinović. Michael je kanadski pjesnik koji već dva mjeseca putuje Hrvatskom. Nakon Zagreba gdje se upoznao s haiku pjesnikom Tomislavom Maretićem, Ivanić-Grada i tamošnjeg Susreta hrvatskih haidina, gostovanja u Book Cafeu u Rijeci gdje ga je publici predstavio pjesnik Valerio Orlić, u Puli se smjestio u rezidenciji Gradske radionice - The Town Workshop. Istarski domaćin Michaelu nagrađivani je haiku-pjesnik Dejan Pavlinović koji je ovog afirmiranog kanadskog pisca i dugogodišnjeg nastavnika književnosti doveo među pulske gimnazijalce s kojima su obojica održali književnu radionicu. “Meditacija i molitva zajedno s pisanjem glavne su točke moga uobičajenog dana”, kaže Michael i u uvodu svoje knjige “Hodočašće” (Pilgrimage, Red Moon Press, Winchester, USA: 2005.) dodaje: “Haiku je pjesma duše, molitva, oblik meditacije, zapravo rad duše. Pisanje je čin vjere i nade, barem u mom slučaju ... “

Dejan nam je u knjižnicu donio svoju prvu autorsku knjigu, zbirku dvojezičnih hrvatsko-engleskih haikua naslova “Mliječnom stazom – Down The Milky Way” (vlastita naklada, Pula, 2016.) Dejan je inače gimnazijski profesor engleskog i njemačkog jezika te turistički vodič. Njegovi su haikui objavljeni diljem Hrvatske i svijeta (Japan, SAD, Njemačka, Poljska, Rumunjska ...) uz mnoge osvojene nagrade i pohvale na hrvatskim i svjetskim haiku natječajima (Kusamakura-Japan, ITOEN-Japan, Vladimir Devidé Award-Japan, Yamadera-Japan, Ukiah-SAD ...). Objavljeni su i u raznim domaćim i inozemnim haiku časopisima, novinama i portalima (Chrysanthemum, A Hundred Gourds, Asahi Shimbun, Sketchbook ...). Član je Svjetske Haiku Asocijacije (WHA) u Japanu. Njegove najnovije haikue možete čitati na blogu Smiling Cricket Blog.

Bio je pravi gušt razgovarati s ovim zaljubljenicima u haiku koji za njih predstavlja način života. Ono što nas posebno raduje jest započeta kanadsko-hrvatska autorska suradnja te se već stvaraju prvi hrvatsko-engleski haikui u autorskom suradništvu.

<https://www.zvonainari.hr/single-post/2018/12/10/Michael-Dudley-i-Dejan-Pavlinovi%C4%87-u-gostima>

Šibenski portal

Zaštitar mekog srca: Aljoša Vuković osvojio čak tri haiku priznanja

Od Matea Jurić , 19. svibnja 2017.

Šibenski književnik Aljoša Vuković, ili zaštitar mekog srca, kako ga zovu od milja, imao je iznimno uspješan tjedan. Vuković je, naime, osvojio čak tri haiku priznanja – dva domaća i jedno međunarodno. Na festivalu Haiku kraj mogile u Oroslavju osvojio je posebno priznanje za haiku:

orao – / nesputanost u okovu / ideologije

Uskoro je uslijedila pohvala na festivalu Priroda u oku u Golubovcima, u Crnoj Gori za još jedan poseban haiku:

doletjela lopta / u polje lubenica – / kakav sklad

Naposljetku, Aljoša je osvojio treću nagradu na festivalu Pozdrav proljeću u Rovinju za haiku:

nad morem / tisuće galebova / oživio Hitchcock

ŠIBENIK IN

OBJAVA 12.03.2019., 13:48h

Foto-haiku Šibenčanke Danijele Grbelje nagrađen na natjecanju u Japanu u konkurenciji od tisuću i pol radova

Haiku pjesnikinja Danijela Grbelja iz Šibenika osvojila je nagradu izvrsnosti na foto-haiku natječaju u japanskom gradu Matsuyama.

Riječ je o osmom po redu foto haiku natječaju u gradu koji je inače poznat po haiku majstoru Shiki Masaoka i brojnim drugim pjesnicima, a u dvije kategorije haikua na engleskom ove su godine stigla čak 1.583 rada.

Od tog broja bilo je 1.256 autorskih radova slobodnom temom na fotografije određenih lokacija koje su odabrali sami organizatori, te 327 autorskih haiku pjesama i fotografija na temu more.

Među svim tim radovima u svakoj kategoriji odabrane su po jedna glavna nagrada, uz dvije nagrade za izvrsnost te sedam pohvala za foto-haiku.

Haiku Šibenčanke Danijele Grebelje glasi:

Čekanje proljeća
U srcu mornara
Pjesma sirene

Waiting for spring
A sirene song
In the mariner's heart

<https://m.sibenik.in/kultura/foto-haiku>

ŠIBENSKI PORTAL

Nepokošeno nebo 2

Aljoša Vuković: Hrvatska je zlatnim slovima upisana na haiku kartu svijeta

OBJAVA 27.02.2019.

Nedavno je iz tiska, u izdanju Udruge Tri rijeke, Haiku pjesnici otoka Ivanića, Ivanić-Grad, izišla knjiga *Nepokošeno nebo 2 / An Unmown Sky 2*, dvojezična antologija hrvatskoga haiku pjesništva 2008.-2018., doznajemo od šibenskoga haiku pjesnika Aljoše Vukovića.

Riječ je, kako se iz samog naslova da iščitati, o kapitalnom izdanju koje uz hrvatske tekstove i pjesme nudi i engleske prijevode te daje uvid

u sve ono najbolje što se posljednju dekadu odvijalo na hrvatskom haiku-horizontu i svojevrstni je kronološki nastavak, a možemo reći i mlađa sestra Nepokošenog neba / An Unmown Sky, knjige koja je 2011. godine osvojila prestižnu The Touchstone Distinguished Book Award, na međunarodnom natječaju koji svake godine organizira The Haiku Foundation, SAD.

I Nepokošeno nebo 2 je ove godine ušlo u finalni izbor (među pet najboljih knjiga) iste nagrade. HKD Rijeka proglasilo je ovo izdanje Knjigom godine, izvan naklade Hrvatskog književnog društva za 2018. g.

Uz Đurđu Vukelić Rožić kao glavnu urednicu i prevoditeljicu većeg dijela haikua, pojavljuje se čitav niz pjesnika koji visoko kotiraju u nomenklaturi svjetskog haiku-pjesništva (T. Maretić, S. Rožić, B. Nazansky, Ž. Funda, N. Kovačić i dr.). U knjizi je zastupljeno 198 pjesnika koji su na međunarodnim natjecanjima za haiku i senryu (humorni haiku) sveukupno osvojili 823 nagrade. Već spomenuta Đurđa Vukelić Rožić je, možemo s pravom reći, preuzela haiku-štafetu od Vladimira Devidéa i pronijela dah i plam s mitskog Fudžija po cijeloj Hrvatskoj.

Zbog svega ovoga Hrvatska je na zemljopisnoj haiku-karti upisana zlatnim slovima, a grad Ivanić-Grad prepoznati haiku-grad. Nadamo se da će ova knjiga zbog svega navedenog postati kako putokaz i smjernica, tako i inicijalna kapisla te neizostavni dio kućne biblioteke, svima onima koji su se tek počeli baviti ovom lapidarnom pjesničkom formom ili to tek kane učiniti.

GLAS KONCILA, 25. 3. 2019.

Piše Mirko Varga (Antologija u Varaždinu)

HAIKU Uz Antologiju "Nepokošeno nebo 2" Đurđe Vukelić Rožić
U Antologiji devet varaždinskih pjesnika

Pjesme čak deset varaždinskih pjesnika - Zlata Bogović, Željko Funda, Đuržo Foder, Nataša Ilić, Ružica Jurca, Renata Marušić Vasilčić, Tugomir Oršić, Ivo Posavec, te Mirko Varga - našle su se u devetnaestoj, hrvatsko-engljskoj Antologiji hrvatskog haiku pjesništva 2008.-2018. "Nepokošeno nebo 2", koja je bila predstavljena u varaždinskoj Gradskoj knjižnici-otvorenomi Veleučilišnog književnog društva te Učvrstje "Tri rijeke" u Ivanić Gradu.

Budući se o općinom djelu, koje obuhvaćuje 198 haiku pjesnika, što prelazi okvirne učesničke antologije koje obično izlaze u manji broj autora, kao npr. ču-

veni Antologiji hrvatskog haiku pjesništva prof. dr. Vladimira Devidéa (naklada PUP Pavičić - 1996.), koja je svojevremeno mali melankolični odabranih antologičkih haiku pjesnika i njihovih originalnih haiku stihova u kasnim razdobljima emigriranih stihod-

opisni haiku pisci, među kojima su Zoranko Petrović, Željko Funda, Mihael Štehić i Mirko Varga.

No, dok su novi trendovi, vremena se mijenjaju pa je Đurđa Vukelić Rožić u dobroj namjeri povratila te u ovoj Leksičkoj haiku poezije vratila i niz novih haiku imena, koji će možda "ambistari kao rivierte" ili "izgubiti slavu" nakon ovog djela koje ima (in)ograničen vijek trajanja (2008.-2018.). Hoće li imenovanje provesti antologijama. Na-

me, pravi antologički haiku pjesnik, mogao bi se zapitati s pravom: "Da' sam ja zapravo antologički haiku pjesnik? Jesam ili nisam?", a sad se postavlja dodatna pitanje vremena tj. "trajanja" kao "konstancije" koja treba komunicirati u određeno vrijeme, dok još vrijedi i ovo novo vrijeme potrošackog društva!

To je je kritično pitanje koje bi trebalo respektirati u vrednovanju ove impresivne knjige, koja postaje tako formatom, opsegom tj. brojem stranica te brojem zastupljenih autora. S druge strane zadržava Đurđa Vukelić Rožić: "No radi o najboljim namjerama" odličnima! Nova haiku imena na svim postovima Lispe male kada bi još jednom dokazala da Hrvatska nije bez značaja treća haiku nacija u svijetu, odmah iz domovine haiku poezije, Japan, te SAD-a.

Na kraju treba zaključiti da se radi o iznimnom trudu autorice Đurđe Vukelić Rožić, koja je vrijedno odradila posao iz područja obilje materijala koje će u odličnijem prizviku cijeli svijet jer će prepoznati vrijednosti hrvatskog haikua, kao i njihovih autora koji dobivaju prestižne nagrade na svjetskim natjecanjima, posebice u Japanu. Mirko Varga

Hrvatska nije bez razloga treća haiku nacija u svijetu, odmah iz domovine haiku poezije, Japan, te SAD-a

HRVATSKI FOKUS br. 462. 5. travnja, 2018.

Vera Primorac: Što je više duše

Ulomak iz eseja

Dan lijep, sunčan. Sjedim u sobi i listam, s nekom vrstom nostalgije, prvu antologiju haiku poezije „Nepokošeno nebo“, antologiju za koju sam ja osobno jako vezana. Knjiga podebela, lijepo opremljena, a na 390 stranica predstavljeno 166 haiku-pjesnika koji su stvarali haiku-poeziju u periodu od 1996. do 2007. godine. I sve obogaćeno sa životopisom svakog autora, njihovim fotografijama, te izborom njihovih haiku pjesama. Naravno, uz navođenje izvora u kojima su i objavljeni. Objavljene su ukupno 2452 haiku-pjesme na hrvatskom, djelomično na hrvatskim narječjima, a uz prijevode na engleski jezik. Zato nije bilo ni neočekivano da ova antologija osvoji, kao što je i osvojila, prestižnu nagradu »The Touchstone Book Award« za 2011. godinu, koju dodjeljuje »The Haiku Foundation« u SAD-u. A, onda, nakon deset godina, na svjetlo dana izlazi i nova antologija „Nepokošeno nebo 2“. I ona je, kao i ona prethodna, obogaćena sa životopisom svakog autora, njihovim fotografijama, te izborom njihovih haiku pjesama. Uz obvezatno navođenje izvora u kojima su i objavljeni.

„Nepokošeno nebo 2“ bih izdvojila. Jer, to je nova hrvatska haiku antologija o kojoj se nije baš puno pisalo. Pisala bih o njenom izlasku iz tiska u 2018. godini. O radosti s kojom smo ju čekali i dočekali. O toj antologiji tiskanoj nakon punih deset godina od antologije haiku poezije „Nepokošeno nebo“. Pisala bih i o još jednom uspjehu i još jednoj promociji Hrvatske i Hrvata diljem svijeta. Zato i hoću, ovoj drugoj po redu, posvetiti malo više pažnje i s njom, malo više i podrobnije upoznati i naše cijenjeno čitateljstvo. Jer, tekstove posvećene izlasku ove antologije, pisali su samo oni rijetki ljubitelji i pravi znalci prave haiku poezije.

Haiku nisu samo slogovi: pet, sedam, pet. Haiku je i forma i sadržaj. I doživljaj, i impresija, i slika. I misao. I nije ga, vjerujte vi meni, lako pisati smisljeno. Haiku je i kaplja na listu tek prolistale trešnje, pjev ptica u krošnjama lipe, šum valova i krikovi galebova, zvjezdano nebo, jež u klupku ispod stabalca jasmína, odmor i pjesma ispod rascvjetale trešnje ... I duhovnost. I prenesena punina duše na bjelinu praznoga papira. Haiku je i riječ i stih koji spaja, i stih koji stvara prijatelje i učvršćuje prijateljstva. I svaki drugi i drugačiji izričaj koji ne slijedi njenu tankočutnost, nije pravi haiku. I lako ga je prepoznati. Ma kako tehnički bio dotjeran.

A autori su mnogi poznati hrvatski književnici: Drago Štambuk, Enes Kišević, Luko Paljetak, Tomislav Marijan Bilosnić, Nikola Đuretić, Željko Funda, Goran Gatalica, Ivica Jembrih, Boris Nazansky, Vlatko Majić, Zvonimir Penović, Ivan Pahernik, Jasna Popović Poje, Sonja Smolec, Nada Zidar Bogadi, Živko Prodanović, Frano Vlatković, Ante Tičić, Ivan Tadej, Aljoša Vuković, Đurđa Vukelić Rožić i mnogi drugi. Pa, zar bi svi oni pristali biti dio haiku obitelji, da tu ima nešto što nije kvalitetna poezija? Neki od uvrštenih u antologiju su članovi DHK, neki su članovi ogranaka DHK, neki su članovi DHK HB, neki Kluba prvih pisaca, DHP, dok su ostali članovi ili kulturnih društva ili Matice hrvatske.

Web centar hrvatske culture: Culturenet.hr

Objavljena antologija hrvatskoga haiku pjesništva „Nepokošeno nebo 2“ vrijeme: 20. 12. 2018.

Dvojezično hrvatsko-englesko izdanje antologije hrvatskoga haiku pjesništva “Nepokošeno nebo 2 / An Unmown Sky 2”, objavio je nakladnik Udruga “Tri rijeke” Haiku pjesnici Otoka Ivanića iz Ivanić-Grada. Antologija hrvatskoga haiku pjesništva “Nepokošeno nebo 2 / An Unmown Sky 2, 2008.-2018.” (583 str.) sadrži 3642 haikua / senryua od 198 autora. Autori su hrvatski književnici članovi uglednih književnih društava te Matice hrvatske.

Glavna i odgovorna urednica Đurđa Vukelić Rožić u predgovoru navodi kako petstotinjak pjesnika objavljuje haiku u Hrvatskoj, a do sada su nagrađeni sa 823 međunarodne nagrade. Motive svojih haiku-doživljaja hrvatski pjesnici pronalaze u svojim profesijama, zavičaju te životnoj dobi i iskustvu.

Autori “Nepokošenog neba 2” predstavljaju hrvatsko haiku pjesništvo u prošlom desetljeću, definiraju svoj društveni i kulturni identitet, način razmišljanja, odnos prema baštini, običajima i čuvanju povijesti kroz svoja narječja što ih njeguju. U “Nepokošenom nebu 2” dio je radova na izvornim narječjima s prijevodima na hrvatski standard te prijevodima na engleski jezik.

Antologija sadrži opsežnu bibliografiju, koja daje uvid u nakladničku djelatnost na području haiku pjesništva u Hrvatskoj. Svaka pjesma ima

bilješku o mjestu objave te informaciju o sudjelovanju na domaćem ili inozemnom natječaju.

Antologija hrvatskoga haiku pjesništva 1996.-2007. "Nepokošeno nebo" nagrađena je nagradom The Touchstone Award, američke udruge The Haiku Foundation. Bila je to jedna od 4 knjige koje su nagradu dobile 2011. godine na području haiku pjesništva objavljene na engleskom jeziku.

Glavna urednica i prevoditeljica većine tekstova i pjesama na engleski jezik, književnica Đurđa Vukelić Rožić, za svoj je urednički i prevoditeljski volonterski rad nagrađena Nagradom za doprinos ugledu i promociji Zagrebačke županije u zemlji i svijetu. Dobila je i priznanje Rumunjskog haiku društva za širenje prijateljstva među narodima putem haiku poezije.

U antologiju "Nepokošeno nebo 2 / An Unmown Sky 2 (2008.-2018.)" uključeni su i hrvatski književnici: Enes Kišević, Luko Paljetak, Drago Štambuk, Tomislav Marijan Bilosnić, Nikola Đuretić, Željko Funda, Goran Gatalica, Ivica Jembrih, Boris Nazansky, Vlatko Majić, Zvonimir Penović, Ivan Pahernik, Jasna Popović Poje, Sonja Smolec, Nada Zidar Bogadi, Živko Prodanović, Frano Vlatković, Ante Tičić, Ivan Tadej, Aljoša Vuković. Njih 28 članovi su DHK, 12 književnika i književnica članovi su Kluba prvih pisaca, 6 autora DHP, a ostali su članovi područnih književnih i kulturnih društva te Matice hrvatske. Autori potječu iz šezdesetak hrvatskih mjesta. (Hina)

<https://www.culturenet.hr/default.aspx?id=88308&fbclid=IwAR00BpwcswnGNWUZcbiKIAwCeXEjIB4F7X9jgXjfhIJ2LY-ewqAgf8CcRZQ>
(R.P.B., 20.12.2018.)

Dubrovački vjesnik

U Žrnovu Ruksak pun kulture

Tekst i foto: Niko Perić

U ponedjeljak, 10. prosinca, na cjelodnevnom boravku održan je dopunski program potpore kurikulu u OŠ Ante Curać-Pinjac u Žrnovu. Program zajednički provode Ministarstvo kulture Republike Hrvatske i Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, kaže ravnatelj škole Ante Radovanović Bjondo, koji izražava zadovoljstvo što je Ministarstvo prepoznalo njihovu školu u kojoj su se provele radionice unutar programa

“Ruksak pun kulture” – Umjetnost i kultura u vrtiću i školama, koji omogućava usvajanje i približavanje umjetnosti i kulture djeci i mladima koji žive u sredinama s ograničenom dostupnosti kulturnim i umjetničkim sadržajima. To je Likovno-interdisciplinirana radionica s 20 učenika po 5 iz viših razreda OŠ “Ante Curać-Pinjac” iz Žrnova. Bitna je kvaliteta u izvedbi kako bi škola dalje mogla koristiti ideju za rad s učenicima, ističe ravnatelj škole. Djeca su bila pomiješana u grupama po različitim interesima, i svi su prolazili kroz sve radionice. Mješovite grupe su osmišljene kako bi se potaknuo timski rad i suradnja različitih područja u kojem bi svaki učenik dao najbolji dio sebe, čuli smo od voditeljskog tima: akademskih slikarica Nine Bešlić i Ivane Kutuzović te Gorana Gatalice, mag. edu. fizike, mag. kemije. Sveukupno su djeca pohađala: u likovnoj radionici prostorno oblikovanje, Fizika – strujni krug, Zemljopis – nebeska tijela, Hrvatski jezik – haiku poezija, Tehnička kultura – rezanje, spajanje, sklapanje i mjerenje, dok su kroz Povijest umjetnosti obrađivali povijesni pregled Svemira. Kroz pedagoško-edukativni karakter kombinacije znanja, vještina i kreativnosti, Goran Gatalica, fizičar i pjesnik je predstavio temu svemir sa znanstvenog stajališta prilagođenu učenicima.

Nina Bešlić i Ivana Kutuzović su učenike provele kroz povijesno-umjetnički kontekst svemira i njegovu suvremenu adaptaciju u mnogim djelima suvremenih umjetnika. Na kraju programa su učenici s Goranom Gatalicom obradili temu svemira u haiku pjesništvu i sami su napisali po jednu svoju haiku pjesmu.

http://dubrovacki.hr/zupanja/peljesac/clanak/id/579176/u-zrnovu-ruksak-pun-kulture?fbclid=IwAR2dAvdQEIsvFDkacZxPPAtbX1QUxGi_gFJpxTTQZU_UVi_MbKeYMBBgK34

EPK 2020 - LUKA RAZLIČITOSTI VEČER ZELENE HAIKU POEZIJE I

PREDSTAVLJANJE ANTOLOGIJE HRVATSKOG HAIKU PJESNIŠTVA
11. 5. 2019.

Učenici OŠ Vežica, sadašnji i bivši, sa svojim mentoricama, Mihovilom Čeperić-Biljan i Miljenkom Rumorom, u sklopu programa zelenih večeri poezije inicirali su i kazivanjem svojih nagrađenih haikua na natječajima u zemlji, ali i domovini haikua Japanu, otvorili večer haiku poezije u RiHubu 10.5.2019.

Na susretu je i riječkoj publici predstavljena Antologija hrvatskog haiku pjesništva NEPOKOŠENO NEBO 2 koju je predstavila urednica Đurđa Vukelić Rožić. Dvojezična hrvatsko-engleska Antologija sadrži 3642 haikua/senryua 198 autora, a svaka pjesma, uz bibliografiju autora, sadrži i bilješku o tome gdje je objavljena. Kao i prva Antologija, koja je nagrađena u Americi, i ova je već ušla u uži izbor (među 5 najboljih) za najbolju knjigu na engleskom jeziku u 2018. američke udruge The Haiku Foundation.

Uz riječke, promociji su sudjelovali i pjesnici iz Istre i Gorskog kotara, zastupljeni u Antologiji.

U Antologiji je i esej urednice o razvoju haikua u Hrvatskoj kao i o dječjem haiku stvaralaštvu, autorice Mihovile Čeperić-Biljan, prof., koje se razvijalo usporedno, čemu su uz hrvatske književnike najviše pridonijeli učitelji Hrvatskog jezika i predmetne nastave te knjižničari u osnovnim školama. Popularizaciji haikua u nas i dalje pridonose haiku susreti (Samobor, Ludbreg ...), ali i natječaji (Ivanić-Grad, Delnice, Oroslavje) te naš vežički koji je mnoge škole potaknuo na njegovanje haiku izričaja što je bilo vidljivo prošli tjedan kada su održani 4. međunarodni haiku susreti Vežica uz promociju Zbornika susreta.

Treba istaknuti da su hrvatski autori do kraja 2018.g. osvojili 823 međunarodne haiku-nagrade, a u dječjem haiku posebno se ističu učenici naše škole nagrađeni na inozemnim natjecajima – Yamadera, The Mainichi, JAL Foundation ...

Dajući svoj doprinos našem gradu, Europskoj prijestolnici kulture 2020., ove smo godine uz slobodnu imali i zadanu temu LUKA, a aktualni ćemo biti i iduće godine na 5. međunarodnim haiku susretima Vežica.

Novinarska grupa i Mihovila Čeperić-Biljan, prof.

http://www.os-vezica-ri.skole.hr/?news_hk=1&news_id=1366&mshow=290#mod_news

**a dried up lake -
the ribs of past
sunbathing**

**isušeno jezero -
sunčaju se rebra
prošlosti**

Durđa Vukelić Rožić

Zbirke iz Hrvatske

Godišnji zbornik HAIKU KLUBA, Gimnazija Pula

Piše Dejan Pavlinović

U Gimnaziji Pula već četvrtu godinu djeluje gimnazijski HAIKU KLUB pod mentorstvom profesora i haiku pjesnika Dejana Pavlinovića. Kroz haiku radionicu polaznici se upoznaju sa raznim aspektima haiku poezije (proučavanje starih majstora te modernih hrvatskih i svjetskih haiku autora, pisanje vlastitih haiku pjesama, upoznavanje sa japanskom kulturom i zen filozofijom itd.) HAIKU KLUB je ove godine izdao svoj godišnji zbornik radova sa haiku pjesmama nastalima u sklopu haiku radionice tijekom školske godine 2018./19. Malu, ali vrijednu i talentiranu gimnazijsku haiku družbu čine učenici Ema Tomić, Juraj Štern Vukotić i Noah Spagnolo.

Osim individualnih pjesama učenika, tiskan je i kolaborativni haiku, plod zajedničkog pisanja i eksperimentiranja novim formama haiku izražaja. Zbornik je dvojezičan, na hrvatskom i engleskom jeziku.

http://www.gimnazija-pula.skole.hr/?news_hk=1&news_id=2046&mshow=290

Noah Spagnolo

ptice cvrkuću
tanjuri zveckaju
“Večera je gotova”

birds chirping
plates clattering
„Dinner’s ready“

vjeverice
trgaju grančice
uhvatio ih vrtlar

squirrels
snapping branches
snared by the gardener

avion
stoji mirno ...trešnja mu
uzvraća pogled

a plane
standing still ... a cherry tree
looks back

Juraj Štern Vukotić

iz pepela
u tami
iskra

from the ash
in the dark
a spark

nosi
cvjetnu haljinu
najljepši cvijet

wearing
a flowery dress
the prettiest flower

prvi snijeg
pleše među djecom
škripava ljuljačka

first snow
dancing among children
a creaking swing

Ema Tomić

podne ... rumene latice prže mi oči	high noon ... crimson petals burning my eyes
---	--

okružena lijepim uvijek posljednji izbor	surrounded by the beautiful always the last choice
--	--

sunčeva zraka treperi na mojim kopcima	sunray glistening my eyelids
--	------------------------------------

Željko Funda: Ptice imaju perje, gušteri imaju sunce, haibunci

Birds have feathers, lizzards have the sun, haibunnies

Nakladnička kuća „Tonimir“, Varaždinske Toplice, 2017., ISBN 978-953-8020-66-7

toplo popodne latice šljive padaju na usnulog psa	a warm afternoon plum petals falling on the dog asleep
---	--

Na psima žive buhe, a nekad i latice i lišće, ali ne tako dugo.

Fleas live on dogs, and sometimes petals and leaves too, but not too long.

zrno pšenice na poljskom putu još nezdobljeno	a wheat grain on the country road still uncrushed
---	---

„Čekati kraj – kako strašno“, kaže djed. „Čekaj čaj. Uskoro će biti spreman“, kaže mu baka.

„To wait for the end – how awful“, says grandpa. „Wait for tea. It’ll be made soon“, says grannie to him

kiši	raining
neke kaplje padaju same,	some drops falling on their own
neke s lišćem	some with leaves

Ima dvije vrste kiše, korisna i beskorisna. Beskorisna kiša napravi blato i svi smo prljavi. Korisna kiša opere grožđe i jabuke pa ih ja ne moram prati.

There are two kinds of rain, a useful and a useless one. Useless rain makes mud and we are all dirty. Useful rain washes up the grapes and apples, and I don’t need to wash them.

predgrađe	suburb
glava vrtnog patuljka	the hooded garden gnome
strši iz snijega	has a snow cap too

Zimi snijeg sve pokrije, travu do kraja, a kuće ne. Zato se svaka kuća može prepoznati i zimi.

In winter snow covers everything, grass completely but not the houses in the way. That’s why you can recognize each house in winter.

Dinko Sule: Samar bez slame, Grohote 2018.
ISBN 978-953-98108-4-7

valovito more	koče u luci
čamce ljulja	more se sa sobom bori
mjesečina	miris duhana
smiraj dana	modrina mora
ribarske mreže pune	natkrila modrina neba
boja sutona	bijela brodica
drugi smjer vjetra	na grivi vala
valovi se vraćaju	uporno se propinju
matičnoj luci	mladi daskaši

miris mora
zaljubljeni čekaju
smiraj dana

miris mora
zaljubljeni čekaju
smiraj dana

briny sea air
couples in love
wait for the sunset

Dinko Sule

Aljoša Vuković: TAJ TRENUTAK / THAT MOMENT

Vlastita naklada / Self published, Šibenik, 2019. ISBN 978-953-59920-1-1

još jednom trešnjin cvat –
zatvorenik promatra
pticu na stablu

cherry blooms again –
prisoner stares at a bird
on a tree

na zidnoj uri
pauk u mrežu
ulovio vrijeme

wall clock –
time trapped
in a cobweb

nakon potopa
kanalizacijski šaht
glumi kita

after the floods
a sewer manhole
acts like a whale

pogled na obzor produžilo stado ovaca	view of the horizon a flock of sheep extends upwards
umiruće ljeto – portal katedrale odmara od selfija	a dying summer – portal of the cathedral resting from selfies
oluja u pustinji – odbjegli pijesak vraća se sebi	storm in the desert – runaway sand returning to itself
zimski sumrak opet pali svjetiljku u mojoj sobi	winter twilight turns on the lamp in my room again
zimska noć – drvoredom prolazimo pun mjesec i ja	winter night – walking down the alley the full moon and I

Alka Pintarić: Zemlja sunca u čaši vode

Biakova d.o.o., Zagreb, 2018. ISBN 978-953-8136-32-0

bezimeni žal vjetrom nošene lati prave krugove	a nameless beach carried by the wind petals make circles
oseka i riba u nabujalom pijesku nijemi trzaj	the ebb and a fish on swollen sand a numb trash
strma ulica crni plodovi duda lagano klize	a steep street black mulberries slide down slowly

potok u sjeni
na plovećoj grani
zastao vrabac

stream in the shade
a sparrow paused
on a sailing bough

ulici
zaljubljen u mikrofon
ciganin pjeva

in love with mike
a gypsy singer singing
to the street

Ljubomir Radovančević: More i val

Udruga umjetnika August Šenoa, Zagreb, 2019.

Preokret čini
val s kopna na more,
vraća se sebi.

Wave from the shore
turns over,
returning to itself.

Šume valovi.
Masline na obali su
već uzdrhtale.

Rustling waves.
Olive trees on the shore
trembling already.

Valovi dođu
i valovi prođu, pa
opet mirno more.

The waves come
and they pass by,
calm sea again.

Ljubomir Radovančević: Kao ptica o staklo

Izdanja Oksimoron, d.o.o., Zagreb, 2019.

Sišavši s vlaka
Posuto mjesecinom
Ugledah selo.

I got off the train
My eyes on the village
Sprinkled by the moonlight.

Ugasim svjetiljku. Kad ono – mrakovi u sobi Su opet oživjeli.	Lamp turned off. And then – darkness of the room Alive again.
Gola grana Hrasta gonjena vjetrom Poškaklja Mjesec.	An oak's bare bough Driven by the wind Tickling the Moon.
Strašilo gleda Zvijezde. Pogled ometa Kaubojski šešir.	A scarecrow watching The stars. The cowboy hat impedes Its gaze.
Čempresi strše Zabodeni u tamu. Tišina.	Cypresses stick out Stuck into darkness. Silence.

Đermano Vitasović: Roža, Vlastita naklada, Pula 2018.

ISBN 978-953-48284-0-3

prikinut je cvit kako da niš ni bilo ćela je došla	broken flower a honey bee arrived as if nothing happened
zimskog dana hukom oživih prste i rukavice	winter day reviving my hands and gloves with my breath
jutarnja paša pastir podiže sunce svojom sviralom	morning pasture a shepherd rising the sun with its flute
netom rođena gljiva uzdiže klobuk suncu na oltar	just born a mushroom lifts its cap towards the sun

zaposjeli noć
budni kandelabri i
psi lutalice

stray dogs
and street lamps
occupied the night

crvenokresti,
broji koke dvorištem
prikladnim korakom
dok mu bura vijori
raskošem repnih pera

red rooster's crest
with suitable steps counts
hens in the yard
while the Borra flaunts
his showy tail feathers

Tomislav Marijan Bilosnić: Izabrana djela, izabrani haiku, knjiga III

3000 GODINA ZA DAR, ZADAR, 2019. ISBN 978-953-8156-17-5

Tko li je čovjek
što ne skida košulju
u vinogradu.

Pred mojom kućom
sljezov cvijet zatvoren
ko čajna zdjela.

Kruška se žuti
kao da je uzela
ljušturu suncu.

Vrabac skakuće.
On neće poletjeti
dalje od kuće.

Stara maslina.
Jedno jedino stablo –
ko tamno more.

Sjedim noću sam
dok mi snovi lutaju
preko svijeta.

Crna je mačka
skočila na zapad – i
nestalo sunce.

Proljetni zapis.
Šparoga ko olovka
prati rast sunca.

Sviram u frulu,
sad ni za što ne hajem.
Jelen usamljen.

Kamen se puši.
Žljebići u litici
puni kišnice.

Naš gost / Our Guest from Portugal

Portret pjesnika

Sérgio Ninguém was born in 1976, Maia, Portugal. He is a poet and the editor of the poetry magazine *Eufeme*. His poems and translations appear in several poetry magazines like *Eufeme*, *Lógos*, *Piolho*, *Nervo*, *Diversos* and some websites and blogs. He authored “*Pedra*”, 2016 and “*as ruínas são lobos que choram*”, 2017.

As editor of *Eufeme*, he published many Portuguese poets, but also many translations, such as Aram Saroyan, Jane Hirshfield, Charles Simic, Peter Levitt, Jenny Xie, George Swede, David Lehman, Arvind K. Mehrotra, Howie Good, Zlatka Timenova, Steve Klepetar, Gueorgui Anguelov, etc. The *Eufeme* poetry magazine is published quarterly for three years, and distributed in a book format.

The following poems are all from the book “*as ruínas são lobos que choram*” in English is something like: “the ruins are wolves who cry”.

Sérgio Ninguém rođen je 1976. godine u Maiiai, u Portugalu. Pjesnik je i urednik časopisa za poeziju, *Eufeme*. Njegove pjesme s prijevodima objavljujivane su u nekoliko časopisa za poeziju poput *Eufeme*, *Lógos*,

Piolho, Nervo, Diversos i nekim internetskim stranicama i blogovima. Autor je zbirke “*Pedra*”, 2016. i “*as ruínas são lobos que choram*”, 2017.

Kao urednik časopisa *Eufeme*, objavio je mnoge portugalske pjesnike kao i brojne prijevode, na primjer: Aram Saroyan, Jane Hirshfield, Charles Simic, Peter Levitt, Jenny Xie, George Swede, David Lehman, Arvind K. Mehrotra, Howie Good, Zlatka Timenova, Steve Klepetar, Gueorgui Anguelov itd. Časopis *Eufeme* izlazi kvartalno tri godine, i distribuiran je u formatu knjige.

Izabrane pjesme su iz zbirke “*as ruínas são lobos que choram*” u prepjevu na engleski: “*the ruins are wolves who cry*” – „ruševine su vuci koji plaču“.

figos secos
ao sol
numa superficie cansada

dried figs	suhe smokve
in the sun	sunčaju se
on a tired surface	na umornoj podlozi

a dormir
no centro das vozes
chego a D João II*

sleeping	spavajući
in the center of the voices	u središtu glasova
I arrive at D. João II*	stižem u D. D. João II*

**Porto metro station / stajalište metroa u Portu*

imagens lúcidas
nos sonhos
e nas texturas líquidas

lucid images	jasni prizori
in dreams	u snovima
and on the liquid textures	i teksturi tekućina

não tenho amigos
que sangram
nas tardes amarelas

I have no friends
bleeding
on yellow afternoons

nemam prijatelje
krvarim
u žuta poslijepodneva

cento unicórnio sangra,
só depois chora
e por fim cega

the unicorn bleeds,
only then cries
and finally gets blind

jednorog krvari,
potom plače
i napokon ostaje slijep

palavras ditas à noite,
calafrios nos subúrbios azuis
do inconsciente

the words spoken at night,
chills in the blue suburbs
of the unconscious

noću rečene riječi,
hladnoća u plavom predgrađu
nesvjesnog

na loja de açafião
vi uma imagem
para o meu poema

at the saffron shop
I saw an image
for my poem

u prodavaonici šafrana
vidio sam lik
za svoju pjesmu

os olhos querem chorar fogo
mas só o mar salgado
sai em fúria

the eyes want to cry fire,
but only the salty sea
gets out in fury

oči žele plakati vatrom,
no, samo slano more
izlazi u gnjevu

leio nos teus lábios
os desejos que ficaram
para trás esquecidos

I read on your lips
the wishes that remained
back forgotten

čitam s tvojih usana
želje koje su ostale
zaboravljene

as laranjas crescem
nas madrugadas agudas
com aquele tom leve

oranges grow
in sharp dawns
with that light tone

naranče rastu
u reska svitanja
u onom svijetlom tonu

abrir a garrafa
de água com gás
e compreender o interior

open the bottle
of sparkling water
and understand the inside

otvori bocu
gazirane vode
i shvati nutritinu

TANKA

ruínas, lobos
e chuva
a luxúria toda no crepúsculo
e orvalho
nas camas sedutoras

ruins, wolves
and rain
the lust all in the twilight
and dew
on the seductive beds

ruševine, vukovi
i kiša
sva žudnja u sumrak
i rosa
na primamljivim posteljama

fragmentos dispersos
na mesa do poeta:
uma Figueira com um pneu,
a gaiola vazia, e
fiteiras para os enxertos

scattered fragments
on the poet's desk:
a Fig tree with a tire,
the empty cage, and
*fiteiras** for the grafts

rasuti djelići
na stolu pjesnika:
stablo smokve s auto-gumom,
prazna krletka, i
sadnica australske kordiline

**cordyline australis palm*

izgubljeno vrijeme
posljedica iskušenja
tjeskobna noć

time lost
outcome of temptation
an anxious night

Rudi Stopar

Hrvatski haiku pjesnici u svijetu

CROATIAN HAIJINS ABROAD

The 20th HIA Haiku Contest 2018 (Haiku International Association), Japan

Pobjednički rad / Prize Winner: Nina Kovačić, Zagreb

empty net –	prazna mreža –
fisherman shakes the ashes	ribar trese pepeo
from a cold pipe	iz hladne lule

Selected by Toru Kiuchi (jedna od dvije jednako vrijedne nagrade)

23rd International „Kusamakura“ Haiku Competition, Japan 2018

Druga nagrada / Second Prize: Vladimir Šuk, Oroslavje

a smooth lake	mirnim jezerom
a question mark of the swan's neck	labud traži dječicu
in search of its kids	vrat mu upitnik

Treća nagrada / Third Prize: Željko Funda, Varaždin

North Atlantic	sjeverni Atlantik
a letter bottle floating	boca s pismom pluta
among icebergs	među santama leda

7th Japan-Russian Haiku Contest (English Section) 2018.

Nina Kovačić, Nagrada Gospodarske i industrijske komore prefektura Akita

Akita Chamber of Commerce and Industry Chairman's Award

twilight on the quay	večer na molu
waves are murmuring through	kroz ribarske priče
fisherman's tales	mrmore valovi

波止場のたそがれ
漁師の話を終わりまで聞いて
波がつぶやいている

Japanese translation by Toru Kuichi

Pohvale / Honorable Mentions

Karmen Jurčević, Samobor

head above the surface ...	glava iznad mora ...
the sea waves wrapped a scarf	valovi smotali
around her neck	šal oko vrata

Štefanija Ludvig, Dubravica

oil on canvas	ulje na platnu
the artist's brush dived	umjetnikov kist uronio
into the sea	u more

Translated by Vladimir Ludvig

Danijela Grbelja, Šibenik

Tales of long ago –	priče iz davnina
the swells and sea waves	živi i mrtvi valovi
swallowing the campfire	gutaju logorsku vatru

22nd Mainichi Haiku Contest, Japan 2018

Druga nagrada / Second Prize: Željko Funda, Varaždin

a peaceful day	miran dan
the international border crossed	međunarodnu granicu prelaze
by tree shadows	sjene stabala

Pohvala / Honourable Mention: Dejan Pavlinović, Pula

winter morning	zimsko jutro
with every crow	svaki novi graktaj vrane
caw even colder	sve hladniji

Druge nagrade – djeca / International Children Contest

Učenice OŠ Vežica, Rijeka, mentorica: Mihovila Čeperić-Biljan, prof.

Stella Šabanović (15)

up the golden pumpkin
a snail hardly climbs
after him another one

zlačana buča
mukom se uspinje puž
za njim još jedan

Leona Urdich (12)

from the school's roof
a young seagull
counting new students

na školskom krovu
mladi galeb zbraja
nove učenike

Korina Kalanj (12)

tall cypresses
joint of the sky and the earth
in one sight

visoki čempresi
spoj neba i zemlje
u jednom pogledu

**1st Basho-an International English Haiku Competition
Basho Museum, Tokyo 2018**

Primljena su 662 haikua iz 34 zemlje. Natječaj su sudili: g. Akito Arima, g. Kai Hasegawa, gđa Naoko Fujita. Svaki član prosudbene komisije odabrao je jedan haiku za „Bashō-an Award“ / Nagradu Bashō i 10 haikua „Winners“ u kategoriji Pohvala / Honourable Mention.

Pohvala / Honorable Mention – odabrao g. Akito Arima

Željko Funda, Varaždin

smile
a falcon is landing
on its master's hand

smiješak
na ruku vlasnika
slijeće sokol

Ivan Gaćina, Zadar

late spring ...
a spider weaves silence
in the moonlight

kasno proljeće
pauk pod mjesečinom
plete tišinu

Nagrada Bashō / Bashō-an Award: Goran Gatalica, odabrao Mr. Hasegawa

thinking of war	razmišljanje o ratu
wrapped in barbed wire	omotan bodljikavom žicom
fragile butterfly	krhki leptir

Pohvala / Honorable Mention: Goran Gatalica, odabrao Mr. Hasegawa

autumn clouds	jesenji oblaci
folded in a handkerchief	presavijeni u rupčić
after mother's death	nakon majčine smrti

Pohvala / Honorable Mention, odabrala Ms Naoko Fujita:

Goran Gatalica, Zagreb

deep winter	duboka zima
the vivid nudity	živopisna ogoljenost
of fallen tree	srušenog stabla

Sharpening the Green Pencil, Romania 2019

Pohvaljen rad / Commended: Miljenko Šimunović, Ivanić-Grad

The last chemo session –	Zadnja kemoterapija –
the snow-snakes pouring tears	snježne zmije liju suze
from magnolia tree.	s magnolije.

Revista HAIKU Contest, Bucharest, Romania 2018

Druga nagrada / Second prize: Đurđa Vukelić Rožić, Ivanić-Grad

in her first wheelchair –	u invalidskim kolicima –
a puff of breeze moves petals	lahor pomiče lati
closer to the pond	k vrtnom jezercu

Revista HAIKU Contest, Buchurest, Romania 2019

Pohvale / Honourable Mentiones

Stjepan Rožić, Ivanić-Grad, haiku

a fresh snow falling
winter darning all the trails
of the full sun

novi snijeg pada
zima skriva sve tragove
razigranog sunca

Ljiljana Dobra, Šibenik, senrju

From a child's hand
the sun ate ice cream
with pleasure.

S ruke djeteta
sunce pojelo sladoled
s užitkom.

The 8th Polish International Haiku Competition (PIHC) 2018

Pohvale / Honourable Mentiones

Zvonko Jurčević, Samobor

full net
a fisherman and seagulls
haul the fish

mreža je puna
ribar i galebovi
izvlače ribu

Boris Nazansky, Zagreb

steeple pierces
the leaden December sky
call of the crow

zvonik probada
olovno zimsko nebo
graktanje vrane

The First International Haiku Festival “Srpsko pero”, Jagodina 2018.

Uvršten rad: *Silva Trstenjak, Štrigova*

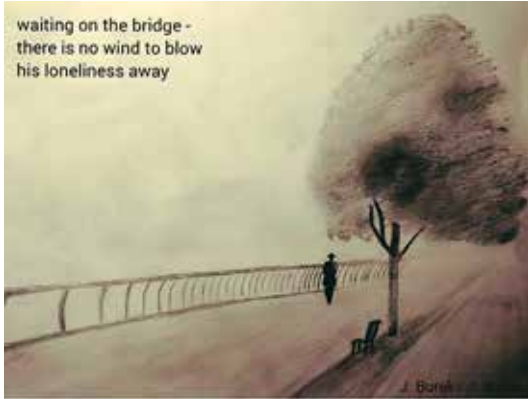
whiteness steps back
to whiteness
into the brook

u potocić
bjelina nestaje
pred bjelinom

Third Annual Jane Reichhold Haiga Contest, USA 2019

Kategorija Tradicionalna hajga / Traditional category:

Druga nagrada / Second prize: Jasmina Burek, haiku – Jana Burek, drawing / crtež

Jasmina Burek - haiku / Jana Burek - drawing

čekanje na mostu –
ne postoji vjetar koji
odnosi samoću

waiting on the bridge –
there is no wind to blow
his loneliness away

NHK World from Japan: HAIKU MASTERS in Ishikawa, Nanao

kasna jesen –
žablji otkucaji srca
u mreškanju

late autumn –
the frog's heartbeat
among ripples

Photo: Hans Christian, haiku Goran Gatalica

NKH World from Japan: HAIKU MASTERS in Kanazawa, Japan

Runner up

Photo Tomislav Veić, haiku Goran Gatalica

dizanje magle ...
svaki put kad naoštirim
svoju olovku

lifting mist ...
each time I sharpen
my pencil

Haiku Master of the Month, March / ožujak 2019.

Photo Tomislav Veić, haiku Goran Gatalica

osamdeset zima ...
bakina uspavanka
još me grije

eighty winters ...
my grandma's lullaby
still warming me

NKH World from Japan: HAIKU MASTERS

školsko zvono –
dječje misli još uvijek
u pustolovinama

the sound of school bell –
children's thoughts
still in adventure

Photo Gabriela Sever, haiku Silva Trstenjak

The Setouchi Matsuyama Photo-Haiku Contest in English

8. međunarodni foto-haiku natječaj Matsuyama

Odličan rad / Award of Excellence: Danijela Grbelja, Šibenik (haiku na zadanu fotografiju)

waiting for spring
a siren song
in the mariner's heart

čekajući proljeće
u srcu mornara
pjesma sirene

http://matsuyama-haiku.jp/contest/result2018_8th/eng_free.php

Golden Triangle Haiku Contest, Washington, USA

Danijela Grbelja, Šibenik

a cure for everything –
the dandelions
in full bloom

lijek za sve –
u svom punom cvatu
maslačci

Tomislav Maretić, Zagreb

a blackbird's whistle –
the master and his dog
turn their heads

kosov fićuk –
gospodar i njegov pas
okreću glave

33rd Annual Sakura Festival, University of Alabama, USA, 2019

Drugo mjesto / Second Place: Goran Gatalica, Zagreb

spring haze –
cherry petals spread
so quietly

proljetna izmaglica –
latice višnje šire se
tako tiho

Pohvala / Honorable Mention: Goran Gatalica, Zagreb

imagining bloom ...
in my mother's garden
bird cacophony

zamišljanje cvatnje ...
u majčinom vrtu
kakofonija ptica

Anam Cara 2019 Haiku Competition, Ireland

Visoka pohvala / Highly Commended: Goran Gatalica, Zagreb

falling petals –
too many shapes
of my solitude

latice padaju –
previše oblika
moje samoće

R.H. Blyth Award, United Kingdom 2019

Uži izbor / Short listed haiku: Goran Gatalica, Zagreb

war memories –
father's arthritic hands
collect the olives

sjećanja na rat –
očeve artritične ruke
skupljaju masline

Vrijedni spomena / ZATSUEI, Haiku of merit

Željko Funda, Varaždin

empty square
a mobile phone is ringing
from a litter bin

prazan trg
iz kante za smeće
zvoni mobitel

Ivan Gaćina, Zadar

grazing cows ...
the wind chases sleepy spring
across the meadow

krave na paši ...
vjetar goni livadom
sveno proljeće

Tomislav Maretić, Zagreb

clear water ...
floating petals followed
by their shadows

bistri potočić ...
latice plove slijedene
svojim sjenama

Franjo Ordanić, Oroslavje

weak bladder
traffic jam makes my
forehead sweat

slab mjehur
zastoj u prometu
orosio čelo

Dejan Pavlinović, Pula

first blossoms
stronger than sight
the sound of bees

prvi cvjetovi
snažniji od pogleda
zvuk pčela

Đurđa Vukelić Rožić, Ivanić-Grad

cheese-maker in tears –
his sheep ate
the pine boletes

tuga u sirani –
ovce su jele
borove vrganje

Bulgarian Haiku Union and Friends / Български хайку съюз и приятели

The Fourth Haiku Contest “Cherry Blossom” – May, 2019

1. nagrada / First prize: *Sanja Domenuš, Sisak*

on the horse hoofs	na kopitima
some cherry petals gallop	latice trešnje galopiraju
down the street	ulicom

2. nagrada / Second prize: *Gordana Vlašić, Oroslavje*

the edge of woods –	rub šume –
cherry in bloom invisible	lovac ne primjećuje
to the hunter’s eyes	trešnju u cvatu

Nagrada za haiku niz / Award for Overall Performance

Aljoša Vuković, Šibenik

beneath the cherry tree	ispod trešnje
my dog’s grave	i grob moga psa
becoming beautiful	je ljepši
one more year –	još jedna godina –
cherry petals falling	latice trešnje padaju
on her bench	na njenu klupu
a little refugee	od latica trešnje
creating letters	izrađuje slova
from the cherry petals	mali prognanik

Robert Dudnik, Osijek

under the cherry	ispod stare trešnje
old Japanese and his sake	sake ispija Japanac
adorned with petals	ukrašen laticama

a hat in the puddle
on its brim
a cherry blossom

upao šešir
u lokvicu – na obodu
trešnjin cvijetak

meditating ...
judo training under the cherry
and her itching nose

meditacija uz jutarnji
judo trening pod trešnjom –
zasvrbi ju nos

Nagrade sljednika za haiku / Short Listed Haiku

Dubravka Šćukanec, Zagreb

cross-eyed look
on the tip of a dog's snout
cherry petal

pogled u križ
na vrhu pseće njuške
latica trešnje

Nina Kovačić, Zagreb

village graveyard –
a wild cherry tree
in full blossom

seosko groblje –
stablo divlje trešnje
u punom cvatu

Đurđa Vukelić Rožić, Ivanić-Grad

in front of TV –
the snow monkey chewing on
the cherry blossoms

pred televizorom –
snježni majmuni žvaču
cvjetove trešnje

Evica Kraljić, Nova Gradiška

an open book –
the wind blew away
a pressed cherry blossom

otvorena knjiga –
vjetar je otpuhao
prešani cvijet trešnje

Julijana Plenča, Rijeka

an old painter
gifting the cherry petals
with eternity

stari slikar
laticama trešnje daruje
vječnost

Pohvaljeni haikui / Commended

Gordana Vlašić, Oroslavje

an unkempt orchard –
cherries in bloom hiding
old age weakness

zapušten voćnjak –
trešnje u cvatu skrivaju
nemoćnu starost

Vesna Milan, Rovinj

cherry blossom
on the tea cup a print
of her lipstick

trešnjin cvat
njen ruž naslikao
na šalici za čaj

The 2nd Santoka International Haiga Contest, Serbia

duboko plavo
ispuni prazninu
razorenog doma

Dejan Pavlinović

<http://www.santoka.rs/en/haiga/>

H. Gene Murtha Senryu Contest, USA 2019

Visoke pohvale / Highly Commended

Aljoša Vuković, Šibenik

a mute man –
his parrot repeats
the silence

nijem čovjek –
njegova papiga
ponavlja tišinu

Ivan Gaćina, Zadar

chess match ...
I choose a bottle of whiskey
to be my rival

partija šaha ...
za protivnika biram
bocu viskija

Melničke večeri poezije, Bugarska 2019.

Druga nagrada / Second prize: Đurđa Vukelić Rožić, Ivanić-Grad

noćna plovidba –
za brodom uskomešana
mliječna staza

sailing at night –
behind the ship turbulent
Milky Way

Treća nagrada / Third prize: Ivan Gaćina, Zadar

mirisni lahor ...
između golih grana
splavari mjesec

fragrant breeze ...
the moon rafting among
the bare boughs

11th Yamadera Bashō Memorial Museum English Haiku Contest, 2019

Na natječaj je stiglo ukupno 1277 radova od 830 autora. Na međunarodni dio, odrasli natjecatelji, odazvalo se 120 autora iz 30 zemalja. Po broju prispijelih radova vodi SAD sa 23 autora, Hrvatska je druga sa 18 pjesnika, slijedi Australija 9, Rumunjska 7, Njemačka i Novi Zeland 6 autora,

Bugarska, Indija i Kanada 5, Poljska i Srbija 4, Francuska i Irska 3, Indonezija 2, Belgija 1, BiH 1, Kina 1 ...

U skupini učenika osnovnih škola na natječaj se odazvalo 288 autora sa 416 haikua. Iz Japana 272 autora, Hrvatske 12 i Rumunjske 4. Od tri dodijeljene nagrade u ovoj skupini, dvije su doputovale u OŠ Vežica, Rijeka.

Grand Prix osvojio je Mitar Pažanin, učenik 5. razreda, mentorica Mihovila Čeperić-Biljan, prof.

dusty paddles	prašnjava vesla
on the wall of restaurant –	na zidu restorana –
the fishermen's tales	ribarske priče

(Prijevod DVR)

Visoka pohvala / Distinguished Work Prize dodijeljena je **Ani Cvek, 7.r.**, mentorica Mihovila Čaparić-Biljan, prof.

an island port	otočka luka
the ropes tie up	konopi privezuju
the mailand news	vijesti s kopna

(Prijevod DVR)

U zbornik uključeni su radovi autora iz Hrvatske: Boris Nazansky, Robert Dudnik, Đurđica Zrinščak-Družinec, Đurđa Vukelić Rožić, Aljoša Vuković, Sonja Buljević, Tomislav Maretić, Nina Kovačić, Danijela Grbelja, Goran Gatalica, Đermano Vitasović, Dubravka Šćukanec, Zvonko Jurčević, Marija Maretić, Stjepan Rožić, Mihovila Čeperić-Biljan, Ljiljana Dobra i Ivan Gaćina.

Učenici OŠ Vežica Rijeka: Korina Kalanj, Toni Kraljić, Anamarija Đaković Ivezić, Ana Cvek, Mara Smojver, Vanesa Alispahić, Nino Kurević, Jakov Rubinić.

Iz zaključka prosudbene komisije:

... Dok je japanski haiku poznat po sposobnosti da evocira različite prizore i analogije kroz uporabu jezgrovitog izražavanja, haiku na engleskom jeziku je ipak postao najkraći svjetski pjesnički izričaj, koji uključuje bogatstvo i sadržaj čak i u manje od 17 slogova. Engleski haiku sklon je odmaku od tradicionalnih motiva japanskog haikua, i progovara vlastite priče ...

<http://samidare.jp/basho>

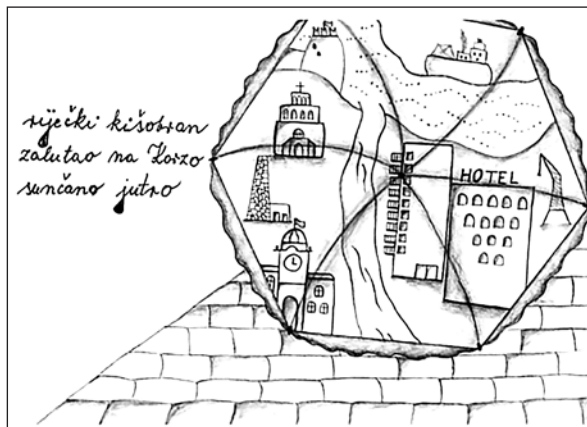
Zahvala

Vežano na antologiju „Nepokošeno nebo 2 / An Unmown Sky 2“, zahvaljujem svim pjesnikinjama i pjesnicima na suradnji i svakoj pomoći, posudbi knjiga i lociranju autora koji nisu aktivni na haiku sceni. Svakako hvala Hrvatskom književnom društvu na nagradi „Književno pero“, za knjigu godine izvan naklade HKD Rijeka. Uz pomoć Grada Ivanić-Grada i Zagrebačke županije te sponzora i prijatelja Udruge „Tri rijeke“ HPOI Ivanić-Grad, ovaj smo projekt uspješno priveli kraju te im zahvaljujem na sponzorstvu.

Zahvaljujem svim autorima eseja i osvrtu o našem radu i Antologiji „Nepokošeno nebo 2“, kao i pojedinačnim zbirkama i uspjesima, koje su u proteklom periodu objavili u medijima, kako bismo zajedno promovirali poeziju-haiku.

Velika hvala organizatorima predavljanja Antologije u Rijeci, u okviru *Rijeka europska prijestolnica kulture 2020.* na čelu sa Mihovilom Čeperić-Biljan, prof., i vrsnim haiku pjesnicima iz vežičkih školskih klupa, kao i pjesnicima koji su nazočili ovom događanju iz Rijeke, Gorskog kotara i Istre. Svakako hvala Korini Kalanj i njejoj mentorici, na darovanoj hajgi:

Korina Kalanj

riječki kišobran
zalutao na Korzo
sunčano jutro

the Rijeka's umbrella
strayed at Korzo*
a sunny morning

**Korzo – the main square in Rijeka*

Zahvaljujem Gradskoj knjižnici i čitaonici Metel Ožegović u Varaždinu za organizaciju predstavljanja Antologije u Varaždinu, uz pomoć „Varaždinskog književnog društva“ i sponzorstvo obitelji Bogović.

Gradska knjižnica i čitaonica Metel Ožegović u Varaždinu

Hvala sisačkim pjesnicima, uz vodstvo Siniše Matasovića, gdje smo u okviru Stihovnice, također predstavili Antologiju „Nepokošeno nebo 2“ i IRIS br. 12.

Kao urednica, godinama pratim rad mnogih pjesnikinja i pjesnika-haiku. Veoma me raduje rast svakog suradnika, kada se napokon uputi i nauči njegovati svoj *hai-I!* Urednik i antologičar mora biti strpljiv skupljač cvijeća, jer većina biljčica, ipak, ne izraste i odraste te procvate preko noći, mada poneki ljepotani cvatu samo jednu noć, jednom godišnje. Drugo cvijeće cvate kroz godinu, pa i ako razgrnete snijeg pronaći ćete tratinčicu tu i tamo, ili visibabu. Proljetnice su s nama ponekad i u jesen, na kratko. Jabuka, koja je bajkovito cvala ne mora dati ploda zbog okolnosti koje su je snašle. Sjetimo se i agave, koja osvane cvatući nakon duge, stoljetne noći.

Stoga, hvala na povjerenju. Naš osjećaj za haiku – *hai-I*, naše je bogatstvo. Razvijajući i poštujući taj svoj dar, oplemenjujemo i učovječujemo svoju ljudsku zajednicu.

Đ.V.R.

Siniša Brnad

Croatian Haiku in English

Joža Prudeus

Magle sve bliže:
zrele godine klize
niz obraz u noć.

Fogs coming closer:
ripe years slide down my cheek
into night.

Mirta Abramović, Đakovo

on the swing
the wind lulling a leaf –
another fluttering down

broken blinds
in the stone house
the fragrance of immortelle

in a cracked glass
a frozen fly
and some sunshine

the wind combs
the horse's mane and grasses,
carrying a basket

Vesna Andrejić-Mišković, Slavonski Brod

traffic chaos
his hat landed
on the windscreen

dancing a waltz
the postman brings
her pension cheque

a sunny day
even my mother-in-law
tolerable today

fishing day at the pond
an old tom cat sneaks
around a pail with fish

the snowstorm
a boot lost
in the deep snow

Joško Armanda, Split

Spring sunset ...
The sky reflected
in the calm port.

Sunny cocktail.
With a dose of fresh wind
sip after sip.

Surrounding
the stump of grandpa's apple tree
this spring grass.

Full of creatures
and weird landscapes
a rotten stump.

Growing as it flows
the fragrance of the sage
fills my nose ...

The full Moon stopped
above the flowering garden
smelling the fragrances ...

In the May sunshine
mother watering her flowers
and singing.

Calm and neutral sea
cannot hear the gull's cries
under the curtains of sky.

Danica Bartulović, Podstrana

top of the Perun*
chapel of St. George
in the sky

by the river
it flows downstream to the sea
I walk upstream

*Mountain in Dalmatia

Zlata Bogović, Varaždin

The snowflakes.
The Winter wind froze
the night on a bough.

A drizzle.
A boy under an umbrella
hopping in a puddle.

Hand in hand
an umbrella for two
walks down the street.

A day in the orchard.
The basement filled with the fragrance
of ripe apples.

Josipa Braut, Viškovo

hot pebbles
I'm running
into the sea

December
the ivy enveloping an oak
in full view

a dance poster
dancing with the wind
down the street

haze in the town
the fireflies twinkling
high in the air

the full moon
bare boughs enlivened
by the wind

Domagoj Brkić, Split

New Year's Day
an empty street takes a rest
from people

in the city center
the czar's palace
on the seashore

the moonlight
illuminates the snow cover
even whiter at night

a field of cabbages
the most thriving heads
cut first

Senrju

fingerprints
in the police records
a trace of my existence

Siniša Brnad, Rijeka

a blue lake
an old man washing his face
the reflection of a boy

a winter's night person
dry leaves follow me
down the street

alone at sea
the fishermen gather the depths
through the mist

Sonja Buljević, Buje

Darkened windows –
a four storey building
enveloped in ivy.

A blue morning.
The crickets start to chirp
waking the day.

Opened blinds.
The Sun gilded
a white bed.

At the doorstep
old man reads the newspaper
a tom cat stretching.

Whispering sea
among the pebbles,
cradling them tenderly.

Stone after stone
a square, the church
all bathed in sunshine.

Durđa Vukelić Rožić

the moment
when beauty enters
peripheral vision

trenutak
kada ljepota dotakne
periferni vid

Mihovila Čeperić-Biljan, Rijeka

two turtledoves
the first rain in January
connects their beaks

landed chirping
in the winter evergreen
melting the ground

in the city crowd
the fragrance of the linden
paths of my childhood

the cherry tree
even at the end of October
all green

as if a greeting card
in the trumpet of the wind orchestra
the summer carnival*

the lamps switch off
trembling window panes
the Borra with rain

empty cages
and my father's bird traps
goldfinches in the garden

in a dark alley
a couple hugging
covered in masks

in the morning
the boulders on the Crone's beach**
chirping constantly

* Traditional Senj Summer Carnival, at the beginning of August in the town of Senj

** Granny's beach

Ljiljana Dobra, Šibenik

autumn night
the thunder waking up
an oil lamp

hot sand
the waves of a stream
calm my footprints

a cold morning
the windmill with a cloud
knitting a woolly

a dolphin or a wave
I cannot recognize
the embraced surfers

Grozdana Drašković, Hum na Sutli

wet with rain
glued together
a bench and some leaves

on a forest path
a squatting child wonders
above a line of ants

September morning
a transmitter peers
through the fog

around stale bread
the snow on the window sill
with the tracks of birds

on frozen snow
imprints of feather
from the birds' wings

in a cold church
a soaring piece of feather
from somebody's coat

Senryu

the May 1st* barbeque
the fiery tongues licking
the iron grid

*the Labour Day

Robert Dudnik, Osijek

every morning
a cat leaves through the door
returns through the window

the horizon spreads
in my window every day –
leaves cover the ground

a cat on the table
stepped in a little water –
invisible imprint

Senrju

two bells
on a birch switch only –
a scrimpy Krampus*

the carnival –
Pink Panther passing by
the jewelry shop

* The anti-St. Nicholas comes with a bundle of birch sticks or switches with bells on them, meant to swat naughty children. He then hauls the naughty ones down to the Underworld.

Božica Đelajlija, Brezje, Sv. Nedelja

St. Stephen's Day*
under table full of meat
a dog gnaws a bone

the snowy whiteness
father and son lie in the snow
drawing angels

snowing ...
the tender touch
of a snowflake

*December 26

Nevenka Erman, Žminj

the night snow storm
a black and white negative
of a winter idyll

after the storm
a poor man collecting
the ravaged trees

a chained dog
the whole day it draws
a semi circle

a drain ditch
its grating top has caught
the neighbour's hat

Senryu

by the force of law
wild boars pick the harvest
domestic pigs the leftovers

the village fair
a scared kitten watching the crowd
from the linden tree

the fruits of land
at the Sunday dinner
and TV program

Darko Foder, Ivanec

Under the clouds
with light and shade the thunderbolt
animates the night.

A dewy leaf
in a cobweb.
Not a whiff of wind.

Monotony.
Under the grey of the sky
crawling fog.

Hail in the vineyard.
Old master watching a barrel
with less and less wine.

A shaky old man.
His house has disappeared
with several drinks.

Winking eyelashes.
Reddening leaf and a face.
Seducing autumn.

Ivan Gaćina, Zadar

a lone linden tree ...
an engine disappears
among its boughs

a gust of wind ...
the autumn turns the colors
of the withered leaves

autumn cloudburst ...
under a small umbrella
a giant priest

Senryu

memories ...
in the hunters' backpack
the book of kings

exchange of knowledge ...
in the Chinese clothes
a squeezed white man

Željko Glavač, Varaždin

Crackling fire
under the copper cauldron –
dripping brandy.

Potatoes, cabbage!
Calls the seller from his van
idling in the street.

Danijela Grbelja, Šibenik

before the storm
we step quicker
wind on our backs

whispering secrets
to the pigeons in the park
a crone

the Easter morning
the scent of her hands
sweet hotcross buns

the scars –
the sea sponge evaporates
in the summer sun

Dragutin Hrženjak, Ludbreg

A deserted nest
on top of an electricity pole
overgrown in grass.

No dog, no cat ...
a lizard on the warm
side of a stone.

Evening bells ...
in the cobweb
only three gnats.

Chilly morning ...
Warm words in front
of the bakery.

on my trip
from the labyrinth of dreams
into loneliness

na putovanju
iz labirinta snova
u usamljenost

Đurđa Vukelić Rožić

Nataša Ilić, Varaždin

rising flow
the same stars closer
to the sky and sea

cloudy twilight
a lightning bolt reveals the sun
all over the sky

a winding stream
carrying away all the whiteness
from the mountain top

dazzling me
as I watch the stars
a swarm of fireflies

Milica Ježovita-Levak, Križevci

around a warm stove
the smile and warmth
of expectations

a cup of tea –
my chilled hand
feeding a bird

the star columns
anxiety dies
in the blue heights

Antonija Željka Kahlik, Zagreb

in a black cloak
red legs hopping
in the snow

at dawn
bell tolling frost
from the old church

down the street
the blare of a concrete mixer
choking silence

flower in his hand
on a plastic plate
his only meal

(The 1st of May, Labour day)

Dunja Kalilić, Split

In the open sea
a wave pushing a black sea monster –
a plastic bag.

The Moon above the beach
a he-crab courts a she-crab
during the ebb.

The waves pound at it
the sea salt bites its heart
the timeless sea cliff.

Vilma Knežević, Viškovo

carousel
black and white
an old postcard

carrying the trash
a cat follows me
to the dustbin

swooshing and grinding
the trucks take away the trash
leaving lead in the air

a heat wave
a dandelion's head peers
from the asphalt

hoeing the garden
the drops of sweat sting
the old man's dry eye

Sonja Kokotović, Zagreb

drinking water together
the moon
and my dog

in the morning silence
the sun peers
drinking the fog

morning thoughts
taken away by the call
of wakened crickets

the hospital room
his gaze turns off
the sky on fire

Mirjana Kolarek Karakaš, Varaždin

the moon in water
descending the ladder
waking the dreams

dry road
the clouds in search of the sky
the smell of dust

our steps
inaudible and mute
on the way home

Anđelka Korčulanić, Split

a silver coin
encircled by the candles
in the dark sky

deep wrinkles
easily noted manuscript
of a hard life

ruddy sails
without the breeze
a ship floats in gold

Marinko Kovačević, Praputnjak

The North of the Island of Pag

Building dry stone walls,
tired hands by the path
to the sea.

Stony vertebrae
of the dry stone back bones
washed by rain.

Gulls on the dry stone wall.
Taking off ... The stone boards,
birds, arms, thought?

Senrju

Bread and milk at the market.
A question mark of the cat's tail
in front of it.

Nina Kovačić, Zagreb

off the lily
yellow dust buzzing off
with the bumblebee

tango in the wind
the maize stems bent
over each other

a scent of orange ...
yellow trace of my finger
on the newspaper

a petal of poppy
I separate it from others
with my breath

a felled grove
the breeze tripping
over the stumps

a girl drawing
a spring flower
on a dry gourd

Senrju

Advent on the platform
geese and suckers taken out
from the bus trunk

a playful poodle
grasped the fox's tail
on her coat's collar

a three storey house
children of a returnee
live in Ireland

Evica Kraljić, Nova Gradiška

a new day –
under the sunflower
ladder made of cobwebs

the weather forecast –
in London the umbrellas
walk in the street

Senrju

a black tom-cat
it's paw trying to catch
a fish on TV

Štefanija Ludvig, Dubravica

bleating of sheep
a small pig the interloper
lost in the sheepfold

harsh winter
scratching at the door
of the neighbour's cat

during the night
the nose stolen
from our snowman

the hills of Zagorje –
with white hats
covering their heads

a carpet of snow
dogs' footprints first
early in the morning

Translated by Vladimir Ludvig

Vladimir Ludvig, Dubravica

bare meadow
the lingering smell
of the dry hay

heart in the abdomen
catches the heart rhythm
in the chest

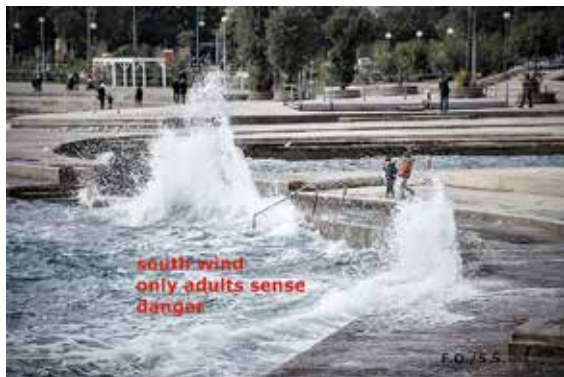
licitar heart
in the mirror smiling
a kid's face

abandoned home –
only a sundial lives
on the wall

Senryu

politician –
with his nose cutting the spiderweb
before the tape

Translated by the author

south wind
only adults sense
danger

južina
samo odrasli osjećaju
opasnost

*Photo by Sandra Šamec, haiku by Franjo Ordanić
First published in cattails, 4/2019*

Translated by / Prevela Martina Mirt-Ordanić

Marija Maretić, Žminj

windy day –
a crone and a dandelion
without a hairdo

amidst the night
the wind walking an empty pail
on the terrace

the dry stone walls –
framed images
of calloused hands

sudden cold weather –
an old man and his puppy
share the bed

Senrju

at the party
too tight shoes
prejudged a lady

Ružica Marušić-Vasilić, Varaždin

In a fast over flight
a wasp touched my nose –
the sting left within.

A white butterfly
playful above the river
swallowed by a wave.

The sunrays
in your eye they break
into the colors of a rainbow.

I'm still keeping safe
that dry flower in my book,
melancholy rises within me.

In its net
a spider caught a sunbeam
instead of a fly.

Zdravka Meštrović, Rijeka

sticking hoar frost
a purple reflection
in the window whiteness

the house roofs
compressed into the walls –
protection from the Bora

gourds on the table
in a gilded bowl –
autumn in my home

Vesna Milan, Rovinj

whistling north wind
the plaster falls off
the smokeless chimneys

December swaying
daffodil flowers
confused by the winter

idyllic scene
in a village under the snow
lives one resident

winter morning
in the flower pot
frozen water

Ivo Mišur, Zagreb

my grandfather's cap
lost its purpose
in the ambulance

a small pebble
on the finger of a lady
becomes a diamond

the light turned on
in the darkness all night
the boiler without sleep

a capon watching
the hens awaits
the roosters' hopping

Posvećen Antoniu Burbur-Udina

a knife cutting
bacon, bread
the dogs watch

a busy ax
the cordwood lies on the floor
my father sweeps his sweat

Palm Sunday
crones are sitting in the church
an old man in front of them

Zdenka Mlinar, Zagreb

in the rose bush
a hungry cat guards
a hungry blackbird

the corn cobs
hung on an old barn –
winter without hunger

Senrju

a beggar –
wishing for a warm hand
not food or money

a crying child
mother and father scream
at each other

Franjo Ordanić, Oroslavje

this winter too
my wife's boots hide
her hairy legs

the snowstorm
a signpost at the roundabout
vanishing

the school holidays
an unsteady internet
and suffering nails

forgotten cheese
upon returning from the market
another walk

Valentine's day
chained memories
love long gone

Valentinovo
sjećanja zaključana
ljubav davno nestala

*Photo by Sandra Šamec, haiku by Franjo Ordanić
First published in cattails, 10/2019*

Translated by / Prevela Martina Mirt-Ordanić

Dejan Pavlinović, Pula

from the fish market
lighter than the last time
a bag with fish

the cumulus clouds
change the face
of a little girl

during the downpour
under an umbrella
a small drop as well

sock taken off ...
in the front of my feet
a fish escapes

Translated by the author

Milica Perdić, Split

A wedding night
the moon pours silver coins
over the sea.

Into the sunset by boat
on a wet oar the sun
on the other the moon.

As if a live image
colorful in her eye
a ripe orchard.

It takes off to the sky
the tender dress
of a dandelion.

A drizzle
on my mother's funeral.
Who sends the rainbow?

In a naked treetop
a single apple
is the red sun.

Lajčo Perušić, Zagreb

a boy got stuck
in his own shadow –
a sprained ankle

fire extinguished –
black butterflies take off
from the embers

over a birch wood
down the dark path
steps of a star

Dunja Pezelj Jurlin, Split

After mowing
the fragrance from the meadow.
Sorry for the lavender.

Pushing hair out of my face
in vain –
the south wind.

Too long a drought.
First drops lifting
withered leaves.

Winter morning
first snow hides the road.
I follow the dog's tracks.

Julijana Plenča, Rijeka

the trails
disappeared in the snow
confused dogs

the moon
changes the white colour
of the snow cover

on Holy night
the fireworks on the beach
frighten the seagulls

a snowdrop
peering from the grass
trotting horses

the mountaineers
took selfies by the source
of spring water

Sanela Pliško, Pula

at the bottom of the page
the concealed track of a spot
–mystery again!

winding the clock
at the same time the first cry
of an infant

from the dawn
a toothless ignorance
until the twilight

under the lid
a crisp smell sweetens
needles and threads

Jasna Popović Poje, Novska

Haiku sequence with a diagnosis: bronchitis obstructive

in a warm blanket
the moon and I drinking
hot teas

my blue pajamas
allergic bronchitis
the scent of sage

yellow pajamas
antibiotics and pastilles
with honey

white pajamas
my friend haiku and I
coughing together

quaking room
swallowed by blackness
hopping moon

fear from daybreak
fighting with an inhalator
against pollen

Ivo Posavec, Koškovec

Lowering fog,
invisible poplar top
a hushed birdsong.

Raining for days ...
The flood carrying away
a birdless nest.

A cowless barn.
The house martins chirping
in their nests.

Spring breeze.
The cherry's bough plays
with the stars.

Ankica Pribanić, Lipovec Lonjski

Senrju

at the border
biker and a dog
unavoidable standstill

Josip Prudeus, Samobor

Gentle Levant blows.
The flow covered the cliffs.
The scent by the sea.

Slobodan Pupovac, Zagreb

morning walk
I inhale with my lungs full –
the manure

western sky
bleeding with the sun –
singing birds

the scent by the rail
carrying me back to childhood –
sun above my head

walking on the bridge
my gaze greets
fish and frog

Vjekoslav Romich, Zagreb

spring rains
washing out the acacia scent
–to be without food

summer storm
destroying the grape vines –
what shall we drink?

a minute of silence
in my thoughts I greet him
on the way to aeon

Stjepan Rožić, Ivanić-Grad

blooming cherry tree
leaning on the roof
of a small house

summer swelter
an echo of peening a scythe
by a ripe meadow

Ljiljana Ružička, Zagreb

the joy of adorning the tree
stopped by broken ball
and a child's crying

distant bells
disturb the silence
the Midnight Mass

the crickets' chirrup
a boy shoots pebbles
at the waves

the children at play
the basketball ball
knocks down gourds

end of the garden
among the gourds
the sunrise

Mira Smerke, Vidovec

A tin pail
full of white lace
some warm milk.

Children's laughter.
Sweet smell of strudel
among wheat ears.

The buildings
on the outskirts,
lit honeycombs.

A bed cover
adorned with needlepoint –
reaper with his scythe

Ana Smrk Habazin, Zagreb

The valley of darkness.
The moon beam drains
a piece of the universe.

Lichen on an apple –
the sweet taste of
an early autumn

With a backpack
carrying my thoughts
about returning.

Ružica Soldo, Široki Brijeg

The sage ripens
on the hot rockery
a dozing lizard.

Suddenly
in a blue sky
red tail of a swallow.

Buzzing honeybees
all the scents of spring
in the honeycombs.

The storm tied
a boat in the port
a gull waits as well.

Rudi Stopar, Sevnica, Slovenija

dark woods
the wind spinning leaves
above the treetops

the cloudburst
on the stone table a jug
full of rain

evening sounds
the crickets and rattlesnakes
for whom?

misty dawn
a drawing of the wild ducks
across the sun's orb

Translated by the author

Dinko Sule, Grohote, Šolta

mercy of the wind
the storm waves departed
from the port

under the shower of the sky
a slug washing away
its sweat

the circles
a bird broke the mirror of the sky
with its beak

Vjekoslav Sulić, Osijek

Day and night
tic toc, tic toc, tic toc.
The watchmaker's workshop.

All clocks stopped
in the old watchmaker's workshop.
New Year's Day.

Honorary plot
a flap of wings in the air.
A soldier's funeral.

A nameless flower
and a young moon above
the tomb of an unknown.

Suddenly white
burned down chervil field.
The first snow.

Translated by the author

*Photo by Sandra Šamec, Haiku by Franjo Ordanić
First published in Failed haiku 11/2019*

waiting on the queue
spending fortune for a ticket
U2 fans

čekanje u redu
bogatstvo za ulaznicu
obožavatelji U2

Translated by Martina Mirt-Ordanić

Dubravka Šćukanec, Zagreb

jam cooked
some remained
on my glasses

my evening ritual –
I pair a book
and wine

the rain stopped
a rainbow above the river
my mother's last breath

Senrju

a tennis court
a lost match and
conquered husband

non matching socks –
the never solved
puzzle

he stopped smoking
is an apocalypse
arriving?

Josip Šibarić, Josipdol

forefinger sliding
over the book cover –
complexity of culture

greedy birds –
a long line on their slow trip
towards the prey

a clear evening
the tops of heather in the wind
fluttering petals

Zrinko Šimunić, Zagreb

since the first week
the Advent wreath
lets fall its needles on the plate

under an angel
an old man sorting waste
in the dumpster

after peppers
her lips the colour
of her blouse

the autumn sun enters
our room
touching the photographs

Miljenko Šimunović, Ivanić-Grad

on the window sill
a tit pokes the stale bread
the wind ruffles its feathers

gone from my eyes ...
the memories carry me
to an image of summer

end of the day
painted sun on a paper
the beginning of Art

Ljubica Šporčić, Sisak

the breeze stopped
babbling in the crown
of an old linden

the wind moves
then puts back a fallen leaf
on a deserted street

blooming winter
white flowers fly
in the wind

Senryu

a line of spite
tarnished the face
of a girl

Mihael Štebih, Čakovec

Cherry in blossom.
She sings while hanging laundry
on a clothesline.

An old apple tree
the sunshine uncovered
its fruits.

Coffee fragrance
the wind tumbles leaves
in the tree's shadow.

A swollen stream
the snowstorm hiding
a wooden bridge.

Vladimir Šuk, Oroslavje

crowded beach
a dog stealing a child's ball
in the shoals

in the belfry
an old bell ringer breathless
by the rope

in a thick fog
the sound of horns then water,
a narrow footbridge

on the house wall
I feel the warm hands
of my late father

Senryu

a Simmental bull
in a pasture looking for
a spouse with horns

Translated by the author

Branko Tompić, Sisak

An olive tree
in its hole giving birth
to an olive sprout.

Only a boat
left in the field
its ribs dry.

A breath stopped.
On the sunflowers's head
a resting butterfly.

Its leg in the air
a dog pees on
the building's corner.

A pregnant cow
with a broken horn
grazing in the pasture.

Marija Trinajstić Božić, Vrbnik

A starry sky.
As I close my eyes
one star left only.

A yellow leaf
flying down the stairs.
Stopped on the last step.

Grasshopper hiding
in the porch nook. Its last tug
sees off the summer.

Silva Trstenjak, Štrigova

the smell of onion
on the plate dried up
purple lines

ZOO
in the evening
all mosquitos freed

first snowflakes
a little boy stretches
his arms and tongue

Senryu

news: the police
readily welcomes
Advent in the town

an empty bottle
from the other one the medicine
less bitter

fishing gear:
in the shop window a dummy
wearing a bikini

Mira Validžić, Zagreb

The rain stopped
under the old linden
drops still sliding down

A merry puppy
practising hopping
from puddle to puddle

a boy throws
pebble after pebble into a puddle –
a clash of circles

Peering through the window
a little black snout
monitoring the street

Štefica Vanjek, Ivanić-Grad

the crows occupied
our yard,
battle for the walnuts

crone's legs hop
at the sound of a door bell
pension payment arrived

green wheat fields
pushed away the whiteness
Christmas gone

feet in the snow
doing a slow dance
of warming up

Đermano Vitasović, Pula

close to the village
with my steps I push away
the night darkness

in the yard
a rag walks a puppy
with a raised tail

in the night darkness
whistle of the Bora discovered
a dry grass blade

the swing
mother's eyes swing
with her child

a playful kid
sucking the earlap
of its shepherd

sneaking around
the fox's hunger eats
a bird on the tree

old cattle fair ground
countless world products
with no cattle

the yard's guardian
cutting the night
with its chain

Gordana Vlašić, Oroslavje

drowning tanker
the birds on it
don't take off

the paint fell
from the brush – dandelion
by the fireplace

The Railway Museum
a worn out bench
with a carved heart

from the boy's hand
spreads the fragrance
of a fulfilled wish

strong south wind
fishermen without a catch
and its Friday

Jadranka Vučak, Split

A student
carrying the whole town
on his t-shirt.

Amazed
Indians picked figs
during lunchtime.

While I wait
the Bora howling through
the elevator shaft.

Senryu

Catering van
with alarm turned on –
somebody stealing food?

She puts on her heeled shoes
for the dean
slippers in the car.

Aljoša Vuković, Šibenik

summer night –
garbage men and the moon
working the third shift

the fog –
under my window
a headless willow

after the rain
in the colours of a rainbow
a swaying gull

night swimming –
our smiles
and a grotesque moon

Senryu

a marriage brawl –
a little girl staring
at a tablet

Dubrovnik –
should I have coffee or buy
two pounds of veal?

Milka Vurdelja, Gospić

in the room's nook
a crone and a spider weaving
soft threads

squally south wind
a gull lands in
a flooded field

clatter of a rattle
and call of the shepherd
getting closer with the dusk

nobody harvesting
a field of potatoes
planted two years ago

scorching heat
granny picking beans – her grandson
in the shade with his cell phone

Miroslav Vurdelja, Zagreb

at a late hour
my mother wakes me up with the sweet smell
of tomorrow's bread

quiet tremolo
in the cobweb
a twitching fly

top of the mountain
bounded by poplar trees
floats in the river

autumn rain
chilled breath bounces back
from the window pane

crackling fire
I bring a bundle of logs
and darkness

Jadran Zalokar, Rijeka

In memory of Vesna Krmpotić

in search of a place under the sun
from shadow to shadow totters
a small child

a surprise –
the first spring butterfly
quicker than my sight

washing at dawn –
with its wet beak a blackbird
sweeps the wet grass

Andrej Zbašnik, Čabar

water lilies
on the water passion
stealing gazes

anxiety ...
this old friend of mine
rarely on strike

Senryu

idols of might
buying the beauty
of a tender beggar girl

Đurđica Zrinščak Družinec, Gornja Stubica

A cat
purring in my lap
verse in a wool hank.

The sunshine
embracing the woods
on flaring fire.

Wintertime ...
the tree rings depart
to the sky.

Chopped gourds
left in the field
pigsties whining.

Joso Živković – Soja, Kostrč, Bosnia and Herzegovina

murky sky
autumn drips into the eye
od leaving wild geese

the setting sun
the shadows entering ground
beside still chicken

old man's clothing
ironed and yellow
hung on the clothesline

Ivan Goran Žunar, Ivanec

Clear summer night.
I pick out the stars
among the black boughs.

A pink sky
between blue clouds.
We fly through time.

*Photo by Sandra Šamec, haiku by Franjo Ordanić
Translated by Martina Mirt-Ordanić*

far from Australia
The Beach Boys and I
singing in the shade

daleko od Australije
The Beach Boys i ja
pjevamo u hladu

First published in Failed haiku 11/19

Croatian tanka in English

Mirta Abramović, Đakovo

Spring meadow
in a dress woven from
scattered flowers –
on the wings of a butterfly
the trance of a young summer.

As the moonlight
enters through the window
of an empty room
on the wall is visible
her wedding photo.

Danica Bartulović, Podstrana

warm sun
on the platter of the day
the bread of sky
in the apiary
the sweet scent of sage.

Josipa Braut, Viškovo

The mirror of the sea
breaking a stone
rocking the sun
scattered the clouds
besprinkling me.

Domagoj Brkić, Split

the church bells
in uniform tone
announce the night,
an unchanged horizon
waits for a new dawn

in a yellow tree top
a cricket chirping sadly*
through the whistling wind
sending the last postcard
of the just ended summer

**Homage Antun Gustav Matoš - Nocturno 1914*

having a short coffee
through the shop's window
I watch the street,
girl students passing by
taking away the youth

Sonja Buljević, Buje

Ruddy horizon
sinks into dark depths
whispering sea
the fishing boat leaving
through the song of tenderness.

Robert Dudnik, Osijek

white-blue
trails of the airplanes
distance of a bird
the sun in the middle of a stripe
the skylike stations

a dove and a raven
under the roof of the open air market
woman selling
all the drops of flowers
in the scent from the bakery

Ivan Gaćina, Zadar

shining sun
in a secret nook
of the wondrous woods ...
on a small stage
a squirrel enjoys its meal

amongst dust
an unsolved crossword
on the desk ...
between the lines
absence of my grandfather

Nataša Ilić, Varaždin

depth of darkness
surrounded by light
oh, Your eyes...
through the contour of my face
I see the whole universe

square in Varaždin
engraved year
above the stone portal
under neon advertising
my finger reads the numbers

(Preveli/Translated by: Milan Ilić i Tony O'Rourke)

Antonija Željka Kahlik, Zagreb

the whole night
wind taking off petals
of the lilac
the street wakes up
adorned in blue

Sonja Kokotović, Zagreb

Silence of the night
broken by the barking
of a dog in the distance.
Sound of my heels
covered the Moon with blood.

Nina Kovačić, Zagreb

my shadow and I
on the same journey
through transiency
until another meeting
under other stars

behind mountain peaks
the sun burns out
an ashy darkness
pulls a drowned moon
from the river

Dubravko Korbus, Ivanić-Grad

before dawn ...
I sense the shape
of your warm body
unknowingly I move
to your side of bed

she sits alone
on the bench by the sea
her face in her hands
the drops of moonlight slide
between her fingers

all my years
stand here under the stars
I feel peace
my life is only a moment
passing by quickly

Evica Kraljić, Nova Gradiška

The sky above me
plunged into the clouds.
A flying eagle
ripping the moment of silence
with its wings.

Silence sleeps
in my tired arms.
A dreamy Moon
enters through the window
and the shadows dance on us.

Ana Smrk Habazin, Zagreb

From me to you
there is so much light
we inhale
while it leads us
to our dreams.

A station
nor first or last
towards the stars
sparkling of the arms
raised from the waves.

Vladimir Šuk, Oroslavje

in the dumpster
a homeless man looks at a receipt
from the shopping centre
imagining in disbelief
all the listed articles

under the rainbow
the birds follow a field furrow
under the dome of the sky
tilled by airplanes
the blue firmament

Silva Trstenjak, Štrigova

a gust of wind
put out the full moon
on the stem
the dandelion stars
in your long hair

Đermano Vitasović, Pula

a beacon
flashing silence
at a sleeping town
the ambulances
wailing at times

at dawn
peering belfries
pecking at the sky
early birds enliven
the soul of the city

Franjo Ordanić, Oroslavje

difficult life
as a boy he was helping
his father and grandfather
now that the children are gone
poverty is left behind

*Photo by Sandra Šamec,
Haiku by Franjo Ordanić*

*First published in
Chrysanthemum, 10/2019*

*Translated by
Martina Mirt-Ordanić*

Slobodan Pupovac, Zagreb

the snowflakes
bring a chilliness to the windows
with the wind
while our hot hearts melt
the darkness with love

from the night sky
the stars descended
into your eyes
with my tender kiss
I boost their shine

Milka Vurdelja, Gospić

a chill evening
over the field of potatoes
winds a wet smoke
the fragrance of autumn
in the hair of my brother

on a sold hill
machines grind stones
a soft dust
covering small houses
and a deserted cemetery

Miroslav Vurdelja, Zagreb

at daybreak
warm coffee is steaming
from the cup
I drink it over the imprints
of her wet lips

bells ringing
dissipates in the tree crowns
under the moonlight
I'm searching for her warm breath
in the shadows' emptiness

Translated by the author

Andrej Zbašnik, Čabar

mercy waits
to enter the vessels
of heavy bodies
it will harvest the fruits
of all endless sensations

Đurđica Zrinščak Družinec, Gornja Stubica

In the field
the wind swaying
the ears
in the rhythm of
my white veil.

Summer night
the Moon has lit
the fireflies
I caress them
with my bare hands.

My dream
still at rest
I will dream it
one evening
with my friends.

Children's haiku in Croatia

By Mihovila Čeperić-Biljan, prof.

Summary

In Croatia, Grammar school students may compete in a number of contests for haiku and haiga. The sole gathering for children only is the International Meeting of Children's Haiku at the Grammar school Vežica in the town of Rijeka. In 2018, for the third time until now, it included 469 haiku and 208 haiga, the theme was sakura – cherry blossom.

The youngest haiku gathering of Croatian haiku poets started in the town of Oroslavje in 2017. It also has contests of haiku and haiga for children, as well as for adult poets.

In the mountain area of Croatia, the 6th haiku gathering was held in early autumn, also for children and adults. The themes were water and active holidays. 197 grammar school pupils were included in the contests from 28 Croatian Schools. Students from the Grammar School Vežica in Rijeka were awarded 10 prizes.

The Pumpkin Festival in Ivanić-Grad also has contests for haiku for adults and haiku and haiga for children. The theme for the children's work are the fruit gourds.

Croatian grammar school students have also been recognized as haiku masters in Japan. Toni Kraljić, a student of the Grammar School Vežica, mentored by Mihovila Čeperić-Biljan won the 10th Yamadera Basho Haiku Contest in Japan

March wind
squeezes through the drywall
lizard's head

Highly commended was Mateo Požgajec from the Grammar School "22. lipnja" in the town of Sisak, mentored by Ljubica Šporčić.

On the playground
boy waiting for his friend
with an impatient ball.

Out of 74 works by children, in the Yamadera post-contest anthology 37 haiku were created by Croatian authors.

The 15th World Children's Haiku Contest, Living Things organized by JAL World Haiku Contest, Japan. The theme was the Living World. Among 25,000 authors from 44 countries, children from Croatia also received a number of awards.

<http://www.jal-foundation.or.jp/wch/15th/croatia.html>

AN EVENING OF HAIKU POETRY AT THE SOCIETY OF ZAGREB'S CLASSICAL GYMNASIUM

DRUŠTVO ZAGREBAČKE KLASIČNE GIMNAZIJE -
SODALITAS GYMNASII CLASSICI ZAGRABIENSIS
(ANNO MDCVII CONDITI).

By Zrinka Supek-Andrijević

Summary

A haiku recital was organized in Zagreb on May 6, 2019. Smiljka Bilankov, Janko Dimnjaković and Zrinka Supek-Andrijević presented their haiku, senryu and tanka art. Besides their poetry, these haiku poets also talked about the main characteristics of haiku poetry and also presented the work of some foremost haiku poets.

lit room window –
mother tucking children
in bed

osvijetljen prozor –
majka ušuškava
djecu u krevet

Photo and haiku Đurđa Vukelić Rožić

FROM THE MEDIA

Summary

IRIS No. 13 also brings a number of texts extracted from various publications, such as the magazine KOLO by Matrix Croatica, newspapers Glas Istre, Dubrovnik News, Hrvatski Fokus (Mostar, Bosnia and Herzegovina), Novi List, Rijeka; Imotske Vijesti, Imotski; Novi Sisački Tjednik, Sisak; Glas Zagorja and a number of blogs. The reason for such a collection of copied essays is to have gathered some information on the presentation of haiku, its publications and haiku meetings throughout Croatia and partially, in Bosnia and Herzegovina.

OUR GUESTS FROM ABROAD

Corine Timmer, Faro, Portugal

oração silenciosa ...
dos claustros
o arrulho das rolas

silent prayer...
from the cloisters
the cooing of turtledoves

tiha molitva ...
iz manastira
gugutanje grlica

campos floridos
expandindo os horizontes
do meu coração

flowering fields
expanding the boundaries
of my heart

rascvala polja
šire granice
moga srca

*First published online in Troutswirl, A Sense of Place: Meadow/Field-touch, The
Haiku Foundation, October 17, 2018*

trovoada de verão –
esquecendo porque brigámos

summer thunderclap –
forgetting why we argued

ljetni prasak groma –
zaboravismo zašto smo se prepirali

First published in Frogpond, Vol. 41.3, Fall 2018

no céu noturno
entre as estrelas
o sorriso da avó

in the night sky
among the stars
grandma's smile

na noćnom nebu
među zvijezdama
bakin osmijeh

calma da tarde ...
de repente, do alecrim
o zumbido das abelhas

evening calm ...
from the rosemary
the buzz of honey bees

večernja svježina ...
iz ružmarina zuj
pčela medarica

férias de verão –
passeando com os cães
onde eles querem ir

summer holiday –
walking the dogs
where they want to go

ljetni praznik –
pse šetam
tamo gdje žele ići

Honorable Mention in the 2017 Harold G Henderson contest sponsored by the Haiku Society of America.

neve de flor de cerejeira ...
o desejo de andar descalço

cherry blossom snow ...
the urge to walk
barefoot

snijeg latica trešnje ...
potreba da hodam
bosa

*International Sakura Award in the 2018 Vancouver Cherry Blossom
Festival Haiku Invitational.*

documento de divórcio
um cão vadio
adota-me

divorce papers
a stray dog
adopts me

rastava braka
posvojio me
pas lutilica

*First published in Femku, Issue four, September 2018, Highly commended in the
2019 H. Gene Murtha Senryu Contest.*

<https://failedhaiku.com/2019/07/01/issue-43-and-murtha-contest-results-up/>

restaurante à beira-mar
apenas as velas aplaudem
para o pianista

seaside restaurant –
only the sails clap
for the pianist

restoran na rivi –
samo pljesak jedara
za pijanistu

First published in Failed haiku, issue 37, January 2019

quarenta anos de amizade –
toda a sua juventude
dentro do riso deles

forty years of friendship –
their whole youth
in their laughter

četrdesetgodišnje prijateljstvo –
čitava mladost
u njihovu smijehu

encontro familiar
o peixe que o pai pescou
cresce mais e mais

family gathering ...
the fish father caught
gets bigger and bigger

obiteljsko okupljanje ...
očeva uhvaćena riba
sve veća i veća

Commended haiku in the Little Iris Contest, 2018

numa sala
cheia de pessoas
ah, a canção de um pardal

in a room
filled with people ...
ah, the song of a sparrow

u sobi
prepunoj ljudi ...
oh, pjesma vrapca

First published in Blithe Spirit, 29.1 Spring 2019

aquela raposa de novo...
uivos de cães,
nunca imaginei que existiam

that fox again –
howls by dogs
I never knew existed

opet ta lisica –
zavijanje pasa
koje nisam znala da postoji

First published in Modern Haiku, issue 50.1, Winter/Spring 2019

Translation by Corine Timmer and Esperança Dickman; Croatian translation by Đ.V.Rožić

Corine Timmer was born in Ethiopia in 1967 and lived in Africa for six years of her life. Due to her father's job they moved regularly. This enabled her to obtain a bird's-eye view of many places. Her roots spread far and

wide, but felt shallow. When she visited Portugal in 1982, she felt at home. The melting pot of nationalities together with a hint of Africa appealed to her. In 1999 she moved to Portugal permanently and has been living there ever since. Corine is a business graduate, interior designer, self-published author, haiku poet, animal lover and street dog advocate. Her haiku have won awards and Corine's work has been published in several print and web haiku journals and anthologies, including Frogpond, Modern Haiku, and Blithe Spirit. In November 2018 she published an anthology of dog haiku, to celebrate the Year of the Dog. In 2019 she published an anthology of pig haiku.

Corine Timer rođena je 1967.g. u Etiopiji, u Africi je živjela 6 godina. Zbog prirode očeva posla često se selila pa je tako upoznala mnoga različita mjesta. U Portugal je doselila 1999.g. Diplomirana je poduzetnica, dizajnerica interijera, književnica, haiku pjesnikinja i zaštitnica pasa lualica. Njeni haiku nagrađivani su na brojnim natječajima i uključeni u antologije i niz časopisa (tisak i internet). Objavila je antologiju haikua o psima (u godini psa), a 2019. i antologiju haikua o svinji.

www.bicadeideias.com

Rui Tinoco, Porto, Portugal

anoitece: o viajante
guarda no peito
a distância percorrida:

nightfall: the traveler
keeps on his chest
the traveled distance

sumrak: putnik
u grudima drži
propotovano

afasto os ramos
do caminho:
pequenos dilúvios:

I pull away the branches
off the way:
small deluges

odmičem grančice
s puta:
male poplave

noite alta: não
se consegue ler
um único verso:

long night: cannot
read
a single verse:

duga noć: ne mogu
čitati
jedan jedini stih:

amanhece: a lebre
assustada salta para
dentro do poema:

dawns: the frightened
hare jumps
into the poem:

sviće: uplašen
zec uskače
u pjesmu:

quietude:
levanta-se o pó
durante o poente:

stillness:
the dust rises
during the sunset:

tišina:
prašina se podiže
za zalaska:

zumbido de insetos:
segredos d'amor
aos teus ouvidos:

insects buzz:
secrets of love
in your ears:

zujanje kukaca:
tajne ljubavi
u tvojim ušima:

chuva de verão: as
gotas caem sobre
o quente das palavras:

summer rain:
the drops fall on
the warm of the words:

ljetna kiša:
kapi padaju na
toplino riječi:

à espera da chuva:
sem a ansiedade
de camponês:

waiting for the rain:
without the anxiety
of a peasant:

čekajući kišu:
nije tjeskoban
zemljoranik:

na sombra, o
silêncio das palavras
inclina-se:

in the shadow,
the silence of words
leans:

u sjeni
naslonjena tišina
od riječi

a paisagem fica:
tenta levar o seu silêncio,
ó caminhante:

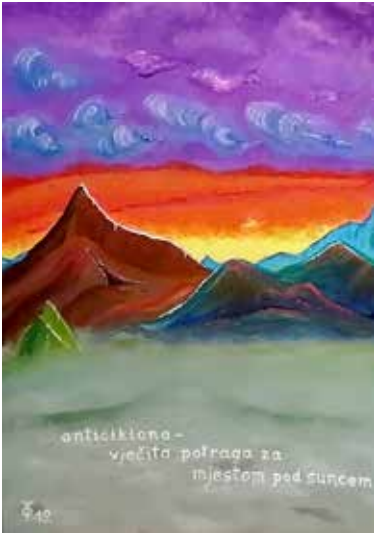
the landscape stay:
try to take your silence,
oh hiker:

boravak u pejzažu:
pokušaj se nositi sa svojom tišinom,
planinaru:

Rui Tinoco, poet, psychologist from Braga living in Porto, has several poems and other literary texts in some paper magazines and electronic magazines. In 2011 he published his first poetry book entitled *O Segundo Aceno*. Followed *Era Uma Vez o Branco* (2013); *Causas da Decadência de um Povo no seu Lar*, a four-handed work (2015); *A Mão Heteronómica* (2017) and *a teoria do verso em rosebud* (2017). He maintains the *Ladrão de Torradas* and *Psicologia, Saúde & Comunidade* blogs.

Rui Tinoco, pjesnik je i psiholog iz Braga, živi u Portu. Objavio je nekoliko pjesama i inih književnih tekstova u časopisima, tisak i internet. Godine 2011. objavio je prvu zbirku poezije i od tada još četiri samostalna djela. Vodi blogove *Ladrão de Torradas* and *Psicologia, Saúde & Comunidade*.

Rui Tinoco Poems translated by Sérgio Ninguém

anticiklona –
vječita potraga za
mjestom pod suncem

anticyclone –
an eternal pursuit for
a place in the sun

Franjo Ordanić

Neal Whitman, CA, USA / SAD

one spice bottle
left on the kitchen counter –
only time will tell

red rose
in a white vase
a day in bed

a boy asks, so ...
“I take a walking stick
to fend off raccoons.”

boca sa začinom
ostavljena u kuhinji
vrijeme će reći

crvena ruža
u bijeloj vazi
dan u krevetu

dječak pita, pa ...
„Nosim štap
kako bih otjerao rakune“

sole pelican dipping over dark water lonely wings	pelican praćaka se u tamnoj vodi usamljena krila
plum tree a profusion of leaves on a limp day	stablo šljive rasipnost lišća u mlitav dan
one puff of white smoke as the train left the station harvest moon rose, too	oblačak bijelog dima s odlaskom vlaka sa stajališta i puni jesenji mjesec
his last winter moon – Father was a bitter man no chatter, no cheer	zadnji puni zimski mjesec – otac bje ogorčen čovjek bez časkanja, bez radosti
for the young Frog Prince only one way to win her – plastic surgery	jedini način da je osvoji za mladog Žabljeg kraljevića – estetska kirurgija

Neal Whitman and his wife, Elaine, are members of Yuki Teikei Haiku Society. Neal is also a member of Haiku Society of America, Tanka Society of America, and is Vice President of the United Haiku and Tanka Society. He is haiku editor of *Pulse: Voices from the Heart of Medicine* and member of the editorial board of *Revista*, the haiku and tanka journal of Romania.

Neal Whitman i supruga Elaine članovi su Haiku društva Yuki Teikei. Neal je također i član Haiku Society of America, Tanka Society of America, podpredsjednik United Haiku and Tanka Society. Urednik je časopisa *Pulse: Voices from the Heart of Medicine* i član uredništva časopisa za haiku i tanku *Revista*, Rumunjska.

Maya Kisyova, Bulgaria / Bugarska

априлски вятър
вишнев цвят върху гроба
на овощаря

April wind on the orchardman's grave – cherry blossoms	travanjski vjetar na grobu voćara – trešnjin cvat
--	---

I Prize at XX International Festival "Melnik's evenings of poetry" 2019, Bulgaria

Стената на плача
едно дете ми казва
истината

Wailing Wall* one child tells me the truth	Zid plača* jedno dijete govori mi istinu
--	--

II Prize XIX "Kusamakura" International Haiku Competition 2014, Japan

*Wailing Wall (the Western Wall) Jerusalem./Zid plača ili Zapadni zid, Jeruzalem.

папийонката му
в бялата ми обувка
меден месец

his bow-tie in my white shoe honeymoon	njegova leptir mašna u mojoj bijeloj cipeli medeni mjesec
--	---

III Prize XIX "Kusamakura" International Haiku Competition 2014, Japan

истинско слънце
сенките на актьорите
в една посока

authentic sun the shadows of the actors at the same direction	izvorno sunce sjene glumaca istosmjernje
---	--

II Prize at VI National Haiku Competition 2013, Bulgaria

свѣта нощ...
на пешеходната пътека
един бонбон

holy night ...	sveta noć ...
there is a candy	na pješačkoj stazi
on the pedestrian path	bonboni

II Prize at the II National Haiku Competition "December" 2014, Bulgaria

зимна сутрин
клошар се събужда
под плажен чадър

winter morning	zimsko jutro
the beggar wakes up	prosjak se budi
under a beach umbrella	pod suncobranom za plažu

III prize at the International Festival "Melnik's evenings of poetry" 2014, Bulgaria

снежна събота
кучето от съня ми
пред вратата

snowy Saturday	nedjeljni snijeg
the dog from my dream	pas iz mog sna
in front of the door	pred ulaznim vratima

Honor in the VI National Haiku Contest 2013, Bulgaria

коледни песни
глухият свещеник
преписва нотите

Christmas songs	kolede
the deaf priest transcribes	gluh svećenik prepisuje
the musical notes	partituru

Honor in the III National Haiku Competition "December" 2015

слънчев декември
топи се усмивката
на снежния човек

sunny December
the snowman's smile
is melting

prosinačko sunce
otapa se osmijeh
snjegovića

Honor in the IV National Haiku Competition "December - Snow Angels" 2016

вишневи цветове
възторжен кучешки лай
под дървото

cherry blossoms
exalted dog's barking
under the tree

cvjetovi trešnje
potakli lajanje psa
podno stabla

Honor in the IV International Haiku Competition of Bulgarian Haiku Union "Cherry blossom" 2019

Maya Kisyova (1964) is an actress, theatre director and playwright. For her work she was awarded by the Ministry of Culture (1989). She has written 13 plays and also authored 8 books of poetry and prose. She won many national and international prizes for haiku, her works were translated into English, French, Italian, Hungarian, Latvian, Russian and Japanese.

Maya Kisyova rođena 1964., glumica je, ravnateljica kazališta i dramaturginja. Za rad u kulturi nagradilo ju je Ministarstvo kulture 1989.g. Napisala je 13 drama i objavila 8 knjiga poezije i proze. Njeni haikui nagrađivani su u Bugarskoj i inozemstvu i prevedeni na engleski, francuski, talijanski, mađarski, latvijski, ruski i japanski jezik.

R.K.Singh, Dhanbad, India / Indija

moon energy
fills up the inner space –
call to wake up

snaga mjeseca
ispunjana nutarnji svemir –
poziv na buđenje

measures loneliness
sip by sip
at dining table

mjeri usamljenost
srk po srk
za stolom blagovaone

too small to explore
the sea of the unknown–
island existence

premalen za istraživanje
more nepoznatog –
otočki život

Ram Krishna Singh, an Indian/ English poet, has been writing for about four decades. Professionally, till recently, he was Professor of English at IIT-ISM in Dhanbad. He has published more than 160 research articles, 175 book reviews and 42 books. His haiku and tanka have been widely read and appreciated. web: <http://profrksingh.wordpress.com>; email: profrksingh@gmail.com

Ram Krishna Singh, pjesnik iz Indije, piše na engleskom jeziku četrdeset godina. Do nedavno, bio je profesor engleskog jezika na IIT-ISM u Dhanbadu. Objavio je više od 160 istraživačkih članaka, 175 osvrt na knjige i 42 samostalne knjige, uključujući *Sense and Silence: Collected Poems* (2010).

Darko Habazin, Belgrade, Serbia / Srbija

i bez četkice
pahulje kosu srebre
ravnomerno

even without a brush
the snowflakes silver my hair
uniformly

u igri ruši
knjige sa polica
domaći mačak

at play
a domestic cat tears down
books from the shelves

jutarnja kafa –
tišinu prekide
srkutanje

morning coffee –
silence aborted by
sipping

kliktaj ždralova –
valjanje psa osta
u drugom planu

scream of the cranes –
a rolling of the dog
fell to the second place

melanholija –
vino i mene voli
do jedne tačke

melancholly –
wine loves me as well
up to a certain point

Zagorski bregi –
u staklu od sebe čuvam
kršteno vino

the hills of Croatian Zagorje –
in the bottle I guard
blessed wine from myself

prva vejavica
osmehom pokaza
mlečne zube

first snowstorm
its smile shows
milky teeth

grafiti –
ogradu ruži
i moje ime

graffiti –
my name too
tarnishes the fence

promiču
mrka i ozbiljna lica –
usud grada

murky and serious faces
passing by –
destiny of the city

Darko Habazin (1964) radi kako knjižničar u Beogradu. Objavio je deset knjiga (pet zbirki poezije, haiku slagalicu, zbirku priča za odrasle, zbirku priča za djecu i dvije knjige aforizama. Zastupljen je u mnogim zbornicima, antologijama i časopisima. Pjesme su mu prevedene na švedski, engleski i bugarski jezik. Dobitnik je nekoliko pjesničkih nagrada.

Darko Habazin (born in 1964) works as a librarian in Belgrade, Serbia. So far he has published 10 books (poetry, prose, aphorisms and stories for children). His poems have been translated into Swedish, English and Bulgarian. For his work he has received a number of awards.

Dimitrij Škrk, Slovenia

the height of bliss ...
two antiques end
in selfie with goddess

vrhunac blaženstva ...
dva antikviteta završila
u selfiju sa boginjom

Ljubica Stojanović, Zemun, Serbia / Srbija

i mali zubi
ostavljaju bolan trag
svojim ugrizom

even small teeth
leave a painful track
with its bite

pun tavan sunca
na promaji se suše –
kamilice

a sunny attic
the draught drying
chamomile flowers

gde god da krenem
saplićem se o prošlost
bol je prisutna

wherever I go
I trip over the past times
with pain

divlje jabuke
beremo ih slobodno
ničije stablo

wild apples
we pick them freely
no one's tree

težina snega
mnoge grane savila
bol ne oseća

the weight of snow
bowing many boughs –
feeling their pain

u spomenaru
lepe pisane reči
starost podmladi

in the scrapbook
nice words rejuvenate
olden days

Ljubica Stojanović was born in 1951. She writes poetry and haiku, her poems being published in miscellanies and anthologies. She has received several awards and recognitions for her work.

Ljubica Stojanović rođena je 1951 g. Piše poeziju i haiku poeziju. Pjesme su joj objavljivane u zbornicima i antologijama, više puta nagrađivane i pohvaljene.

Dijana Petkova, S. Makedonija / North Macedonia

Никој не свирѝ,
кучето ја чува
старата гитара.

Nitko ne svira,
usnuli pas čuva
staru gitaru.

No one playing,
a dozing dog safeguards
my old guitar.

Трепкај, свездо, јас
секогаш ќе се прашувам
која си ти.

Трепѝ zvijezdo,
ја ću se uvijek pitati
tko si ti.

Keep on twinkling, you star
I will always ask myself
who are you?

Капат солзи, во
ракавот, детето чува
мртва птица.

Kaplju suze
u rukavu dijete čuva
mrtvu pticu.

The tears dripping,
a child keeps a dead bird
in its sleeve.

Филџан со чај...
Нечујно испарува
мајчина душица.

Šalica čaja ...
tiho isparava
majčina dušica.

A cup of tea ...
the wild thyme*
evaporating stilly.

Густи облаци,
удавени едра во
тажната река.

Gusti oblaci,
utopljena jedra u
tužnoj rijeci.

Dense clouds,
drowned are the sails
in a sad river.

Одбери кружен
лик, ноќва, месечино...
патувам сама.

Odaberi kružni
lik večeras, mjesече...
putujem sama.

The Moon
pick a round face tonight
I travel alone.

Снегулки на врв
на јазик. Зборот качен
на планината.

Pahuljice na
vrhu jezika. Riječ ušutkana
na planini.

The snowdrops
on the tip of my tongue. The word silenced
on the mountain.

*Mother's soul is a literary translation of the wild thyme's name.

Croatian translation by the author, English translation by D.V.Rožić

Diyana Petkova was born in 1964 in Skopje where she lives and works. Graduated from the faculty of Filology in Skopje. She published 8 books of poetry, and her work is included in a number of anthologies. Painter and poet with many interests and activities in culture. www.healthyfoodcorner.com

Diyana Petkova rođena je 1964. godine u Skoplju gdje živi i radi. Diplomirala je na Filološkom fakultetu u Skoplju, objavila je osam pjesničkih zbirki, radovi su joj objavljeni u nizu zbirki i antologija.

<https://issuu.com/associationkontext/docs>

Zornitza Harizanova, Bulgaria / Bugarska

Indian summer
a child plays the harmonica
of a street musician

Miholjsko ljeto
dijete svira harmoniku
uličnog svirača

frost on maple leaves
still waiting for
your proposal

mraz na lišću javora
još čekam
tvoju prosidbu

deep autumn
a bamboo flute seduces
a deer

duboka jesen
flauta od bambusa zavodi
jelena

divine symmetry –
snowflakes
under a magnifying glass

božanska simetrija –
snježne pahulje
po lupom

silent morning
the sound of
a frozen creek's flow

tiho jutro
zvuk
toka smrznute rijeke

Christmas –
a long queue in front of
the community kitchen

Božić –
dugačak red pred
pučkom kuhinjom

snowbells the reddish cheeks of first graders	divuza* ružičasti obrazi prvoškolaca
Christmas mass behind the stained glasses a swish of angel's wings	Božićna misa iza vitraja šum andeoskih krila
paternal roof near the faded photo unopened New Year's card	roditeljski dom pored izbljedjele fotografije neotvorena novogodišnja čestitka
old cemetery writing with my eyes faded grave inscriptions	staro groblje očima dopisujem blijede grobne natpise
porcelain portrait grandma and grandpa forever together	portret u porculanu baka i djed zauvijek zajedno

*divuza – drvo visibabe (*Styrax officinalis* L.)

Zornitza Harizanova was born in 1969 in Sofia, Bulgaria. She has specialized Eastern cultures at New Bulgarian University in the programs: Human Studies: Culture and Civilizations and Comparative Religious Studies. Her interests are in the field of Far Eastern philosophy, art, poetry and art photography. She has been a member and General Secretary of Bulgarian Haiku Union since 2011. She is also a member of the British Haiku Society and the World Haiku Association. She works as a translator, editor and proofreader. Editor of the Bulgarian Haiku World review and editor of several bilingual haiku anthologies. She writes contemporary and classical style haiku, senryu and creates photo haiku and haiga. Her haiku poems and haiga have been published in international and Bulgarian haiku journals and have won prizes in contests in Bulgaria and abroad. Her photo haiga have been exposed in 11 art exhibitions.

Zornitha Harizanova rođena je 1969. g. u Sofiji, Bugarska. Specijalizirala je Istočne culture pri Bugarskom sveučilištu: Kulture i

civilizacije i komparativne religijske studije. Članica je i glavna tajnica Bugarske haiku unije od 2011.g. Također, članica je British Haiku Society i World Haiku Association.

Urednica je Bulgarian Haiku World, i uredila je nekoliko dvojezičnih antologija haiku poezije. Piše moderni i tradicionalni haiku, senrju, objavljuje i foto haiku i hajge. Radovi su joj objavljeni u Bugarskim i međunarodnim časopisima, nagrađivana je na natječajima kod kuće i u inozemstvu. Održala je 11 izložbi foto-hajgi.

Pere Risteski. S. Makedonija / North Macedonia

zimski noć tvoje riječi pahulje	winter night your words are snowflakes
mećava u mojoj kući nenajavljeni gosti	the snowstorm in my house some unannounced guests
duga – ponovo zaljubljen na sv. Valentina	a rainbow – in love again on St. Valentine's
foto album na svim slikama sam sebi čudan	photo album I seem strange in all the photos
lipanj ... zelena kiša	June ... a green rain

Pere Risteski is the author of eight books of poetry, four of which are haiku. His haiku poetry has been translated into many languages and appears regularly in literary magazines and anthologies in Europe and the world. He is the winner of significant international recognitions, honors and diplomas. He lives in Ohrid, North Macedonia.

(<https://www.thehaikufoundation.org/poet-details/?IDclient=2315>)

Pere Risterski objavio je osam zbirki poezije, četiri od toga su haiku. Haiku mu je preveden na mnoge jezike i redovito objavljivan u književnim časopisima i antologijama u Europi i svijetu. Nagrađen je značajnim međunarodnim nagradama. Živi u Ohridu, S. Makedonija.

Nikola D. Sarajlija – Makedonski, S. Makedonija / North Macedonia

месецот на врвот
крвари во цветот
осамен

mjesec na vrhu
krvari u cvijetu
usamljenost

moon at the top
bleeding in a flower
loneliness

сонцето зад рид
пријатели во дворот
време е за чај

sunce iza brda
prijatelji u dvorištu
vrijeme je čaju

sun behind the hill
my friends in the yard
tea time

прегрст ливчиња
нежно лебдат кон дното
свезди на сводот

pregršt latica
nježno jezde ka dnu
zvijezde po svodu

armful of petals
tenderly falling to the bottom
stars in the sky

Nikola D. Sarajlija – Makedonski was born in 1958 in Strumica, North Macedonia. He graduated from Faculty of Arts in Skopje. Among others, he worked as an editor and a journalist at the paper Strumički vesnik. He founded and had been a principal editor of several other newspapers. Dramatist and poet, he published five books.

Nikola D. Sarajlija – Makedonski rođen je 1958. godine u Strumici, S. Makedonija. Diplomirao je na Filozofskom fakultetu u Skoplju. Između ostaloga, radio je kao novinar-urednik u Strumičkom vesniku, a osnivač je i glavni i odgovorni urednik nekoliko listova. Dramaturg i pjesnik, dobitnik niza nagrada za poeziju u zemlji i inozemstvu. Pjesme su mu objavljene u nizu zbornika, panorama i antologija. Izdao je pet knjiga.

***Mirjanka Selčanec, Мирјанка. Р. Селчанец од Прилеп - Северна
Македонија / North Macedonia***

кога ми требаш
дедо очи затворам
и пак сум дете

kada te trebam, djede
zatvaram oči
opet sam dijete

when I need you, my grandfather
I close my eyes
and I'm a child again

добар ден таго
убаво лице имаш
ти таго моја

dobar dan tugo
imaš tako
lijepo lice

good day, my sadness
you have such
a nice face

исток и запад
раце си подаваат
меѓу нив пушка

istok i zapad
pružaju si ruke
puška između

East and West
stretching arms towards each other
a rifle between them

Snežana Panoska, North Macedonia / Sjeverna Makedonija

Над градот смрзнат
Облаци од чад.
Се гушиме

Iznad smrznutog grada
Garavi oblaci
Gušimo se

Above a frozen town
Black clouds
Choking us

Низ градот смрзнат
Огнови горат
Коледе иде

Iznad smrznutog grada
Gore vatre
Dolazi Badnjak

Above a frozen town
Burning fires
Christmas Eve arrives

Мракот ме гуши
Студена постела
Нема љубов

Guši me tama
Hladna je postelja
Bez ljubavi

I'm strangled by the dark
Cold is my bed
Without love

Snežana Panoska was born in 1955. She has been writing since her youth and so far has published five collections of poetry and a collection of poetry for children. She has often been awarded and published in the ex-Yugoslav republics. Awarded with the November 3rd recognition of the town of Prilep in 2018. A member of Prilep's poetry Club.

Snežana Panoska, rođena je 1955 g. Pjesme piše od mladih dana, objavila je pet zbirki poezije i jednu zbirku poezije za djecu. Nagrađivana i objavlјivana u bivšim YU republikama i Bugarskoј. Dobitnica nagrade 3 Novembar grada Prilepa za 2018. g. Članica kluba pjesnika grada Prilepa.

Gabriela Stojanoska-Stanoeska, S. Makedonija / North Macedonia

Под сончев зрак
свршуваат планини.
Пролетни води.

Ispod sunčeve zrake
svršavaju planine.
Proljetne vode.

The mountains end
under the sunbeams.
The spring waters.

Тече во дланка
стопената планина.
Огледален сјај.

Теќе u длан
rastoplјena planina.
Ogledalni sjaj.

A mountain flows
onto my palm.
A shiny reflection.

Зелена кожа.
Соблечена планина
зјапа во водата.

Zelena koža.
Svučena planina
zuri u vodu.

Green skin.
An undressed mountain
gazes into the water.

Умира секогаш
пред пролетните води
ланско прашање.

Umiru zauvek
ispred proljetne vode
jesenska pitanja.

Dying forever
in front of the spring water
the autumnal questions.

Gabriela Stojanoska-Stanoeska (the town of Prilep, 1978) took her Master degree in Comparative literature from the Faculty of Arts in Skoplje. She writes dramas, short stories and literary critiques, often awarded for her

work. She is the principal editor of the magazine for literature, arts and culture “Strmež.”

Gabriela Stojanoska-Stanoeska (Prilep, 1978) diplomirala i magistrirala na katedri za Komparativnu književnost na Filoloskom fakultetu u Skoplju. Objavljuje drame, kratke priče i književnu kritiku, za svoja djela često nagrađivana autorica. Uređuje časopis “Strmež.”

Toni Pavleski, S. Makedonija / North Macedonia

чекам сонцето
да ја врати сенката
да не ручам сам

čekam sunce
da mi vrati sjenu
da ne jedem sam

waiting for the sun
to return my shadow
so I won't eat alone

дожд врз плочникот
во мислите длабат
нечии штикли

kiša na pločniku
po mislima mi rovare
nečije štikle

rain on the sidewalk
somebody's high heels
disturb my thoughts

где ќе пасти
не може бирати
лист на вјетру

gdje će pasti
ne može birati
list na vjetru

it cannot choose
where to fall
this leaf in the wind

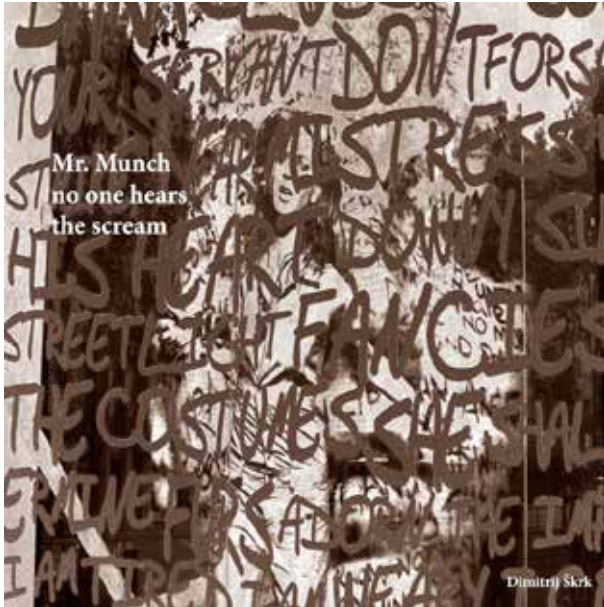
прескокнав трн
избегнувајќи болка
нагазив цвет

preskočio sam trn
bježeć od bola
nagazio sam cvijet

I jumped over a thorn
running from the pain
trampling a flower

Toni Pavleski was born on October 3, 1970 in Nebregovo, Prilep, North Macedonia. He has published four collections of poetry and a collection of haiku. His haiku has been included in several anthologies and magazines. For his work he has received „The Novemeber Third“ award, the most prestigious recognition given by the town of Prilep.

Toni Pavleski rođen je 3.10.1970. u Nebregovu kraj Prilepa. Objavio je četiri zbirke poezije i jednu zbirku haikua. Radovi su mu uvršteni u nekoliko antologija i časopisa. Dobitnik je nagrade „3. Novembar“, najznačajnije nagrade grada Prilepa. Haiku mu je preveden na engleski, bugarski, portugalski, rumunjski i srpski te hrvatski jezik. Živi i radi u Prilepu.

Mr. Munch
no one hears
the scream

gospodine Munch
nitko ne čuje
vrisak

Dimitrij Škrk, Slovenia

PUBLICATIONS FROM ABROAD

Selected Haiku By Yoshihiko Furuta, cyberwit.net, India, 2019.
ISBN 978-93-89074-16-1

At the place where I step
on a firefly with wet socks
–a vacant room –

Na mjestu gdje stanem
na krijesnicu s mokrim čarapama
– prazna soba –

Seeing snowy mountains –
a naked body wrapped
in paper

Gledajući planine pod snijegom –
golo tijelo umotano
u papir

I made shoes
out of paper
to step on the flowers

Napravio sam cipele
od papira
da mogu gaziti cvijeće

In a former time
when the sky was a river –
cineraria flowers

U prošlom vremenu
kada je nebo bilo rijeka –
cvjetovi cinerarije

A train floats
on the water in Autumn
definition of sleep

Vlak pluta
na jesenjoj vodi
definicija spavanja

Yoshihiko Furuta was born in 1951 in Saitama Prefecture. He graduated from the Department of Sociology, Hitotsubashi University in 1974, and has worked in various administrative positions since then. He has published seven books, including both western-style poetry and haiku, and three books of prose. He won the Ginyu Natsuishi Ban'ya Prize in 2016.

Yoshihiko Furuta rođen je 1951. g. u prefekturi Saitama. Diplomirao je sociologiju na Sveučilištu Hitotsubashi (1974.). Od tada, radio je na raznim administrativnim poslovima. Objavio je sedam knjiga, uključujući poeziju i haiku u stilu Zapada i tri knjige proze. Pobjednik je Ginyu Natsuishi Ban'ya Prize 2016. g.

PEONIES, haiku anthology edited by Iliyana Stoyanova, Sofia, Bulgaria 2019, ISBN 978-619-7171-74-7

Anthology included work by 57 haiku women from 24 countries. Haiku is presented in the original language plus English and Bulgarian, with occasional translations into another language as well.

Anastasiya Babkina, Russia / Rusija

end of the summer	kraj ljeta
you carve a bird	rezbariš pticu
from an old pear tree	od stabla stare kruške

Darina Deneva, Bulgaria / Bugarska

crowded bus	pun autobus
a boy wearing headphones	dječak sa slušalicama
and Buddha's smile	i osmijehom Bude

Ikuyo Yoshimura, Japan

I try on secretly	U tajnosti probam
my daughter's leather jacket –	kožnu jaknu svoje kćeri –
spring evening	proljetna večer

Ioana Dinescu, Romania / Rumunjska

osteoporosis –	osteoporoza –
I'm dusting more carefully	pažljivije brišem prašinu
the chipped shell	s okrhnete školjke

Irina Vatski, Russia / Rusija

silence after the quarrel ...	tišina nakon svađe ...
on the windscreen	na oknu prozora
a red-bellied mosquito	komarac crvenog trbuha

Kate Eroshina, Belarus / Bjelorusija

wet asphalt	mokar asfalt
a crow's shadow	sjena vrane klisnu
slips underneath my feet	ispod mojih stopala

Malintha Perera, Sri Lanka / Šri Lanka

temple bell	zvono hrama
a raindrop hanging	kap kiše visi
from Buddha's nose	s Budina nosa

Marta Chocilowska, Poland / Poljska

a bunch of clover	svežanj djeteline
in a little girl's hand	u ruci djevojčice
horse's nostrils	nosnice konja

Nina Kovačić, Croatia / Hrvatska

a wild cherry –	s divlje trešnje
the petals shaken down by	udarci sjekirom
the blows of an axe	tresu latice

Olga Chernykli, Ukraine / Ukrajina

night sky	noćno nebo
a constellation hidden	sazviježđe skriveno
in your freckles	u tvojim pjegicama

Rosa Clement, Brazil

lullaby	uspavanka
the boy frees the teddy bear	dječak ispušta plišanca
from a hug	iz zagrljaja

Zuzanna Truchlewska, Poland / Poljska

white everywhere	posvuda bjelina
on the naked tree	na golom stablu
rooks are screeching	kriješte vrane

Besides the above, in the anthology included:

Alexis Rotella, USA; Angelee Deodhar, India; Anna Maris, Sweden; Antonina Karalambeva, Bulgaria; Carole MacRury, USA; Caroline Skanne, Sweden; Debi Antebi, UK; Debbie Strange, Canada; Detelina Tiholova, Bulgaria; Diana Teneva, Bulgaria; Diana Webb, UK; Đurđa Vukelić Rožić, Croatia; Elizabeth Alford, USA; Erica Ison, UK; Eufemia Griffio, Italy; Eva Limjbach, Germany; Gergana Yaninska, Bulgaria; Iliana Ilieva, Bulgaria; Ioana Donescu, Romania; Irena Szewczyk, Poland; Irina Vatsi, Russia; Kala Ramesh, India; Karen Hoy, UK; Kate B. Hall, UK; Kirsten Cliff, New Zealand; Ludmila Balabanova, Bulgaria; Lyudmila Hristova, Bulgaria; Margaret Chula, USA; Maria Laura Valente, Italy; Marion Clarke, Northern Ireland; Maya Lyubenova, Bulgaria; Milena Veleva, Bulgaria; Naomi Wakan, Canada; Pat Geyer, USA; Rachel Sutcliffe, UK; Radostina Dragostinova, Bulgaria; Roberta Beary, Ireland/USA; Sandy Pray, USA; Sonam Chhoki, Bhutan; Stella Pierides, UK/Greece; Sue Richards, UK; Sue Schraer, UK; Susan Lee Kewrr, UK; Tzetzka Ilieva, Bulgaria/USA; Valeria Barouch, Switzerland; Vessislava Savova, Bulgaria.

Vasile Moldovan: ÎNTRE CER ȘI PĂMÂNT / BETWEEN SKY AND EARTH, Editura Societate a Scriitorilor Români, București, 2019

Tanka poems in Romanian and English, ISBN 978-606-8412-64-1

A lone old man	Usamljen starac
on the New Year night	u novogodišnjoj noći
without light ...	bez svjetla ...
Nobody, only the stove flame	Nitko, tek svjetlost iz peći
moving shadows on the walls.	što pokreće sjene na zidovima.

Waiting in vain
a moment of inspiration
the sheet of paper
from the typewriter
iz dazzling white.

Uzalud čekam
trenutak inspiracije
list papira
iz pisaćeg stroja
zaslijepljujuće je bijel.

After a break
unexpected long
the nightingale
moves its song
on another wavelenght.

Nakon odmora
neočekivano dugog
slavuj
seli svoju pjesmu
u drugi tonalitet.

Finding out under the bark
of a century-old oak
only rot
the woodpecker moves
on a younger tree.

Otkrivši pod korom
stoljetnog hrasta
samo trulež
djetlić se seli
na mlađe stablo.

The holy mountain
on a postcard –
its spirit
printed deeply
within my heart too.

Sveta planina
na razglednici –
njen duh
duboko otisnut
i u mom srcu.

As a river
approaching the sea
her soul
day after day
becomes more deep.

Poput rijeke
što približava se moru
njena duša
dan za danom
sve je dublja.

**Letiția Lucia Uibu: CLIPE ȘI ANI /MOMENTS AND YEARS,
anthologie de haibun, de autor Editura M.J.M., 2019;
ISBN 978-973-680-519-6**

All Days are Sunday

All days are Sunday, for a time. I don't have to get up early to prepare myself a coffee and start drinking it. No need to run after the bus and arrive late almost every time.

And now ...

I feel the same „spleen“
as on a Sunday
afternoon

Svi dani su nedjelja

Za sada, svi dani su nedjelja. Ne moram rano ustati, pripremiti i početi ispijati kavu. Nema potrebe da jurim za autobusom kasneći gotovo svaki put.

A sada ...

Osjećam istu zlovolju
kao u nedjeljna
poslijepodneva

Hot days

During the Festival of Constance, in August 2013, several trips were held thus combining business with pleasure.

August 8th – a hot summer day. However, a sea breeze makes the air breathable. After completing the first part of the work, we begin a trip to Histria. We head for the coach and sit in our seats.

Histria is the first Greek colony on the western shore of the Black Sea. It was founded in the seventh century B.C. by settlers from Miletus and lasted until the Roman-Byzantine seventh century A.D., when it was destroyed by Slavic and Avar attacks.

The coach travels towards the barren hills with prevailing purple thistle blossom.

Not a cloud in the sky –
only the shadow of a gull
is lost in the distance

Arriving at our destination first we visited the Archaeological Museum which contains rich material found during excavations that began in 1914: sculptures, reliefs, fragments of inscriptions, Greek and Roman ceramics etc. Next a visit to the city, its ruins lying on approximately 7 hectares, dating from various periods of the existence of the city; remnants of the temples of Zeus and Aphrodite, basilicas, public squares, thermal structures, buildings, ditches etc. A donkey grazes freely among the ruins.

A donkey
in the city – Histria
centuries

Wilted by the heat and fatigue we have lunch in a fish restaurant near the city.

August 9th – The second trip was organized during the Festival at Tropaeum Trajani Adamclisi:

Dobrogean village –
Tropaeum Trajani
rises to the sun

And the monastery of St. Andrew's Cave, who baptized the first Christians in this region, called The First Called and Protector of Romania.

Road to the monastery –
on hot asphalt
lights and shadows

After centuries, a monk discovered the cave in which St. Andrew lived and this beautiful monastery was built.

Whisper
in the shady cave –
sacredness

Vrući dani ljeta

U vrijeme održavanja Festivala u Konstanti (Constance) u kolovozu 2013., putovali smo kombinirajući poslovno i turističko putovanje.

Osmi kolovoza. Vruć ljetni dan međutim, lahor s mora olakšava nam disanje. Nakon što smo završili poslovni dio, drugi dio dana krenuli smo na put u Istriju. Smjestili smo se u turistički autobus.

Istrija¹ je bila prva grčka kolonija na zapadnoj obali Crnog mora. Osnovani su je doseljenici sa otoka Miletusa u sedmom stoljeću pr. Kr., a uništili su je Slaveni i Avari u svojim napadima, do vladavine Rima i Bizanta u 7 stoljeću po. Kr.

Prolazili smo golim brdima s prevladavajućim ljubičastim cvatom čička.

Bez i jednog oblačka
samo sjena galeba
nesta u daljini

Na cilju posjetili smo Arheološki muzej koji sadrži bogate izložke otkrivene na iskopinama započetim 1914 g., kipove, reljefe, dijelove natpisa, grčku i rimsku keramiku itd. Slijedeće, posjetili smo iskopine grada koje leže na otprilike 7 hektara površine, iz raznih razdoblja gradske povijesti; ostaci Zeusova i Afroditina hrama, bazilike, trgovi, kupališta, zgrade, prokopi itd. Magarac slobodno pase među ruševinama.

Magarac
u gradu – stoljeća
Istrije

Umorni od vrućine ručali smo u ribljem restoranu pokraj grada.

9. kolovoza, izlet u Adamclisi gdje smo razgledali rekonstrukciju pobjedničkoga spomen-obilježja (*Tropaeum Traiani*).²

Selo Dobrogean –
Tropaeum Trajani
uzdiže se do sunca

Posjetili smo i samostan Sv. Andrije, zaštitnika Rumunjske, svetac koji je prvi pozvan da slijedi Isusa, i prvi je krstio ljude u ovoj regiji.

Put do manastira –
na vrućem asfaltu
svjetla i sjene

Nakon mnogih stoljeća, redovnik je otkrio špilju u kojoj je živio Sv. Andrija te je sagrađen lijep samostan.

Šapat
u sjenovitoj špilji –
svetost

¹ Grčka kolonija na ušću Dunava u Crno more. Dunav se u antici zvao Istar – Hister.

² Trajanov spomenik inspiriran Augustovim mauzolejom, posvećen bogu Ultoru 107/108 g. po. Kr.

LES QUATRE SAISONS / THE FOUR SEASONS, An International Haiku anthology, Constanta, Romania 2019, Edited by Nicole Pottier and Laura Văceanu, ISBN 978-606-598-752-4

„This international anthology appeared as an important signal for the XIXth International Haiku Festival held in Constanta, from August 31 to September 3rd, 2019, of Haiku National Festival, the Xth Editions with International participation, with the theme: Kigo in Japanese, Romanian and International Haiku.

The volume contains in „Part I“ a haiku anthology dedicated to the four seasons, with texts by 33 well-known authors in the country and abroad. „Part II“ presents the texts awarded in the „The Sea in Haiku“ contest, selected by a rigorous jury, having as president Nicole Pottier of Normandy, France, professor and haiku poet.“

Ova međunarodna antologija pojavljuje se kao poruka 19. Međunarodnog festivala održanog od 31.8.-3.9.2019. u Konstanti, u okviru 10. nacionalnog haiku festivala s međunarodnim odazivom na temu: „Kigo u japanskom, rumunjskom i međunarodnom haikuu.“

Antologija se sastoji od dva dijela: Prvi dio je antologija posvećena godišnjim dobima s tekstovima 33 poznata autora u Rumunjskoj i inozemstvu. Drugi dio donosi nagrađena djela na natječaju „More u haikuu“, koja je odabrala prosudbena komisija na čelu s Nicole Pottier, haiku pjesnikinjom i profesoricom iz Normandije, Francuska.

Radovi u zbirci objavljeni su na rumunjskom, engleskom i francuskom jeziku. Izabrala i na hrvatski prevela Đ.V.Rožić:

Mihaela BĂȘANU, Romania / Rumunjska

Christmas Eve –	Badnjak –
dad is choosing my fir tree	otac bira božićno drveće
today only in dream	danas tek u snu

CEZAR-FLORIN CIOBÎCA, Romania / Rumunjska

castle in ruins –	ruševni dvorac –
in the ballroom only	u dvorani za ples
whirlwind of leaves	tek vir od lišća

Șerban CODRIN, Romania / Rumunjska

unpicked apple	neubrana jabuka
on a leafless branch –	na grani bez lišća –
pendulum in twilight	njihalo u sumraku

Nicoleta GAIGINSCHI, Romania / Rumunjska

the fire from hearts	vatra iz srdaca
in the red of the leaves	u crvenilu lišća
autumn in Kyoto	jesen u Kyotu

Lucia IUBU, Romania / Rumunjska

reaped wheat –	požnjevena pšenica –
the quail's young ones	prepelići
attempting the flying	pokušavaju poletjeti

Yusuke MIYAKE, Japan

Whirlpools swallowed their own position, and disappeared.
Virovi progutali svoje mjesto, i nestali.

Vasile MOLDOVAN, Romania / Rumunjska

all the sand castles	svi pješćani dvorci
are now in ruin –	sada su ruševine –
end of season	kraj sezone

Victoria Fătu NALAȚIU, Romania / Rumunjska

the wonder night	čudesna noć
buds intensify	pupoljci u snu
colours in sleep	pojačaju boje

Mara PARASCHIV, Romania / Rumunjska

footprints in the snow –	tragovi u snijegu –
among poplar peaks	med vrhovima jablana
moon chips	krhotine mjeseca

Radu PATRICHI, Romania / Rumunjska

life in town –	život u gradu –
I didn't see	ja nevidjeh
a falling star	zvijezdu padalicu

Nicole POTTIER, France / Francuska

spring breeze –	proljetni lahor –
rise and fall of the waves	rast i pad valova
rock my toes	ljulja moje nožne prste

Constantin STROE, Romania / Rumunjska

park of the promenade –	park šetališta –
under the Black Sea sun	pod suncem Crnog mora
some snowdrops	visibabe

Maria TIRENESCU, Romania / Rumunjska

storm at dawn –	oluja u zoru –
a child admiring	dijete se divi
catkins of walnut	resicama oraha

Laura VĂCEANU, Romania / Rumunjska

terrible frost	jak mraz
windows flourished	prošla noć cvate
from last night	na prozorima

Andana CĂLINESCU, Mihaela COJOCARU, Vasile COJOCARU, Anastasia DUMITRU, Olga DUȚU, Adina Al. ENĂCHESCU, Victoria FONARI, Gabriela Gențiana GROZA, Ecaterina NEAGOE, Alexandru PĂTRULESCU, Özer PELIN, Virginia POPESCU, Julia RALIA, Paula ROMANESCU, Gina STANCIU, Daniela VARVARA, Gabriela VLAD, LUCIANA VLADIMIR, GIANINA AURELIA ZAGREANU.

BEYOND WORDS, Bilingual haiku anthology of Bulgarian and British poets, „Farrago“, Sofia 2018

ISBN 978-619-206-093-0

The anthology contains an essay „The face of Bulgarian Haiku“ by Dr. Sofia Philipova and „British haiku: Timeline of magic“ by Alan Summers. The anthology contains haiku by 82 Bulgarian poets and poetess, 33 authors living in UK, 2 in France, one in Portugal, Ireland and USA with several haikuists from two countries.

Choice and translation in Croatian by Đ.V.Rožić

Stolanka Boyanova, Bulgaria / Bugarska

climbing up	penjući se
stairs of words	stubištem od riječi
until we reach the meaning	dok ne dohvatimo smisao

Alexandra Kireva, Bulgaria / Bugarska

the road ahead of me	put ispred mene
already short	već kratak
I slow down the pace	usporavam

Andrew Shimiield, UK / Velika Britanija

my bony thighs	moja koščata bedra
how comfortably	kako se udobno smjestila
the cat settles	mačka

Ekaterina Kounova, Bulgaria / Bugarska

Pebbles,	Obluci,
smooth and clean –	glatki i čisti –
a rosary of time.	krunica vremena.

Iliyana Stoyanova, UK/Bulgaria – Velika Britanija / Bugarska

as peonies drop petals	dok opadaju lati božura
one by one by one ...	jedna po jedna ...
spring sorrow	proljetna tuga

Kiril Nedyalkov, Bulgaria / Bugarska

morning walk	jutarnja šetnja
stuck on her heels	na petama štikle
cherry blossoms	cvjetovi trešnje

Colin Blundell, UK / Velika Britanija

midnight garden;	ponoć u vrtu;
at the open window	pri otvorenu oknu
the sound of a distant sea	zvuk mora u daljini

Lyuba Alexandrova, Bulgaria / Bugarska

they cut off	srušili su
the walnut	orah
how much sky	koliko neba

Ljudmila Hristova, Bulgaria / Bugarska

crossroad in the field	raskrižje u polju
shadows of clouds	sjene oblaka
go across	kreću se dijagonalno

Maya Lubenova, (1956-2016), Bulgaria / Bugarska

almost dawn –	pred svitanje –
the light moulds a face	svjetlost oblikuje lice
in the mud	u blatu

Pavel Borzhukov-Borzhie, Bulgaria / Bugarska

not even a leaf	ni jedan list
is missing from the fig tree	ne nedostaje na smokvi
overcrowded nudist beach	pretrpana nudistička plaža

Petar Pavlov, Bulgaria / Bulgaria / Bugarska

UFO ...	NLO ...
a dog with a luminous collar	pas sa svjetlećim ovratnikom

Petar Tchouhov, Bulgaria / Bulgaria / Bugarska

late autumn	kasna jesen
so many things visible	tolike stvari vidljive

Frank Williams, UK / Velika Britanija

twilight ...
the way ahead filled
with a moon allusion

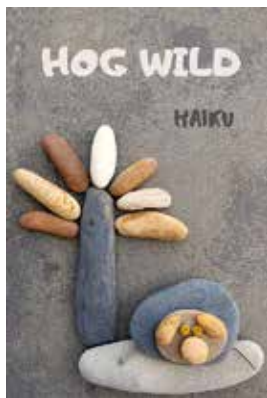
sumrak ...
put preda mnoim ispunjen
nagovještajem mjesečine

Tzonka Velikova, Bulgaria / Velika Britanija

winter wind –
bringing back
my breath

zimski vjetar –
vraća
moj dah

HOG WILD, edited by Corine Timmer, Portugal

HOG WILD, Haiku, Compiled by Corine Timmer, Published by bicadeidelas, Portugal 2019

ISBN978-989-99760-3-0

„The pig is the last in the 12-year cycle of Chinese zodiac signs. It symbolizes abundance and good fortune. In addition to the twelve animals, Chinese zodiacs are also linked to five elements – metal, wood, water, fire and earth. When I learned that 2019 is a year of the earth pig, I thought about pigs in factories and in transit, far removed from their beloved earth.“

Svinja je posljednji znak u dvanaestogodišnjem ciklusu kineskog horoskopa. Predstavlja bogatstvo i uspjeh. Uz dvanaest životinja, kineski zodijak je također vezan na pet elemenata – metal, drvo, vodu, vatru i

zemlju. Kada sam otkrila da je 2019. godina zemlje-svinje, pomislila sam na svinje u tvornicama i u prijevozu, udaljene od njihove obljubljene zemlje.“

HOG WILD is a beautiful book of collected haiku on the theme of the boar. It is illustrated with photographs of pebble art, carefully arranged so as to bring us lovely little hogs in different situations. It is an excellent editor's job. Ms Timmer has included 45 haiku in English by 40 authors from Belgium, Canada, Croatia, Ghana, Great Britain, Holland, Italy, Kenya, Malaysia, Montenegro, Pakistan, Poland, Portugal, Saudi Arabia, Taiwan and the USA.

There is a great diversity of carefully picked haiku which awakens the emotions and the need to protect this animal, and in fact the whole of the animal world, especially those important for human food.

It is considered that swine were domesticated in the Tigris Basin about 13,000 years BC. Also, they were tamed in China 8,000 years ago. For millenniums, people have bred hogs all over the world, taking due care of them in their villages, letting them live in their pigsties and pens, as well as in the open, in (oak) forests, feeding on acorns. Villagers learned to preserve their own meat products in order to have enough protein throughout the year, especially during long winters.

Swine are not demanding animals. With adequate care by man, kept in an orderly and big enough area, protected from cold, they gain weight rapidly and their diet is neither difficult nor expensive. They will eat the cooking scraps, grasses, beets, maize and lower quality (small) potatoes, cooked specially for them with the addition of ground up cereals, most often harvested on small holding fields. Such healthy food would satiate them and they grow without many problems. The way it is with nature, in the food chain they receive the foodstuffs from those on a higher position in this chain. Humans. More or less humane.

In today's disappearing villages even in the most remote parts of Europe, hogs were taken care of with much love and attention. The life of the family depended upon their well being and propagation, they are the most progenerative among domestic animals. To many poor families, a couple

of hogs were true riches. If there were several of them, one or two would give enough protein to the family throughout the year, a sow or two left for the next year's propagation. During a good year, lucky farmers could sell a pig or two and buy the necessities they could not produce on their small holdings, e.g. for the doctor's bills and for taxes... That's why poor farmers respected their domestic animals. Their lives depended upon their hogs' well-being.

However, with industrial farming nowadays as far as livestock is concerned, these animals (and not only pigs) are farmed locked in the cages where they can hardly move, mistreated by man. Farms with thousands of these animals are often without a single man to watch the animals and be of any help if problems arise. Everything is under the control of modern technology. Transportation from the farms to the slaughterhouses is often organized in the most stressful and brutal manner. All of this has been created not only to feed mankind, but first of all, to bring high profits to the entrepreneurs. The animal's food in industrial farming often contains hormones and antibiotics in order to attain a higher rate of growth and propagation. This way, unhappy are both these mistreated animals and people, more often consuming unhealthy meat.

The haiku chosen by Corine Trimmer bring a strong, wake up message. How much meat in our diet do we really need, in order to be healthy and in a state of well-being? And, being kind to animals means being humane and live our lives in empathy.

When a book we read touches us and we start to think about what it is we can do to mend the presented problems and situations, when a book reminds us we are only a part of marvellous nature and not its owner or master, we know, the book in our hands has done its duty, on the way to a better society, for both, people and animals. It is then we share the world with and it belongs to them as well as to us.

Funds from selling this haiku anthology are forwarded to Farms Not Factories, a charity in the United Kingdom.

D.V.Rožić

Photo by Zdenko Vanjek

6. SUSRETI HRVATSKIH HAIĐINA, IVANIĆ-GRAD, 6.10.2019.
THE SIXTH MEETING OF CROATIAN HAIJINS IN THE TOWN OF
IVANIĆ-GRAD, CROATIA ON OCTOBER 6, 2019.

Haiku Association “Three Rivers” Ivanić-Grad, Croatia
website: www.tri-rijeka-haiku.hr
Secretary: D.V.Rožić, e-mail: dvrozic@gmail.com